

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YENİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

**FİKİR VE SANAT HAYATIMIZDAKİ YERİ BAKIMINDAN
“YENİ MECMUA” ÜZERİNE BİR İNCELEME**

(Yüksek Lisans Tezi)

YASİN BEYAZ

2501060144

TEZ DANIŞMANI
Doç. Dr. Ali Şükrü ÇORUK

İstanbul-2009

ÖZ

Bu çalışma “Yeni Mecmua” üzerine yapılmış tematik bir incelemedir.

Giriş bölümü hariç, üç bölümden oluşan bu çalışmanın birinci bölümünde genel anlamıyla dil ve Türk dili üzerinde durulmuştur. İkinci bölümünde, güzel sanatların bir kolu olarak edebiyat, Türk edebiyatı, dergide neşredilen telif Türk edebiyatı örnekleri ve Batı edebiyatı ele alınmıştır. Üçüncü bölümünde ise, tarih, sanat ve estetik, resim, musiki, mimari ve tiyatro ile alakalı değerlendirmelere yer verilmiştir.

Yapılan incelemede “Yeni Mecmua” merkeze alındığı için ele alınan konularda derginin dışına çıkılmamaya özen gösterilmiştir.

Sonuç olarak, Yeni Mecmua’nın yayımlandığı dönem olan 1917-1918/1923 yıllarında, oluşturmaya çalıştığı fikir ve düşünce dünyasının genel çerçevesi ve bunun içerisinde edebiyatın yeri ortaya konmaya çalışılmıştır.

ABSTRACT

This study is a theme-based investigation of “Yeni Mecmua”

The first chapter of this three-chapter work, excluding introduction, includes a broad description of language and Turkish language. The second chapter focuses on literature and Turkish literature as a branch of fine arts. Samples of Turkish literature published in the magazine follow these topics. The chapter also includes Western literature.

The third chapter, on the other hand, consists of comments on history, art and aesthetics, painting, music, architecture and theatre.

Since this study focuses on “Yeni Mecmua”, the topics investigated center around the magazine.

In conclusion, the study aims to present the framework of the world of ideas that the magazine aimed to establish while it was published between 1917-1918/1923 and the place of literature in this world of ideas.

ÖNSÖZ

Yazı ailesi içinde Ziya Gökalp, Yahya Kemal Beyatlı ve Refik Halit Karay gibi sanat ve siyaset düşüncesi bakımından birbirlerinden farklı yerlerde duran sanatkar ve mütefekkirlerin yer aldığı Yeni Mecmua, II. Meşrutiyet döneminin önemli dergileri arasındadır. 1917-18 ve 1923 yıllarında toplam 90 sayı çıkmış olan derginin, dönemin sanat ve düşünce dünyasında nasıl bir fonksiyon icra ettiğini tespit etmek bu çalışmanın ana hedefini oluşturmaktadır.

Yeni Mecmua ile alakalı daha önce yapılmış olan iki tez¹ mevcuttur. Bu tezlerde yapılan şey dergide yayınlanmış yazıları ana hatlarıyla tanıtmak, yazı ve şiirlerin bir dökümünü vermekten ibarettir. Bu çalışmalardan farklı olarak bizim bu tezde yaptığımız ise dergideki yazı ve şiirlerin tematik yönden incelenmesidir. Böyle yapmaktan amacımız Yeni Mecmua hakkında ayrıntılı bilgilere ulaşmak, günümüz okuyucusuna ve araştırmacısına yol gösterici ve sağlıklı veriler sunmaktır.

Çalışmamız Önsöz, Giriş, üç bölüm, Sonuç, Yeni Mecmua'nın fihristi ve Bibliyografya'dan oluşmaktadır.

Giriş kısmında, Yeni Mecmua'nın çıktığı dönemi ana hatlarıyla vermeye çalıştık. Ayrıca Yeni Mecmua'nın yayın hayatına başlamasıyla ilgili bilgi verdik.

Birinci bölümde, derginin dile bakışı ve dil ile alakalı görüşlerini açıklamaya çalıştık. Bilindiği üzere Türkçe, Tanzimat'tan itibaren kültür hayatımızda cereyan eden tartışmaların merkezinde yer almıştır. Genel anlamıyla dil, Türkçenin hangi dil ailesine mensup olduğu konusu, başta imlâ ve alfabe olmak üzere Türkçenin belli başlı meseleleri üzerinde Yeni Mecmua'da ortaya konan görüşler bu bölümde ele alınmıştır.

İkinci bölümün başlığı Edebiyat'tır. Bilindiği üzere Yeni Mecmua edebiyat ağırlıklı bir mecmuadır. Dergide telif eserlerin yanı sıra tercüme eserlere ve edebiyat incelemelerine yer verilmiştir. Türk edebiyatının dönemleri, Yeni Mecmua'nın bu dönemlere yaklaşımı, bu dönemler hakkındaki düşüncelerin neler olduğunu detaylı

¹ Konu ile alakalı tezler; 1-Zehra Yamaç, Basın Tarihinde Yeni Mecmua Muhteva Analizi ve Dizini, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1991
2-Ahmet Selvi, Yeni Mecmua'nın Tahlili, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1992

olarak ele aldık. Yeni Mecmua’da yayımlanan telif ve tercüme eserleri tematik yönden inceleyerek derginin genel çerçeve itibariyle neler üzerinde yoğunlaşmış olduğunu, neleri ön plana çıkarmak istediğini göstermeye çalıştık.

Üçüncü bölümde ise, Edebiyat dışındaki güzel sanatlar ve Tarih konulu yazılar üzerinde durduk. Dergide bu konularda çıkmış yazılar az bir yekün teşkil etmektedir. Bu konularla ilgili genel bir çerçeve verirken derginin belirtilen alanlarla alakalı düşüncelerini ortaya koymaya çalıştık.

Bu çalışmayı hazırlarken bana yol gösterip hiçbir yardımdan kaçınmayan değerli hocam Doç. Dr. Ali Şükrü Çoruk’a sabrından dolayı müteşekkirim. Ayrıca çalışmada teknik yönünden bana yardım eden Prof. Dr. Ömer Aydın’a, tashih ve inceleme yönünden yardımlarını esirgemeyen Turgay Anar ve Fatma Zehra Arslan’a da teşekkür ederim

İstanbul-2009

Yasin BEYAZ

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	II
ABSTRACT	II
ÖNSÖZ.....	III
İÇİNDEKİLER	V
KISALTMALAR LİSTESİ.....	VIII
GİRİŞ	1
II. MEŞRUTİYET DÖNEMİ BASIN YAYIN.....	1
HAYATINA GENEL BİR BAKIŞ.....	1
1. DÖNEMİN GENEL ÖZELLİKLERİ VE DERGİLERİ	1
2. YENİ MECMUA.....	5
2.1. Çanakkale Özel Sayısı.....	11
BİRİNCİ BÖLÜM	13
DİL	13
1.GENEL ANLAMıyla DİL.....	13
2. TÜRK DİLİ.....	15
2.1.Türkçenin Mensup Olduğu Dil Ailesi.....	15
2.2. Alfabe, İmlâ ve Dilin İslahı Meselesi	18
2.2.1. Alfabe Meselesi	18
2.2.2. İmlâ	19
2.2.2.1 İmlamızın Tarihi.....	19
2.2.2.2. Dönemin İmlası ile İlgili Bir Görüş	21
2.2.3. Dilimizden Arapça ve Farsça Kaidelerin Atılması Meselesi	22
2.2.4. Dilin Sadeleşmesi İle İlgili Görüşler	23
2.3. Bazı Kelimelerin Etimolojisi.....	25
2.4.Telif ve Tercüme Meselesi.....	29
2.5. Dil Yanlışları	30
İKİNCİ BÖLÜM.....	32
EDEBİYAT	32
1. GÜZEL SANATLARIN BİR KOLU OLARAK EDEBİYAT	33
2. TÜRK EDEBİYATI	35

2.1. TÜRK EDEBİYATININ DÖNEMLERİ	36
2.1.1. İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı (Kavmi Dönem)	37
2.1.2. İslamiyet Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı (Ümmet Devri).....	38
2.1.2.1. Klasik Edebiyat/Divan Edebiyatı (Yüksek Zümre Edebiyatı)	38
2.1.2.2. Halk Edebiyatı.....	40
2.1.3. Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı.....	42
2.1.3.1. Servet-i Fünun-Edebiyat-ı Cedide.....	42
2.1.4. Millî Edebiyat.....	43
2.1.4.1. Millî Edebiyatın Özellikleri	43
2.1.4.2. Hece-Aruz Tartışmaları	45
2.1.4.3. Nazım Şekilleri	47
2.1.4.3.1. Mersiye (Sagu-Ağıt).....	47
2.1.4.3.2. Koşma	50
2.1.4.3.3. Tuyuğ	50
2.1.4.3.4. Epope	51
2.3. DERGİDE NEŞREDİLEN TELİF ESERLER	52
2.3.1. Şiir.....	52
2.3.1.1. Aşk.....	53
2.3.1.1.1. Divan Edebiyatı Tarzında Yazılmış Şiirler	53
2.3.1.1.2. Halk Edebiyatı Tarzında Yazılmış Şiirler	54
2.3.1.1.3. Batı Edebiyatı Etkisinde Yazılan Şiirler	55
2.3.1.2. Tabiat Şiirleri.....	56
2.3.1.3. Didaktik Şiirler	58
2.3.1.4. Poetik Şiirler.....	59
2.3.1.5. Vatan Sevgisi ve Kahramanlık Şiirleri.....	60
2.3.2. Mensur Şiir	67
2.3.3. Hikâye.....	67
2.3.3.1. Kahramanlık Hikâyeleri	67
2.3.3.2. Sosyal Tenkid	73
2.3.3.3. Memleket Hikâyeleri.....	78
2.3.3.4. Aşk.....	81
2.3.4. Tefrika Roman	82
2.3.5. Hatıralar (Falih Rıfkı)	85
2.3.6. Röportaj	86
3. BATI EDEBİYATI VE İNCELEMELERİ	86
3.1. RUS EDEBİYATI.....	87
3.2. LEH EDEBİYATI.....	88
3.3. JAPON EDEBİYATI	89

3.4. ÇEVİRİ ESERLER.....	89
3.4.1. Şiirler	89
3.4.2. Destan	90
3.4.3.Hikâyeler	91
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	94
EDEBİYAT DIŞINDAKİ GÜZEL SANATLAR VE TARİH.....	94
1. SANAT VE ESTETİK YAZILARI	94
2. RESİM	97
2.1. Rodin İle Alakalı Yazılar	98
2.2. Türk Ressamları ve Resim Sergileri	99
3. MUSİKİ	100
4. MİMARÎ	101
5. TİYATRO	104
6. TARİH	104
SONUÇ	109
YENİ MECMUA’NIN GENEL İNDEKSİ	111
YENİ MECMUA’NIN YAZARLARA GÖRE ALFABETİK İNDEKSİ	145
YENİ MECMUA’NIN KONULARINA GÖRE SİSTEMATİK İNDEKSİ.....	194
1.Şiir	194
2.HİKAYE/TEFRİKA ROMAN.....	201
3.LİSANİYAT/DİL YAZILARI.....	206
4.TARİH-SANAT TARİHİ	208
5. EDEBİYAT MUSAHAHELERİ VE EDEBİYAT TARİHİ	213
6. İCTİMAİYYAT	216
BİBLİYOGRAFYA	220
1. KİTAPLAR	220
2. DERGİLER, MAKALELER, ANSİKLOPEDİLER	221

KISALTMALAR LİSTESİ

a.e	: aynı eser
a.g.m.	: adı geçen makale
C.	: Cilt
s.	: sayfa
TDK	: Türk Dil Kurumu
t. y.	: Basım tarihi yok

GİRİŞ

II. MEŞRUTİYET DÖNEMİ BASIN YAYIN HAYATINA GENEL BİR BAKIŞ

1. Dönemin Genel Özellikleri ve Dergileri

Türk tarihinde önemli bir yeri olan II. Meşrutiyet'in 23 Temmuz 1908 tarihinde ilânıyla birlikte basın yayın hayatımızda öncekilerle kıyaslanamayacak derecede bir gelişme yaşanır. Basın üzerindeki hükûmet kontrolünün kalkmasıyla beraber Türkiye'de bir neşriyat furyası başlar. Ancak bu serbestlik uzun sürmez. 31 Mart isyanından sonra sıkıyönetimin ilân edilmesi aynı zamanda basın ve yayın hareketlerine de bir kısıtlamanın getirilmesi demektir. Özellikle bu dönemde iktidarda bulunan İttihat ve Terakki karşıtı gazete ve dergiler üzerindeki baskılar artar. Gazeteciler öldürülür, 1913 yılında Sadrazam Mahmut Şevket Paşa'nın bir suikaste kurban gitmesinin ardından İstanbul'da bulunan bütün muhalif sesler Sinop'a sürgün edilir. Arkasından gelen Birinci Dünya Savaşı sırasında ise bütün dünyada olduğu gibi basın yayın hayatına sansür egemendir.

Yeni bir Türkiye vücade getirmek maksadıyla yola çıkan Meşrutiyet aydını siyasal ve sosyal alanda yapmak istediklerini büyük ölçüde dergiler yoluyla seslendirmeye ve görüşleri doğrultusunda kamuoyu oluşturmaya gayret ederler. Kadın meselesi, eğitim, İslâm dinini yeniden yorumlama çabaları, sosyalizm, batıcılık, Osmanlıcılık, Türkçülük, bu dönemde dergiler çerçevesinde ortaya konulan siyasî, dinî ve sosyal meselelerden bazılarıdır. "II. Meşrutiyet'in fikir dergilerinde toplumsal ve siyasi sorunlardan neredeyse değinilmeyen konu yok gibidir. Ancak bütün bu değinileri cehalet, hurafeler, eğitimsizlik, iktisadî gerilik, Anadolu'nun ihmali, hükümetin yanlış yönetimi, taklitçilik, yanlış batılılaşma, kadın, aile ve çocuk sorunları, orduda düzensizlik, sanayide gerilik, yetişmiş insan gücü eksikliği ve bürokratik yapıda bozulma başlıkları altında toplamak mümkündür.¹" Artık sorunun

¹ Mustafa Gündüz, "II. Meşrutiyet İdeolojilerinde Sosyoloji ve Geleceğin Toplum Tasavvuru", **Doğu-Batı**, Sayı 45., Mayıs, Haziran, Temmuz 2008, s. 164.

kaynağının sadece askeri ya da siyasi alandaki eksikliklerden değil, tabana yayılmış olan yani halka doğru olan kısmı da görülmeye başlanmıştır. Gazete ve dergiler, birer okul gibi insanlara bir şeyler verme ve onları eğitme amacındadırlar.

Dönemin ön plana çıkan diğer bir özelliği ise kadının toplumsal alanda daha fazla yer bulması gerektiğine yapılan vurgudur. “Pozitivist bir söylem olan ‘toplumsal ilerleme’ için kadının toplumsal hayatta söz sahibi olması konusuna ısrarla eğilmişler ve kadınların, kızların ve çocukların eğitilmelerini, toplumsal hayata katılmalarını mutlak olarak zaruri görmüşlerdir. Bu konu II. Meşrutiyet aydınları arasında ilerlemenin ve toplumsal değişimin anahtar kavramlarından biri olarak görülür.”² Mevcut ideolojilerin kadına ve onun eğitime vermiş oldukları önem onların çocuk ve çocuk eğitimi hakkındaki görüşlerinin, çocuk eğitiminin öneminin farkına varmalarının bir sonucudur.

Ayrıca eğitim, modernleşme ve toplumun büyük bir kısmının cahil olması, okuma yazma bilmemesi dönemin aydınlarının dil ile ilgilenmesine ve onunla alakalı görüşler ortaya koymasına sebep olmuştur. Durum değerlendirmesi yapan aydınlar dilin sadeleşmesi, anlaşılabilmesi ve kolay öğrenilmesi üzerinde durmuşlardır. “Aydınlar dili ‘içtimai/sosyal bir kurum’ olarak değerlendirmişler bu bakımdan da, dil ve üsluplarına önem vermişlerdir. Osmanlıca’nın okuma ve yazma zorluğundan dolayı, halkın cahil kaldığını belirten aydınlar, hem konuşma ve yazma lisanının hem de alfabe sisteminin esaslı bir şekilde ıslah edilmesi gerektiği üzerinde durmuşlardır.”³

Dönemin fikrî atmosferi ile alâkalı kısa bir girişten sonra mevcut ideolojiler ve fikirler ile bunların yayın organlarını ele alabiliriz. Türkçülük, İslam dinine yeni bir yorum getirme çabaları ve Batıcılık, döneme damgasını vurmuş düşünceler ve fikir akımları olduğu için özellikle bunları temsil eden dergiler üzerinde durmak istiyoruz..

Türk Yurdu: Meşrutiyet’in ilanı ile beraber azınlıkların isyanları, bağımsızlık istemeleri, Balkan savaşları vb. sebepler Türkçülüğün siyasi alanda olduğu gibi

² Mustafa Gündüz, **a.g.m.**, s. 167.

³ Mustafa Gündüz, **a.g.m.**, s. 164.

sosyal alanda da kuvvetlenmesine ve yayılmasına zemin hazırlamıştır. II. Meşrutiyet döneminde Türkçülük düşüncesini ele alan en önemli dergi Türk Yurdu'dur.

“Türk Yurdu başlangıçta bir derneğin adı olarak sahneye çıkar (1911). Sonra milli şair sıfatını alacak olan Mehmet Emin (Yurdakul)'in teklifi üzerine ‘Türk Yurdu’ isimli bir derginin çıkarılması kararlaştırılır (1911). Dergi daha sonra kurulacak olan ‘Türk Ocağı’nın (1912) yayın organı olarak görülür.⁴” Derginin, Türk Ocağı'nın yayın organı olması Yusuf Akçura'nın dergiden ayrılmasından sonra gerçekleşir. “Yusuf Akçura V. cildten itibaren tekrar müdürlüğü üzerine almış, fakat XII. cildin 2.8.1917 tarihli 12. sayısını çıkardıktan sonra büsbütün ayrılmış ve Türk Yurdu dergisi XIII. cildten itibaren ‘Türk Ocağı’nın organı olarak Celal Sahir idaresinde çıkmaya başlamıştır.⁵” Cemiyette aktif olarak görev alan şahısların yarısını Rusya'dan göç edenler oluşturur ve bunlar dergide etkin bir rol oynar. “Gerçekten, yeni cemiyette, Rusya'dan gelen göçmenler, Türk Derneği'ne göre çok daha aktif bir rol oynamıştır; altı kurucu üyenin yarısı Rusya kökenlidir: Ağaoğlu Ahmet, Hüseyinzade Ali ve Akçura.⁶” Cemiyet tarafından çıkarılan Türk Yurdu Dergisi'nin program maddeleri hazırlanır. Bu maddelerden bazıları şunlardır:

“1- Risale, Türk ırkının mümkün olduğu kadar ekseriyeti tarafından okunup anlanarak istifade olunacak bir tarzda yazılacaktır. Binaenaleyh, a) Dili sade olacaktır, b) Kavmin ekseriyetine faydalı mevzular intihab olunacaktır, c) Çetin mevzular bile kolay ifade olunmaya çalışılacaktır.

2- Risale, umum Türklerce makbul olabilecek bir ideal ibdama çalışacaktır.

3- Risalede Türklerin tanışmalarına, iktisaden ve ahlâkça yükselmelerine ve malumat-ı fenniyece zenginleşmelerine hizmet edecek mevzular en ziyade yer alacak, siyaset bunlardan sonra gelecektir.⁷” Yukarıya almış olduğumuz bu birkaç maddenin bize göstermiş olduğu dil ve dilin sadeleşmesine yapılan vurgu, genele yönelen eğitim ve bilgilendirmenin ön plana çıkmış olmasıdır.

⁴ Tuncer, Hüseyin, **Türk Yurdu Üzerine Bir İnceleme**, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları, 1990, s. 11.

⁵ Ahmet Temir, **a.e.**, s. 42.

⁶ Masamı Arai, **a.g.m.**, s. 186-187.

⁷ Ahmet Temir, **a.e.**, s. 43.

Sebilürreşad: 19. yüzyılın ikinci yarısıyla birlikte başta Cemaleddin Efgânî olmak üzere pek çok Müslüman aydın modern dünyanın İslâm dini üzerindeki eleştirilerini ve baskılarını geri püskürtmek ve İslâm'ı çağın ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden düşünmek çabası içine girmişlerdir. Bu davranış tarzı II. Meşrutiyet döneminde hız kazanmış ve dönemin aydınları İslâm'ın modern dünyadaki konumu üzerindeki görüşlerini çeşitli dergilerde dile getirmişlerdir. Bu dönemde bu konuda öne çıkan dergi Sırat-ı Müstakim-Sebilürreşad'dır. Medreselerin durumu, İslâm'ın siyaset karşısındaki pozisyonu, dinin batıl inançlardan ve hurafelerden temizlenmesi lüzumu, meşveret meşrutiyet ilişkisi, bilim ve teknik alandaki gelişmeleri İslâm diniyle yorumlamak gayreti derginin üzerinde durduğu başlıca konulardır. Dergi, 1911'e kadar Sırat-ı Müstakim adıyla 182 sayı yayımlanmış, 183. sayıdan itibaren Sebilürreşad adıyla yayın hayatına devam etmiştir. Derginin yazı kadrosunda Cemaleddin Efgani, Musa Kazım, A. Naim, Mehmet Akif, Bereketzade İ. Hakkı, İzmirli İ. Hakkı, Ferit Kam, Ebulula Mardin, Halim Sabit, Ahmet Hamdi Akseki, Mehmet Tahir Bursalı, Tahirü'l-Mevlevi, Yusuf Akçura, A. İshaki, Ispartalı Hakkı, Şibay Ömer Rıza Doğrul ... yer alır.⁸

İctihad: "II: Meşrutiyet döneminde Batıcılık akımını savunan önemli dergilerden biri Dr. Abdullah Cevdet'in çıkarttığı İctihad (1904-1932)'dir. Yayın hayatına Cenevre'de başlayan daha sonra Kahire ve İstanbul'da çıkmaya devam eden dergi, zaman zaman görüşlerinden dolayı kapatılsa da dönemin fikir yapısı üzerinde etkili olmuştur. Dergiyi çıkaran Abdullah Cevdet, aşırı derecede Batı hayranı ve taklitçisidir."⁹ Derginin bu taklitçi politikası nedeni ile Doğu'ya karşı bir önyargı ve iğrenme, Batı'dan gelen her şeyi peşinen kabul etme fikri oluşturmuştur. "İctihad dergisi yazarları Doğudan gelen her şeyi geri, Batıdan gelen her şeyi ise ileri kabul etmektedir."¹⁰

Dönemin Diğer Dergileri: Bu dönemde, ideolojik ve düşünsel çerçeve içerisindeki dergiler haricinde farklı alanlar ve konular içeren dergiler de çıkarılmıştır. Sanat ve edebiyat ağırlıklı dergiler olduğu gibi, kadın dergileri de

⁸ Ülkü Gürsoy, a.e., s. 17-18.

⁹ Ülkü Gürsoy, a.e., s. 15-16.

¹⁰ Gürsoy, Ülkü, a.e., s. 15-16.

yayımlanmıştır. Ayrıca mizah ve çocukların eğitime yönelik dergilerde basında yerini almıştır. Şurası da unutulmamalıdır ki yukarıda zikrettiğimiz üç ideolojik düşünceye ait dergilerde yazan yazarlar burada ismi geçen dergilerde de yazmışlardır. Bu yazarlar, hem sanatla hem edebiyatla ilgilendikleri gibi, yaymak istedikleri düşüncelerin temelindeki geleceğin temsilcisi olan çocukları, onları eğiten anneleri de göz ardı etmemişler, edememişlerdir.

Sanat ve Fikir Alanında: Servet-i Fünun (1896-1944), Resimli Kitap (1908-1913), Rûbab (1912-1914), Şehbal (1909-1914), Dergah...

Kadın Dergileri: Mefharet, Demet, Mehasin, Genç Kadın, Kadınlar Dünyası, Kadınlık Hayatı, Kadınlık, Kadın Duygusu, Seyyale, Türk Kadını, Hanımlar Âlemi, Osmanlı Kadınlar Âlemi, Hanımlara Mahsus Gazete, Musavver Kadın...

Mizah Dergileri: Cem (1910), Diken (1918), Ay Dede (1922), Akbaba (1922), Kalem, Davul...

Çocuk ve Çocuk Eğitimi İle Alakalı Dergiler: Çocuk Duygusu, Talebe Defteri, Çocuk Dünyası, Haftalık Çocuk Gazetesi, Türk Yavrusu...

2. Yeni Mecmua

Yeni Mecmua, 12 Temmuz 1917 itibarıyla haftalık bir dergi olarak yayın hayatına başlar. 26 Ekim 1918’de 66. sayının çıkarılmasından sonra dergi, yayın hayatına ara verir. Falih Rıfkı Atay, Yeni Mecmua’nın 67. sayısında “Musahabe¹¹” başlığı altında konuya değinir. Derginin 66. sayısının çıkarılmış olduğu gün hükümetin Mondros mütarekesi hazırlığında olduğunu belirtir. Derginin devamı için yardım eden birkaç kişi haricinde, etrafında kimsenin kalmadığını, hemen her şeyin Yeni Mecmua’ya düşman olduğunu ve dergiyi devam ettirme imkanının artık ortadan kalktığını söyler. Bunun neticesinde dergi 1 Kânun-i Sâni (Ocak) 1923 tarihine kadar yayın hayatına ara verir. 1923 tarihinde 67. sayı ile tekrar yayın hayatına başlayan Yeni Mecmua, aynı yıl içerisinde 20 Kânun-i Evvel (Aralık) tarihinde 90. sayı çıkarıldıktan sonra kapanır.

¹¹ **Yeni Mecmua**, nr. 67, 1 Kânun-i Sâni 1923, s. 1.

Yahya Kemal, Ziya Gökalp'ten bahsederken Yeni Mecmua'ya da değinir. Ziya Gökalp'in dergiyi bağımsız olarak, hükümet parası almadan çıkarmak istediğini ve bunun içinde kendilerinden beşer lira sermaye olarak para topladığını belirtir. Derginin ilk birkaç sayısından sonra bu bağımsızlığının ortadan kalktığını söyler. “Lakin o, o kadar ısrar etti ki Yeni Mecmua'yı çıkardık. Ziya Bey her türlü siyaset tesirlerinden azade, hür, müstağni bir mecmuayı idare edebileceğimiz kanaatinde hala musirdi. Lakin maddi imkânsızlık daha ilk nüshalarda baş gösterdi. O aralık merkez-i umumi azasından Talat (Muşkara) Bey müdahale etti. Mecmuanın maddi işlerini deruhte ederek yazı ve fikir cihetinde bizi tamamıyla müstakil bırakmak teklifinde bulundu. Yeni Mecmua'nın idaresini eline aldı. Bizim ilk içtihadımızın zıddına olarak, hükümetin muaveneti ile mecmuayı çıkarmağa başladı, büyüttü, güzelleştirdi, bu suretle Türk edebiyatına hizmet etti.¹²” Yazının devamında Yahya Kemal, derginin başarılı olduğunu ve bu başarıyı da muntazam olarak çıkmasına ve en taze, en yeni edebiyatı içinde barındırmasına bağlar. Her ne kadar Gökalp, edebiyatı “Yeni Hayat”ın bir cüzü olarak düşünüp, dergiyi bu çizgide tutmaya çalışsa da Yahya Kemal'in de belirttiği gibi dergi, öncelikli olarak bir edebiyat dergisi niteliğindedir. Bu yönde, derginin Türk edebiyatına büyük hizmetleri olmuştur. Tanpınar da aynı şekilde Yeni Mecmua'yı bir “edebiyat organı” olarak görür. “Ziya Gökalp, 1917 senesinde biraz da resmi imkânların yardımıyla Yeni Mecmua adlı büyük bir edebiyat organını kurdu. Sırasıyla Servet-i Fünun, Genç Kalemler, Türk Yurdu mecmualarından sonra edebiyatımızda büyük bir tesir bırakan organlardan biri de hemen hemen o devir Türk elitini toparlayan ve Ziya Bey'in başyazıları dışında hiçbir ideolojik gaye güder görünmeyen bu mecmuadır. Filhakika, Yeni Mecmua'da Yahya Kemal, Yakup Kadri gibi müstakiller, o zaman sürgünde bulunduğu halde mecmuaya iştirakini temini için affedilip İstanbul'a getirilen Refik Halid gibi muhalifler ve yeni yeni yetişen gençler yazıyordu. Şayan-ı dikkattir ki, bu mecmuaya Türkçülük dolayısı ile Ziya Bey'in yakın arkadaşı sayılacak Türk Yurdu muharrirleri fazla iştirak etmezler.¹³” Tanpınar ayrıca dergide yer alan yazılar içerisinde Gökalp'in yazıları haricinde herhangi ideolojik gaye güden yazı olmadığını belirtir.

¹² Yahya Kemal Beyatlı, **Siyasi ve Edebi Portreler**, İstanbul, İstanbul Fetih Cemiyeti, 1986, s. 17-18.

¹³ Ahmet Hamdi Tanpınar, **Edebiyat Üzerine Makaleler**, İstanbul, Dergah Yayınları, Eylül 1998, s. 108.

Buna ek olarak “Türk elitini” toparlayan dergi olduğunu da belirtir. Yeni Mecmua döneminin kalburüstü denebilecek bütün yazarlarını bünyesinde barındırmıştır. Buna bazı muhalif şahıslar da dâhildir. Bu muhaliflerin başında Refik Halid gelir. Refik Halid, dergideki odasına her girdiğinde yaşamış olduğu çelişkiye hatıralarında¹⁴ yer verirken bir yazısı (Kirpinin Dedikleri) nedeni ile kendisini sürgüne gönderen bu adamlarla aynı çatı altında olduğu için kapıdan içeri girerken yoldan geçen birinin yakasına yapışıp kendisine hesap sorsa şaşırıp kalacağını belirtir. Dergi bütün bunlara rağmen Ziya Gökalp’in ısrarlı çabaları sonucunda bu geniş ve kaliteli kadroyu bir araya getirmeyi başarmıştır. “Gökalp Yeni Mecmua döneminde, Türkçe’yi iyi kullandığını düşündüğü, muhalif olsun ya da olmasın bütün yazarların koruyucusu gibidir.”¹⁵

Mehmet Emin Erişirgil ise, Yeni Mecmua’nın yayın hayatına başlaması ile alakalı olarak Gökalp’in bir doçentle olan diyaloguna ve onun dergi ile ilgili düşüncelerine yer verir.

“-Fakülte ve sosyoloji mecmuaları ilmi etüdler neşretmek içindir. Fakat herkesin anlayabileceği bir üslupla fikirlerimizi neşredek bir mecmuaya ihtiyaç vardır. İstiyoruz ki bu mecmuaya yazı yazacak olanlar bu mecmuanın sahibi olsunlar, beşer lira vererek böyle bir mecmua çıkarmak arzusundayız, ne dersiniz?

Doçent bu fikri yerinde ve çok iyi buldu; ‘Beş lira emrinizdedir’ dedi.

Aradan yirmi gün kadar geçtikten sonra, Yeni Mecmua’nın merkez umumi azasından Küçük Talat Bey’in müdürlüğü altında neşredileceğini ve idare merkezi olarak da Pembe Konak’ta (İttihat ve Terakki) alt katta bir oda ayrıldığını doçent haber almış ve şaşırılmıştı. Ziya niye evvelki projesinden vazgeçmişti? Belki para vererek mecmuayı değil, İttihat ve Terakki’nin masrafı göze alarak çıkaracağı mecmuadan para almak isteyen bazı arkadaşlarının ısrarına dayanamamıştı.¹⁶

Yahya Kemal’in ve Erişirgil’in Yeni Mecmua’nın yayınlanması ile alakalı olarak anlatmış oldukları bu olayda bir ayrıntıda farklılık vardır. Bu farklılık derginin

¹⁴ Refik Halid Karay, **Minelbab İlelmihrab**, İstanbul, İnkılap Kitabevi, 1992, s. 34.

¹⁵ Erol Köroğlu, **Türk Edebiyatı ve Birinci Dünya Savaşı**, İletişim Yayınları, İstanbul 2004, s. 218.

¹⁶ Mehmet Emin Erişirgil, **Bir Fikir Adamının Romanı Ziya Gökalp**, İstanbul, Nobel Yayın Dağıtım, Şubat 2007, s. 89.

kişilerden toplanan paralarla yayınlanıp yayınlanmaması ile alakalıdır. Çünkü Yahya Kemal “maddi imkânsızlık daha ilk nüshalarda baş gösterdi” der, ama Erişirgil ise “Yeni Mecmua’nın merkez umumi azasından küçük Talat Bey’in müdürlüğü altında neşredileceğini ve idare merkezi olarak da Pembe Konak’ta (İttihat ve Terakki) alt katta bir oda ayrıldığını doçent haber almış ve şaşırmıştı” şeklinde anlatır. Burada Yahya Kemal’in aktarımından derginin toplanan paralarla birkaç nüsha çıkarıldığı anlaşılıyor. Erişirgil’in aktarımından anlaşılan ise daha dergi ile alakalı olarak herhangi bir para toplanmadan Gökalp’in fikir değiştirip İttihad ve Terakki’nin finansına başvurduğudur.

Derginin, Yeni Mecmua ismini almasında Yahya Kemal’in büyük bir payı olur. “... İşte bu sohbetler sırasında bir dergi çıkarmak arzusu doğar. Derginin adı konuşulurken Yahya Kemal sadece mecmua denilmesini teklif eder. Ziya Gökalp buna yeni kelimesini de ilave eder ve Yeni Mecmua böyle doğar.¹⁷”

Mehmet Emin Erişirgil, Yeni Mecmua’nın çıkış amacını; “bazı Rus Türklerinin türlü şekilde yaydıkları fikirlerle Osmanlı Türklerinin içinden çıkan akım birbirine karıştırılıyordu. Yeni Mecmua milliyet akımının dayandığı fikirleri tesbit edecekti, bazı Rus Türkleri vasıtasıyla sokulan ve Osmanlı Türklerinin erişmiş olduğu gelişim derecesine uymayan fikirlerle mücadele edilecekti.¹⁸” diye özetler.

Ziya Gökalp işgalle beraber tevkif edilir ve Malta’ya gönderilir. Malta’dan döndükten sonra Diyarbakır’a yerleşir ve orada “Küçük Mecmua” adında bir dergi neşretmeye başlar. Bu derginin ilk sayısının ilk yazısı “Çınaraltı” başlıklı yazıdır. Bu yazıda Gökalp, Yeni Mecmua’nın kendisi için bir sığınak, hayatın, iş dünyasının ve bir sürü siyasi çalkantının ortasında küçük bir liman olduğunu söyler. Oranın ülkülerin, mefkûrelerin yeri olduğunu ve geleceğin orada filizleneceğini belirtir.¹⁹

“Savaşın ilk senelerinden itibaren daha topluma yönelik ve günlük politikadan uzaklaşan çalışmalar üreten Ziya Gökalp, 1917 yazında kültürel alana yönelik önemli bir dönüşümü başlatacaktır. Bir dönem sekter bir İttihatçı siyaset izleyen ve İttihatçı olmayanlara güvenmeyen Gökalp, kurulmasını sağlayacağı Yeni Mecmua’da

¹⁷ Kazım Yetiş, **Yahya Kemal**, İstanbul, İstanbul Fetih Cemiyeti, 2006, s. 201.

¹⁸ Mehmet Emin Erişirgil, **a.e.**, s. 92.

¹⁹ Mehmet Emin Erişirgil, **a.e.**, s. 166-167.

muhalif yazarları da içeren, propagandaya değil ulusal kültürün oluşumuna öncelik veren bir kadro oluşturacaktır. İttihat ve Terakki'nin desteğiyle çıkan bu dergide, kısa vadeli propaganda gereksinimlerine karşılık gelen ürünlere de yer verilmekle birlikte, ancak uzun vadede sonuç verecek olan ulusal kimlik inşasına öncelik verilmektedir.²⁰” Artık siyasi çalkantılar onu fazlasıyla yormuştur bu nedenle kök salmak dallanıp budaklanmak için kültüre yönelir. Toprağa bağlı, onu kuşatan bir kimlik inşa etmek ister. Derginin kültürel bir kimliği barındırdığını kendisi de dillendirir. Ziya Gökalp “Genç Kalemlerle başlayıp da Yeni Mecmua ile devam eden cereyan bilhassa felsefî ve içtimai bir harekettir ve bu hareketin esası millî harsı aramaktır.²¹” Diyerek derginin çıkışının temelinde millî hars olduğunun altını çizer.

Dergiyi iki döneme ayırabiliriz. İlk dönem derginin mütareke ile kapanmasına kadarki dönemdir. Bu devrede daha çok oluşturulmaya çalışılan bir bilinçlendirme, bir yapılandırma göze çarpar. Ziya Gökalp'in başını çektiği bu yapılandırma özellikle “Türkçülük” mefkûresi çerçevesinde bir kültürün bir “yeni hayat”ın inşasıdır. İkinci dönem ise 1923’de 67. sayı ile yeniden yayın hayatına başlayıp 90. sayı ile yayın hayatına veda ettiği dönemdir. İkinci dönemde derginin yazar kadrosu daralmıştır. Refik Halid yurtdışında sürgündedir, Halide Edib ayrılmıştır, Ömer Seyfeddin hayatta değildir, Ziya Gökalp Diyarbakır’dadır. Derginin niteliği zayıflamış ve inceleme yazıları azalmıştır. Yahya Saim, Millî Mecmua’da yayınlanan “Yeni Mecmua’daki Şûriş²²” adlı yazısında konuya temas eder ve derginin bir dönemin, bir fikrin müjdecisi olduğunu, fikir ve şiir âlemimizin her hafta karanlık geceleri aydınlatan mehtabı olduğunu söyler. Fakat bugün aynı derginin pek kuru ve pek sönük olduğunun altını çizer. Meydana gelen değişim dönemin okuyucuları tarafından da fark edildiği gibi eleştirilmiştir. Yavanlık, kuruluk artık fazlaca göze batar.

“Artık savaşın yol açtığı yıkım ve yönetimin genişleme hayallerinin var olan sınırlar içerisinde neden olduğu zarara dayanamayan Anadoluocular, başta Halide Edib olmak üzere isyan etmekte ve Turancı politiklardan uzak durarak ‘kendi evimize bakalım’ demektedir. Mondros mütarekesine kadar Gökalp ve ona yakın

²⁰ Erol Köroğlu, a.e., s. 428.

²¹ **Yeni Mecmua**, nr. 25, 27 Kânun-i Evvel 1917, s. 481-485.

²² Yahya Saim, “Yeni Mecmua’daki Şûriş”, **Millî Mecmua**, 1 Kânun-i Evvel 1339, s. 33-34.

olan diğer İttihatçı milliyetçilerin Turancılığı Anadoluocuları susturmayı başaracak, fakat mütarekeden sonra Panturanizm hızla düşüşe geçerek, daha sınırlı bir Türk milliyetçiliğine yerini bırakmak zorunda kalacaktır.²³ Bu anlamda dergide ilk dönem Kars, Ardahan ve Batum'un kurtulması ile alakalı yazılar yer almıştır. Bu yazılarla beraber bir umudun yeşerdiği görülmektedir. Derginin ikinci döneminde Türkiye sınırlarının dışı ile alakalı olarak Musul-Kerkük meselesi nedeni ile Lozan görüşmelerinin yapıldığı dönemde oradaki halkla olan kültürel ve tarihi bağlarımızı göstermek, ortaya koymak için "Irak Halk Şiirleri" başlığı altında halk şiirlerine, "Irak Halk Türküleri" başlığı altında da türkülere yer verilir. Ayrıca "Musul ve Anadolu" başlığı altında bizim onlarla olan bağlarımız ve bu bağların derinliği ele alınır. Bundan sonrada böyle bir mevzudan bahsedilmez. "Darulfünun'daki odasından alınarak tevkif edilen Gökalp'e İstanbul'a dönüşünde eski kürsüsünü teklif eden olmamıştır. İttihatçılar'ı bertaraf etme düşüncesinde olan Ankara hükümeti de onu sıcak karşılamamıştır.²⁴

"Gerek bu muharebe (Balkan muharebesi), gerek onun sonunda başlayan İstiklal muharebesi yüzünden Türk münevveri ve dolayı ile edebiyatı beş asırdan beri devamlı şekilde şehirlisi olduğu İstanbul'dan çıkar. Millî savaştan sonra Ankara'nın hükümet merkezi olması ise edebiyatımızın gerek dil gerek zihniyet bakımından değişmesine sebep olur. Edebiyatımıza bugün hâkim olan Anadolu realizm ve halkçılık mistiğinin başlıca amillerinden biri bu hadisedir.²⁵ Derginin ikinci dönemi Tanpınar'ın İstanbul ve Ankara ile belirtmiş olduğu siyasi değişimin göstergelerini yansıtır. Kalemler artık Ankara için yazar, yürekler Ankara için atar. Bu durumda bahsedilen kurulum, tekrar ve benzer şeyleri ortaya çıkarır.

Yeni Mecmua ikinci döneminde iki haftada bir yayımlanır. Ayrıca bu dönemde dergi artık 20 sayfa değil, ilk iki sayı 16 sayfa sonra 18 sayfa olarak çıkarılır. Bursa özel sayısı sadece bundan ayrı tutulmuş 54 sayfa olarak basılmıştır. Bunda tabii ki özel sayı olmasının etkisi vardır.

²³ Erol Köroğlu, **a.e.**, s. 429.

²⁴ M. Orhan Okay, "Ziya Gökalp", **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 14, İstanbul, TDV İSAM Yayınları, 1996, s. 126.

²⁵ Ahmet Hamdi Tanpınar, **a.g.e.**, s. 102.

Toplamda dört cilt olan Yeni Mecmua'nın 32. sayısına kadar ki altbaşlığı "İlim, Sanat ve Ahlâka Dair Haftalık Mecmua"dır. Seksen dördüncü sayıya kadar altbaşlığı kaldırılan dergi, seksen dördüncü sayıdan itibaren "Türk Ocağının Nâşiri Efkârıdır" altbaşlığı ile yayımlanır. Derginin 1.-26. sayıları 1. cildi, 27.-52. sayıları 2. cildi, 53.-66. sayıları 3. cildi ve 66.-90. sayıları da 4. cildi oluşturur ve her cildin sayfa numaraları birden başlar. Yeni Mecmua'nın ilk döneminde, her sayı "Hafta Musahabesi" başlığı ile başlar, ikinci döneminde bu isim "Musahabe" olarak değiştirilir. Derginin, ilk sayfasının sağ üst köşesinde tarih (ay, gün ve yıl), ortasında sayı, sol tarafında sene verilir ve dergi 23 x 30 cm ebatında yayımlanır.

2.1. Çanakkale Özel Sayısı

Yeni Mecmua'nın Türk fikir ve sanat hayatına yaptığı katkılardan birisi de "Çanakkale Nüsha-yı Fevkaledesi" adlı özel sayıyı çıkarmak olmuştur. Bu özel sayı Çanakkale zaferinden üç yıl sonra 1918 yılında yayımlanmıştır. Yayımlanan bu özel sayının önsözü Mehmet Talat imzalıdır. Bu önsözden sonra ise Sultan Mehmed Reşad'ın "Çanakkale Şiiri" yer almıştır. Sultan Mehmed Reşad'ın şiirinden sonra ise Yahya Kemal'in, "Tahmis-i Manzume-i Hümayun"²⁶ adlı şiiri neşredilmiştir. Toplam 70 adet şiir, manzume, hikâye, röportaj, anı vb. edebi ürünlere yer verilmiştir. Özel sayıda yer alan bu edebi ürünlerin bazılarının dili çok sade iken bazılarının dili ise ağır ve ağırdadır. Bu eserlerden bir kısmı Türk milliyetçiliğine yer verirken, bir kısmı da Osmanlılık üzerinde durur. Yayımlanan eserde Çanakkale savaşı, savaşın tasviri, Çanakkale'nin tarihi, bölgenin coğrafyası, askerlerin göstermiş olduğu destansı gayret ve azim anlatılır.

Mehmet Talat, "Birkaç Söz" başlıklı yazısında niçin böyle bir şeye gereksinim duyulduğunu anlatır. "İşte biz artık bu sessizliklere son vermek, millî tarihimizi asırlara karılan bir gururla, şanla dolu yeni mucizesini vicdanlarda sonsuza kadar yaşatmak emeliyle bu hatıranameyi yayımlamaya teşebbüs ettik."

²⁶ "Yahya Kemal, Padişah Mehmed Reşad'ın Çanakkale üzerine yazmış olduğu şiiri tahmis ederek bu şiiri yazmıştır. Bir şiiri tahmis etmek demek; mevcut şiirin her beytine üç mısra daha ilave ederek beşer mısralı şiir yazmak demektir. Yahya Kemal padişahın şiirindeki her iki mısraya üç mısra ekleyerek tahmis etmiştir." (Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, Haz: Muzaffer Albayrak-Ayhan Özyurt, İstanbul, Yeditepe, Mart 2006, s. 16).

Buna Fransa'yı örnek göstererek savaş meydanlarında gösterilen yiğitlik ve kahramanlığın destan şeklinde kaleme alınıp anlatıldığını belirtir.

“Müttefik ve düşman, savaşan bütün milletlerin düşünürleri, şairleri ve sanatkarları, savaş meydanlarındaki yiğitliklerden, kahramanlıklardan ve fedakarlıklardan destanlar yazıyorlar. Bu destanlar; fedakârlık muhabbetini, vatan aşkını, dövüşmek arzu ve heyecanını arttırmak ve sürdürmek için yazılıyor. Savaş artık öyle bir hal aldı ki bu muhabbete, bu aşk ve heyecana şiddetle lüzüm vardır.”

Onların aydın, şair ve düşünürlerinin göstermiş oldukları hassasiyeti bizim de göstermemiz gerektiğini belirtir.

Talat, çıkarılan özel sayının içerik açısından çok zengin olmadığını, kağıt ve dizgi bakımından da sıkıntılar yaşandığı için derginin kalitesinin düşük olduğunu belirtir. Ayrıca dergiyi zamanında çıkaramadıklarının da altını çizir.

Bu özel nüshada dikkat çeken noktalardan birisi de Ruşen Eşref'in Mustafa Kemal Paşa ile yaptığı röportajdır. Ruşen Eşref Çanakkale'de savaşmış ve önemli başarılarla imza atmış olan Mustafa Kemal'le yaptığı bu röportajla onu Türk kamuoyuna tanıtır.

Yeni Mecmua'nın 1 Mayıs 1923 tarihli, 75. sayısı “Bursa Özel Sayısı” olarak yayımlanır. Takdim yazısında “Türk sanat şehirleri” ile alakalı özel sayılar yapılacağı, bu özel sayıların içinde de İstanbul, Bursa, Edirne, Konya ve Kayseri gibi sanat ve mimarimizin en önemli eserlerini içinde barındıran şehirleri detaylı olarak ele alacakları bildirilir. Özel sayılarda, bu şehirlerin saraylar, çeşmeler, türbeler, camiler, mezarlar vb. niteliklerini inceleyip gelecek nesillere aktarmaya çalışacaklarının altı çizilir.

BİRİNCİ BÖLÜM

DİL

Yeni Mecmua’da yayınlanan yazıların bütünü dikkate alındığında dille ilgili çok az miktarda yazı yayınlandığını görüyoruz. Dergide bu konu ile ilgili yazı kaleme alan yazarlar Ziya Gökalp, Ahmed Cevad (Emre) ve Avram Galanti’dir.

Tanınmış dilcilerimizden Ahmed Cevad’ın²⁷ konuya dair dokuz yazısı yayımlanmıştır. Cevad, yazılarında daha çok dil, dilin mahiyeti, dilin toplumla olan ilişkisi, dil aileleri üzerinde durmaktadır. Yayımlanan bu yazılarda dilin toplumsal niteliği, toplum ve dil arasındaki bağ üzerinde yoğunlaşır. Ahmed Cevad’a ait yazıların tamamı Cumhuriyet öncesinde yani derginin birinci döneminde yayımlanmıştır.

Avram Galanti’nin konuya dair yazıları Ahmed Cevad’ın yazılarından daha fazladır. Galanti’nin dergide dil ile alakalı on iki yazısı vardır. Yazıların dördü ilk dönemde, sekizi ise ikinci dönemde neşredilmiştir. İlk dönemdeki yazıları, Türkçede kullanılan bazı kelimelerin menşeleri ve etimolojileri üzerinedir. Bu incelemelerde İbrani kaynakları ve Tevrat’ı temel kaynak olarak kullanmıştır. İkinci döneme ait yazılarında ise alfabe ve Lâtin harfleri üzerinde durmuştur.

1.GENEL ANLAMıyla DİL

Dergide genel anlamıyla dili değerlendiren yazılar Ahmed Cevad tarafından kaleme alınmıştır ve derginin ilk döneminde neşredilmiştir. Bu yazıların sayısı üçtür. Dili canlı bir varlık olarak ele alan yazar yazılarında genel anlamıyla dilin tarifi, dilin toplumsallığı, değişkenliği, dilde meydana gelen değişimler ve bu değişimlerin sebepleri üzerinde durmuştur. Ayrıca dillerin üstünlüğü diye bir şeyin

²⁷ Ahmet Cevat Emre (1887-1961), dilci ve yazardır. Mekteb-i Harbiye’de okurken arkadaşları ile beraber Meşrutiyet’i savunduğu gerekçesi ile Fizan’a sürülmüş, orada “Hatırat adlı bir gazete çıkarmıştır. Oradan Fransa’ya kaçmış ve Jön Türkler ile beraber olmuştur. Meşrutiyet’in ilanı ile yurda dönmüş, üniversitede Türk Dili ve Edebiyatı hocalığı yapmıştır. Cumhuriyet’in ilanından sonra da TDK’nın “Alfabe Komisyonu”nda görev almıştır. 1928-32 yılları arasında “Muhit” adında bir sanat ve edebiyat dergisi çıkarmıştır. (Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergah Yayınları, İstanbul, 1979, 3. c., s. 41-42.)

olamayacağını, her dilin birbirinden ayrı ve müstakil olduğunu altını çizmiştir. Dil hakkında tanıtıcı mahiyette yazılmış bu yazıların fazla derinlikli olmadığını ortalama dergi okuyucusu düşünülerek kaleme alınmış olduğunu söyleyebiliriz.

Ahmed Cevad'ın, konu ile ilgili yazılarının ilki olan “Lisanların Eşsizliği” yazısı 4 Nisan 1918 tarihinde, mecmuanın 38. sayısında neşredilir. Yazıda dünyadaki dillerin birbirlerinden farklı olmakla beraber bazı noktalarda benzerlikler taşıdığına işaret eder. “Zihindeki tasavvurlara ve mefhumlara tekabül eden işaretlerin heyet-i mecmuudur” diyerek dilin genel anlamda tarifini yapan Ahmed Cevad’a göre dillerin de kendilerine has bir hayatı vardır. Diller sürekli olarak gelişim, değişim ve dönüşüm içerisindedirler. Göçler, ticaret, savaşlar, vb. hadiseler dilin değişik coğrafyalara yayılmasını sağladığı gibi değişik kültürlerin de o dile etki etmesine sebep olur.

Ahmed Cevad'ın dergide yer alan ikinci yazısı “Lisan Nasıl Değişir” başlığını taşımaktadır. Yazıda çocukluktan başlayarak insandaki dil yetisinin nasıl geliştiği, toplumun ortak anlaşma vasıtası olan dilin bir değer olarak ferde nasıl kazandırıldığı, dile fertler ve gruplar tarafında yapılmak istenen müdahalelerin toplum tarafından nasıl sonuçsuz bırakıldığı üzerinde durulur.

Bir çocuğun ilkin gözlem yaparak, sonra taklit ederek, en sonunda da bu taklit ettiği şeyleri uygulayarak dili öğrendiğini söyler.

Yazar dilin çeşitli şartlar ve şekillerde değişime uğradığını belirtir. Bu değişimlerin kelimelerin eskimesi, aşınması, bazı kelime ve kalıpların ortadan kalkması şeklinde olabileceğini belirtir.²⁸

Cevad, “Lâfız ve Mana” adlı yazıda dilin önemli bir ögesi olan kelime üzerinde durmaktadır. Kelimenin lafız ve mana olarak iki unsurdan oluştuğunu ve bu ikisinin de birbirini tamamladığını belirtmiştir. “Her kelimedede bir lafız bir de mana vardır, lafız mananın, zihni tasavvurun işaretidir.”

Ahmed Cevad’a göre insan zihni, kelimeler ve isimlendirmelerle sayıları oldukça fazla olan nesne ve canlıları “tecrid” ederek, sınırlandırılıp kontrol altına almıştır.

²⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 40, 18 Nisan 1918, s.273-274.

“Zihnimiz kendiliğinden karşıdaki eşyanın tarifi gayri mümkün hallerini ‘tecrîd’ ediyor, o hâlleri ihtiva eden diğer şeylere yine kendiliğinden ‘ta’mim’ ve ‘teşmil’ ediyor, onları zümre sınıf suretinde görerek müşterek bir kelime ile tevsim ediyor”

Yazar, insanların kelimeleri meydana getirirken tabiattan yararlandıkları gibi tabiata dair şeyleri ifade ederken de canlı varlıklara ait vasıflardan, fiillerden faydalandıklarını bildirir. “Zihayat mahlûkatın yalnız azası değil fiilleri ve hassaları da cansız, hayatsız şeylere veya diğer canlı mevcutlara atfedilir: Soba çok kömür yiyer, rüzgar inler, saat yürür, fırsat kaçar, beniz uçar, güneş doğar...²⁹”

2. TÜRK DİLİ

2.1. Türkçenin Mensup Olduğu Dil Ailesi

Türkçenin mensup olduğu dil ailesi ile ilgili olarak dergide Ahmed Cevad, Avram Galanti ve Ziya Gökalp’in yazıları yayımlanmıştır. Bu yazılarda Türkçe için düşünülen dil grubu yani Ural-Altay dil ailesi hakkında yazarların bazı eleştiriler getirdiğini görüyoruz.

Dergide Türkçenin mensup olduğu Ural-Altay dil ailesi hakkında görüş bildiren ilk yazar Ziya Gökalp’tir. Ziya Gökalp “Turan Nedir” başlıklı yazısında öncelikle Avrupa dil ve tarih çevrelerinde Türkler ve Türkçe için düşünülen dil ailesi ile ilgili görüşleri ortaya koyar. Bu konuda üç farklı görüş olduğunu bildirir. Birinci görüşe göre Türkler, Moğollar, Mançular ve Tunguzlar ile Finler ve Macarlarla aynı grup içinde değerlendirilmiş ve adına Ural-Altay ailesi denmiştir. Bazı araştırmacılar ise efsanelerden hareketle Türkleri ve onların vatanı olan Turan’ı Medyen’de aramışlardır. Üçüncü görüşe göre ise Turan milleti Orta Asya’daki Tacik ve Soğdak kavimlerinden ibarettir ve bu kavimler Hint- Avrupa ailesinin bir parçasıdır:

“1-Bazı lisaniyatçılar ve müverrihler Türkleri (Ural-Altay) tesmiye ettikleri bir zümreye mensup addederler. Onlara göre bunu zümrenin dâhilinde dört kavim mevcuttur: (1) Türkler, (2) Moğollar, (3) Mançular ve Tunguzlar, (4) Finler ve Macarlar.

²⁹ Yeni Mecmua, nr. 45, 23 Mayıs 1918, s.375.

2-Birtakım âlimlerde, Turan’a ait menkıbelerle, (Medyen)’e ait menkıbeler arasındaki müşabehete bakarak, Turan’ı Medyen’de aramışlardır.

3-Türkistan ile Tibet’te ilmi bir seyahat icra etmiş olan (Girenard) ise eski Turanlıların (Turan) namı verdikleri kavmin (Tacik) ve (Soğdak) kavimlerinden ibaret olduğunu iddia eder. Bu iki kavmi (Hindu-Avrupai) aileden addettiği için (Turan)’ı da Hindu-Avrupaî ailesinin bir zümresi gibi görür.³⁰

Ziya Gökalp mevcut dil aileleri ile alakalı eleştirilerde bulunur. Türkçe’nin dahil edildiği Ural-Altay dil ailesinin diğer dil aileleri gibi “ırk” üzerine bina edilemeyeceğini belirtir. Diğer dil gruplarındaki ırkların kan bağı ile oluştuğunu ama Türk kavimlerinin ise dil, gelenek, görenek ve kültür üzerinde bir bağ oluşturabileceğini bildirir. Gökalp, bu ayrımları her dil gurubunun aynı şartlar ve kriterlere göre değerlendirdiğini belirterek eleştirir.

Hint-Avrupa ve Sami dil aileleri ile ilgili olarak yapılan ilmi çalışmalar sonucunda, bu dil ailelerine ait kesin ve kati sonuçların ortaya konduğunu belirtir. Diğer taraftan Ural-Altay dil ailesine ait görüş ve düşüncelerin ise henüz bir faraziyeden ibaret olduğunu, bu dil ailesine dahil edilen milletlerin dillerinin daha karşılaştırmalı olarak incelenemediğini söyler. Bunun sonucunda, belirtilmiş olan çalışmalar yapılan kadar ortaya atılan görüşleri birer faraziye kabul etmemiz gerektiğinin altını çizer.

Gökalp, Türkçe’nin hangi dil ailesinden olduğunu anlatmaya çalışan üç görüşün de eksik ve şüpheli olduğunu belirttikten sonra; “Bize göre, (Turan) zümresi dâhiline ancak bugün bilfiil Türkçe konuşmakta olan hakiki Türkler girer” der ve konuyu kapatır.

Ahmed Cevad’ın dil gurupları ile ilgili yazılarında, bunların benzer ve farklı taraflarının karşılaştırmalarının yapıldığını görürüz. Cevad, bu konuda yazdığı ilk yazı olan “Lisanların Eşsizliği” adlı makalesinin başlangıç kısmında birkaç kelime benzerliği nedeni ile dilimizi Hint-Avrupa dil grubuna dahil etmek isteyenleri eleştirir:

“Gayet ciddi tavırlar takınan bazı muharrirlerimiz, sadece münferit birkaç kelimenin uzak yakın müşabehetine istinad ederek lisanımızı kendilerince büyük bir

³⁰ Yeni Mecmua, nr. 31, 8 Şubat 1918, s.82-83.

kıymeti haiz olmak lazım gelen Hindu-Avrupaî zümresine ilhaka kemal-i germi (gayret) ile sâi oluyorlar...³¹”

Ancak daha sonra Türkçeyi önemli Avrupa dillerinin bulunduğu Hint-Avrupa dil ailesi içinde görme çabasına kendisi de katılacaktır. Bunu yaparken de başkalarında eleştirdiği kelime benzerliği noktasından değil, “yapı bakımından benzerliklerden” hareket edecektir.

Ahmed Cevad, “Türkçe ile Hindu-Avrupaî ve Sami Lisanlarında Kelimenin Tahlili³²” yazısının ilk bölümünde vurgunun cümleye kattığı anlama değindikten sonra Hint-Avrupa dil gurubu ile Türkçenin kelime yapılarını karşılaştırmaktadır. Cevad, “Lisanımızda Teksir” isimli yazısında da “teksir (bir kelimede meydana gelen kıyasî veya semaî değişim)”e dair dilimizdeki örnekleri açıklamış diğer dil ailelerindeki örnekleri de göz önüne alarak aradaki farklılıkları, benzerlikleri ortaya koymaya çalışmıştır. Bu benzerlikleri araştırırken özellikle Hint-Avrupa dilleri üzerinde durmuştur. Türkçe’de ve Hint-Avrupa dil grubunda kelimelerin cevher(kök) + ıstikak lahikası(yapım eki) + tasrif lahikası(çekim eki) şeklinde oluştuğunu belirtmiştir. Dil ailelerindeki kelime yapılarını ele aldıktan sonra kelimelerde meydana gelen değişimleri teker teker karşılaştırmalı olarak işlemiştir.³³

Avram Galanti, “Kullandığımız Türkçe Yazının Menşei³⁴” isimli yazısında kullanmakta olduğumuz alfabe ve konuştuğumuz dilin kaynaklarının farklılığından bahsetmiştir. Türk dilinin Orhun ve Uygur dilleri gibi Ural-Altay dil ailesinden olduğunu ama kullanmış olduğumuz alfabenin ise başka bir kaynaktan geldiğini belirtir. Kullanılmış olan Arap harflerinin aslen Kenanca olduğunu söyler. “Elyevm kullandığımız Türkçe yazının menşei Kenanca yazıdır. Bunu ispat etmek için, huruf-ı Arabiye namıyla maruf Türkçe harflerin menşesinde aramak lazım gelir.” Lisan olarak Türkçe’den bahsedilecek olursa durum değişir. “Gayri Sami bir lisan olan Türkçe yazının Sami bir lisan olan Arap yazısına münasebetini ve binaenaleyh Türkçe yazının menşeinin Arapça yazı olduğunu gösterdik. Şimdi Türk lisanının Orhun ve Uygur lisanları gibi, aynı zümreye mensup olmasına nazaran, Türk

³¹ Ahmed Cevad, “Lisanların Eşsizliği”, **Yeni Mecmua**, nr. 38, 1918, s.228.

³² **Yeni Mecmua**, nr. 48, 13 Haziran 1918, s.433-435.

³³ **Yeni Mecmua**, nr. 52, 13 Temmuz 1918, s.513.

³⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 41, 25 Nisan 1918, s.283-284.

yazısının Orhun ve Uygur yazıları ile münasebeti olup olmadığını arayalım.³⁵” Galanti, Türkçe’nin de dahil olduğu Ural-Altay dil ailesinin sınırlarının çok geniş olması nedeni ile bu dil ailesi içine alınan dillerin hepsinin tamamen incelenemediğini, bunun da varılan sonuçların doğruluğu noktasında şüphelere yol açtığını belirtir. Galanti de Ziya Gökalp gibi Ural-Altay dil ailesi ile ilgili o zaman için kesin hüküm vermenin mümkün olmadığı kanaatindedir.

2.2. Alfabe, İmlâ ve Dilin Islahı Meselesi

2.2.1. Alfabe Meselesi

Tanzimat sonrası kültür hayatımızda tartışılan konulardan birisi de alfabe ve imla meselesi olmuştur. 1860’lı yıllardan itibaren mevcut Arap alfabesini eleştirenler bu alfabenin Türkçeye uymadığı, Türkçede mevcut olan seslileri karşılamadığı, okumaya, yazmaya ve kitap basmaya elverişli olmadığı görüşünü seslendirmişlerdir. Bu tartışmalar Meşrutiyet döneminde de varlığını sürdürmüş, bilindiği üzere Cumhuriyet döneminde de 1928 yılında Latin alfabesine geçilmiştir.

Kılıçzade Hakkı, “alfabe meselesi” ile ilgili İctihad dergisinde 1 Haziran ve 1 Temmuz 1923 tarihlerinde iki yazı yayımlar. Yazılarında elifbanın yetersizliği, Arap harflerinin tadile uygun olmadığı belirtildikten sonra Latin harflerinin kabul edilmesi gerektiğini vurgular³⁶. Avram Galanti de, 1 Temmuz 1923 tarihli “Latin Hurufatı Meselesi” isimli yazısında Arap harfleri ile yazılan yazıların zorluğunu ve karışıklığını kabul ettiğini belirtir. Latin harflerine göre Arap harflerinin öğreniminin daha uzun sürdüğünü bu konudaki eleştirilerin de doğru olduğunu söyler. Arap harflerinin Müslümanları bağlayan önemli bir bağ olmasını göz önünde bulundurduğumuz zaman bu zorluk meselesinin pek önemsenmemesi gerektiğinin altını çizer. Galanti, kullanılmakta olan Arap alfabesini tüm İslâm âlemini, Müslümanları aynı çatı altında toplayan unsurlardan biri olarak görmüştür. Eğer mevcut alfabe değiştirilirse bu bütünlüğün dağılıp bozulacağını savunmuştur.³⁷

³⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 41, 25 Nisan 1918, s.283.

³⁶ Agah Sırrı Levend, **Türk Dilinde Gelişme ve Sadeleşme Evreleri**, Ankara, TTK, 1960, s.363.

³⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 79, 1 Temmuz 1923, s.265.

2.2.2. İmlâ

2.2.2.1 İmlamızın Tarihi

Yeni Mecmua’da Türklerin başlangıçtan itibaren kullandıkları alfabeler ve imlâmızın tarih içinde geçirdiği aşamalar hakkında yazılar kaleme alan muharrir Ahmed Cevad’dır. Ahmed Cevad, “İmlamızın Islahı” genel başlığı altında dört yazı yayımlamıştır.

Bu yazılardan birincisi olan “İmlamızın Islahı-1”nda Ahmed Cevad, Türklerin birkaç alfabe kullandıklarını ve bu alfabelerde de dört tane sesli harfin bulunduğunu, bu seslilerin ince ve kalın olarak iki şekilde yazıldığını belirtmiştir. Cevad, Türklerin kullandığı ilk alfabe olan Göktürk alfabesinin imla sistemi hakkında şu hükme varır:

“Göktürklerin elifbasında kalın hareketlerle okunmak üzere (dal, sad, gaf, ğayn) harflerine tekabül eden işaretler bulunduğu gibi yalnız ince heceleri kabul eden (te, sin, kef) harflerine muadil işaretler vardır... Göktürklerin imlâ sistemi savtların hafif ve sakil esasına yani aheng-i esvata istinad ediyor... Göktürklerin riayet ettiği imla kavaidinden biri de saitlerin hıfzıdır.³⁸”

Uygurcanın özgün bir dil olmadığını, Hristiyan tesiri altında kaldığını belirtmiştir. Ona göre Uygur yazısı orijinal olmayıp Hristiyan misyonerler tarafından getirilen Süryani alfabesinden esinlenerek oluşturulmuştur:

“Pek erkenden bu dilin ve daha sonra Hristiyanlık tesiratına kapılan Uygurların yazısı kendi icatları değildir. Çin’e kadar İsevilik neşriyle Asya’yı dolaşan Suriyeli misyonerlerin, Süryaniceden iktibasen Türkçe’ye tatbik ettiği elifba Uygurların ve daha sonra bütün Türklerin milli elifbası olmuştur.³⁹”

İslamiyet’in kabulü ile beraber Arapça’nın önem kazanmaya başladığını ve diğer alfabelerin yavaş yavaş önemlerini yitirdiğini belirtir:

“Daha sonra İslamiyet’in Türkler arasında intişarı üzerine, İran’da olduğu gibi, Türkistan’da dahi Arapça elifba Uygurca elifbanın yerine kaim olmuştur”

Arap alfabesinin kullanılmasıyla başlayan yeni dönemi Çağatayca olarak adlandıran yazar, Çağataycanın bazı değişiklikler ilâve edilerek Selçukluklar tarafından da kullanıldığını belirtir:

³⁸ Yeni Mecmua, nr. 56, 8 Ağustos 1918, s.74.

³⁹ Yeni Mecmua, nr. 56, 8 Ağustos 1918, s.74.

“Uygurca elifba yerine Arapça elifbanın istimaliyle daha dördüncü asr-ı hicriden beri Türkler nezdinde tesis eden yeni imlaya ‘Çağatayca’ namı verebiliriz... Çağatayca imla Arap ve Cenub Türklerine, Selçukilere de intikal etmiştir. Fakat Selçukiler buna bazı hususi teceddüdler ilave etmişlerdir.⁴⁰”

“İmlamızın Islahı 2⁴¹” adlı makale ise Osmanlı dönemini ele almaktadır. Başlangıçtan hâlihâzıra kadar Osmanlı döneminin imlâsında bir standart olmadığından, çeşitlilik olduğundan söz eder. İlk Osmanlıların Selçuklularla aynı imlâyı kullandıklarını söyleyen yazar, Osmanlı döneminin başlangıç kısmının çok hareketli olduğu için imlâ konusunda da kesin ve net kuralların oluşmadığını belirtir. “Osmanlı yazıcıları, münşi ve şairleri daima lisanımızı daha iyi, daha kolay okunabilir ve yazılabilir bir surette tahrir e çalışmışlardır. Bu sebepten altı asrı mütecaviz devlet hayatımız esnasında Osmanlı imlası denilebilecek muayyen bir imla bulup göstermek mümkün değildir. Ancak Osmanlı imlasının geçirdiği edvar-ı tettebbu’ ve bu edvar arasındaki şiddetli irtibatı irae etmek kabildir.⁴²”

Sekizinci asırda imlamızdaki en büyük değişikliğin “heyi hafif (he)in” fethanın sesli okunmasına yardımcı olarak kullanılması olduğunu belirtir. Sekizinci asırdan, onuncu asra kadar imlamızın genel olarak belirtilen değişiklik haricinde eski niteliklerini koruduğunu ve ama buna ek olarak sesli harflerde artma olduğunu söyler.

Ahmed Cevad, imlada her ne kadar mevcut şartlar içinde değişiklikler meydana gelse de muhafazakar bir grubun olduğunun ama buna karşılık yenilikçi grupların da her zaman var olduğunun altını çizer.

Onuncu asırda, kelimelerin sonundaki “ye”lerin çoğunlukla korunduğunu belirtir. Zaman ilerledikçe sesli harflerin daha az kullanıldığını ve fethaların (elif-hemze harfinin kullanımı ile olur) sesli harflerle kullanılmaya başladığını söyler. On ikinci ve on üçüncü asırda bile artık “vav” ve “ye”nin yerine “elif”in kullanıldığını belirtir. Şinasi ve Fikret’in dahi bundan kurtulamadığını bildirir.

⁴⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 56, 8 Ağustos 1918, s.75.

⁴¹ **Yeni Mecmua**, nr. 61, 12 Eylül 1918, s.176.

⁴² **Yeni Mecmua**, nr. 61, 12 Eylül 1918, s.176.

Ahmed Cevad'ın imla ile alakalı üçüncü yazısı “İmlamızın Islahı 3⁴³”dır. Bu yazıda da Osmanlı dönemi imlası ele alınmıştır. Dönemin en önemli özelliği klişeleşme olduğu için Cevad, bu döneme “Klişe Dönemi” der ve bu dönemde dilin tamamen kalıplara göre oluşturulduğunu belirtir. Ahmed Cevad, bu klişelerin Arapça vezinlerden faydalanılarak meydana getirildiğini ve onlara benzer yapılarda olduğunu söyler. Bütün bu nedenlerden dolayı yazar, dönemi imlamızın Arapça'ya en çok yaklaştığı dönem olarak değerlendirir.

“İmlamızın Islahı 4⁴⁴” yazısında Ahmed Cevad, tamamen son dönemin imlasını işlemiştir. Bu dönemde, klişe döneminin kalıplarının devam etmekle beraber bazılarının yıkıldığını ve artık bazı şair ve yazarların bu klişeleri gereksiz görüp bunlara karşı çıktığını belirtir. Şinasi, Ebuzziya, Fikret gibi isimlerle beraber bu kalıpların pek lüzumlu olmadığını söylenmeğe başladığını ve bu kalıpların yavaş yavaş terk edildiğini bildirir.

2.2.2.2. Dönemin İmlası ile İlgili Bir Görüş

Avram Galanti “Türkçe İmla Meselesi⁴⁵” yazısında, dilimize Arapça ve Farsçadan giren kelimelerin ait olduğu dillerdeki şekliyle yazılmasını savunur. Konuyu alfabe meselesi gibi yine Müslümanların birliği, bütünlüğü açısından ele alır. Eğer Araplardan ya da Acemlerden aldığımız kelimelerin yazılışında herhangi bir değişiklik yapıp onları kendi dilimize göre değiştirirsek Arap ve Acemlerle olan dil bütünlüğümüzün bozulacağını, onlarla olan bağlarımızın kopacağını söyler. İmlamızın ıslahı konusunda o zamana kadar görüş bildirenlerin ilmi esaslardan ve bilimsel anlayıştan uzak hareket ettiklerini, bu yüzden meselenin daha da içinden çıkılmaz bir hâl aldığını belirtir.

Galanti, Türk dilinin asli bünyesinde sesli harfler olduğu için Türkçe kelimelere sesli harfler eklenerek yazılmasında bir mahzur olmadığını belirtmektedir. Ancak Arapça kelimeler için böyle bir yetkimizin olmadığını, zaten Arapçanın kendisine has sesli harflere sahip bulunduğunu bu durumun da bizim harf eklememize mani olduğunu belirtir:

⁴³ Yeni Mecmua, nr. 62, 26 Eylül 1918, s.195-196.

⁴⁴ Yeni Mecmua, nr. 63, 3 Teşrinievvel 1918, s.206-208.

⁴⁵ Yeni Mecmua, nr. 80, 15 Temmuz 1923, s.285.

“Arapça- Sami grubunun eski bünyesinde sevait bulunduğu için, malımız olamayan Arapça kelimelerin bünye-i asliyesini bozmağa yani sevait vaz’ etmeye salahiyetimiz yoktur.⁴⁶”

2.2.3. Dilimizden Arapça ve Farsça Kaidelerin Atılması Meselesi

Zonguldak mebusu Tunalı Hilmi Bey’in, TBMM’ye Türk lisanından Arapça ve Farsça kaidelerin çıkarılmasını öngören bir kanun teklifi sunması üzerine Avram Galanti, “Arabi ve Farisi Kavaidinden Ayıklanmış Bir Türkçe⁴⁷” adlı makaleyi kaleme alır. Tunalı Hilmi’nin sunduğu kanun teklifini eleştiren Avram Galanti böyle bir şeyin gerçekleşmesi durumunda okur yazar kesimin geçmişte yazılmış eserlerle bağlarının kopacağını, hatta hâlihazırda yazılmış eserleri bile anlayamayacaklarını söyler:

“İlk ve orta mekteplerden mezun olanlar –eski Türkçe’den sarf-ı nazarla- değil on, beş, iki asır evvel yazılan Türkçe hatta bugünkü eserleri anlayamayacaklardır. Çünkü bu eserlerde bugünkü Türkçemizde kullandığımız Arapça ve Acemce kaideler ile yapılan kelimeler ve cümleler mevcuttur.⁴⁸”

Yazının devamında bir dilin her şeyi ifadeye muktedir bir dil olması için o dilin zengin bir kelime kadrosuna sahip olması gerektiğini söyleyen Galanti, mevcut durumda Türkçe için bu durum söz konusu değilken Arapça ve Farsça kaidelerin atılmasıyla durumun daha da kötüleşeceğini savunur. Galanti’ye göre “irfanımızın yükseltilmesi” herkesin istediği bir durumdur. Ancak dilde tasfiyeye giderek bu amaca hizmet edilemeyeceğini söyler:

“Yüksek bir irfan, fikrin bütün tezahüratını ifade edebilecek avamili çok ve zengin bir lisan ile elde edebilir. Şimdi yani elsine-i selasenin kavaidinden mürekkebb lisanımız buna gayri kafi iken, acaba Arap ve Acem kavaidinden tecrid edilmiş Türkçe bu şikayetlere nihayet verebilecek mi yani irfanımızın yükseltilmesine yardım edecek mi?⁴⁹”

⁴⁶ Yeni Mecmua, nr. 80, 15 Temmuz 1923, s.285.

⁴⁷ Yeni Mecmua, nr. 84, 13 Eylül 1923, s.362-363.

⁴⁸ Yeni Mecmua, nr. 84, 13 Eylül 1923, s.362.

⁴⁹ Yeni Mecmua, nr. 84, 13 Eylül 1923, s.363.

2.2.4. Dilin Sadeleşmesi İle İlgili Görüşler

Yeni Türk edebiyatının başlangıcından beri edebiyatın temel meselelerinden olan dilin sadeleşmesi konusu Yeni mecmuanın da gündemindedir. Yeni Mecmua yazarları, sadeleşme meselesinde sadeleşmeden yana, ancak tasfiyeciliğe karşı bir tavır sergilerler.

“Turan” isimli bir dergide “Sade Türkçe” ile alakalı bir yazı yayımlanır. “Lisanın Sadeleştirilmesi”⁵⁰ adlı yazı buna cevaben kaleme alınmıştır. Yazara göre yazı ve konuşma dilinde ölçü İstanbul Türkçesi olmalıdır. Diğer Türk lehçelerinden ve Anadolu ağızlarından İstanbul Türkçesinin kabul etmeyeceği kelimeler alınmamalıdır. Aynı şekilde yeni kelime türetmede de ölçü İstanbul Türkçesi olmalıdır:

“Başka Türk lehçelerinden, hatta Anadolu lehçelerinden İstanbul şivesinin kabul edemeyeceği gayri men’us kelimeleri almakla yahut kaideye muhalif bir surette yeni Türkçe kelimeler icad etmekle lisanımız ne sadeleşir, ne zenginleşir.”⁵¹

Ziya Gökalp “Türkçülüğün Tarihi”⁵² adlı yazısında dilde tasfiyecilik anlayışına ve tasfiyecilere dair düşüncelerini ortaya koymuştur. Gökalp’in tasfiyecileri eleştirdiği temel noktalardan birisi eski dillerden, kullanılmayan, unutulmaya yüz tutmuş kelimelerin tekrar dile sokulmaya çalışılmasıdır. Halkın kullanmakta olduğu dilde bir durumun karşılığı olan kelime bulunmuyorsa eğer, o zaman mevcut yaşayan, kullanılan dillere bakılması gerektiğini belirtir.

Ayrıca İstanbul Türkçesi’nin konuşma ve yazı dilinin merkezine konması da sadeleşme ile bağlantılı olarak değerlendirildiği için tavsiyecilerin bazılarının (Yusuf Akçura gibi) buna karşı gelmesi de onların eleştirilmesinde rol oynar. Çünkü tasfiyeciler bu noktada Türk lehçelerinin köklerine gidilmesi gerektiğini belirtirler.

“İkdam gazetesi etrafında toplanan bilhassa, Fuad Raif Bey’in, Türkçe’yi sadeleştirmek hususunda yanlış bir nazariye takip etmesi, Türkçülük cereyanının kıymetten düşmesine sebep oldu.”⁵³ Gökalp, tasfiyeciliği savunanların toplum

⁵⁰ Yeni Mecmua, nr. 1, 5 Temmuz 1918, s.17.

⁵¹ Yeni Mecmua, nr. 1, 5 Temmuz 1918, s.17.

⁵² Yeni Mecmua, nr.:84, 13 Eylül 1923, s.359-361.

⁵³ Yeni Mecmua, nr.:84, 13 Eylül 1923, s.360.

tarafından takip edilmediğinin, benimsenmediğinin de farkındadır. Türk Derneği Mecmuası'nın sırf bu tasfiyecilik düşüncesi nedeni ile rağbet görmediğini belirtir.

Yazının devamında “Genç Kalemler” dergisinin başyazarı olan Ali Canib ile karşılaşmasını ve derginin sadeleşme ile alakalı görüşlerini kendisine bildirdiğini anlatan Gökalp, kendisinin de aynı düşünceleri paylaştığını belirtir. “Bu genç bana mecmuanın lisanda sadeliğe doğru bir inkılab yapmağa çalıştığını Ömer Seyfeddin'in bu mücadelede pişva olduğunu anlattı. Türkçe'yi ıslah için bu lisandan bütün Arabi ve Farisi kelimeleri değil umum Arabi ve Farisi kaideleri atmak. Arabi ve Farisi kelimelerden Türkçe'si olanları terk ederek Türkçe bulunmayanları lisanda ibka etmek. Bu fikre dair bazı yazılar yazmış isem de neşrine fırsat bulamamıştım.”

Refik Halid ise, son dönemin edebi hayatını değerlendirdiği “Son On Beş Senelik Edebiyata Dair Bir Hülasa⁵⁴” adlı yazısında “Genç Kalemler” dergisinin “terkipleri atınız” diye bir uyarı yaptığını ama yıllardır alışmış oldukları bir dile karşı yapılan bu uyarının onları ilkin çok şaşırttığını belirtir. “Bizi Edebiyat-ı Cedide'den belli başlı ilk ayıran fark lisan farkıdır. Elimizde, farkına varmadan, tabii bir itişle lisan sadeleşiyordu. Bir gün Rumeli'den bir ses çıktı: ‘Terkipleri atınız.’ Refik Halid, dilin “tabiî bir itişle” sadeleşmeye doğru gittiğini belirtmektedir.

Derginin diğer yazarlarının da belirttiği gibi halka doğru gitme, milliyetçilik, dönemin siyasi ve sosyal şartları gereği zaten belli bir mecrada ilerliyordu. Bu nedenle halka doğru yönelen bu hareket herhangi bir zorlamaya pek gerek duymadan yoluna devam etmiştir.

Refik Halid Türk Yurdu'nun dil meselesinde göstermiş olduğu tavrı eleştirir ve kullanmış oldukları kendilerine has dilin takma sakal gibi insanları güldürmekten başka bir şeye yaramadığını belirtir. “Türk Yurdu'nun o zamanki Türkçesi bir ucube idi. İstanbullunun, Anadolulunun, Türkistanlı veya Kazanlı, hülasa hiçbir Türk'ün anlamadığı, zevk alamadığı bu dil, birçok sanat ve zevk sahiplerini fena halde üzdü.⁵⁵”

Yazısının sonunda, son dönemin iyi yazarlarının “lisanda sadelik, şivede İstanbulluluk, şekilde medeniyet, histe milliyet” gibi özelliklere sahip olması gerektiğini belirtir.

⁵⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 54, 25 Temmuz 1918, s.21-23.

⁵⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 54, 25 Temmuz 1918, s.22.

2.3. Bazı Kelimelerin Etimolojisi

Dergide dil ile ilgili yazılar kaleme alınırken bazı kelimelerin menşei, kelimelerin tarih içinde geçirdiği değişimler üzerinde de durulur. Bu konuda Ziya Gökalp bir yazı yazarken diğer yazılar Avram Galanti'nin⁵⁶ elinden çıkmıştır. Bu konu Ziya Gökalp'in aşağıya aldığımız yazısından hareketle dergi gündemine taşınmıştır.

Dergide kökeni ve etimolojisi etrafında görüş ortaya konulan ilk kelime Türk'tür. Ziya Gökalp "Turan Nedir?" başlığını taşıyan yazısında Türk ve Turan kelimelerini birlikte değerlendir ve bu konudaki düşüncelerini ortaya koyarken eski İran kaynaklarına başvurur.

Gökalp yazısında bugün "Türkiye" olarak isimlendirilen yerin eskiden İranlılarca "Turan" olarak adlandırıldığını ve her iki kelimenin de "Türk" kelimesinden türetildiğini belirtir. Ardından İran mitolojisinde "Turanlılar"ın nasıl ortaya çıktıklarına dair hikâyeyi anlatır. Mitolojiye göre Feridun'un üç oğlundan biri "Tur"dur ve "Turanlılar" bundan ortaya çıkmıştır. Ziya Gökalp yazının ilerleyen bölümünde ise "Tur" kelimesinin etimolojisi üzerinde durur. Gökalp'e göre "Tur" kelimesi telaffuzda "Türk" kelimesinin hafifletilmiş hâlidir. Dolayısıyla "Türk" kelimesi "Tur"dan öncedir. Türk yurdu manasında kullanılan "Turan" ise genel manada Türklerin yaşadığı yerdir ve hâlihazırdaki Türkiye'den daha geniş bir sahayı kapsamaktadır.

"Tur" kelimesi, lafızdan anlaşıldığı veçhile, 'Türk' kelimesinin hafifletirilmiş bir şeklinden ibarettir. O halde, 'Turan' kelimesi eski zamanlarda, bugünkü 'Türkiye' tabirinin ifade ettiği manaya delalet ediyordu. Yalnız şu fark var ki bugün Türkiye'de Türk kavminin yalnız küçük bir kısmı sakin olduğu halde, o zamanki Turan'da bütün Türkler beraber bulunuyorlardı. Binaenaleyh, 'Turan' kelimesi bütün Türkleri cami' olan büyük bir kavmi zümrenin ismidir.⁵⁷

⁵⁶ Avram Galanti (1873-1961) On yaşına kadar klasik Talmut Tora eğitimi alan Galanti, Rodos'a gidip orada Türkçe, İbranice ve Fransızca öğrenir. II. Abdulhamid'in istibdad rejiminden kaçıp Mısır'a gider. Galanti Kahire'de La Vara adlı bir gazetenin kurulmasına ön ayak olur. II. Meşrutiyet ile beraber İstanbul'a döner. I. Dünya Savaşı yılları ve sonrasında Darülfünun'da Mukayeseli Sami Dilleri kürsüsünde görev yapar. 1943 yılında Niğde milletvekili olarak Meclis'e girer. (Avram Galanti, **Türklük İncelemeleri**, Haz. Önder Kaya, İstanbul, Yeditepe, Mayıs 2005, s. 19-23).

⁵⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 31, 8 Şubat 1918, s. 82.

Türk kelimesinin menşei hakkında bir yazı kaleme alan Avram Galanti'nin yazısı ise Ziya Gökalp'e bir cevap niteliğindedir. Galanti yazısında Ziya Gökalp'in aksine Türk kelimesinin kökenini araştırırken İran kaynakları yerine Kitab-ı Mukaddes'e gider. Galanti, "Türk Kelimesinin Menşe'i Etrafında" adlı yazısında Tevrat'ta Türkiye ve Türk kelimeleri için "Tugarma" ve "Tugar"ın kullanıldığını söyler ve Tevrat'ta bu kelimelerin geçtiği yerlere işaret eder. Tugarma kelimesine Mahkukat ve Hezekiyel kitaplarında farklı şekil ve bağlamlarda yer verildiğini belirtir. Hezekiyel'de şöyle verilir: "Ve Tugarma hanından senin çarşılarına atlar ve süvariler ve katırlar getirirler idi." Yine Hezekiyel'in başka bir yerinde "Gumar ile bütün cünudu, Tugarma hanedanı, aksa-yı şimal ile bütün cünudu, akvam-ı müteaddide senin yardımcılarını olacaktır" şeklinde geçer. Galanti, buradaki atlar, süvariler, çarşılar gibi birkaç nitelendirmeden hareket ederek anlatılanların Türkler olduğunu söyler. Mahkukat kitabında ise, Nuh'un oğullarından Yafes'in torunu ve Gumar'ın oğlu "Tugarma" dır.

Galanti, yazının sonunda "Tugar" kelimesinin nasıl Türk kelimesine dönüştüğünü anlatmıştır. " 'Yetmişler' tercümesinde Tugarma Thorgama suretinde gösterilmiştir. İmdi bu kelimenin son üç harfi hıfz olunursa, Thorg kalır ki, o da balada zikri geçen 'Turug' kelimesinin aynı olur. Tasavvutta (ğayn-g) ile (kef-k)'nin mahreçleri bir olduğu için (g) yerine (k) gelir ve binaen aleyh 'Turug' kelimesi 'Türk' olmuş olur. Bundan başka İbranicede Tugarma (vav-v) ile yazıldığı gibi (v)'sizde yazılır. Aynı hal Türkçede vakidir. Türk kelimesi hem (v) ile hem (v)'siz yazılabilir.⁵⁸"

"Ümmet, Millet Kelimeleri" başlıklı makalede Galanti, Meşrutiyet ile beraber sıkça kullanılan bu iki kelimenin tarihsel köklerini araştırır. Bu kelimelerin, etimolojilerinin bilinmemesi nedeni ile doğru anlaşılmadığını ve bundan dolayı da çoğu zaman yanlış anlamda kullanıldıklarını, birbirleri ile karıştırıldıklarını belirtir. Arapça konuşulan bazı yerlerde bizim kullandığımız millet kelimesine karşılık ümmet kelimesini kullandıklarını ve bunların "ümmet-i Muhammediye" kelimesi gibi "ümmet-i Mısriye", "ümmet-i Tunusiye" gibi kullanımlarda bulunduklarını söyler. Aynı şekilde, "beyne'l-milel" kelimesi yerine "beyne'l-ümem" kelimesini

⁵⁸ Yeni Mecmua, nr. 37, 28 Mart 1918, s. 207-208.

dahi kullandıklarını bildirir. Ümmet kelimesinin; Asurca'sının "omnu/oummanr.u", İbranice'sinin "ümme/oumma", Arapça'sının "ümme" olduğunu ve kabileler anlamına geldiğini belirtir. Millet kelimesinin ise; Aramca'sının "mitle/milto", İbranice'sinin "mille/mila" olduğunu ve Aramca'da sevmek anlamına gelen "malel" kelimesinden türetildiğini, Arapça'da ise ümmet ve kavim anlamında kullanıldığını belirtir. Galanti, son olarak kendi görüşünü beyan eder. "Fikrime göre, 'millet' kelimesi 'din'den ziyade bi't-teşmil bir lisanı tekellüm eden bir gurubu ifade eder." Millet ile ümmet kelimesinin günlük kullanımda aralarında fark gözetilmeden kullanıldığını, farklılığın bilimsel sahada ortaya çıktığını belirtir.

Galanti, her ne kadar bu kelimeler için bir kaide yoksa da etimolojilerinin bilinip aralarındaki farkın anlaşılmasının daha güzel olacağını altını çizerek. "Hülasa diyebilirim ki bu iki kelimenin istimaline alelittlak bir takyid mevcut değil ise de, mesail-i ilmiyede kullanılmak üzere 'millet' ve 'ümme' kelimelerinde gözetilen tefrik, itibari olmakla beraber, hoş bir tefriktir."⁵⁹

Galanti "Türkçe Ay İsimlerinin Menşei" adlı yazısının giriş kısmında Türklerin eskiden kullanmış oldukları ayları bazı kaynaklardan yararlanarak gösterdikten sonra, Türklerin kullandıkları mevcut ay isimlerini inceler. Kullanılan ay isimlerinin bir kısmının Akadca (Nisan-Nissanu, Temmuz-Tammuz/Duuzo, Eylül-Ululu, Teşrin Evvel-Tischritu, Teşrin Sani-Tischritu, Şubat-Schabatu) bir kısmının Latince (Mart-Martius, Mayıs-Maius, Ağustos-Augustus) bir kısmının da Süryanice (Haziran-Heziron, Kanun-ı Evvel-Kanr.un, Kanun-ı Sani-Kanr.un) olduğunu belirtir. "Elyevm kullandığımız Türk aylarının isimlerinin menşei yabancıdır. Bu aylardan altısı Akadca (yani Asur-Babil lisanı), üçü Latince ve üçü Süryaniceden alınmıştır."

Bu bilgilerden sonra yazar bu ay isimlerinin bize nasıl ulaştığına değinir. "Fikrimize göre, şimdiki Türk takviminde görülen aylardan bazılarının Süryaniceden alınmış olduklarına bakılırsa, Latince'den gayri olan aylar, Süryanice'den ve Latin ayları da ihtimal ki Bizans'tan Türkçe'ye geçmiştir."⁶⁰

"Padişah, Paşa, Bey, Efendi, Ağa Kelimelerinin Menşeleri" başlıklı yazısında yazar bu kelimelerin her birinin köklerini teker teker inceledikten sonra kullandığımız hale geliş serüvenlerini anlatır.

⁵⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 70, 15 Şubat 1923, s. 59.

⁶⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 50, 27 Haziran 1918, s. 476.

Padişah: “Bu kelime Sumiri, sahih bir telaffuz ile Şumeri’dir. Şumer memleketi, eski Keldistan’da yani Babil devletinin cenubunda kâin olup, keşfiyat ve mu’tiyat-ı ahire sayesinde, kronr.lojisi miladdan otuz iki asır evvel bir zamana kadar tarihen tespit edilmiştir. Sümerce’de bir şehrin emirine, hâkimine patesi-patessi denir. O zaman şehir hükümdarlığı usulü cari idi. Mürur-u zaman ile bu unvan büyük bir hükümdara tabi, nim-müstakil bir hükümdara verilmiştir. Bazı eski Asur hükümdarları kendilerine ‘Asur ilahının patesi’ unvanını vermişlerdir... Patesi kelimesini tasavvut nokta-i nazarından tedkik edim: (te/t-dal/d), (sin/s-şin/ş) harflerinin mahreçleri bir olduğundan (t-s) yerine (d-ş) vaz’ olunur ise padişah-padisichah olmuştur.”

Paşa: “Bu kelime Babilce olup eyalet reisi yani vali, mutasarrıf manasındadır. Hükümdar Hammurabi kanununda bu kelime, paha suretinde birkaç defa mezkûrdur. Paşa kelimesini tasavvut nr.kta-i nazarından tedkik edelim: Paha ile paşa kelimelerinin arasındaki fark (ha-h) ile (şin-ş) sedalarını husule getiren işaretler yani harflerdir. Eski İranlıların ay ilahının ismi Mas’tır. Muahher İranlılar (ay)’a mah demişlerdir. (Mas) kelimesi mürur-u zaman ile (mah) olmuştur. Aynı usulün aksiyle (paha) kelimesi (pasa) olur. (s) ile (ş) harflerinin mahreçleri bir olduğundan (pasa) kelimesi (paşa) olur.”

Bey: “...Ahd-i Atik’in ‘Danyel’ kitabında, ism-i mürekkebe karışmış olduğu halde görülür. Bu ismi mürekkeb patbağ’dır ki eski Acemcesi patibaga’dır. Ahd-i Atik’te bazı ecnebi isimlerin imlası semai tarikiyle mahfuzdur. ‘Patbag’ kelimesinin imlasının bir ismi mürekkeb olduğuna dair ayrıca bir kayıt mevcuttur. (Pat) yemeki lokma, (patbağ) tayin alan demektir. Bazı yerlerde (patbağ)’ın bir manası da, (cemaat), (esnaf), (heyet) reisi demektir. Bu ismi mürekkebe bağ kelimesinin reis manasını ifade ettiği görülür. Biz yemek ve lokma manasını ifade ve (pat) ile teşekkül eden patbağ ismi mürekkebinde, bir nevi ‘tumar ve zeamet beyi’ görmek istiyoruz. ‘Bağ’ kelimesini tasavvut nr.kta-i nazarından tedkik edelim: (ğayn-g) (kef-k) harflerinin mahreçleri bir olduğundan (g) yerine (k) vaz’ olunur ise (bağ) kelimesi (bag) olur. Danyal kitabından iktibas ettiğimiz (bağ) kelimesinde esasen (elif) olmadığından kelime bey olur.”

Efendi: “Bu kelime Yunanca olup Bizans zamanında Türkçeye geçmiştir. Yunancası afthendi’dir ki Fransızca seigneur kelimesinin mukabilidir.”

Ağa kelimesi ile ilgili bir kayıt bulamadığı için onu açıklamaz.⁶¹

Avram Galanti “Oğuz Han Efsanesi Etrafında” adlı makalesinde ise Oğuz Han ve Hz. İbrahim’in aynı dönemde yaşadığını, Oğuz’un Ahd-i Atik’te “Gus” olarak geçtiğini belirtmiştir. Ahd-i Atik’te “Gus” şeklinde yazılıp “ous” şeklinde telaffuz olduğunu ve kelimenin daha sonra “Oğuz” şeklini aldığını söyler.⁶²

“Türk Hurafatında ‘Salı’ Günü⁶³” isimli makalede Galanti, Salı gününün halk inancında neden uğursuz olarak algılandığını ele alır. İstanbul, Salı günü fethedildiği için Rumların bu günü matem günü olarak kabul ettiklerini, zamanla bunun matem mahiyetini kaybedip uğursuz bir gün olarak algılandığını belirtir. Bu algılayışın diğer milletlere de sirayet ettiğini ve onlarda da uğursuz olarak kabul edildiğini söyler. Bütün bunlar dolayısı ile bazı insanların Salı günü seyahate çıkmadıklarını, bazılarının ise denize açılmadığını örnek olarak verir.

2.4.Telif ve Tercüme Meselesi

Telif ve tercüme edilecek olan eserlerle ilgilenmek üzere Maarif Nezareti’ne bağlı olan, Ankara’da faaliyet gösteren “Telif ve Tercüme Encümeni⁶⁴” adındaki kurula bazı uyarılarda bulunmak üzere Avram Galanti “Telif ve Tercüme Meselesi⁶⁵” isimli makaleyi yazar. Galanti’nin bu yazısı aslen birer uyarı ve tavsiye niteliğindedir. Yazara göre tercüme edilecek eser çok iyi seçilmeli ve yapılacak olan bu seçimde eserin topluma faydaları göz önünde tutulmalıdır. Galanti, tercüme yapılmadan önce uzmanlardan konu ile ilgili bilgiler alınması gerektiğini vurgular. Tercüme yapılacak ilmi eserlerde öncelik veya sonralığın söz konusu olamayacağını belirtir.

Mütercimlerin, hem tercüme edecekleri eserin dilini hem de Türkçeyi çok iyi bilmeleri, konusuna hâkim olması gerektiği üzerinde durur:

⁶¹ **Yeni Mecmua**, nr. 81, 2 Ağustos 1923, s.303-304.

⁶² **Yeni Mecmua**, nr. 57, 15 Ağustos 1918, s.94-95.

⁶³ **Yeni Mecmua**, nr. 82, 16 Ağustos 1923, s.332-333.

⁶⁴ Ziya Gökalp başkanlığındaki Telif ve Tercüme Encümeni’nin Azaları; Veled Çelebi ve Mustafa Rahmi’dir. Telif ve Tercüme Heyeti ise şu isimlerden oluşuyordu: Samih Rıfat, Mübarek, Ali Vahid, Yusuf Akçura, Kazım Nami, Ağaoğlu Ahmed, Veled Çelebi, Hakkı Baha, Ahmed Edib, Ali Şükrü, Said Hikmet, Dr. Adnan, Vehbi, Seyh Servet, Hikmet, Ahmed Hamdi, Eşref Edib. Heyetin başında Samih Rıfat vardır. (Taceddin Kayaoğlu, Türkiye’de Tercüme Müesseseleri, İstanbul, Kitabevi, 1998, s. 207-220).

⁶⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 77, 1 Haziran 1923, s.228/233.

“1-Mütercim tercüme edeceği eserin lisanını iyi bilmeli.

2-Ecnebi eserde tesadüf edilecek ince ve ruhlu cümleler ile muhtelif tabirlerin Türkçe mukabillerini bulabilmek için iyi Türkçe bilmeli.

3-Tercüme edilecek mevzuun, derecesine göre mütehassıs olmalı.”

Ayrıca tercüme edilecek eserin mütercimi sade bir dil kullanmalıdır. İstılahların ve tabirlerin de Türkçe olması yani Türkçeleştirilmesi gerekir. Eğer bunların Türkçe karşılığı bulunamıyorsa o zaman Arapça yahut Farsçadan en uygun olanı tercih edilmelidir.⁶⁶

2.5. Dil Yanlışları

Yeni Mecmua’da, döneminde yapılan bazı dil yanlışlarıyla ilgili olarak yazılar kaleme alınmıştır. Bu durum dil konusunda derginin hassasiyetini gösterir. Bu konu ile ilgili yazılan yazıların bazıları imzasızdır. Avram Galanti’nin bir yazısı hariç dil yanlışları ile alakalı imzalı yazıların tamamı ise Refik Halid’in kaleminden çıkmıştır. Dil, kültürün bir parçası olarak görüldüğü için korunması ve kollanması gereken bir unsur olarak değerlendirilir. Bu nedenle yazıların bazıları “Harsımızı Koruyalım” başlığı ve uyarısı ile neşredilmiştir.

“Hafta Musahabesi” başlığı altında yazılan “Zavallı Türkçe⁶⁷” isimli yazıda, ilanlarda, tabelalarda, vitrinlerde yapılan imla hatalarına değinilir ve yapılan bu hatalar eleştirilir.

“Kelimelerin Fasih Şekillerini Aramak⁶⁸” isimli yazıda, başka dillerden dilimize geçen kelimelerin bazı değişikliklere uğradığı ve bunun da normal olduğu vurgulanır. Çünkü başka dillerden gelen kelime kendi söyleyişimize ve dil zevkimize göre âdet yeniden şekillenir. Kendi dilimizin kalıplarına halkımızın benimseyerek soktuğu bu kelimeleri bazılarının kabul etmediği söylenir. Bunu kabul etmeyenler, kelimeyi orijinal dilindeki hâliyle kullanmaya çalıştıklarından dolayı, halkı ve onun kabulünü hiçe saydıkları için eleştirilir.

⁶⁶ eni Mecmua, nr. 77, 1 Haziran 1923, s. 233.

⁶⁷ eni Mecmua, nr. 2, 19 Temmuz 1918, s.21-22.

⁶⁸ eni Mecmua, nr. 2, 19 Temmuz 1918, s.37.

Refik Halid, “Lisana Hürmet⁶⁹” yazısında, bazılarının kendilerini bilgin göstermek için dili keyiflerince kullandıklarını, bu kişilerin tabiri caizse “dil hovardalığı” yaptıklarını söyler. Yazar kalemı bir “küheylana” benzeterek kontrol etmenin zor olduğunu, dili kullanan kişinin onu her an elinden kaçırabileceğini belirtir. Dilin olduğu gibi kullanılması gerektiğinin altını çizer.

Refik Halid “Yazıya Hürmet⁷⁰” başlığı altındaki yazıda ise el yazısı ile yazılan yazılara dikkati çeker ve bu yazılardaki özensizlikleri, harflerin yazıyı yazanlarca çeşitli şekillere sokulmasını eleştirir.

Dâhiliye Nezareti, İstanbul’a gönderdiği bir telgrafla artık “Türkiye” kelimesinin sonunda “ye” ve “elif” harflerinin değil, “ye” ve “ha-yi resmiye” harflerinin kullanılacağını bildirir. Avram Galanti’de “Türkiye Kelimesinin İmlası⁷¹” adlı yazısında bunun yanlış olduğunu söyler. Türkiye kelimesinin aslının İtalyanca olup sonundaki “ya”nın da kelimenin aslından olduğunu bildirir. Bildirilen şekliyle bu kelimeyi yazmanın gramer açısından mümkün olmadığını belirtir.

⁶⁹ **eni Mecmua**, nr. 38, 4 Nisan 1918, s.221.

⁷⁰ **eni Mecmua**, nr. 39, 11 Nisan 1918, s.241.

⁷¹ **eni Mecmua**, nr. 79, 5 Kanun-i Evvel 1923, s.460.

İKİNCİ BÖLÜM

EDEBİYAT

Yeni Mecmua, bir edebiyat dergisidir. Dergide, şiir, hikâye, tefrika roman, nesir, hatırat gibi birçok edebi türden yazılar yer almıştır. Ayrıca edebiyatla ilgili incelemeler de yayımlanmıştır.

Dergide yayımlanan edebi türler içerisinde şiir ve hikâye, ön sıradadır. Yeni Mecmua'nın hemen her sayısında bu iki edebi türden birkaç örneğe yer verilmiştir. Şiirde; Ziya Gökalp, Yahya Kemal (Beyatlı), İbrahim Alaaddin (Gövsâ), Orhan Seyfî (Orhon), Faruk Nafiz (Çamlıbel), Halid Fahri (Ozansoy), İhsan Mukbil, Enis Behiç (Koryürek), Ali Canib (Yöntem), Fazıl Ahmet (Aykaç), Yakup Kadri (mensur) vb. isimler ön plana çıkmıştır. Hikâyede; başta Ömer Seyfeddin ve Refik Halid (Karay) olmak üzere Falih Rıfkı (Atay), Hüseyin Rahmi (Gürpınar), Yakup Kadri (Karaosmanoğlu), Fevzi Lütfî (Karaosmanoğlu), Mustafa Nihad (Özön), Ahmed Nureddin (Özkan), Reşad Nuri (Güntekin) gibi isimler yer almaktadır. Falih Rıfkı ve Refik Halid'in hatırat türünden kısa yazılarına, yine Falih Rıfkı'nın röportajlarına yer verildiği gibi ayrıca dergide Halide Edib (Adıvar)'ın "Mevud Hüküm" adlı romanı tefrika edilir.

Yeni Mecmua'da, Batı edebiyatlarından yapılan hikâye ve şiir çevirilerine de yer verilmiştir. Şiirde özellikle Alman, hikâyede ise Rus edebiyatından örnekler ön plana çıkmıştır. Bu edebiyatlar haricinde dergide, Batı edebiyatından Fransız ve İngiliz edebiyatları örnekleri ile de karşılaşırız. Ayrıca Rus ve Leh edebiyatı tarihi ile alakalı tanıtıcı mahiyette yazılar neşredilmiştir.

Dergide "Harp Edebiyatı" başlığı altında, savaşı konu alan bir yazı ve bir hikâye çevirisi neşredilmiştir. Savaşla ilgili yazıların neşredilmesinde I. Dünya Savaşı'nın etkisi olmuştur. Savaşan askerlerin ve cephe gerisinde bulunan halkın moral ve motivasyonu açısından konu ile alakalı yazılar yayımlanmıştır⁷².

⁷² Erol Köroğlu, konu ile alakalı olarak şu tesbitte bulunmuştur: "Değişik ülkelerin aydınları, sanat ve kültür insanları uluslarının çıkarları doğrultusunda iktidarla işbirliğine giriyor ve üretimde

Yeni Mecmua 1918 yılında “Çanakkale Nüsha-yı Fevkalâdesi” adında Çanakkale Savaşı ile alakalı olarak özel bir sayı yayımlamıştır. Bu özel sayıda şiirler ve hikâyelere yer verilmiştir. Yayımlanan şiir ve hikâyeler, Çanakkale Savaşı, içinde bulunulan durum, savaşın tarihi ile ilgilidir. Biz bu nüshada çıkan edebi ürünleri ilgili başlıklar altında inceleyeceğiz.

1. GÜZEL SANATLARIN BİR KOLU OLARAK EDEBİYAT

Yeni Mecmua’da güzel sanatların bir kolu olarak edebiyat ile alakalı yazı yazarlar Ziya Gökalp ve Fuad Köprülü’dür. İlk sayılardan itibaren edebiyatın ne olduğundan ziyade edebiyat ile toplum ilişkisi üzerinde durulmuştur.

Ziya Gökalp, “Yeni Hayat”ı temellendirirken edebiyat üzerindeki düşüncelerini de açıklar. Edebiyatı, yeni hayatın oluşmasını sağlayacak “harsın (kültür)” bir parçası olarak görür. Ona göre bedîyat (estetik) harsın bir cüz’üdür, edebiyatta bedîyatın küçük bir parçasıdır. Gökalp, konu ile alakalı düşüncelerini “Türkçülük Nedir?1” adlı yazısında ortaya koyar.

“Bir harsın içinde tabii edebiyat da var; fakat burada, edebiyat bedîyatın küçük bir kısmını teşkil ettiği gibi, bedîyat da harsın küçük bir cüzünden ibarettir.”⁷³

Fuad Köprülü edebiyatla ilgili yazdığı “Millî Edebiyat” adlı yazıda edebiyatın din, dil, ahlâk gibi toplumun ürünü olduğunu bu nedenle de içinden çıkmış olduğu toplumu ifade etmesi gerektiğini söyler. Edebi eserleri değerlendirirken eserin, bir şeklinin bir de ruhunun olduğunu söyleyip, şeklin (teknik) ortak olabileceğini, başka milletlerden alınabileceğini, ruhun ise içinden çıktığı millete ait olması gerektiğini belirtir. Bunu her milletin birbirinden farklı olması ile açıklar:

“Aynı medeniyette yaşayan ve aynı içtimai bünyeye malik olan milletlerin edebiyatlarında ‘şekil’ yani eserin ‘teknik’ ciheti hemen hemen değişmez;... Hâlbuki eserin ruhu yani esası şekillerin vahdetine rağmen, o kadar şahsi yani o kadar millîdir

bulunuyorlardı. Özellikle savaşa ilk girildiği sıralarda buna yol açan şey bütün topluma yayılan vatanseverlik duygularıysa da, ilerleyen dönemlerde, halkın artık savaştan bıkmaya başladığı durumlarda bile, yazarların da dahil olduğu bütün ulusal kültür sektörlerinin savaşan hükümetlerini desteklemesi, devletlerin 19. yüzyılda ortaya çıkarak gelişen bir kamuoyu oluşturma yöntemi olarak propagandaya önem vermesine dayanmaktaydı.” (Erol Köroğlu, a.e., s. 218).

⁷³ Ziya Gökalp, “Türkçülük Nedir 1”, **Yeni Mecmua**, nr. 25, 27 Kânun-ı Evvel 1917, s. 481.

ki başka milletlerin edebi mahsullerinden derhal ayrılır Ve edebiyattan anlayan bir adam, onun hangi millete ait olduğunu tayinde hiç güçlük çekmez.⁷⁴”

Köprülü, hayatla edebiyatın ilişkisini anlattığı “Edebiyatta Şahsiyet” isimli yazısında, toplum ve hayatla ilişkisi olmayan bir edebiyatın samimi olamayacağını altını çizer. Yaygın görüşten hareketle edebiyatın ilk ortaya çıkışını dini nedenlere bağlayan Köprülü, daha sonra ise edebiyata müzik ve dansın eşlik ettiğini belirtir. “Malumdur ki insaniyetin ilk devrelerinde sırf dinî bir şekilde raks ve musiki ile beraber olarak görünür.⁷⁵”

Edebiyatın başlangıç dönemlerinde genel ve ortak bir niteliğinin olduğunu, ama toplumsal değişim ve imkânların genişlemesiyle beraber toplumdaki çevrelerin farklılaşması neticesinde her çevrenin kendine has bir edebiyat anlayışının ortaya çıktığını belirtir. Sanatkârın her ne kadar bir çevreye mensup olsa da kendine has niteliklerinin olduğunu vurgular.

“Bu devrelerin edebi mahsulü, bütün cemiyet efradının müştereken söyledikleri ‘bağlama’dan ibarettir. Yavaş yavaş içtimai bünye değişmeye, tekemmül etmeye başlayınca, iş bölümü derecesi de onunla beraber yükselir. İşte yalnız edebiyat hususunda, zevk hususunda değil, her şeyde ‘şahsiyet’i yapan budur... İş bölümü herkesin işini ayırarak ayrı zümreler ayrı vazifeler verince, tabiatıyla, o cemiyetin efradı birbirinden ayrılmaya başlıyor. Bu suretle yani iş bölümü derecesi yükselince, evvelce bir tek içtimai daireye mensup olan insan, ‘Buğla’nın anlattığı vechile muhtelif dairelere mensup oluyor; işte bu vechile, her iki ferdin aynı şerait altında bulunması, aynı dairelere mensup olması imkânı olmadığından, ferdlar birbirinden tamamiyle farklılaşıyor; yani ‘şahsiyet’in teşekkülü imkânı hasıl oluyor.⁷⁶”

Köprülü, “Edebiyatta Marazîlik” adlı yazısında, maraziliğin iki şekilde meydana geldiğini belirtir. Köprülü’ye göre edebiyatta marazilik ya bir milletin edebiyatının bütününde kendini gösterir ya da genel edebiyat anlayışının dışında sanatkârlarda görüldüğünü belirtir. Bazı dönemlerde edebiyat ile millî hayat arasındaki bağların koptuğunu, edebiyatın hayat damarlarını oluşturan millî ve sosyal

⁷⁴ **Yeni Mecmua**, nr, 1, 12 Temmuz 1917, s. 5

⁷⁵ Köprülüzade Mehmed Fuad, “**Edebiyatta Şahsiyet**”, **Yeni Mecmua**, nr. 2, 19 Temmuz 1917, s. 25-28.

⁷⁶ Köprülüzade Mehmed Fuad, “**Edebiyatta Şahsiyet**”, **Yeni Mecmua**, nr. 2, 19 Temmuz 1917, s. 25-26

hayatla irtibatı kesilince yavaş yavaş yaşam belirtilerini yitirdiğini söyler. Edebiyatın, sosyal hayatla ilişkisini kopardığı andan itibaren zararlı ve marazi bir hal aldığıının altını çizer.

“Millî hayat ile edebiyat arasında bulunması zaruri olan rabıtalara, bazı devrelerde kuvvetini kaybeder. Dâhili hayatın usaresini milletten almağa mecbur olan ancak bu sayede yaşayabilen edebiyat, kendisini vücuda getiren cemiyetle alakasını kesince, kan cereyanından mahrum kalan bir uzuv gibi hayatını yavaş yavaş kaybetmiş demektir.”⁷⁷

Köprülü, cemiyetlerin bazı dönemlerde sarsıntılar geçirebileceğini ve ideallerin, yıkılmaya yüz tutabileceğini belirtir. Böyle bir ortamda herkesin kendini düşünmeye başladığını, bazı yazarların keyiflerince, kendi zevkleri doğrultusunda yazılar kaleme aldığını söyler. Bu dönem eserlerinin korkak, ümitsiz, sinik olduklarına dikkat çeker.

“Menfi veya müsbet, böyle devirlerin edebiyat mahsulleri umumiyetle cılız, hasta, ümitsiz, ekseriyetle gayri ahlâkî değilse bile laahlâkî ve herhalde çok kuvvetsiz eserlerdir.”⁷⁸ Köprülü bu tür eserlere Tevfik Fikret ve Halid Ziya’nın eserlerini örnek gösterir. Bütün bu olumsuzluklara rağmen bazı yazarların ise topluma örnek olup yol göstermeye devam ettiklerinin altını çizer.

2. TÜRK EDEBİYATI

Yeni Mecmua’da “Türk edebiyatı” ile ilgili olarak incelemelerle birlikte çeşitli türlerde yazılmış edebi ürünlere yer verilir. Biz bu bölümde öncelikli olarak genel mânâda Türk edebiyatının çeşitli problemlerinin ele alındığı incelemeleri değerlendireceğiz daha sonra dergide neşredilmiş telif edebi ürünleri tematik açıdan ele alacağız. Dergideki Türk edebiyatı incelemelerinin büyük bir kısmı Fuad Köprülü tarafından kaleme alınmıştır. Halid Fahri ise, “vezin meselesi” üzerinde durmuştur. Ziya Gökalp bu konularla ilgili özellikle bir yazı kaleme almamış ama Türkçülük’e dair yazmış olduğu yazılarında bunlara temasla yetinmiştir. Türk edebiyatı ile ilgili

⁷⁷ Köprülüzaade Mehmed Fuad, “Edebiyatta Marazilik”, *Yeni Mecmua*, nr. 3, 26 Temmuz 1917, s. 45-46.

⁷⁸ Köprülüzaade Mehmed Fuad, “Edebiyatta Marazilik”, *Yeni Mecmua*, nr. 3, 26 Temmuz 1917, s. 47.

incelemelerin büyük bir bölümü derginin birinci döneminde (1917-1918) kaleme alınmıştır. Bu yazıların derginin birinci döneminde yoğun olarak kaleme alınmış olması daha çok “Türkçülük”ün, “Millî edebiyat”ın ve “yeni hayat”ın temellendirilme çabası ile alakalıdır.

Türk edebiyatı incelemeleri dışında dergide yoğun bir şekilde şiir ve hikâye yayımlanır. Derginin hikâyeci kadrosu özellikle ikinci dönemde genişler. Birinci dönemin iki önemli hikâyecisi Ömer Seyfeddin ve Refik Halid’dir. Ömer Seyfeddin’in hayatta olmaması, Refik Halid’in yurtdışında olması nedeni ile derginin ikinci döneminde (1923) kadroda yer almadıklarından, bu iki yazarın boşluğu başka yazarlarla doldurulmaya çalışılmıştır.

Dergide yayımlanan şiirlerde ise birinci dönemdeki geniş şair kadrosu ikinci dönemde kaybolur. Birinci dönemde şiirler yazan; Orhan Seyfi, Faruk Nafiz, Enis Behiç, Yahya Kemal gibi şairlerin eserleri ikinci dönemde yok denecek kadar azdır. İkinci dönemde daha çok; Necip Fazıl (Kısakürek) ve Ali Ulvi (Elöve)’nin şiirleri ile karşılaşırız.

2.1. TÜRK EDEBİYATININ DÖNEMLERİ

Fuad Köprülü günümüz içinde geçerli olmak üzere Türk edebiyatını şu dönemlere ayırır:

İslamiyet öncesi dönemi “Kavmî dönem”, İslamiyet’in kabulü ve sonrası dönemi ise “Ümmet devri” diye isimlendirir. Ümmet devri içerisinde Divan edebiyatının, Tekke edebiyatının, Halk edebiyatının ayrı ayrı kollardan devam ettiğini belirtir. Daha sonra sırayla, Tanzimat dönemini Şinasi-Kemal ve Servet-i Fünun’u ise Fikret-Halid Ziya isimleri üzerinden ele alır. En son Millî edebiyat’ı açıklar.

“Kavmî dönem” olarak adlandırılan İslamiyet öncesi döneme, devre hakim olan millî edebiyat düşüncesinin halkın değerleri üzerine bina edilmek istenmesi nedeni ile olumlu bir bakış sergilenir. Eğitim almamış, sade, halk adamları olan ozanlar örnek gösterilirler.

“Ümmet devri” ve özellikle bu devirdeki “yüksek zümre edebiyatı” dergi yazarlarının büyük bir çoğunluğu tarafından eleştirilir. Bu edebiyatın, halktan

uzaklaşp bir zümre edebiyatı olması, İran ve Arap edebiyatları etkisinde kalması en çok eleştirilen yönleridir.

Ümmet devrinde, her ne kadar Arap ve Acem etkisi sürüyor olsa da başka bir koldan halk arasında eski edebiyatımızın devam ettiği belirtilmektedir. Bu halk edebiyatının dilinin ve vezninin kavmî dönemin devamı olduğu vurgulanmaktadır. Halk edebiyatı yanında ondan beslenen bir de “Tekke edebiyatı”nın olduğunun altı çizilir.

Tanzimat döneminde Namık Kemal ve Şinasi’yi olumlu olarak değerlendiren derginin yazarları, Halid Ziya ve Fikret’e olumsuz yaklaşırlar. Servet-i Fünun’u halktan uzaklaşp bir sınıf edebiyatı oluşturması ve kullanmış oldukları dil nedeni ile eleştirirler.

Yeni Mecmua için ideal olan “Millî edebiyat”tır. Bunu onlar için değerli kılan, halktan besleniyor olmasıdır.

Bu bölümde Fuad Köprülü’nün tasnifini esas alıp onun bu konu ile ilgili yazılarından faydalanacağız. Buna ek olarak da Refik Halid, Ömer Seyfeddin, Halid Fahri, Mehmed Halid ve Grimsachi’nin konu ile ilgili yapmış oldukları bazı değerlendirmelere de yer vereceğiz.

2.1.1. İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı (Kavmi Dönem)

Fuad Köprülü, “Millî Edebiyat”⁷⁹ isimli yazısında İslamiyet öncesi dönemi “Kavmî dönem” olarak isimlendirir.

“Edebiyatta Marazılık” adlı yazısında ise Fuad Köprülü, dilin kavmî dönemde yabancı unsurlara, dış etkilere kapalı bir halde olduğunu, genel bir yapı arz ettiğini, şifahi bir nitelik taşıdığını belirtir. “Kavim devrinde lisan yabancı lügatlerden, yabancı kâidelerden, yabancı mefhumlardan azami derecede uzaktır; kelimeler sade, iptidai, mahalli şivelere tabi olduklarından umumi bir yazı lisanı yoktur, edebiyat daha ziyade şifahi olduğundan kâideleri, durakları, henüz tayin etmemiştir; bugünkü kafiye telakkisi henüz mevcut olamayacağı cihetle kafiye yerine son kelimelerin savti benzeyişlerinden husule gelen yarım bir ahenk mevcuttur.”⁸⁰ Bu dönemde, halkın en üst seviyesinden en alt seviyesine kadar meydana getirilen ürünlerin aynı

⁷⁹ Yeni Mecmua, nr. 1, 7 Temmuz 1917, s. 4-7.

⁸⁰ Yeni Mecmua, nr. 3, 7 Temmuz 1917, s. 46.

anlam ifade ettiğini söyler. Köprülü, bu döneme “Millî edebiyat” dönemi diyemeyeceğimizi belirtir ve bunu bugünkü anlamda milletin oluşmaması ile açıklar.

“Bu devir edebiyatına, henüz bugünkü mânâsıyla bir millet teşekkül etmemiş olduğu için, ‘millî edebiyat’ diyemeyiz; Çünkü millî edebiyat, ibtidai bir edebiyat değil asrî yani tekemmül etmiş bir edebiyattır.”⁸¹

2.1.2. İslamiyet Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı (Ümmet Devri)

Fuad Köprülü “Millî Edebiyat” adlı yazısında, “Ümmet devri”nde Türklerin İslamiyet’i kabul ederek İslam medeniyetinin çatısı altına girdiğini, yavaş yavaş hayat ve düşüncelerinin değişmeğe başladığını söyler. “Eski Türk Hakanlığı İslam Sultanlığı şeklini aldığı gibi, hukuk, ahlâk, lisan, zevk gibi müesseselerde birbiriyle hem-ahenk olarak değişir.” Bu değişimden tabî ki edebiyat da nasibini alır.

“Eski Türkçe yerine Arap ve Acem kelime kâideleriyle karışık bir Türkçe, hece vezni yerine aruz vezni, Türk esatiri yerine Arap ve Acem esatiri kâim oluyor, belagat kâideleri, nazım şekilleri pek az farklarla her üç milletin edebiyatında da hüküm sürüyordu.” Türklerin bu değişen din ve hayatla birlikte doğal olarak bunları ifade edecekleri yeni kelimelerle karşılaşmaya başladıklarını ve siyasi merkezin dilinin ön plana çıktığını belirtir. Ümmet devrinde oluşan “iş bölümü” ile beraber, insanlar arasında da farkların ve farklı zevk seviyelerinin oluştuğunu söyleyen Köprülü, bu farklı zevk seviyelerine hitap edecek şekilde “zümre edebiyatları”nın meydana geldiğini bildirir.

2.1.2.1. Klasik Edebiyat/Divan Edebiyatı (Yüksek Zümre Edebiyatı)

Köprülü, İranlıların Türkler üzerindeki tesirinin, onların İslam’a girmelerinden sonra başladığını, İran edebiyatının aslen Türk hükümdarlarının saraylarında canlandığını ve onların himayesi ile önem kazandığını belirtir. Buna örnek olarak da İran mimarisini, minyatürünü ve edebiyatını gösterir. Türklerin İslamiyet’e topluca değil de yavaş yavaş girmelerinin onların eski örf ve âdetlerini, dillerini, halk edebiyatlarını muhafaza etmelerini sağladığının altını çizer. Yüksek zümrenin

⁸¹ **Yeni Mecmua**, nr. 1, 12 Temmuz 1917, s. 6.

Türklükten uzaklaşıp, Arap ilminin ve Acem edebiyatının etkisi altında kalmaya başladığını belirtir. Aynı etkinin Anadolu Selçuklu devletinin saraylarına da sirayet ettiğini ve bunun bir kat daha arttığını vurgular.

Mevcut durum Osmanlı'da da devam eder. Şairlerin içinde yaşadıkları topluma kulaklarını tıkayıp İran edebiyatına yöneldiklerini belirten Köprülü, bu edebiyatın itina ile ortaya koyduğu son derece abartılı ve olağanüstü tasvirleri şairlerimizin kullandığını belirtir.

“Uçan kuşlar, akan dereler, açılmış çiçekler kâmilten cansız, yapmadır. Sonra mesela nispetsizlik o kadar hayret-bahşdır ki, dağdan büyük atlara, selvilerden boylu hüdhüdlere, insanlardan yüksek kuşlara tesadüf ihtimalini hiç hatırdan çıkarmamalıdır.⁸²” Bu kadar süs ve abartı içerisinde halka ait bir şeylerin bulunabilmesi için çok büyük gayretlerin gerektiğini söyler.

Fuad Köprülü, dönemin şiirlerinin konu bütünlüğü olmadığını, bazen zorlamalarla bütünlük sağlanmaya çalışıldığını belirtir. Ayrıca bu edebiyatın sahip olduğu kesin ve değiştirilemez kurallar nedeni ile şairlerin şair olmaktan çıkıp bir kuyumcu gibi ince el işçiliği ile uğraşan zanaatkârlara dönüştüğünü söyler. Dönemin şairlerini, Arap ve Acemlerin belagat kâidelerinin dilimize yerleşmesine sebep oldukları ve bundan dolayı cinaslar, istiareler, teşbihleri dilimize doldurdıkları için eleştirir.

Halid Fahri “Şairde Hisset” adlı yazısında, Divan edebiyatını farklı bir açıdan eleştirir. Şairlerimizin diğer yönlerden olduğu gibi, devlet adamlarını methetme konusunda da Arap ve Acem şairlerini taklid ettiklerini bildirir. Eski edebiyatı, - bilhassa eski şairleri- eleştirirken onların ilham perilerinin verilen akçeye göre geldiğini söyler.

“Acem şairleri ve büyükleri medh-ü sena ve bu suretle temin-i atıye hususunda pek mübalağalı şeyler yazmışlar, Arap şairleri de halifelerin methiyesiyle sahifeler doldurmuşlardır. Bütün bu şiirlerin son kafiyesi, bir kese akçenin ruh-nevaz musikisidir.⁸³” Hatta bu tür yüksek makamlardakilerin methinin kalıplaştığını belirtir.

⁸² Köprülüzade Mehmed Fuad, “**Hayat ve Edebiyat**”, Yeni Mecmua, nr. 14, 11 Teşrin-i Evvel 1917, s. 268.

⁸³ **Yeni Mecmua**, nr.. 22, 6 Kânun-ı Evvel 1917, s. 425.

Dergide, Divan edebiyatına yönelik tek olumlu değerlendirme Grimsachi'ye aittir.

Grimsachi'nin "16. Asırda Türk Edebiyatının Altın Devri"⁸⁴ adlı yazısı, dönemin edebiyatının genel bir portresini verir. Yazar, Yavuz Sultan Selim ve Kanuni dönemlerinde gerçekleştirilen fetihlerin, oluşan siyasi birliğin maddi olanakların da güçlenmesine sebep olduğunu ve bu siyasi birlikle beraber merkezde toplanan maddi birikimin kullanıcıları olan yönetici kesimin sanat ve edebiyat erbabının koruyucu ve kollayıcıları olmalarına neden olduğunu söyler. Bu sebeple dönemin sanat ve edebiyat ortamının son derece verimli bir hal aldığını belirtir. Bu dönem şairlerini lirik ve romantik olarak değerlendiren yazar, dönemin edebiyatının ise tamamen İran edebiyatının taklidinden ibaret olduğunu altını çizer.

Dergide genel anlamda Divan edebiyatı hakkında olumsuz bir düşünce hakim olmakla beraber Klasik edebiyatımızın büyük şairlerinin (Baki, Nedim, Bursalı Ahmed Paşa, Fuzuli vb.) şiirleri ve Yahya Kemal'in bu edebiyata yeni bir yorum getirdiği gazel ve şarkılarının neşredildiğini belirtelim.

2.1.2.2. Halk Edebiyatı

Fuad Köprülü "Millî Edebiyat" adındaki yazısında, ümmet devrinde yüksek zümre edebiyatına rağmen halkın büyük bir kısmının kavmî dönemden gelen edebiyatı devam ettirdiğini, bunun yanında da tekkelerdeki tasavvufî edebiyatın da devam ettiğini söyler. "Halkın büyük bir ekseriyeti o ilk 'il' devrinde kalan hecâî destanların, koşmaların, mersiyelerin, kahramanlık menkıbelerinin terennümüyle meşgul olurken; tekkelerde tasavvufî ve ayinî bir edebiyat, medrese ve saraylarda ise Acem ve Arap taklidi klasik edebiyat yaşıyor."⁸⁵

Köprülü "Osmanlı Edebiyatının Başlangıcı"⁸⁶ adlı yazısında, Osmanlı dönemindeki bu yüksek zümre edebiyatından başka bir de eski kültürümüzün İslam ve İran kültürü ile karışımından oluşan "Tekke Edebiyatı"nın varlığına değinir. Bu edebiyatın, Osmanlı döneminden hatta İslamiyet'ten çok öncelere dayanan kavmî kültürümüzün İslam ile birlikte zühdi şekle bürünmüş hali olduğunu ve ilk örneğinin ise Ahmed Yesevi'nin "Divan-ı Hikmet"i olduğunu söyler. Hece vezninin

⁸⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 84, 13 Eylül 1923, s. 366/371-372.

⁸⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 1, 7 Temmuz 1917, s. 6.

⁸⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 57, 15 Ağustos 1918, s. 85.

kullanıldığı bu edebiyatın şark ve garb Türklerinde aynı nitelikler taşıdığının altını çizer. Yunus Emre, Kaygusuz Abdal, Şeyyad Hamza, Bayram Veli'nin bunun temsilcileri olduğunu belirtir. Köprülü ısrarla Türk milletlerinin halk edebiyatlarının aralarında ortaklıkların, benzerliklerin olduğunu vurgular.

Köprülü, Osmanlı edebiyatının, Osmanlı devletinin kurulması ile başlamadığını, bunun kökenlerinin daha eskilere, Anadolu'nun Türkler tarafından yurt edinilmesinden sonraki dönemlere dayandığını belirtir.

“Anadolu’da Türk edebiyatı umumiyetle zannolunduğu gibi Osmanlı devletinin teşkiliyle başlamaz; onun başlangıcı Anadolu’nun Türkler tarafından istilasından sonraki zamanlarda, Selçukîler devrinde aramalıdır.”⁸⁷

Türklerin Anadolu’ya gelmeden evvelki edebiyatlarının, Anadolu’da meydana getirdikleri eserleri etkilediğini, bunun en iyi örneğinin Yunus Emre ve Ahmet Yesevi’nin şiirleri olduğunu söyler ve bu şiirlerin incelendiğinde aralarındaki benzerliklerin hemen göze çarpacağını altını çizer. Halk edebiyatına ait birçok unsuru barındıran ve daha sonra birçok kişi tarafından taklit edilen Ahmet Yesevi’nin “Hikmet” adlı eserinin hece vezni ile yazıldığını vurgular. Bütün bunları göz önüne aldığımızda Osmanlı edebiyatının sekizinci yüzyıldan beri devam eden Türk edebiyatının geçirmiş olduğu değişimlerin bir ürünü ve devamı olduğunu bildirir.

Mehmed Halid, Türklerin Arap ve Acem edebiyatının etkisi altına girmeden evvel Anadolu’da kendilerine ait bir edebiyatlarının olduğunu anlatmak için “Yunus Emre’den Sonra Halk Edebiyatımızın Seciyesi 1”⁸⁸ isminde bir makale yazar. Saraylarda ve medreselerde oluşturulmuş olan edebiyatın dışında bugün “halk edebiyatı” dediğimiz ya da Anadolu insanın meydana getirdiği “Anadolu edebiyatı” da diyebileceğimiz, bir edebiyatın mevcut olduğunu bildirir. Bu edebiyatın köklerinin Orta Asya olduğunu, bunun ilk yazılı örneklerinden birinin de Ahmet Yesevi’nin “Divan-ı Hikmet”i olduğunu söyler. Bu tür eserlerin Yunus Emre’nin meydana çıkmasına zemin hazırladığını ve 7.-8. asırlarda Anadolu edebiyatının yegâne mümessilinin Yunus Emre olduğunu belirtir. Yunus Emre’nin kendinden

⁸⁷ Köprülüzade Mehmed Fuad, “Osmanlı Edebiyatı’nın Başlangıcı”, Yeni Mecmua, nr. 57, 15 Ağustos 1918, s. 85.

⁸⁸ Yeni Mecmua, nr. 89, 5 Kânun-i Sâni 1923, s. 456.

sonra gelecek olan Anadolu edebiyatı temsilcileri için bir menşe olduğunun altını çizer.

2.1.3. Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı

Fuad Köprülü, Tanzimat dönemini ve bu dönem edebiyatını Avrupa'yı taklit ettiği için eleştirip ortaya konan eserlerin sadece isimlerinin Türkçe olduğunu belirtir. Bunda Avrupa medeniyet dairesine girmemizin etkili olduğunu ve içine girilen bu yeni medeniyetle beraber eski Şark'a ait olan niteliklerin bir yana bırakılıp, yeni hayata uygun düşünceler aldığımızı bildirir. Şinasi ile başlayan bu dönemin Fikret ile son bulduğunu söyler. Şinasi-Kemal ikilisi ayrı tutularak Batı taklitçiliği eleştirilen bir tutum olarak görülür.

2.1.3.1. Servet-i Fünun-Edebiyat-ı Cedide

Yeni Mecmua yazarlarının Servet-i Fünun hakkındaki düşünceleri nitelik açısından olumsuzdur.

Dergide Servet-i Fünun ile ilgili yazı yazan Fuad Köprülü'nün bu edebiyatla ilgili görüşleri olumsuz bir nitelik taşır. Fuad Köprülü, girmiş olduğumuz yeni medeniyet dairesi ile beraber edebiyatımızda da bir sürü yeniliğin meydana gelmeye başladığını belirtir. Şinasi-Kemal ikilisinin, birçok alanda Avrupa'dan alıntılar yapıp çeşitli teknikleri edebiyatımızda uygulamaya çalıştıklarını, ama onlardan sonra gelen Fikret-Halid Ziya ikilisinin Avrupai teknik ve şekilleri kendilerinden öncekilerden daha başarılı bir şekilde kullandığını söyler.

“Birçok sebeplerin tesiri altında garbın ilim telakkisi memlekete girmediği gibi, edebiyatta ‘sanatı tasannu sanmak’ nazariyesinden bir türlü kurtulamadı: ‘İçtimai muiniyet’i ‘fatalizm’ ile karıştırarak bedbinliği, keyfperestliği, hodbinliği bu zavallı memlekete soktular, ‘ilim’ ile ‘malumat’ı fark edemediler, ‘kelimecilik’, ‘yapma istiarecilik’ gibi klasik edebiyat yadigârlarını bir marifet sanarak devam ettirdiler.⁸⁹” Fuad Köprülü, Tevfik Fikret'i ve Halid Ziya'yı özellikle işlemiş oldukları sinik, korkak, umutsuz konular ve halka karşı lakayd olmaları nedeni ile eleştirir. Bunların şahsî zevk ve ihtiraslarının peşinden gittiklerini, buna karşın Namık Kemal ve Şinasi'nin ise edebi yönleri zayıf olmalarına rağmen halka yöneldiğini belirtir.

⁸⁹ Yeni Mecmua, nr. 1, 7 Temmuz 1917, s. 6-7.

Refik Halid ise 1918 yılını göz önüne alarak yazdığı “Tembel Nesil⁹⁰” adlı yazıda, mevcut edebi alanda meydana gelen durgunluktan dert yanar. Edebiyatçıların tembel olduklarını, az eser meydana getirdiklerini belirtir. Halid Ziya’nın ve Servet-i Fünun edebiyatçılarının nicelik bakımından, çalışkanlığının, üretkenliğinin örnek alınması gerektiğini vurgular ve onların bu yönünü över.

Refik Halid, “Son On Senelik Edebiyata Dair Hülâsa⁹¹” başlıklı yazıda edebiyatımızın son on yılda geçirmiş olduğu aşamaları, değişiklikleri ayrıntılı olarak ele alır. Yeni dönemdeki Türk edebiyatının genel profilini ortaya koymaya çalışan yazar, makalesine Edebiyat-ı Cedide ile başlar. Ortada okur yazar, ilim irfan sahibi kimseler kalmadığı için meydanın tamamen onlara kaldığını, onların da bu alanda istedikleri gibi at koşturduklarını söyler ve “mevsimlik bir çiçek gibi” yaşayıp ömürlerini tamamladıklarını belirtir. Edebiyatımıza çeşitli yenilikler getirmelerine rağmen “frengane” edaları, ağdalı dilleri, yaptıkları kelime oyunları nedeni ile bir millet edebiyatı olmaktan ziyade bir zümre edebiyatı olarak kaldıklarını söyler. Dönemin şairlerinin kendilerini tamamen şekle kaptırdıklarını bildirir. Yazı hayatının ilk dönemlerinde kendisinin de bu cereyana katıldığını belirtir. Mensur şiir ve bu şiirle beraber “ah”lı, “of”lu cümlelerin yer aldığı şiirlerin ortaya çıktığının altını çizer.

Üyesi bulunduğu Fecr-i Âtî’yi ise Servet-i Fünun’un devamı ve Fransız edebiyatının sahte ve noksan hali olarak görür.

Avrupa edebiyatını kavrayanların ortaya çıkması ile birlikte şekle hitap eden Servet-i Fünun’dan ayrı bir anlayışın ortaya çıktığını, dönemin değişmesi nedeni ile duyguların da değişmeye başladığını ve bazı yazarların yüzlerini memleketlerine çevirdiklerini belirtir. Bunların eserlerinin de acemi fakat yerel bir hava meydana getirdiklerinin altını çizer.

2.1.4. Millî Edebiyat

2.1.4.1. Millî Edebiyatın Özellikleri

Köprülü, “Millî Edebiyat” adlı yazısında, “Millî edebiyat”ın iptidai değil, tekemmül etmiş, asrî bir edebiyat olduğunu söyler. Edebiyatın, “milletin ifadesi”

⁹⁰ Yeni Mecmua, nr. 51, 4 Temmuz 1918, s. 481.

⁹¹ Yeni Mecmua, nr. 54, 4 Temmuz 1918, s. 21-23.

olabildiği takdirde “millî” olabileceğinin altını çizer. Her milletin edebiyatının şekil açısından diğer edebiyatlardan faydalanıp onlara benzeyebileceğini, ruh bakımından ise onlardan ayrı, tamamen kendine özgü bir halde olması gerektiğine dikkat çeker. Sanat eserlerinin “şekil” yani teknik ve “esas” yani eserin ruhu olarak iki kısımdan oluştuğunu, aynı medeniyet havzasında yaşayan medeniyet ve milletlerde şekil ya da tekniğin birbirinden pek farklı olmayabileceğini belirtir. Eserlerin esasında ya da ruhunda bu durumun tam tersi olduğunu onun, her milletin kendine has bir nitelik arz ettiğini vurgular. Başka milletlerden alınıp kullanılamayacağını bildirir.

“Aynı medeniyet dairesinde yaşayan ve aynı içtimai bünyeye malik olan milletlerin edebiyatlarında ‘şekil’ yani eserin ‘teknik’ ciheti hemen hemen değişmez... Halbuki eserin ruhu yani esası, şekillerin vahdetine rağmen, o kadar şahsi millîdir ki, başka milletlerin edebi mahsullerinden derhal ayrılır; Ve edebiyattan anlayan bir adam, onun hangi millete ait olduğunu tayinde hiç güçlük çekmez.”

Millî edebiyatın, şeklen günümüz Avrupa edebiyatlarından farksız olsa da ruh itibarı ile bize özgü bir edebiyat olduğunu ve Millî edebiyatın oluşması için milletin oluşması gerektiğini söyler. Bir cemiyetin asrî olmasını onun dinî, hukukî, ahlâkî, iktisadî, lisanî, bedî müesseseleri bütün hususiyetleriyle meydana çıkarılarak sair muasır milletlerde olduğu gibi tanzim ve ıslah edilmesine bağlar.

“Millî edebiyat koşma ve destan tarzının, gazel veya şarkı vadisinin yeniden canlandırılması, eski şekillere yahutta ibtidai duygulara yeniden rücu’ edilmesi demek değildir. Biz, millî edebiyatı mazide değil ancak istikbalde aramak lazım geldiğine kâniyiz. Yarınki millî Türk edebiyatı, mevzularını eski il esatirinden, ümmet devri hatıralarından, bugünkü millet hayatından alabilir.”⁹²

Refik Halid “Son On Senelik Edebiyata Dair Hülâsa”⁹³ adlı yazısında, son dönem edebiyatını anlatırken dilin, herhangi bir zorlama olmadan, dönem şartlarının yönlendirmesi ile beraber sadeleşmeye başladığını, daha sonra “Genç Kalemler” ile birlikte dilde sadeleşme düşüncesinin ortaya çıktığını söyler. Bu düşüncenin önceleri bir şaşkınlık, bir tedirginlik yarattığını belirtir.

⁹² Köprülüzade Mehmed Fuad, “**Millî Edebiyat**”, Yeni Mecmua, nr. 1, 7 Temmuz 1917, s. 7.

⁹³ **Yeni Mecmua**, nr. 54, 4 Temmuz 1918, s. 21-23

Refik Halid, Genç Kalemler ve Türk Yurdu'nun ortaya koyduğu “takatsizlik” ve tatsızlık nedeni ile edebiyatımızda bir durgunluk döneminin başladığını söyler. Bu takatsizliğin sebebi olarak da dilde sadeleşme üzerine yapılan tartışmaları gösterir. Türk Yurdu'nun savunduğu ve kullandığı dili de “ucube”, yapma bir dil olarak değerlendirip eleştirir.

İşte bu durgunluk döneminde Millî edebiyatın en önemli yayın organlarından biri olarak gördüğü Yeni Mecmua'nın piyasaya çıktığını, memleketin okumuş, aydın insanlarını çatısı altında toplayarak faaliyetlerini sürdürdüğünü söyler. Lisanın tasfiyesi ve duyguların millîleşmesi gibi hedeflere yavaş yavaş ilerleyen Yeni Mecmu'a edebiyatın uyuşup sustuğu bu harp devresinde ilme ve şiire susamış gençlere büyük hizmetler ettiğini belirtir.

Ömer Seyfeddin, “Edebiyatımızda Aradığımız⁹⁴” başlıklı yazıda yeni edebiyatçıların edebi alanda Edebiyat-ı Cedideciler kadar verimli ve velut olmadıklarını söyler. Bu durumun iyiye işaret olmadığını, bunun eleştirilecek bir durum olduğunu belirtir. Artık Edebiyat-ı Cedidecilerin vaktinin geçtiğini, o devrin kapandığını, hayalin yerine hakikatin alması gerektiğinin altını çizer.

2.1.4.2. Hece-Aruz Tartışmaları

Dergide Millî edebiyat çerçevesinde ele alınan konulardan birisi de vezin meselesidir. Yeni Mecmua'da, “Vezin Meselesi” ile ilgili Fuad Köprülü ve Halid Fahri'nin yazıları neşredilmiştir. Köprülü konuyla alakalı iki yazı, Halid Fahri ise üç yazı kaleme almıştır. Ziya Gökalp ise, bu meseleyi “Bedîî Türkçülük” başlığı altında değerlendirmiştir. Bu yazılarda aruz veznine karşı ortak bir tavır sergilenir ve buna aruz vezinin dilimize uymadığı gerekçe gösterilir. Hece vezninde ise ısrarla 11(6+5)'li ölçü üzerinde durulur. Hece veznine yeni ölçülerin getirilmesinin de yanlış olduğunun altı çizilir.

Ziya Gökalp, “Bedîî Türkçülük⁹⁵” adlı yazısında Türklerin sade lisanının aruz veznine uymaması nedeni ile terkipli dille birlikte bu vezni de Millî edebiyatımızdan kovduklarını söyler. Hece veznini kullanan bazı şairlerin Fransızlara ait hece

⁹⁴ Yeni Mecmua, nr. 73, 1 Nisan 1923, s. 11-114.

⁹⁵ Yeni Mecmua, nr. 83, 30 Ağustos 1923, s. 341-343.

ölçülerini taklit ettiklerini, halkın ise bunları beğenmeyip ilgisiz kaldığını belirtir. Bizim 11(6+5)'li hece veznimizin olduğunun altını çizer.

Köprülü, “Vezin Meselesi”⁹⁶ yazısında veznin Millî edebiyatın temel unsurlarından biri olduğunu ve onun milletin kendisi ile özdeş olduğunu vurgular. Aruz vezninin bize ait olmadığını, bize ait olan hece vezninin ise uzun müddet bir kenara bırakıldığı için biraz ibtidai kaldığını belirtir. Dilimiz ile aruz vezni arasında çok büyük farklar olduğunun ve bu ikisinin birbirine uymadığının altını çizer. Ayrıca kimsenin yeni bir vezin ortaya koyamayacağını ama veznin ıslah edilebileceğini ve yeni bir vezin icadının yeni bir dil icadıyla aynı şey olduğunu söyler.

Köprülü, aruzun Türk vezni olmadığını en evvel hissedenin Fikret olduğunu ve onun kullandığı vezin ile konuştuğu dil arasındaki boşluğu fark ettiğini belirtir. “Aruzlaşma”nın yabancı bir ahengin ruhumuzun seslerini boğmasının adı olduğunu, kelimelerimizi Acem mengenesine sokmaktan başka bir işe yaramadığını söyler. Aruzun sesini dikkatle dinleyen her kulağın onda çok uzaklardan gelen bir kervanın iniltilerini duyacağını ve o saraylarda taht kurarken, halkın, kendi yalçın dağlarının ezgilerini söylediğini bildirir.

Zevk terbiyemizi aruzdan aldığımız için bugün bile kurtulmak istediğimiz Acem ahenginin tesirinden kulaklarımızın bir türlü kurtulamadığını belirtir. Şimdiye kadar sefil ve çirkin gördüğümüz halk zevkinin ve millet ruhunun yavaş yavaş yüksek tabakalara çıkmaya başladığını söyler.

“Millî Vezin”⁹⁷ adlı yazıda Köprülü eldeki vesikalardan hareketle Türklerin asırlardan beri hece veznini kullandıklarını, ruhlarının bütün tezahürlerini hece vezni ile ifade ettiklerini belirtir. “Halkın destanları, koşmaları, türküleri, ilahileri hece vezni ile yazılırdı.”⁹⁸

“Vezin Meselesi” ile ilgili olarak Halid Fahri, art arda üç yazı yayımlar. Bu yazılar birbirinin devamı ve birbirine tamamlar niteliktedir. Yazılarında hece veznini savunur ama aruz ile de şiirler yazılabileceğini belirtir. Aruzla yazılacak bu şiirlerde ise çok fazla düşüklüklerin olacağını da altını çizer.

⁹⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 6, 16 Ağustos 1917, s. 105-108.

⁹⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 11, 20 Eylül 1917, s. 213-217.

⁹⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 57, 15 Ağustos 1918, s. 93-94.

“Yine Vezin Meselesi”⁹⁹ başlığı altında aruz vezni kullanılarak şiirler yazılabileceğini, ama terkiplerin kullanılmaması gerektiğini belirtir. Aruza uydurmak için bazı kelimelerin nasıl değiştirildiğini anlatır.

“Yine Vezin Meselesi”¹⁰⁰ adlı ikinci yazısında ritim, ritmin gerekliliği ve onun insan psikolojisi üzerindeki etkilerini ele alır. Edebi eserlerdeki ritimden bahsedip, ritmin edebi bir eser için gerekliliği üzerinde durur ve onun vezne ait bir unsur olduğunu belirtir.

“Yine Vezin Meselesi”¹⁰¹ adlı üçüncü yazısında Halid Fahri, hece vezninin tarihî seyrini özetler. Hece vezni ile yazılmış pek eski manzumelerin ekseriyetle tekkelerden kopan nefesler ve halk arasından gelen türküler olduğunu bildirir.

Şinasi ve Akif Paşa ile biraz parlayan hece vezninin daha sonra sekteye uğradığını, ama Mehmed Emin Bey ile beraber onun tekrar parladığını söyler. Mehmed Emin Bey’in, en sade kelimelerle Türkçe şiirler yazılabileceğini bize gösteren kişi olduğunun altını çizer. Rıza Tevfik’in ve Ziya Gökalp’in, Emin Bey’den sonra bu çığıra en fazla rağbet eden şairlerden olduklarını ve Yeni Mecmua’da yazan gençlerin hece veznini kati surette kabul ettiklerini belirtir. Bugün hece ile yazılan şiirlerin pek çoğunun, bu gençlerin eseri olduğunu ve bu eserlerden bazılarının sakat olduğu gibi, gelecek için iyi şeyler vadeden pek mükemmellerinin de var olduklarını vurgular. Bilhassa O. Seyfi, Faruk Nafiz, “Ortaç Yolcuları” şairi Köprülüzade Mehmed Fuad Bey’in isimlerini zikreder.

2.1.4.3. Nazım Şekilleri

Dergide Millî edebiyat bağlamında nazım şekilleri de söz konusu edilmiştir. Bu yapılırken geleneksel usullere önem verilmiş, Batı’dan gelen nazım şekilleri üzerinde durulmamıştır.

2.1.4.3.1. Mersiye (Sagu-Ağıt)

Fuad Köprülü, “mersiye”nin ilk nazım şekli olarak ortaya çıktığını düşündüğünden dolayı önceliği bu nazım şekline vermiştir. Mersiye ile alakalı olarak Köprülü’nün beş yazısı yayımlanmıştır. Bu yazılarda mersiye’nin ortaya çıkışını,

⁹⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 11, 20 Eylül 1917, s. 213.

¹⁰⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 58, 22 Ağustos 1918, s. 113-115.

¹⁰¹ **Yeni Mecmua**, nr. 59, 29 Ağustos 1918, s. 124-126.

gelişimini ve değişim sürecini anlatır. Köprülü, mersiye'nin oluşumundan bu yana millî, müşterek ruh ile olan bağını vurgular ve milletin başından geçen acı olayların topluca ağıt olarak nasıl mersiye'ye yansıdığını detaylı olarak inceler. Mersiyelerde, gelecek nesillere hafızalardan silinmeyen ideal kahramanlar sunulduğunu belirtir. Ayrıca yazar, mersiye'yi Divan edebiyatındaki şekliyle değil, kavmî dönemdeki şeklini dikkate alarak buna vurgu yaparak ele alır.

“Bizde Mersiye ve Mersiyeciler¹⁰²” adlı yazıda Köprülü, mersiyelerin ilk olarak ölümler için yazılan şiirlerle başladığını ve yavaş yavaş genişlediğini söyler. Bedî hissin dinî hislerden ayrılmadığı ilk dönemlerde ölü için mersiye söylemenin sırf dini bir mahiyette olduğunu belirtir. Ozanların ilk zamanlar dinî bir nitelik taşıdığını, ölümlerin defni için uygun zamanı tesbit edip kopuzlarıyla birlikte birtakım esrarlı nağmeler çalıp, ölünün ruhuna matem merasimleri düzenlediklerini bildirir. Şairlerin ve ozanların ruhanî görevler yüklendikleri günlerin bitip bedî hissin dinden ayrılmaya başladığı dönemlerde ise ölünün hatırasını yaşatmak için şiirler okuduklarını söyler. Şairlerin, ölünün cenklerini, kahramanlıklarını heyecanlı bir eda ile terennüm edip, menkıbelerini müteessir bir kitleye karşı sunduklarını vurgular. İlk dönem edebiyatımızda mersiye'ye “sagu” dendiğini belirtir.

Bir milletin müşterek hissiyatını yansıtmış olduğu için bu mersiyelerin destanî bir mahiyet arz ettiğini ve onda ifade edilen kederin şaire değil, bütün cemiyete ait bir keder olduğunu söyler. Millî kahramanların terennüm edildiği mersiyelerde onların bir kat daha yüceltildiğinin ve gelecek nesillerin hafızasına kazıldığıнын altını çizer. Mersiyelerin içlerinde kahramanlığı, ahlâkı, aşkı, vatanperverliği, tabiatın güzelliklerini barındırdıklarını bildirir.

“Bütün bu izahat bize eski Türk mersiyelerinin, sair kavimlerin ilk mersiyeleri gibi geniş bir dairede olduğunu; kahramanlığa, ahlâka, vatanperverliğe, tabiatın güzelliklerine, aşka dair birçok şeylerin bu daireye girdiğini anlatıyor.”¹⁰³

“Bizde Mersiye ve Mersiyeciler¹⁰⁴”de Köprülü, daha çok Araplardaki mersiyecilik ve mersiye geleneğini işler. Eski Araplarda belirli matem ayinleri olduğunu bu ayinlerde bilhassa kadınların mersiyecilik yaptığını söyler. Araplarda

¹⁰² **Yeni Mecmua**, nr. 16, 25 Teşrin-i Evvel 1917, s. 305-308.

¹⁰³ **Yeni Mecmua**, nr. 16, 25 Teşrin-i Evvel 1917, s. 308.

¹⁰⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 17, 1 Teşrin-i Sâni 1917, s. 324-329.

ilkın mersiyeciliğın ölölere ağılamak suretinde başladığını ve bunun sırf dini, daha sonraları ise dini, bedî bir mahiyet aldığını belirtir. Köprölü, mersiyede şairin önce duyduğı derin elemi uzun uzun anlatıp sonra ölünün büyüklüğünü, kahramanlıklarını, âlicenaplığını en mübalağalı bir şekilde terennüm edip onun intikamını alacak olanı intikama davet ederek sonlandırdığını bildirir.

Zamanla mersiyelerin çeşitli değışikliklere uğradığını söyleyen yazar, mersiyenin ferdî matemleri ifade ederken artık millî matemleri ifade etmeye başladığını belirtir.

“Acem Edebiyatında Mersiye¹⁰⁵”de Köprölü, mersiye ve mersiyeciliğın tarihi sürecini anlatır ve İran edebiyatında Şehname’den anlaşılacağı gibi, İran millî edebiyatında mersiye unsurunun büyük bir yer tuttuğunu belirtir. Kahramanların ölümünün tıpkı eski Türk mersiyelerinde olduğu gibi destanî mersiyelerin zuhuruna sebep olduğunu, bu mersiyelerin bütün iptidai mersiyelerde olduğu gibi hususi bestelerle terennüm edildiğini söyler.

Fuad Köprölü, “Acem Edebiyatında Mersiye¹⁰⁶” yazısında, İran edebiyatında mersiyenin yerine değinir ve mersiyelerin milletlerin yaşadığı felaketleri tasvir ettiğini belirtir. İran’ın gazel, kaside, mesnevi tarzında yazan yüzlerce şairi arasında bazı nadir simaların mersiye adı verebileceğimiz eserleri olduğunu söyleyip onların isimlerini şöyle sıralar: Hakani, Mesud Salt Salman Circani ve Nizami ile Hüsrev Dihlevi...

“Acem Edebiyatında Mersiye¹⁰⁷” adlı yazısında, Acem mersiyeciliğı ve Türk hükümdarlarının tahta geçişi arasındaki ilişkiye değinir. Ölü mersiyelerinin ilk örneklerini Şehname’de bulabileceğimizi ama bu mersiyelerde daha ziyade epik unsurların ön planda olduğunu belirtir. Acem mersiyelerinin büyük bir kısmının, hükümdarların ölümü ve tahta yeni bir padişahın geçişinde verdiği cülusu münasebeti ile tertip edilen taziye ve mersiye şeklindeki kasideler olduğunu söyler. Köprölü, belki de eski millî matem ayinlerinin eskiliğı sebebi ile Türk hükümdarlarının saraylarında pek mühim bir yer tuttuğunun ve bunun Timur’un torunlarına kadar devam ettiğinin altını çizerek.

¹⁰⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 18, 8 Teşrin-i Sâni 1917, s. 344-348.

¹⁰⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 18, 8 Teşrin-i Sâni 1917, s. 364-367.

¹⁰⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 20, 22 Teşrin-i Sâni 1917, s. 384-386.

2.1.4.3.2. Koşma

Koşma ile alakalı olarak Köprülü bir yazı kaleme almıştır. “Koşma Tarzı”¹⁰⁸ başlığı altındaki bu yazıda, koşmanın Türk edebiyatındaki yeri ve tarihî sürecini inceler.

Türk nazımının Arap ve Acemlerdeki gibi iki mısralık beyitlerden değil, dört mısralık kıtalardan oluştuğunu söyleyen Köprülü, bunun en iyi örneğini manilerde görebileceğimizi belirtir. Kıtaların birleşerek türkü, koşma, varsağı vb. türleri meydana getirdiğini bildirir. Anadolu ve Azerbaycan Türklerinin “koşu”, “koşma”, “koşuk” dedikleri nazım şekline şarkta “koşuk, koşuğ” denildiğini ve bu nazım şekli hakkındaki ilk malumatın beşinci hicri asra ait olan Divan-ı Lügati’t-Türk’te olduğunu söyler. Köprülü, koşmanın muhtelif kıtaların birbirine eklenmesiyle meydana gelen ve bir besteye terdif edilerek musiki aletiyle çalınan nazım mânâsına geldiğini, edebiyatımızın henüz musiki ile şiirin birbirinden ayrılmadığı ilk devrelerinde koşukların kopuz eşliğinde ve hususi bir beste ile söylendiğini vurgular.

Koşma şeklinin Anadolu’ya gelen Oğuz Türkleri arasında daha ilk zamanlardan itibaren mevcut olduğunu söyleyen yazar, Yunus Emre’den başlayarak Anadolu Tekke şairlerinin vücuda getirdikleri ilahi ve nefeslerin hemen umumiyetle koşma şeklinde yazılmış olduğunu, koşmalara ait birtakım hususiyetleri de muhafaza ettiklerini belirtir. Koşma şeklinin ancak halk şairleri, âşıklar ve dervişler arasında yaşayabildiğinin altını çizer.

Köprülü, dokuzuncu ve onuncu asırlardan itibaren Anadolu şairlerin halk edebiyatının diğer şekilleri gibi koşmadan da “müzeyyifane” bir surette bahsettiklerini söyler. Koşmanın ayrı bir bestesi ve hususi bir tarz-ı terennümü olduğunu, genelde 11’li hece ölçüsüyle yazıldığını belirtir. Millî edebiyat cereyanının kuvvetlenmesinden sonra genç şairlerimizin, bu tarza sık sık müracaat ettiklerinin altını çizer.

2.1.4.3.3. Tuyuğ

Konu ile ilgili Köprülü’nün bir yazısı vardır. “Tuyuğ Şekli”¹⁰⁹ adlı yazıda Köprülü, tuyuğun geniş bir incelemesini yapar. Onun edebiyatımızdaki yerini ortaya

¹⁰⁸ Yeni Mecmua, nr. 20, 22 Teşrin-i Sâni 1917, s. 250-252.

koymaya çalışır. Ama özellikle Divan edebiyatında nasıl görmezden gelindiğinin altını çizer.

Köprülü, Ali Şir Nevai'nin gerek divanının mukaddimesinde gerekse “Muhakemetü'l-Lügateyn”inde “tuyuğ”dan bahsederken bu nazım şekli hakkında pek takdirkâr davrandığını, ama Osmanlı şairleri ve müelliflerinin böyle bir şeklin mevcudiyetini hatırlamak istemediklerini söyler. Bir istisna sayılacak “Sehi Tezkiresi”nde ise, “tezyîfkâr” bir surette bahsedildiğini bildirir. O da bizim edebi mahfillerimizde tuyuğun nasıl tezyife maruz kaldığını gösterebilir. Tuyuğu destan kabilinden yani nazım dairesine girmeyecek kadar amiyane bir şekil gibi telakki eder. Tuyuğ şekli hakkında klasik edebiyat kitaplarında hiçbir malumatın olmadığına altını çizer.

Tuyuğ'un sırf Türklere mahsus bir nazım şekli olduğunu ve hece vezniyle değil aruzun “failatun failun” vezniyle yazıldığını belirtir. Tuyuğ'un doğrudan doğruya Oğuz Türklerinin mahsulü olduğunun altını çizer.

2.1.4.3.4. Epope

Ali Canib “Epope Nedir?”¹¹⁰ adlı yazıda, epopenin anlamını, niteliklerini ele alır ve bizde neden epopenin olmadığını sorgular. Voltaire'nin epopeyi “kahramanca maceraların manzum hikâyesi” diye tarif ettiğini belirten yazar, bu tür şiirlerin bir millete yahut bütün insaniyete ait muzafferiyetleri, felaketleri, bin türlü sergüzeştleri gösterdiğini söyler. Epopenin mevzularını, o mevzulardaki kahramanlarını, hatta o kahramanların maceralarını milletlerin muhayyilelerinin meydana getirdiğini vurgular. Şairlerin vazifelerinin onları şahsi üslupları ile canlandırarak güzelleştirmek olduğunu söyler. Edebiyatçıların epopede vaka, şahıslar, şekil ve üslub gibi dört önemli şeye dikkat etmeleri gerektiğinin altını çizer.

Ayrıca epope namına layık bir eserin vücuda gelebilmesi için şu şartların olması gerektiğini belirtir:

- 1-Büyük bir mevzu
- 2-Lisanın muhitinin fazlaca inkişafı
- 3-Birtakım mümtaz şairler

¹⁰⁹ Yeni Mecmua, nr. 79, 1 Temmuz 1923, s. 262-263.

¹¹⁰ Yeni Mecmua, nr. 62, 26 Eylül 1918, s. 193-194.

Ali Canib, halkımızın birçok efsanelerinin olduğunu, fakat şairlerimizden hiçbirinin meddahlıktan kurtularak epope yazamadığını söyler. Mehmet Emin Bey'in son dönemde yazmış olduklarının epope olarak değerlendirilmeye başlandığını ama bunun yanlış olduğunu belirtir. Bizde epopenin olmamasından yakınır.

2.3. DERGİDE NEŞREDİLEN TELİF ESERLER

2.3.1. Şiir

Yeni Mecmua'da edebi türler içerisinde en fazla şiire ağırlık verilmiştir. Derginin genel politikası nedeni ile, dergide yer alan şiirler "Millî edebiyat" akımı içinde değerlendirilebilecek tarzdadır. Bu da ister istemez şiirlerin konularına, vezinlerine ve diline yansır. Şiirlerde kullanılan dil sade ve basittir. Anlatılan konular, milliyetçilik, aşk, tabiat, vb. herkesi alakadar edebilecek konulardır. Dergide yer alan şiirlerin büyük bir çoğunluğu hece vezni ile yazılmıştır. Ayrıca, Divan edebiyatından örnekler yer verilir. Divan edebiyatından alınan örnekler bu edebiyatın güçlü temsilcileri olan Baki, Nedim gibi şairlerdendir. Yahya Kemal'in yeni bir yorumla Divan edebiyatı tarzında yazdığı gazeller ve şarkılar da burada yayımlanmıştır. Yeni Mecmua'da Halk edebiyatından örnekler de yer verilmiştir. Bu durum derginin "Millî edebiyat"ı geniş bir çerçevede düşündüğünün önemli bir göstergesidir.

Derginin ikinci dönemi diye adlandırdığımız Falih Rıfkı'nın yönetimindeki 1923 yılında yani 67-90. sayılarda Bursa özel sayısı haricinde sadece 89. sayıda Fuzuli'ye ait bir "Nefes" yayımlanır. Bursa özel sayısında ise Bursalı Divan şairlerinin şiirlerine yer verilmiştir.

Yeni Mecmua'nın ikinci döneminde (1923) yayımlanan şiir sayısında azalma görülür. Bu dönemde özellikle Necip Fazıl ve Ali Ulvi'nin şiirleri ön plandadır. Necip Fazıl'ın burada yayımlanan şiirlerinin, şairin matbuat hayatına adım attığı dönemin ilk örnekleri olduğunu belirtelim.

Dergide şiirleri yayımlanan şairler şunlardır: Ziya Gökalp, Fuad Köprülü, Yahya Kemal, Halid Fahri, Ali Ekrem, Akil Koyuncu, Faruk Nafiz, Yakup Kadri, İbrahim Alaaddin, Fazıl Ahmet, Orhan Seyfi, Ahmet Hikmet, Hıfzi Tevfik, Süleyman Selami, Mehmed İhsan, Zeki Salih, Halil Nihad, Mehmet Nazım, Şukûfe

Nihal, Ali Canib, Ömer Seyfeddin, İhsan Mukbil, Enis Behiç, Hakkı Süha, Nigar Binti Osman, Ahmed Haşim, Yahya Saim, Ali Ulvi, Necip Fazıl.

2.3.1.1. Aşk

2.3.1.1.1. Divan Edebiyatı Tarzında Yazılmış Şiirler

Yeni Mecmua’da, Divan edebiyatı örneklerine “Unutulmuş Sahifeler” başlığı altında yer verilir. Bu başlıktan maksat dönemin şairlerinin ve okuyucusunun dikkatini bu alana yöneltmektir. Bu yapılırken Türkçe’ye, millî hayatın tasvirine katkıda bulunmuş şairlerin tercih edilmesi (Ahmet Paşa, Baki, Nedim,) dikkat çekicidir. Ayrıca bu tarz şiirlerin yayımlanmasında yeni şairlere şiirde ahenk konusunda bir fikir vermek amacı gözetilmiş olabilir.

Dergide Ahmet Paşa’nın;

“Gül istedim diken oldu yarem ne çare kılam,
Meğer libas-ı hayatımı pare pare kılam”

“Bâlâ-yı dost mu görünen ya bela mıdır
Yani ki sidre ana göre münteha mıdır”

matla’lı beyitlerine, Baki’nin;

“Düşse zülfünden arak ruhsar-ı can üstüne
Güya şebnem düşer gülberin handan üstüne”

“Arzu eyler kemend-i canana-yı
Bağlasan zincirler tutmaz deli divaneyi”

“Çemende servi kad-ı dilistana benzettim
Nihali dilber nazın miyana benzettim”

“Âlem-i hayat nev bulur canlar bağışlar dembedem
Enfas-ı ruhullahdır güya nesm-i subuh-dem”

matla’lı beyitlerine yer verilmiştir.

Divan edebiyatından alınan örneklerde işlenen aşk bu edebiyatın aşk anlayışını yansıtır niteliktedir. Bu aşkta, sevgiliden ayrı olmanın ızdırabı, elemi, sevgilinin nazi vardır. Seven aşkı uğruna deli divane olur, dünya onun için bir zindana döner.

Yeni Mecmua’da Yahya Kemal’in yeni tarzda yazdığı gazel ve şarkılar “Bulunmuş Sahifeler” başlığı altında yayımlanmıştır. Yahya Kemal’in yayımlanmış olan şiirleri şunlardır: “Bir Saki¹¹¹”, “Mahurdan Gazel¹¹²”, “Şerefabad¹¹³”, “Nazar¹¹⁴”, “Şarkılar 1¹¹⁵”, “Şarkılar 2¹¹⁶”, “Telaki¹¹⁷”, “Abdülhak Hamid’e Gazel¹¹⁸”, “Özleyen¹¹⁹”.

2.3.1.1.2. Halk Edebiyatı Tarzında Yazılmış Şiirler

Dergide aşk teması etrafında yayımlanan “Halk edebiyatı” örnekleri arasında Karacaoğlan’dan alınanlar ön plandadır. Bu tarz şiirlerde halk şairinin aşk karşısındaki dünyevi tutumunu görmek mümkündür. Halk edebiyatında işlenen aşk temasında da sevgilinin verdiği cefadan bahsedilir. Ayrıca halk edebiyatında tasvir edilen sevgili daha çok tabiata ait unsurlara benzetilir. Karacaoğlan’ın bir varsağısından¹²⁰ aldığımız;

“Boyu uzun selvi gibi
Beli incedir dal gibi
Bahçede bülbüller gibi
Ötmesin kerem eylesin”

dörtlüğü buna örnektir.

Dergide ayrıca Anadolu’dan derlenmiş Halk edebiyatı örneklerine de yer verilmiştir. Bu örneklerin adedi toplam 32’dir.

¹¹¹ Yeni Mecmua, nr. 34, 7 Mart 1918, s. 146.

¹¹² Yeni Mecmua, nr. 34, 7 Mart 1918, s. 147.

¹¹³ Yeni Mecmua, nr. 35, 14 Mart 1918, s. 173.

¹¹⁴ Yeni Mecmua, nr. 41, 25 Nisan 1918, s. 288.

¹¹⁵ Yeni Mecmua, nr. 42, 2 Mayıs 1918, s. 304.

¹¹⁶ Yeni Mecmua, nr. 47, 6 Haziran 1918, s. 408.

¹¹⁷ Yeni Mecmua, nr. 47, 6 Haziran 1918, s. 408.

¹¹⁸ Yeni Mecmua, nr. 48, 13 Haziran 1918, s. 428.

¹¹⁹ Yeni Mecmua, nr. 53, 18 Temmuz 1918, s. 6.

¹²⁰ Yeni Mecmua, nr. 31, 8 Şubat 1918, s. 96.

2.3.1.1.3. Batı Edebiyatı Etkisinde Yazılan Şiirler

Yeni Mecmua’da yayımlanan aşkla ilgili şiirlerin büyük bir kısmı Batı edebiyatı etkisinde yazılmış şiirlerdir. Ancak bu tarz şiirlerin ustalık içermediğini, konunun yüzeysel olarak ele alındığını belirtelim. Dergide konu ile ilgili şiirleri yayımlanmış şairler şunlardır: İhsan Mukbil, Orhan Seyfi, Halid Fahri, Faruk Nafiz ve Akil Koyuncu. Bu şiirler sade ve basit bir dil kullanılarak yazılmıştır. Burada ele alınan aşk duygusunda cismanilik ön plandadır. Ayrıca aşkla alakalı yayımlanan şiirlerde seven ve sevilenin psikolojik durumları da yüzeysel olarak değerlendirilir.

Dergide, neşredilen aşk şiirlerinin bir kısmında sevgilinin vefasızlığı ve bu vefasızlık karşısında aşığın çektiği elem işlenmiştir. Şiirlerde aşk konusu işlenirken bazen mizaha ve şakaya başvurulduğu görülür. Bu konuda yazılmış şiirler şunlardır: Nişanlıya Mektup¹²¹ (Orhan Seyfi), Kadın Yemini¹²² (İhsan Mukbil), Lanet¹²³ (Halid Fahri), Ölünün Kalbi¹²⁴ (Yahya Saim). Orhan Seyfi “Nişanlıya Mektup” adlı şiirinde şöyle sitemde bulunur:

“Ey benim güzel kuşum
Ben ki unutulmuşum
Büsbütün yine nevmid
Olmuyorum, bir ümid
Bir şüphe var içimde
Diyorum ki belki de
Seviyor beni hala
Böylesi de olur ya”

Şiirlerin bazılarında aşk, şairin bir ilham perisi olarak karşımıza çıkar. Şair, âşık olamadığı için yazma yeteneğini yitirmek üzeredir. Konuyu işleyen şiirler: Derdim¹²⁵ (Hıfzi Tevfik), Kurumuş Menba’dır. Süleyman Selami, “Kurumuş Menba¹²⁶” adlı şiirinde ilham perisinin kendisine uğramadığından şikâyet eder:

¹²¹ Yeni Mecmua, nr. 2, 19 Temmuz 1917, s. 24.

¹²² Yeni Mecmua, nr. 34, 7 Mart 1918, s. 145.

¹²³ Yeni Mecmua, nr. 44, 16 Mayıs 1918, s. 344.

¹²⁴ Yeni Mecmua, nr. 53, 18 Temmuz 1918, s. 4.

¹²⁵ Yeni Mecmua, nr. 49, 20 Haziran 1918, s. 453.

¹²⁶ Yeni Mecmua, nr. 50, 27 Haziran 1918, s. 467.

“Kurumuş bir menba başında ağlayan
Bir kadın gibidir, şiirimin perisi
Bir zaman gizli bir iniltiyken
Beldenin kızları içtiler o sudan”

Dergide yer alan bazı şiirlerde aşk ve tabiat arasındaki ilişkiden bahsedilir ve tabiatta meydana gelen değişimlerle, aşkta meydana gelen değişimler özdeş hale getirilir. Konu şu şiirlerde ele alınır: Bulutlara Yakın¹²⁷, Aşkın Duası¹²⁸ (İhsan Mukbil), Sahilde¹²⁹ (Halid Fahri). Halid Fahri, “Bulutlara Yakın” şiirinde tabiat tasviri ve sevgiliyi yan yana getirir:

“Yavaş yavaş ufukta gün sönüyordu.
Karşıdaki yamaçlar da gölgeli mordu.
Bu ıssız dağbaşında sevgilim bir çam
Gölgesinde o zaman böyle bir akşam,
Ruhumuzda yalnız gam, yalnız hıçkırık,
Vücudumuz bu gülen dallardan kırık”

Aşkla ilgili şiirlerin bir kısmında ise, sevgiliden uzak olmanın verdiği ıstırap, elem ve âşığın bu elem karşısındaki çaresizlik durumu ortaya konur. Bu konuda yazılmış şiirler şunlardır: Aşktan Sonra (Orhan Seyfi), Yalnızlık (İbrahim Alaaddin), Son Gece (Hakkı Süha), Şüphe (Faruk Nafiz), Arkandan (İhsan Mukbil). İhsan Mukbil, “Arkandan¹³⁰” şiirinde sevgilinin gelmemesi nedeni ile duyduğu hüznü dile getirir.

“Odama serptiğin menekşelerin
Kuruyup sarardı gelmedin henüz
Göğsümü dolduran her nağme-i enin
Ağlıyor içimde bir sararan yüz”

2.3.1.2. Tabiat Şiirleri

¹²⁷ Yeni Mecmua, nr. 35, 14 Mart 1918, s. 164-165.

¹²⁸ Yeni Mecmua, nr. 39, 11 Nisan 1918, s. 245.

¹²⁹ Yeni Mecmua, nr. 57, 15 Temmuz 1918, s. 88.

¹³⁰ Yeni Mecmua, nr. 66, 26 Teşrin-i Evvel 1918, s. 267

Dergide tabiatla alakalı olarak Halid Fahri, Ali Canib, Fazıl Ahmet, M.F.¹³¹ müstearıyla Fuad Köprülü, Faruk Nafiz, Akil Koyuncu ve Yahya Saim gibi isimler şiir yazmıştır. Şiirlerde akşam, güneşin batışı, gece, bahar, deniz vb. tabiat tasvirlerine yer verilir. Tasvirlerde genellikle ilkbahar ve doğanın yeşilliği ön plandadır. Bu şiirler hece vezniyle ve sade bir dille yazılmıştır.

Kır tasvirlerinin yapıldığı şiirlerde doğanın güzellikleri ele alınır. Fuad Köprülü, şiirlerinde özellikle kır hayatı üzerinde durur. Konu ile alakalı şiirler: Yamaçlarda Kaval¹³², Kır Akşamları¹³³'dır. Köprülü "Yamaçlarda Kaval" isimli şiirinde kaval, çoban ve tabiat arasında güzel bir bağ kurar:

"At kavaldaki yası

Doldur bakraçtan şu tası

Akşam, bu gariplik sazı

Kime ilaç, güzel çoban"

Baharın güzelliği, şiirlerde doğanın yeşermesi, çiçeklerin açması ile tasvir edilir. Bu konuda yazılmış şiirler şunlardır: Çiçekler Açarken¹³⁴, Bahar¹³⁵, Bahar Sabahı¹³⁶, Bahar Gelmezse¹³⁷. Orhan Seyfi, "Çiçekler Açarken" şiirinde bahar tasviri yapar:

"Çiçekler açarken ben kuşlar gibi

Ruhumda gizli bir muhabbet sezdim

Dağlarda karasız bir rüzgar gibi

Gönülden gönüle serseri gezdim"

Deniz, akşam, gece ve ayın işlendiği şiirler daha çok sükunet üzerinedir. Ele alınan konuyu işleyen şiirler şunlardır: Gurub¹³⁸, Anadolu Akşamı¹³⁹, Ay Dinledi¹⁴⁰,

¹³¹ Tahsin Yıldırım, **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, İstanbul, Selis Kitaplar, 2006, s. 239.

¹³² **Yeni Mecmua**, nr. 11, 20 Eylül 1917, s. 204.

¹³³ **Yeni Mecmua**, nr. 47, 6 Haziran 1918, s. 405.

¹³⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 4, 2 Ağustos 1917, s. 73.

¹³⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 47, 6 Haziran 1918, s. 405.

¹³⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 50, 27 Haziran 1918, s. 467.

¹³⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 61, 7 Temmuz 1918, s. 172.

¹³⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 3, 26 Temmuz 1917, s. 44.

¹³⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 7, 23 Ağustos 1917, s. 133.

¹⁴⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 14, 10 Kânuni Sâni 1917, s. 27.

Bir Gezinti¹⁴¹, Denize Karşı¹⁴², Akşam¹⁴³. Ali Canib, “Gurub” şiirinde sokakların bir anda sessizleşmesini dile getirir.

“Güzel Marmara menekşelendin
Daha bir saat önce pek şendin
Bahardın, gülşendin
Ey güzel İstanbul,
Ey şi’rin yuvası gül, neşe bul.”

Tabiata mizahî açıdan yaklaşan şiirler ise Fazıl Ahmed tarafından yazılmıştır. “Yazın¹⁴⁴” şiiri, bu tarzda yazılan en güzel şiirlerden biridir. Fazıl Ahmed’in konu ile alakalı diğer şiiri de “Kış Gelmeden¹⁴⁵”dir.

2.3.1.3. Didaktik Şiirler

Didaktik tarzadaki şiirler Ziya Gökalp’in kaleminden çıkmıştır. Gökalp, nazmın öğretilenlerin hatırdaki kalmasını sağlayan gücünü bildiği için bunu kullanmıştır. Bu başlık altındaki şiirlerde Ziya Gökalp, Dede Korkut masallarından yola çıkarak manzum hikâyeler oluşturur. “Deli Dumrul¹⁴⁶”, “Tepe Göz¹⁴⁷” ve “Boğa ile Boğaç¹⁴⁸” Gökalp’in, alarak Dede Korkut’tan meydana getirdiği manzum hikâyelerdir:

“Bayındır Han her yıl, yirmi dört beyi,
Çağırır toplardı ulu derneği...
Koyundan, sığırdan, attan, deveden
Kurbanlar keserdi, verirdi, şölen
Dolardı: Bin havuz şarap, bin kırmız”

Yukarıda da görüldüğü gibi “Boğa ile Boğaç” Gökalp’in bu tarz şiirlerine en iyi örneklerden biridir.

¹⁴¹ Yeni Mecmua, nr. 37, 28 Mart 1918, s. 205.

¹⁴² Yeni Mecmua, nr. 44, 16 Mayıs 1918, s. 344.

¹⁴³ Yeni Mecmua, nr. 60, 5 Eylül 1918, s. 156.

¹⁴⁴ Yeni Mecmua, nr. 1, 12 Temmuz 1917, s. 3-4.

¹⁴⁵ Yeni Mecmua, nr. 7, 23 Ağustos 1917, s. 133.

¹⁴⁶ Yeni Mecmua, nr. 4, 2 Ağustos 1917, s. 73.

¹⁴⁷ Yeni Mecmua, nr. 5, 9 Ağustos 1917, s. 93-97.

¹⁴⁸ Yeni Mecmua, nr. 7, 23 Ağustos 1917, s. 127-128.

Ayrıca “Yeni Ozan” müstearıyla bir şair de “Kan Duralı¹⁴⁹” adlı Dede Korkut’tan alınan hikâyeyi manzum olarak işlemiştir.

2.3.1.4. Poetik Şiirler

Buradaki şiirlerde Ziya Gökalp ve Köprülü, şiirimizin ne olması ve şairlerimizin nasıl olması gerektiğini ortaya koymaya çalışmışlardır. Temelde Millî edebiyat akımının şiir anlayışı ortaya konmaya çalışıldığı için bu şiirlere “poetik şiir” başlığını koymayı uygun bulduk.

Gökalp, “Ortaç¹⁵⁰” isimli şiirinde yeni şiiri ve şairleri eleştirir. Hece vezninin, halkın konuştuğu Türkçe’nin “biz”e ait olduğunu belirtir. Bunu tercih edenleri “ortaç eri” olarak isimlendirir.¹⁵¹

“Dinle yeni şair! Eski ozanı,
Okuyor yürekten altın destanı
Deme ‘Kopuz kırık yoktur çalanı’
Çalgı gönül sesi gönül bir ağaç
Kutlu taşı yoksa kendisi kutlu”

Fuad Köprülü, Yeni Mecmua’da “M.F.¹⁵²” müstear ismiyle şiirler yazmıştır. Bu şiirlerinde “ozan”, ozanın vasıfları ve günümüz şairlerinin nasıl olması gerektiği üzerinde durmuştur. Mevcut edebiyatın, millî hayatımızı, tarihimizi aksettirmedeğini, millî edebiyat oluştururken şairin bunlara yönelmesi gerektiğini belirtir ve eski ozanları örnek gösterir. Köprülü’nün bu arayışında eski ozanla yeni şairi aynı kimlikte buluşturma çabası söz konusudur. Bunu yaparken Ziya Gökalp’in “Ortaç” şiirinden de etkilenmiştir.

“Deli Ozan¹⁵³” şiirinde, köylüler tarafından deli olarak nitelenen ve elinde kırık bir kopuzu olan şairden bahseder. Çevrenin, tabiatın tasvirleri arasında onun

¹⁴⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 34, 7 Mart 1918, s. 145.

¹⁵⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 8, 30 Ağustos 1917, s. 156.

¹⁵¹ Kazım Yetiş, bu şiirle ilgili olarak: “Ziya Gökalp, Yeni Mecmua’da ‘Ortaç’ başlığını koyduğu, daha sonra Yeni Hayat’da ‘Sanat’ başlığı ile yayımladığı manzumesinde Millî edebiyatın poetikasına yeni unsurlar katar. Hatta Millî Edebiyatın asıl poetikasının bu manzume olduğunu söylemek yanlış olmaz.” der. (Kazım Yetiş, **Dönemler ve Problemler Aynasında Türk Edebiyatı**, İstanbul, Kitabevi, 2007, s. 250-251).

¹⁵² Yıldırım Tahsin, **a.e.**, s. 239.

¹⁵³ **Yeni Mecmua**, nr. 9, 2 Eylül 1917, s. 175.

doğallığına vurgu yapıp şairlerimizi eleştirir. Ozanın yatacak bir mezarının bile olmayacağını, sahipsiz ve dışlanmış olduğunu belirtir.

“Elimdeki altın saz
Kırık, işe yaramaz
Arayan yok ozanı,
Ey dağ, sen dinle biraz
Şair dolu ozan yok
Altın destan yazan yok
Son ozan ölse bile
Mezarını kazan yok”

“Altın Sal¹⁵⁴” adlı şiirde gene “ozan” ve “kopuz”dan bahseder ve bunların bizim geçmişimiz ile olan bağını kurar.

“Altın sal! Ozanın Salı!
Gel, senin yurdun burası,
Kaç yıldır sensiz kalalı
Sustu dağların kavalı
Doldu ruha yas havası
Haydi, sal kıyıya koşsun
Altın saz yeniden coşsun!”

“Ortaç Yolcuları¹⁵⁵” adlı şiirde Fuad Köprülü, yeni şairin eline kopuzu alıp eski ruhumuzu yeniden anlatmasını ister:

“Gafil yolcu...Gafil yolcu...
Ozan yok, kırık yay ucu.
‘Ortaç’ yolcuları hasta
Şarap bitmiş altın tasta
Haydi, şair al kopuzu,
İnlet eski ruhumuzu”

2.3.1.5. Vatan Sevgisi ve Kahramanlık Şiirleri

¹⁵⁴ Yeni Mecmua, nr. 12, 27 Eylül 1917, s. 234.

¹⁵⁵ Yeni Mecmua, nr. 28, 17 Kânuni Sâni 1918, s. 34.

Konu ile ilgili şiirlerin büyük bir kısmını Çanakkale ve Çanakkale savaşı oluşturur. Çanakkale ile ilgili şiir yazar İbrahim Alaaddin, Enis Behiç ve Hakkı Süha cepheye bizzat gitmiş şairlerdir. 1915 yılında Çanakkale'ye bir grup şair, gazeteci, müzisyen ve ressam götürülmüştür. Bu sanatkarlar cepheye, kamuoyunu oradaki durum hakkında bilgilendirmek ve asker ile halkın moralini yükseltmek için götürülmüşlerdir¹⁵⁶. Çanakkale cephesine götürülen edebiyatçı ve aydınların isimleri şöyledir: “Ağaoğlu Ahmed, Ali Canib, Celal Sahir, Çallı İbrahim, Enis Behiç, Hakkı Süha, Hamdullah Suphi, Hıfzı Tevfik, Mehmet Emin, Muhittin (eski Tanin gazetesi muharriri) Nazmi Ziya (ressam), Orhan Seyfi, Ömer Seyfeddin, Selahattin (eski Daruleytamlar müdürü) Yekta (bestekâr), Yusuf Razi, İbrahim Alaaddin.¹⁵⁷” On gün süren bu gezinin sonucu öyle beklenildiği gibi pek parlak olmaz. Milleti coşturacak eserler yazmaları beklenen bu sanatkarlar, başarılı eserler ortaya koyamazlar. Konu ile ilgili ilk ürün Celal Sahir'den gelir¹⁵⁸.

İbrahim Alaaddin, Yeni Mecmua'da işte bu geziden sonra görmüş olduklarını şiir olarak “Çanakkale İzleri” başlığı altında yayımlar. İbrahim Alaaddin'in “Çanakkele İzleri” başlığı altında yayımladığı şiirler şunlardır: Sulh ve Harp¹⁵⁹, Çanakkale İzleri¹⁶⁰, İnsanlık Aşkı¹⁶¹, Siperden Mektup¹⁶², Ordu Geçidi¹⁶³, Süleyman Paşa'nın Kabrinde¹⁶⁴, Gurbet Denizi¹⁶⁵, Nöbetçi¹⁶⁶, Âtide Çanakkale¹⁶⁷, Türk Askerleri¹⁶⁸, Bir Kurşun¹⁶⁹, Yaralının Derdi¹⁷⁰, Ayrılırken¹⁷¹, İstanbul'a Dönüş¹⁷². İbrahim Alaaddin “İnsanlık Aşkı” adlı şiirde yaralı bir Fransız askerinden, yabancıların nasıl kandırılıp da savaşa getirildiğinden bahseder.

¹⁵⁶ Turgay Anar, Çanakkale Savaşı Hikâyeleri, İstanbul, Seslis Kitaplar, 2007, s. 23.

¹⁵⁷ İnci Enginün, a.e., s. 630.

¹⁵⁸ Turgay Anar, a.e., s. 26.

¹⁵⁹ Yeni Mecmua, nr. 11, 20 Eylül 1917, s. 204.

¹⁶⁰ Yeni Mecmua, nr. 15, 18 Teşrin-i Evvel 1917, s. 292.

¹⁶¹ Yeni Mecmua, nr. 19, 15 Teşrin-i Sâni 1917, s. 368.

¹⁶² Yeni Mecmua, nr. 20, 22 Teşrin-i Sâni 1917, s. 388.

¹⁶³ Yeni Mecmua, nr. 21, 29 Teşrin-i Sâni 1917, s. 420.

¹⁶⁴ Yeni Mecmua, nr. 22, 6 Kânun-i Evvel 1917, s. 437.

¹⁶⁵ Yeni Mecmua, nr. 23, 13 Kânun-i Evvel 1917, s. 454.

¹⁶⁶ Yeni Mecmua, nr. 41, 25 Nisan 1918, s. 285.

¹⁶⁷ Yeni Mecmua, nr. 43, 9 Mayıs 1918, s. 324.

¹⁶⁸ Yeni Mecmua, nr. 44, 16 Mayıs 1918, s. 344.

¹⁶⁹ Yeni Mecmua, nr. 48, 13 Haziran 1918, s. 432.

¹⁷⁰ Yeni Mecmua, nr. 50, 27 Haziran 1918, s. 466.

¹⁷¹ Yeni Mecmua, nr. 55, 1 Ağustos 1918, s. 47.

¹⁷² Yeni Mecmua, nr. 56, 8 Ağustos 1918, s. 66.

“Harb yerinde bir yaralı koğuşunu gezerken
Bizim arslan gibi gürbüz neferlerin içinden
Sarı dolgun bir ecnebi siması görmüştük;
Bu yaralı bir esirdi etrafında hepsi Türk”

İbrahim Alaaddin, yazmış olduğu şiirlerle beraber şiirlerinin birçoğunda bunları niçin yazdığını da anlatır. Şair bu şiirlerle Çanakkale’de yaşananları okuyucuya tasvir etme gayreti içindedir. “Çanakkale İzleri” şiirini aynı memleketten iki askerin cepheye giderkenki karşılaşmalarına şahid olduktan sonra yazar.

“Bir Kurşun” şiirini şair, “Seddülbahir”de siperden eline aldığı bir silahla düşman mevzilerine attığı bir kurşun nedeni ile yazmıştır. Yapmış olduğu atıştan sonraki duygularını bu şiirde anlatır.

İbrahim Alaaddin “Yaralının Derdi” şiirini, cephe gerisinde bir çadırda yüzü paramparça olmuş ve çektiği acıya aldırmadan, yarasının temizlenmesini ve bu işlem bittikten sonra cepheye tekrar dönmeyi bekleyen bir asker nedeni ile yazar. Şair bu olaydan çok etkilenir.

“Ayrılırken” adlı şiiri 9 Temmuz’da cepheden ayrılmaları üzerine kaleme alır.

“İstanbul’a Dönüş” şiirinde,¹⁰ Temmuz’da edebiyat heyetinin heyecanlı bir yolculuk sonrası İstanbul’a varmasını ve duygularını anlatır.

İbrahim Alaaddin’in şiirlerinden birinde Süleyman Paşa’nın kabrinden bahsedilir. Bu kabre atıf yapılırken tabî ki geçmişin şanlı ve kudretli günlerine de vurgu yapılır¹⁷³.

İbrahim Alaaddin’in şiirlerinden ayrı, Halid Fahri’nin Bayram Mektubu¹⁷⁴, Çanakkale¹⁷⁵ ve Öç¹⁷⁶, Enis Behiç’in Çanakkale Şehitliği’nde¹⁷⁷, Hakkı Süha’nın

¹⁷³ Erol Köroğlu konu ile alakalı olarak şöyle der: “Cepheye giden yol, Bolayır’da Süleyman Paşa ve Namık Kemal türbelerinin önünden geçmektedir. Osmanlılarının ikinci padişahı Orhan Gazi’nin oğlu Süleyman Paşa, Türk güçlerinin deniz yoluyla 1354’te ilk kez Rumeli’ye geçmelerini sağlayan kumandandır... Namık Kemal ise, bütün ilerici Türk hareketlerinde, özellikle milliyetçi olanlarda çok önem verilen, ‘vatanseverliğin babası ve hürriyet şairi’ olarak anılan bir isimdir.”(Erol Köroğlu, a.e., s. 199-200).

¹⁷⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 9, 2 Eylül 1917, s. 175-176.

¹⁷⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 13, 4 Teşrin-i Evvel 1917, s. 248.

¹⁷⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 48, 13 Haziran 1918, s. 432.

¹⁷⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 36, 21 Mart 1918, s. 196.

Siperden Mektup¹⁷⁸ şiirleri olmak üzere Çanakkale ile alakalı olarak toplam 19 tane şiir yayımlanmıştır.

Çanakkale şiirlerinde cephenin, cephedeki askerlerin tasvirleri ile beraber tabiatın tasvirleriyle de karşılaşırız. Şairler, burada yapılan savaşın destansı niteliğini, verilen mücadelenin büyüklüğünü ve gelecek nesillere de aktarılması gerektiğini ısrarla vurgular.

Ayrıca derginin Çanakkale özel sayısında da Çanakkale savaşı ile alakalı yirmi şiir yayımlanır. Özel sayının önsözünden hemen sonra Sultan Mehmed Reşad'ın "Çanakkale Şiiri" yer alır. Sultan Mehmed Reşad burada, ilahi yardım ve askerlerin azmi sayesinde düşman askerlerinin haysiyet ve onurlarının kırılmış olduğunu belirtir. Yahya Kemal de, "Tahmis-i Manzume-i Hümayun" adlı şiiri Mehmed Reşad'ın şiirini tahmis ederek yazar. Yani onun şiirlerinin her bir beytine üç mısra ekleyip bu şiiri meydana getirir.

Özel sayıda yayımlanan şiirler şunlardır: Çanakkale¹⁷⁹ (Ziya Gökalp), Çanakkale'de Türk Ordusu¹⁸⁰ (Osman Binti Nigar), Pervin'in Rüyası¹⁸¹ (Hüseyin Suad), Gemiciler¹⁸² (Enis Behiç), Tosun Onbaşının Destanı¹⁸³ (Kazım Nami), Çanakkale İçin¹⁸⁴ (Halid Fahri), Hıçkırıklar¹⁸⁵ (İhsan Mukbil), Tekbir¹⁸⁶ (Abdülhak Hamid), Çanakkale'ye Giderken¹⁸⁷ (Hıfzı Tevfik), Akın¹⁸⁸ (Hakkı Süha), Çanakkale¹⁸⁹ (Mithat Cemal), Namaz¹⁹⁰ (Ahmed Nedim), Dardanel Çiçekleri¹⁹¹ (Hüseyinzade Ali), Çanakkale Hücumu¹⁹² (Doktor Mehmed Fahri), Çanakkale İzleri¹⁹³ (İbrahim Alaaddin), Çanakkale¹⁹⁴ (Yahya Saim), Ali'nin Şehadeti¹⁹⁵

¹⁷⁸ Yeni Mecmua, nr. 66, 26 Teşrin-i Evvel 1918, s. 267.

¹⁷⁹ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 93.

¹⁸⁰ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 101.

¹⁸¹ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 111.

¹⁸² Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 118.

¹⁸³ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 139.

¹⁸⁴ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 157.

¹⁸⁵ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 173.

¹⁸⁶ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 176.

¹⁸⁷ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 179.

¹⁸⁸ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 192.

¹⁸⁹ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 202.

¹⁹⁰ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 229.

¹⁹¹ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 238.

¹⁹² Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 260.

¹⁹³ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 274.

¹⁹⁴ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 288.

¹⁹⁵ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 308.

(Hüseyin Rahmi), Çanakkale Destanı¹⁹⁶. Mithat Cemal “Çanakkale” isimli şiirinde Çanakkale şehitlerinin çokluğundan bahseder ve bu insaların memleketin dört bir yanından gelmiş olduklarını belirtir.

“Basma sahilleri hep insan eti,
İki yüz bin ölünün iskeleti
Basma, ta Ankara’dan tut da Van’ın
Yıkılan na-mütenahi yuvanın”.

Kazım Nami “Tosun Onbaşının Destanı”nda bir gencin çocukluğundan başlayıp, Çanakkale’de savaştığı zamana kadarki dönemi anlatır:

“Meydana geldiler hep delikanlılar,
Arslan yavruları pek imanlılar,
Gazi yürekli, şehir canlılar,
Millet fedaisi, vatan kurbanı”

Bu şiirlerde, özellikle ordumuza ilahi bir gücün yardım ettiğine dair vurgu yapıldığı gibi, bunun yanında askerlerimizin imanı ve azmi üzerine de durulur. Savaşın tasviri ise daha çok mahşer gününe benzetilerek yapılır. Bu benzetmenin sebebi cephenin kalabalık olması, insanların can havliyle bir şeyler yapmaya çalışmasıdır. Şiirler ayrıca Türklerin hiçbir zaman vatanlarını kimseye teslim etmediklerini, İngilizlerin gereken cevabı aldıklarını işlemekle beraber savaşa katılan insanlarımızın memleketin her köşesinden gelmiş olduğu belirtilir ve bu toprakların her santiminde binlerce şehidimizin bedeninin bulunduğu altı çizilir.

Birinci Dünya savaşından dolayı vatan ve kahramanlık ile ilgili derginin hemen hemen bütün şairleri şiir yazmıştır. Bu şiirlerin dili diğer şiirlerden biraz daha farklıdır. Düşmana karşı kullanılan dil sert ve öfke doludur. Bunun nedeni şiirlerin konusudur. Kaleme alınan şiirlerin genelinde vatan topraklarına el uzatmak isteyenlerden ya da ona el koymuş olanlardan bahsedilir. Buna şairler geçmişin ihtişamlı ve kudretli günlerini hatırlatarak cevap verirler.

Hıfzı Tevfik “Veda¹⁹⁷”da, Kafkasya’daki topraklarımızın elimizden çıkışına öfkelenmekte ve tarihten ilham alarak tekrardan ayağa kalkıp oralarda savaşılmaya

¹⁹⁶ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 318.

¹⁹⁷ Yeni Mecmua, nr. 45, 23 Mayıs 1918, s. 364.

and içmektedir. Tanıdık, bildik o dağların ve bayırların artık elimizden çıkmış olmasına içlermektedir:

“Ey Türklüğümün şan isteyen asıl vatani
Bugün sana yardım için var çok kuvvetim,
İşte ben de herkes gibi silahbedestim
Bak benim de ruhumda bir ateş, bir duman
Damağımda alev gibi yanan, parlayan
Türklüğün afv etmez ulvi intikamı var”

A. Cevad “İmdad¹⁹⁸” şiirini, Ardahan muhasarası üzerine yazmıştır. Bu şiirde şair, ezilen, ölen, inleyen insanların feryadlarını duyup onlara yardım etmek için geldiğini anlatır.

Halid Fahri “Kafkasya’ya Doğru¹⁹⁹” şiirini bir zaferin arkasından kaleme almıştır. Osmanlı’nın Kafkasya’da kazandığı zafer üzerine şair, yıllarca yenilen bir ordunun kazanmış olduğu zaferi büyük bir umut olarak görür. Şair, artık hiçbir çocuğun gözyaşı dökmeyeceğini, yuvalara tüneyen baykuşların uçup gideceğini, tütmeyen ocakların artık tüteceğini söyler.

Halid Fahri “Eski Düşmana²⁰⁰” şiirinde, İstanbul’u almak isteyenlere sert bir şekilde gözdağı verir. Oranın bizim olduğunu ve ilelebed de bizim olacağını belirtir. Dili çok serttir.

“Ey vahşi hayula, kudursan bugün,
Yine payitaht İstanbul Türk’ün.
Gece haykırıyor karanlıklara
Kin dolu bir sesle bütün Marmara”

Hakkı Süha “Meriç²⁰¹” adlı şiirinde, Meriç’in sadece bir nehir olmadığını, atalarımızın ölülerinin yattığı bir türbe olduğunu, ona uzatılacak ellere ne yapıldığını tarihin göstermiş olduğunu belirtir. Şimdi de kimsenin ona el uzatamayacağını söyler. Hakkı Süha, bu şiirde duyguları ve kelimeleri kadar sert bir dil kullanmıştır.

“Dediler: Hicranla ağlıyor Meriç
Onu yad ellere nişanlamışlar;

¹⁹⁸ Yeni Mecmua, nr. 46, 30 Mayıs 1918, s. 398.

¹⁹⁹ Yeni Mecmua, nr. 47, 6 Haziran 1918, s. 405.

²⁰⁰ Yeni Mecmua, nr. 12, 27 Eylül 1917, s. 234.

²⁰¹ Yeni Mecmua, nr. 51, 4 Temmuz 1918, s. 484.

Yar elden giderken durulur mu hiç

Hangi Türk ölmeden seni bağışlar”

Hakkı Süha “Ordunya²⁰²” şiirinde, Türk ordusu ve askerini tasvir edip, ona methiyeler dizer.

O. Seyfi “Ordu Kafkasya’ya Girince²⁰³” adlı şiirde, artık hicranın bittiğini, tekrardan Kafkasya’ya döndüğünü belirtir. Anavatandan oraya selamlar getirdiklerini söyler.

Şükufe Nihal “Son Dua²⁰⁴” şiirinde, vatan için Allah’a yakarmakta ve onun selameti için dua etmektedir.

“Kurtaran²⁰⁵” adlı şiirinde Ali Haydar Emin, Türk askerinin Mustafa Kemal’in emrinde göstermiş olduğu başarıları, savaşta ortaya koyduğu cesareti anlatır.

İhsan Mukbil “Tuna²⁰⁶” şiirinde, Tuna nehrine bakarak, o şanlı eski günleri yad eder. Şimdiki durumun verdiği elem daha da artar. İhsan Mukbil “Şehidler²⁰⁷” adlı şiirinde, vatan uğruna ölen şehidlerimizi anar.

Hüsnü Ali “Şehidlerimizi Tahattur²⁰⁸” şiirinde, vatan uğruna ölen şehidlerimiz yad etmenin bizim görevimiz olduğunu, onları her daim hatırlamamız gerektiğini belirtir.

Ali Ulvi “Kan Çiçekleri²⁰⁹” şiirinde, şehidlerimize karşı vefalı olmamız gerektiğini söyler. Ali Ulvi “Bir Ben²¹⁰” şiirinde ise, vatan için üç oğlunu kaybeden ve tek başına hayatın zorlukları ile boğuşan bir babayı anlatır.

Halid Fahri “Sulh Gecesi²¹¹” şiirinde sulhdan sonrasını umutlu bir gelecek olarak görür ve güneşin daha parlak doğacağını belirtir. Ayrıca, savaşta ölen şehitlerimizin mezarlarının bizim gurur abidelerimiz olduğunu vurgular.

²⁰² **Yeni Mecmua**, nr. 60, 5 Eylül 1918, s. 148.

²⁰³ **Yeni Mecmua**, nr. 60, 5 Eylül 1918, s. 156.

²⁰⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 66, 26 Teşrin-i Evvel 1918, s. 267.

²⁰⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 69, 1 Şubat 1923, s. 44.

²⁰⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 39, 11 Nisan 1918, s. 245-246.

²⁰⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 57, 15 Temmuz 1918, s. 88.

²⁰⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 83, 30 Ağustos 1923, s. 348.

²⁰⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 83, 30 Ağustos 1923, s. 348.

²¹⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 83, 30 Ağustos 1923, s. 348.

²¹¹ **Yeni Mecmua**, nr. 37, 28 Mart 1918, s. 204-205.

2.3.2. Mensur Şiir

Yakup Kadri Yeni Mecmua’da “Erenlerin Bağından” başlığı altında (6 yazı) ve “Okun Ucundan” başlığı altında (2 yazı) olmak üzere toplam sekiz mensur şiir yayımlamıştır.

“Erenlerin Bağından” yazılarında Yakup Kadri umutsuz, buhranlı ve kasvetli bir hava çizer. Bireysel sıkıntıların ele alındığı, hayat karşısında ümidini yitirmiş bir ruh halini yansıtır. Elem, hüzn, keder, dünyanın faniliği sürekli tekrarlanan kelimelerdir. Yazar, buradaki yazıları ile yeni bir üslup ortaya koyar.

“Okun Ucundan” yazıları da içerik olarak gene acı ve ıstırap anlatır. Erkek ve kadının birbirini sevmeleri ve bu sevginin kaynaklık ettiği ızdıraplar dile getirilir. İnsanların bu ızdıraptan duyduğu mutluluk sorgulanır.

2.3.3. Hikâye

Ömer Seyfeddin ve Refik Halid, Yeni Mecmua’da en çok hikâye kaleme alan iki yazardır. Ancak derginin ikinci döneminde bu iki kaleme yer almaz. Bunun nedeni ise Refik Halid’in sürgün edilmesi, Ömer Seyfeddin’in ise ölmesidir. Dergide ayrıca Nasuhi Esad, Ahmed Nureddin, Yakup Kadri, Hüseyin Rahmi, Mustafa Nihad, Fevzi Lütü gibi isimlerin hikâyeleri de yayımlanmıştır. Yayımlanan hikâyelerin toplamı 56’dır. Ömer Seyfeddin’in toplam 33 hikâyesi, Anadolu’dan sürgünden dönen Refik Halid’in ise 7 hikâyesi yayımlanır.

Dergide yer alan hikâyelerde özellikle sade ve yalın bir dil kullanıldığını görürüz. Ayrıca karakter ve konu seçiminde de bilinçli bir yaklaşımın sergilendiğini fark ederiz. Hikâyelerde seçilen karakterler, yaşanan, sosyal hayattan bir unsur olarak karşımıza çıkarken, köy, Anadolu ve İstanbul hayatından sahneler tasvir edilir.

2.3.3.1. Kahramanlık Hikâyeleri

Kahramanlık konulu hikâyelerin büyük çoğunluğu Ömer Seyfeddin’in kaleminden çıkmıştır. Ömer Seyfeddin, bu hikâyelerinde tarihten faydalanarak Osmanlı ve Türk askerinin savaşlarda göstermiş olduğu başarıları ortaya koyar. Savaşın sadece cesaretle kazanılmadığını buna zekânın da eklenmesi gerektiğini vurgular. Ömer Seyfeddin, Yeni Mecmua’da yayımlanan konu ile ilgili hikâyelerinin

büyük bir kısmını “Eski Kahramanlar” ve “Yeni Kahramanlar” başlıkları altında neşretmiştir. Ömer Seyfeddin’in konu ile alakalı 14, Mustafa Nihad’ın 1, Hüseyin Rahmi’nin 1, Falih Rıfkı’nın 2 hikâyesi yayımlanmıştır.

Ömer Seyfeddin hikâyelerinde özellikle sade ve basit bir dil kullanmaya çalışmıştır. Halk dilini hikâyelerinde kullanmaya çalıştığı gibi dilinin sadeliği ile de onlara yakınlaşma çabasıdır. Belli bir propagandayı halka yöneltmek amacıyla olan bir yazar için sadelik esas olmak zorundadır²¹². Halka bir şeyler verme amacı Ömer Seyfeddin’i, “tezli hikâyeler” yazmaya sevk etmiştir. İşte bu bahsedilen düşüncenin okuyucuya aktarılması, belli bir çerçeveden verilmesi onu, eserlerini süsten uzak tutmaya ve söz sanatlarına müracaat etmeden eserler vermeye itmiştir²¹³.

Ömer Seyfeddin’in hikâyelerinde olay her zaman ön plandadır. Onun bu hikâye tarzını seçmesinde yaşadığı dönemin de payı büyüktür. Yazar olarak kendini sorumlu görmesi, toplumun problemlerine çözüm arama çabası, insanlara belli mesajlar vermesine sebep olmuştur. Kahramanları aktif ve devamlı eylem alanı içindedirler.

Ömer Seyfeddin’in, “Eski Kahramanlar” başlığı altında yayımlanan 12 hikâyesinin konusu genellikle tarihten alınmıştır. Hikâyelerde geçmişteki gücün, iktidarın hatırlatılması ön plana çıkmaktadır. Bu başlık altındaki hikâyeler, Balkan savaşları ve Birinci Dünya savaşı yenilgileri nedeni ile toplumda meydana gelen yenik ve yılgın psikolojiyi dağıtmak amacıyla yazılmıştır. Hikâyelerde cereyan eden olaylar Osmanlı’nın altın çağı olarak kabul edilen Kanuni döneminde geçer²¹⁴.

Ömer Seyfeddin “Ferman²¹⁵” adlı hikâyesinde, Osmanlı ordusunda yer alan genç Tosun Bey’in kendisine verilen fermanı yerine teslim etmesini anlatır. Burada

²¹² Erol Köroğlu, Ömer Seyfeddin’in dilinin sadeliğine değinirken şöyle der: “Ömer Seyfeddin’in dönemle ilgili çalışmalarını incelerken özellikle vurgulanacak noktalardan biri, Ziya Gökalp kaynaklı soyut ve kavramsal milliyetçilik yaklaşımının dönemin izlerçevresine daha somut ve basit bir biçimde aktarılması olacak.” (Erol Köroğlu, *A.e*, s. 353.)

²¹³ Ömer Leksiz ise Ömer Seyfeddin’in dilinin sadeliğini açıklarken; “Ömer Seyfeddin’in Türk edebiyatında, ‘edebiyatsız edebiyat yapmak’ gayesiyle çalışması: yani edebi eserleri lüzumsuz söz, şekil, mecaz ve hayal sanatlarıyla süslemeden: ‘parlak cümleler’ kullanmadan yazmak düşüncesi de onun hikâyeciliğinde tatbik sahasına getirilmiş özelliklerdendir.” der. (Ömer Leksiz, *Yeni Türk Edebiyatında Öykü*, İstanbul, Kaknüs Yayınları, Kasım 2007, c:I, s. 113.)

²¹⁴ Erol Köroğlu konu ile ilgili şu yorumu yapar: “Anlatılan olayların çoğunun Kanuni Sultan Süleyman döneminde geçmesidir. Anlaşıldığı kadarıyla Ömer Seyfeddin imparatorluk sınırları ve gücünün üst düzeye ulaştığı bu dönemi ‘altın çağ’ olarak değerlendirmektedir. (Erol Köroğlu, *A.e*, s. 371).

²¹⁵ *Yeni Mecmua*, nr. 7, 23 Temmuz 1917, s. 136-140.

Türk töresi ve gerçekler arasında sıkışan Tosun Bey, onun kaygıları ve tereddütleri ile karşılaşırız. Hikâyenin sonunda varolan bütün kaygılara rağmen töreye karşı gelinmemesi gerektiğini, kahramanın fermanı teslim etmesi ile anlamış oluruz.

Yazarın, “Kütük²¹⁶” isimli hikâyesinde, bir Osmanlı askerinin zekice davranışı ile kazanılan zaferden bahsedilir.

“Vire²¹⁷”de Ömer Seyfeddin, muhasara altında olan bir Türk Kalesini zekâsıyla kurtaran Türk komutanı anlatılır. Kütük ve Vire hikâyelerinin her ikisinde de zekâ ile beraber cesaretin neler ortaya koymuş olduğunu gösterir.

Ömer Seyfeddin, “Teselli²¹⁸” hikâyesinde, kişisel hatası yüzünden orduyu yenilgiye uğrattığını düşünen bir komutanın, kendisi hakkında verilecek olan ölüm fermanını beklemesi anlatılır. Hikâyenin sonunda komutanın beklediği olmaz. “Başını Vermeyen Şehit²¹⁹”, “Büyücü²²⁰”, “Teke Tek²²¹”, “Topuz²²²” hikâyelerinde, Türk askerinin cesareti, kahramanlığı ve hayatı pahasına nasıl savaştığı anlatılmıştır.

“Kızıl Elma Neresi²²³” hikâyesinde, “kızıl emla”nın ne olduğu, neresi olduğu anlatılır. Kızıl elma, padişahın gittiği ya da gideceği yer, padişahın göstermiş olduğu hedef olarak tanımlanır.

Ömer Seyfeddin’in, “Kaç Yerinden²²⁴” adlı hikâyesi bir yazar ile bir doktor arasında cereyan eden konuşma ile başlar. Yazar, eski kahramanların hayatlarını anlatan bir destan kaleme aldığını söyler. Bu destan, yerde bulduğu kırık bir kalkanla zırhlı iki düşman süvarisine, esirken hücum ederek kafalarını kesen ihtiyar bir sipahinin hikâyesidir. Yazara göre çok önemli ve ciddi olan bu hikâye doktor tarafından gülünç bulunur. Doktor, şimdiki kahramanların doktorlar, mühendisler, sıhhiye erleri, nakliyeciler, mekkâreciler olduğunu söyler. En son doktor, günümüz kahramanlarına bir örnek olarak, önünden geçtikleri hastanede yatan birisini gösterir. Onun hayatını, yaptıklarını anlatır. Hikâye yazarın artık “yeni kahramanlar”ın da var

²¹⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 12, 28 Eylül 1917, s. 234-238.

²¹⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 14, 11 Teşrin-i Evvel 1917, s. 275-278.

²¹⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 16, 25 Teşrin-i Evvel 1917, s. 315-318.

²¹⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 20, 22 Teşrin-i Sâni 1917, s. 395-398.

²²⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 22, 6 Kânun-i Evvel 1917, s. 424-426.

²²¹ **Yeni Mecmua**, nr. 23, 13 Kânun-i Evvel 1917, s. 456-458.

²²² **Yeni Mecmua**, nr. 25, 27 Kânun-i Evvel 1917, s. 494.

²²³ **Yeni Mecmua**, nr. 21, 29 Teşrin-i Sâni 1917, s. 418-420.

²²⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 9, 6 Eylül 1917, s. 178-180.

olduğunu kabul etmesiyle son bulur. Burada yazarın, geçmişteki kahramanların halihazırdaki karşılıklarını arama çabası söz konusudur.

Ömer Seyfeddin, bu hikâyede sanatkârın mevcut durumdaki mefkûreyi, ideali hissedemeyince, geçmişe döndüğünü ve oradaki efsanelere yöneldiğini gösterir. Hikâyedeki doktor, yazarı ve okuyanları gerçeğe davet eden kişi olarak karşımıza çıkar. O, sürekli şimdiye vurgu yaparak, şimdiki zamandan, yaşayan insanlardan ve onların canlarını bir mefkûre için feda etmelerinden bahseder. Artık kağının, okun, zamanı değildir. Onlar yok olup gitmişlerdir. Onların yerini şimdi otomobiller, mitralyözler, abideler almıştır.

“Çanakkale’den Sonra²²⁵” hikâyesinde Ömer Seyfeddin, kendini toplumdan ve insanlardan soyutlamış bir kişiyi anlatır. Kahraman, dünyadan ümidini keşmiştir ve geleceğe dair bir umudu kalmamıştır. Bir köşeye çekilmiş ve ölümü beklemektedir. Bir ideali, bir umudu, dinî duyguları yoktur, kendi deyimiyle “bir hayvan gibi”dir. Memlektinin Hindistan gibi işgal edileceğini, insanların esir edileceğini düşünür. Ama bu yakın tehlikeye karşı etraftaki insanların hiçbir şeyi umursamayıp, gülüp, eğlenip, hayata devam ediyor olması onu şaşkına çevirir.

Meşrutiyet ile beraber geleceğe dair bir umut doğar ama bu umut da kısa bir süre sonra yok olup gider. Artık ticaret de, para da, sermaye de yabancıların elindedir. Trablusgarb savaşı, ardından Balkan savaşı, onun ardından seferberliğin ilanı. Bütün bunlar onu yatağa düşürür. En sonunda sıra Çanakkale’ye gelir. Kulağı kapıda düşmanın ne zaman işgale başlayacağını bekler. Ama Çanakkale’den zafer haberi gelir. İnsanların vatanları ve mefkûreleri uğruna öldüklerini görünce tekrardan ayağa kalkar. Köşkü onarır, yeniler, tertemiz eder. Hayata atılır. İşe başlar ve çocuğu olur.

Yazar, kahramanın bir idealle nasıl ayağa kalktığını, nasıl hayata bağlandığını bize gösterir. Hayatı anlamlı kılan bizim mefkûrelerimizdir. Onlar uğruna mücadelemizdir. Bu hikâyede dikkate alınması gereken şeylerden birisi de Ömer Seyfeddin’in Çanakkale’ye gidip savaşı bizzat yerinde görenlerden biri olmasıdır.

²²⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 6, 16 Ağustos 1917, s. 119-120.

Ömer Seyfeddin, “Pembe İncili Kaftan²²⁶” hikâyesinde, vatani ve milleti için her şeyini ortaya koyan bir elçinin hikâyesini anlatır.

“Müjde²²⁷” hikâyesinde Ömer Seyfeddin, Çanakkale cephesinde genç bir şairin karşılaştığı ilginç bir olaya yer verir.

“Yalnız Efe²²⁸”de aynı adla bir halk efsanesi anlatılır. Bu efsanede “Yalnız Efe” kötülere ve zalimlere göz açtırmaz. Hep iyilerin yanındadır. Bir gün jandarmalar etrafını sarınca onlarla vuruşmamak için ortadan kaybolup sırta kadem basar.

Birinci Dünya savaşı sırasında yayımlanan hikâyelerin tamamı Ömer Seyfeddin’in kaleminden çıkmıştır.

Falih Rıfkı, derginin ikinci döneminde (1923) Millî Mücadele’den sonra yazdığı “On Yaşında Kahraman ve Gazi²²⁹” adlı hikâyesinde, on yaşındaki bir çocuğun Antep’in savunmasında gösterdiği cesaret ve yapmış olduğu yararlılıkları hikâye eder. Yazar, “Hayran Baba²³⁰” hikâyesinde de Ermeni çeteleri ile savaşmış ve hapse atılıp idam edilecek olan Hayran Baba’yı anlatır ve onu idam etmek isteyenleri eleştirir.

Mustafa Nihad, “Tekrar Dirilenler²³¹” hikâyesinde, cephede savaşan bir askerin başından geçen tuhaf bir olayı anlatır.

Hüseyin Rahmi, “Tehlike Karşısında Keçi Fil Oluyor²³²” başlığı altında üç hikâyeye yer verir. Hikâyenin girişinde verilen bilgilere göre, İstiklal harbinin ateşli günlerinde İstanbul gençliği orduya hediye etmek üzere bir kitap neşri projesi yaparlar. Muharrirlere müracaat edip muharrirlerden yazılar toplanır. Ama kitap çeşitli sebeplerden dolayı basılamaz. İşte bu neşredilmeyen yazılardan birisi de Hüseyin Rahmi’nindir. Üç hikâye vardır. Bu üç hikâyenin ortak teması tehlike karşısında insanların ve toplumların normalde başarmaları mümkün olmayacak işleri başarmalarıdır.

²²⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 17, 1 Teşrin-i Sâni 1917, s. 333-337.

²²⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 36, 21 Mart 1918, s. 196.

²²⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 41, 25 Nisan 1918, s. 296-297.

²²⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 73, 1 Nisan 1923, s. 117-120.

²³⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 71, 1 Mart 1923, s. 87-90.

²³¹ **Yeni Mecmua**, nr. 83, 30 Ağustos 1923, s. 355-356.

²³² **Yeni Mecmua**, nr. 82, 16 Ağustos 1923, s. 322-323.

Birinci Dünya savaşı sırasında çıkmaya başlayan Yeni Mecmua’da Çanakkale savaşları ile alakalı özel bir sayı yayımlanır. Bu sayıda toplam on hikâye yer alır.

Bu başlık altında Çanakkale savaşı ile alakalı hikâyelere yer vereceğiz. Yeni Mecmua’da konu ile ilgili sadece Ömer Seyfeddin’in “Çanakkale’den Sonra” adlı hikâyesi yayımlanmıştır. Diğer hikâyeler “Çanakkale Özel Sayısı”nda yayımlanmıştır.

Yeni Mecmua’nın “Çanakkale Özel Sayısı”nda Çanakkale savaşı ile alakalı olarak yayımlanan hikâyeler şunlardır: Rıza Bey’in Hatıra Defterinden²³³ (Rabbani Fehmi), Çanakkale²³⁴ (Ahmed Hikmet), Çanakkale’ye Gelirken²³⁵ (Satı’), İki Lalenin Hikâyesi²³⁶ (Hüseyin Ragıp), Bir Damla Kan ve Bir Damla Gözyaşı²³⁷, Mustafa’nın Hilesi²³⁸ (F. Celaleddin), Oğlumu Hududa Gönderdikten Sonra²³⁹ (Salime Servet Seyfi), Kuzey-Güneyde İki Defada Dokuz Yara, Bir Kol²⁴⁰ (Emin Ali), Bir Azizlik²⁴¹ (Akil Koyuncu), Şehit Kara Ahmed²⁴² (Ahmed Refik).

Hikâyelerden büyük bir kısmında Çanakkale’de gösterilmiş olan başarılar, yaşanmış olan zorluklar anlatılır (Rıza Bey’in Hatıra Defterinden, Kuzey-Güneyde İki Defada Dokuz Yara, Bir Kol).

Hikâyelerin bazıları savaşa gidenlerin ardından geri kalanların duygularını, düşüncelerini anlatır (Bir Damla Kan ve Bir Damla Gözyaşı, Oğlumu Hududa Gönderdikten Sonra).

Bazı hikâyeler ise komik durumları ya da zeka ile ele geçirilen ganimeti anlatır (Bir Azizlik, Mustafa’nın Hilesi).

Hikâyelerin bazısında ise, tarihi menkıbelere yer verilir, tarihi olaylar anlatılır (Şehit Kara Ahmed).

Yeni Mecmua’da kahramanlık ve vatan sevgisini işleyen hikâyelerin ortak noktası herkese örnek olabilecek ideal tipler etrafında yazılmış olmasıdır. Bu

²³³ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 81.

²³⁴ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 89.

²³⁵ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 105.

²³⁶ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 134.

²³⁷ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 232.

²³⁸ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 252.

²³⁹ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 276.

²⁴⁰ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 279.

²⁴¹ Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 285.

²⁴² Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı, 1918, s. 294.

hikâyelerde yer alan kahramanlar vatani ve milleti uğruna her şeyi yapmayı göze alırlar.

2.3.3.2. Sosyal Tenkid

Sosyal tenkidle ilgili hikâyelerde, toplumun belli kesimlerine karşı bazen açık bazen de örtülü şekilde bir eleştiri söz konusudur. Sosyal tenkid içeren hikâye yazarlarının başında Ömer Seyfeddin ve Hüseyin Rahmi gelmektedir. Ömer Seyfeddin, bu tarz hikâyelerini Yeni Mecmua’da “Zamane Yiğitleri”, “Halk Edebiyatından” ve “Fantezi” başlıkları altında yayımlar. Bu hikâyelerde hicvin yanında bir ders vermek kaygısı da vardır. Ömer Seyfeddin, “Düşünme Zamanı”²⁴³ ve “Cesaret”²⁴⁴ hikâyelerinde iki kabadayının düştükleri komik durumları anlatır.

Bu iki hikâyeyi Ömer Seyfeddin, “zamane yiğitleri” başlığı altında yayımlar. Hikâyelerin ikisinde de komedi ve eğlence ön plandadır. Yazar, bu hikâyelerinde herhangi bir mefkûre sunmaz. Dolaylı yollardan dönemin tasvirini yapar.

Ömer Seyfeddin’in toplumsal konulara dair hikâyelerine yer verdiği diğer başlık da “Halk Edebiyatından”dır. Bu başlık altında bulunan hikâyeleri mizahi, eğlendirici ve ibret verici niteliktedirler. “Üç Nasihat”, “Dama Taşları” ve “Mermer Tezgah” adlı üç hikâyeyi bu başlık altında yayımlamıştır.

“Üç Nasihat”²⁴⁵, adlı hikâyede, Ömer Seyfeddin, halk bilgeliğine vurgu yapar. Ömer Seyfeddin’in isim sembolizasyonu yaptığı bu hikâyede, halk bilgisi olarak Müstakim Efendi’yi karşımızda buluruz. Müstakim Efendi’nin hikâyenin kahramanı olan Durmuş’a verdiği nasihatler, yüzyılların birikiminden damıtılarak meydana getirilmiştir.

Hikâye, Durmuş adında, Anadolu’dan İstanbul’a para kazanmak için gelen ve hizmetçilik eden kişinin etrafında cereyan eder. Hizmet ettiği kişi ona üç nasihat verir. Durmuş bunları ilkin küçümsese de sonradan faydasını görüp Müstakim Efendi’ye hakkını helal eder.

“Diyet”²⁴⁶ de ise, demirci Koca Ali’nin hikâyesi anlatılır. Koca Ali’nin başından geçenler, iftiraya kurban gidişi ve onuru için kolunu kesmesi hikâye edilir.

²⁴³ Yeni Mecmua, nr. 28, 17 Kânun-i Sâni 1918, s. 36-40.

²⁴⁴ Yeni Mecmua, nr. 31, 8 Şubat 1918, s. 93-95.

²⁴⁵ Yeni Mecmua, nr. 8, 30 Ağustos 1917, s. 157-160.

²⁴⁶ Yeni Mecmua, nr. 27, 15 Kânun-i Sâni 1918, s. 16-19.

“Mermer Tezgâh²⁴⁷”, adlı hikâyesinin kahramanı Cabi Efendi’dir. Cabi Efendi okur yazar takımındandır ama okuyanları küçümser. Her şeyi kendisinin bildiğini sanır, okuyanları hayatın ne olduğunu bilmedikleri, hayatı tanımadıkları için eleştirir. Cabi Efendi için İstanbul, okunacak bir kitaptır. İstanbul’un mahallelerini, semtlerini gezerek okuma işini görür, öğrenir. “Beyaz top sakalıyla, kısa boyuyla, şişman vücuduyla en beklenilmez yerlerde yuvarlanır gibi dolaştığı görülür, yakaladığına ufacık, tumbul elleriyle okşayarak nasihatler verir, ilminden, irfanından büyük, küçük herkesi yararlandırırdı.” Cabi Efendi’nin tasvir edilışinden de anlaşılacağı gibi yazar komik bir tip ortaya koymak amacındadır. Tasvir edilen ikişinin tipi gibi hayata bakışı, kuralları da komiktir.

Hikâyede mermer tezgâh üzerinde çalışan bir ustaya Cabi Efendi’nin “dikkatin hakikati”ni nasıl öğrettiğini anlatır. Mizahi bir nitelik taşıyan hikâyede, Cabi Efendi çok gezdiği için İstanbul’dan tasvirlerle de karşılaşırız.

Ömer Seyfeddin, “Dama Taşları²⁴⁸” adlı hikâyede, Dana Efendi adındaki kahramanının yaşadığı yer ve hayatından bir bölümünün ayrıntılı tasvirini sunarak başlar. Bu bölümde Ömer Seyfeddin, Dana Efendi’nin evinin, bahçesinin, eşyalarının eskiliği, kirliliği, bakımsızlığı karşısında genç âlimlerin hayret ve şaşkınlıkla eşyalara baktığını ve onlara hayran kaldığını anlatıp, onları eleştirir.

Dana Efendi ve Cabi Efendi eski dostturlar. Ama “feylesof” olan Cabi Efendi (Buradaki Cabi Efendi ‘Mermer Tezgah’ hikâyesindeki kahramandır) aklını oynatmış ve tımarhaneye düşmüştür. Dana Efendi, bir gün yine çok sevdiği oyun olan dama taşlarını dizerken havuzda bir kurbağa başı görür ve onun bu başını Cabi Efendi’ye benzetir. Ağlamaya başlar. Görüldüğü gibi iki hikâyenin ana karakteri de komik, deli denecek tarzda hareketler yaparlar. Okuyucunun zihnine onların akılları ile alakalı kuşkular düşer. Dana Efendi tımarhaneye gidip rica minnet arkadaşını görmeye muvaffak olur. Hikâyenin devamında Dana Efendi’nin Cabi Efendi ile görüşmesi ve onunla dama oynamasına yer verilir.

Ömer Seyfeddin, “Fantezi” başlığında, gene toplumsal olaylara değinir. Buradaki hikâyelerinde toplumsal eleştiri yapar ama mizah öğeleri üzerinde

²⁴⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 19, 15 Teşrin-i Sâni 1917, s. 374-378.

²⁴⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 39, 11 Nisan 1918, s. 256-258.

yoğunlaşır. Bu hiciv ve mizahi öğeleri fantezi üzerine bina eder. “Muhteri” ve “Terakki” adlı hikâyeleri bu başlıkla yayımlanır.

“Muhteri²⁴⁹” adlı hikâye, yurtdışına gezmeye giden, cimri bir muharririn seyahati ve bu seyahatte yapmış oldukları ile alakalı bir hikâyedir. Hikâyenin kahramanı, yolculuk sırasında Mısırlı bir milliyetperver ile tanışır ve bu kişi ile beraber Avrupa’da gezinir. Geziye kitaplardan, gazetelerden birçok şeyini gitmeden öğrendiği Monaco ile başlarlar. Kısa sürede parasını tüketen muharrir evine dönme planları yaparken otelin lobisinde oturan Türklere rastlar. Onlarla kısa bir sohbet ettikten sonra Amerikalı bir milyonerden davet alırlar. Bu davetin sebebinin başlarındaki fesleri olduğunu zannederler. Davet sahibinin de kadın olduğunu düşünürler. “Avrupalı kadınlar fese bayılırlar” cümlesi ile yazar, aslında hem oraya giden Türklerin giyimlerinden nasıl tanındıklarını hem de Avrupalıların Doğu merakını eleştirerek ortaya koyar. Avrupa’nın Türk imajını, Türk insanını bir fesle özdeşleştirdiğini belirtir. Oraya giden Türk insanının da bundan faydalanmaya çalıştığının altını çizer.

Onları davet eden milyoner Kayseri’den Amerika’ya çalışmaya giden bir Türk’tür. Hemşehrilerini eğlendiren onlara eğlence tertip eden bu Türk nasıl bir icat yapıp da zengin olduğunu anlatır.

“Terakki²⁵⁰” hikâyesinde, Neşet ve Niyazi adında iki arkadaşın diyaloguna yer verir. Hikâye başından sonuna kadar diyalogla devam eder. İki arkadaş modern hayattaki icat ve keşifleri hayret ederek birbirlerine sayar ve geçmiş ile kıyas yaparlar. Konuşurlarken arada bir de dışarıdan insanların vurdumduymaz, umursamaz durumlarını eleştiren bir ses işitirler. Sonra bu sesin nereden geldiğini görmek için kalkıp camdan bakar ve bunun da bir terakki örneği olduğunu eskiden böyle hatiplerin olmadığını ama şimdi bir dilencinin bile iyi bir hatip olduğunu söylerler.

Bu hikâyede yazar, mevcut hayatın ilerlemeleri, teknolojik gelişmeyle beraber insanların artık birbirlerine merhamet etmekten uzak, birbirini umursamadan yaşamalarını eleştirir. Ayrıca hikâyenin iki karakterinin dilenciye karşı göstermiş olduğu alaylı tavrı da tenkid eder.

²⁴⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 29, 24 Kânun-i Sâni 1918, s. 54-58.

²⁵⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 37, 28 Mart 1918, s. 215-216.

Hikâyede “terakki”yi konuşan iki karakterin bulunduğu yer dumanlı olarak tasvir edilirken, anlatılan olayın Ramazan ayında geçmesi de pek manidardır. Ayrıca onların dilenciye karşı alaylı tavırları, onu farklı şekilde yorumlamaları ve camı kapatmaları onların toplumdan uzak tipler olduğunu gösterir.

“Sivrisinek²⁵¹” hikâyesinde Ömer Seyfeddin, İstanbul’un hayhuyundan kaçıp Anadolu’nun bir köyüne giden ama şehrin sorunlarının, kendisinin peşini bırakmadığı bir kişiyi anlatır. Hikâyenin kahramanı köyde dinlenirken arkadaşından bir mektup alır. Ona cevaben de bir mektup yazar. Mektupta sivrisinek ve rüzgârın hikâyesini arkadaşına anlatıp ona nasihatlerde bulunur. Yazar bu hikâyede, halk bilgeliğinden “kitapsız ilim”, “kulak darulfünunu” diye bahseder.

“Eleğimsağma²⁵²” da Ömer Seyfeddin, Ayşe adındaki kızın erkek olmak istemesini anlatır. Gökkuşağının altından geçip erkek olduğunu hayal eden kızın yaşadığı şoku ele alır. Ömer Seyfeddin bu hikâyeyi oluştururken geleneksel inanışlardan faydalanmıştır.

Ömer Seyfeddin “Binecek Şey²⁵³” adlı hikâyesinde, gezgin bir dervişin başından geçen komik bir olay anlatır. Aç, susuz kalan, vücudunu taşıyamayacak kadar bitkin hale gelen derviş ve onu iyice komik bir durumda bırakan yörüklerle yer verir.

“Falaka²⁵⁴” adlı hikâyede bir talebenin mektep sıralarında yaşadığı bir olaya yer verir. Bu olay mizahi bir dille ve çocuk saflığı ile anlatılır. Anlatılan hikâyede klasik eğitim sisteminin yerildiğini ve geleneksel bazı inanışların eleştirildiğini görürüz. Ömer Seyfeddin’in “Hafiften Bir Seda²⁵⁵” hikâyesi, dindar bir baba ve oğlu anlattığı komik bir hikâyedir.

“Tuhaf Bir Zulüm²⁵⁶” hikâyesinin girişinde Ömer Seyfeddin, Bulgaristan topraklarının elimizden çıkmasına rağmen o topraklarda hiç yabancılık çekmediğini belirtir. Bunu hikâyede geçen “Bulgaristan’da gezerken hep kendimi öz babamın çiftliğinde sanırım.” cümlesi ile net bir biçimde ortaya koyar. Hikâyenin kahramanı Bulgar arkadaşı ile birlikte bir Bulgar diplomatı ziyarete gider. Bu diplomat

²⁵¹ **Yeni Mecmua**, nr. 1, 7 Temmuz 1917, s. 18-20.

²⁵² **Yeni Mecmua**, nr. 5, 9 Ağustos 1917, s. 98-100.

²⁵³ **Yeni Mecmua**, nr. 15, 17 Teşrin-i Evvel 1917, s. 295-297.

²⁵⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 2, 19 Temmuz 1917, s. 38-40.

²⁵⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 34, 7 Mart 1917, s. 156-157.

²⁵⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 66, 26 Teşrin-i Evvel 1918, s. 278-280.

Türklerin tek özelliklerinin taassup olduğunu ve onların bu taassuplarından faydalanıp onları nasıl Bulgar topraklarından attığını anlatır. Ömer Seyfeddin, hikâyede acıklı bir durum olan Bulgaristan’dan göçümüzü komik, mizahi bir sebebe dayandırır. Bu hikâyede Bulgarların üzerine pek gitmemesi, onları eleştirmemesi hikâyenin yazıldığı sırada Bulgarlarla müttefik olmamız sebebiyledir.

“Fon Sadriştayn’ın Karısı”²⁵⁷ adlı hikâyede Sadrettin’in karısı Lido, yıllarca birlikte yaşamalarına rağmen buraya ait hiçbir değeri bilememekte ve umursamamaktadır. O, bu durumu “sizin” nitelendirmesi ile geçirir. Tabi ki böyle bir kadının hodgâm ve umarsız bir çocuğunun olması gayet doğal olacaktır.

“Fon Sadriştay’ın Oğlu”²⁵⁸ hikâyesinde ise Sadrettin adındaki Türk ve Alman kadının evlenmesi ile dünyaya gelen çocuklarını ve bu çocuğun anne ve babasının biriktirdiği paraları alıp Amerika’ya kaçmasını anlatır.

Ömer Seyfeddin “Hürriyet Gecesi”²⁵⁹ hikâyesinde, hürriyetin yani Meşrutiyetin ilan edildiği gece anlatılır. Hikâyenin kahramanı olan muharrir o anki duygularını “sanki bir saniye içinde bütün dünya birdenbire değişti.” diyerek ifade eder. Artık konuşmayı unutmuş insanlar konuşmaya başlar hale gelmiştir. İnsanlar, kalabalıklar halinde caddelere koşmaya başlar. Ana karakter muharrir de bu kalabalığa karışır. Ama akşam olunca evine döner. Uyuyamaz ve tekrar dışarı çıkar. Sonra ne yapacağını bilmez halde bağırır ve sokağı aydınlatan fenerin direğine vurur. Bunu bir ihtiyar görür ve muharririn yanına gelir. Ona nasihatlerde bulunur. Bu gayesiz kalabalığın sevincinin kısa bir süre sonra biteceğini ve bundan sonra memleketin düşmanlarının daha fena bize saldıracağını söyler. Muharrire toplumu bilgilendirmek ve aydınlatmak görevini hatırlatır. Burada ayrıca şuursuz hareket edilen Meşrutiyet dönemine eleştiri söz konusudur.

Hüseyin Rahmi’nin “Töbeler Töbesi”²⁶⁰ adlı hikâyesinde, ihtiyar bir kadının merakı yüzünden başından geçen olaylara yer verilir. “Refia Hanım’ın Köftesi”²⁶¹ hikâyesinde Hüseyin Rahmi, kocası tarafından aldatılan bir kadının intikamını işler. Bu hikâyenin ilginç olan yanı, yazarın hikâyenin girişinde bildirdiğine göre, dönemin

²⁵⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 26, 3 Kânun-i Sâni 1917, s. 513-517.

²⁵⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 30, 31 Kânun-i Sâni 1918, s. 76-80.

²⁵⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 4, 2 Ağustos 1917, s. 78-80.

²⁶⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 67, 1 Kânuni Sâni 1923, s. 10-11.

²⁶¹ **Yeni Mecmua**, nr. 76, 15 Mayıs 1923, s. 215-216.

feministlerini oldukça kızdırdığıdır. Hüseyin Rahmi her iki hikâyesinde de mizah unsurunu ön planda tutmuştur.

Mustafa Nihad'ın “Bahir Efendi'nin Ölümü²⁶²” adlı hikâyesinde, Bahir Efendi ve karısının sırlarla dolu ölümü anlatılır. Bu çiftin ölümünün perde arkasını bilmeyen çevredekiler, ölümle ilgili bir sürü yorum yaparlar.

Nasuhi Esad “Mercan Danesi²⁶³” hikâyesinde, güzel Arap kızının Basra'da başından geçen bir olayı anlatır. Bu olay, bir delikanlının kendini gizlice izlemesi üzerine cereyan eder.

Fevzi Lütü'nin “Mesir Serpen Softa²⁶⁴” hikâyesi, Manisa'nın meşhur mesir macununu, mesir macunu festivalinde dağıtmaya çalışan bir hafızın yaşanan izdiham nedeni ile düşüp bayılmasını anlatır. “Sonbahar Delisi²⁶⁵”nde ise Fevzi Lütü, mevsimler gibi baharda coşan ama diğer mevsimlerde susup bir kenara çekilen bir deliyi anlatır.

Ahmed Nureddin, “Kimsesizin Düğünü²⁶⁶” hikâyesinde, mahallelinin Hafız Kerim'i evlendirmek bahanesi ile nasıl oyuna getirdiklerini anlatır.

Falih Rıfkı “Kabil'de Hasan Efendi ile Ömer Can²⁶⁷” adlı hikâyesinde, bir Kadirî şeyhinin 31 Mart Vak'asından sonra buralarda artık durulamayacağına karar verip İslam'ı daha iyi yaşayabileceğini düşündüğü Afganistan'a gidiş serüvenini ve başından geçen olayları anlatır.

Yakup Kadri'nin “Araftaki Ruh²⁶⁸” adlı hikâyesi ihtiyar bir adam ve genç delikanlının diyalogu üzerine kurulur. Fatih'te yaşamakta olan genç, Beyoğlu'nda yaşamak hayalleri kurar. İhtiyar adamda gence arada kalma, ne istediğini bilememe üzerine nasihatler eder.

2.3.3.3 Memleket Hikâyeleri

Yeni Mecmua'da yayımlanan Anadolu insanını anlatan, kasaba ve köy hayatını konu alan hikâyeleri “Memleket Hikâyeleri” başlığı altında değerlendireceğiz. Konu

²⁶² Yeni Mecmua, nr. 84, 13 Eylül 1923, s. 375-376.

²⁶³ Yeni Mecmua, nr. 77, 1 Haziran 1923, s. 237-238.

²⁶⁴ Yeni Mecmua, nr. 73, 1 Nisan 1923, s. 129-130.

²⁶⁵ Yeni Mecmua, nr. 85, 1 Teşrin-i Evvel 1923, s. 394-395.

²⁶⁶ Yeni Mecmua, nr. 89, 5 Kânun-i Evvel 1923, s. 463-467.

²⁶⁷ Yeni Mecmua, nr. 68, 15 Kânun-i Sâni 1923, s. 26-28.

²⁶⁸ Yeni Mecmua, nr. 68, 15 Kânuni Sâni 1923, s. 21-22.

ile ilgili hikâyelerin bir tanesi Mustafa Nihad'ın 7 tanesi Refik Halid'in kaleminden çıkmıştır. Refik Halid, bu hikâyeleri Anadolu'daki sürgünden döndükten sonra yazmıştır²⁶⁹. Konuyu bu başlık altında değerlendirmemizin nedeni, yazarın burada neşretmiş olduğu hikâyeleri daha sonra "Memleket Hikâyeleri" isminde toplaması ve yayımlamasıdır.

Refik Halid, Türk hikâyesinin ana eksenini, yönünü Anadolu'ya çevirmiştir. Burada verilen örnekler Türk hikâyesinin Anadolu'ya açılmasında önemli bir rol oynamıştır.

Refik Halid'in iyi bir gözlemci olduğunu bir kısmını Yeni Mecmua'da yayınladığı "Memleket Hikâyeleri"nde rahatlıkla görebiliriz. Hikâyelerinde yapmış olduğu tasvirler onun bu özelliğini gösterir mahiyettedir.

Refik Halid "Şaka"²⁷⁰ adlı hikâyeyi Sinop'ta kaleme almıştır. Yazar hikâyeye, balık pazarının tasviri ile başlar. Hikâyenin kahramanları olan, Tüccar Şakir Efendi, Nedim Bey, Servet Efendi ilk önce bu balık pazarına gelirler. Eğlence için daha vakit erken olduğundan sahilde dolaşmaya karar verirler. Hikâyenin kahramanları, deniz kenarına inerken, yazar da deniz kenarında dolaşan Rum kızlarını tasvir eder. Sonra özellikle de Nedim Bey'in İstanbul hasretinden dem vurur. Nedim Bey İstanbul hasretini öyle içten duygularla ifade eder ki, bu duyguların Refik Halid'in duyguları olmaması mümkün değildir. Hikâye, arkadaşlarının yaptığı şakaya kurban giden kahramanlardan Servet Bey'in ölümü ile son bulur.

Refik Halid'in, Çorum'da kaleme aldığı "Sarı Bal"²⁷¹ adlı hikâyede ise bir işret âlemi ve orada yaşananlar anlatılır. Hikâye yine tasvirle başlar. Olayın yaşandığı "Elekçilerin evi"nin girişi ve mahalle tasvir edilir. Bu kısa tasvirden sonra olaya geçiş yapar. Eşraftan Hilmi Bey'in eve girişi anlatıldıktan sonra evin içi ayrıntılı

²⁶⁹ Olayı Refik Halid şöyle anlatır: "Ben o zaman Bilecik'te sürgünseydim. Celal Sahir aracılığı ile benden Türk Yurdu'na hikâye göndermemi istediler. 'Boz Eşek'i gönderdim. Sadrazam Talat Paşa'ya arz etmişler izin istemişler. Paşa, olmaz öyle şey, deyince tutup hikâyemi ona okumuşlar. Çok hoşuna gitmiş. 'Koyun ama imzasını koymayın' demiş. Onlarda 'Hiç olmazsa R.H. rumuzunu koyalım' demişler. Nitekim hikâye öyle çıktı. Mütarekeden bir yıl önceydi. Bu hikâye Ziya Gökalp'in dikkatini çekmiş. Ömer Seyfeddin ile aralarında Türkçe'yi en iyi kullanan yazar olduğumda birleşmişler. Ömer Seyfeddin, beni hiç tanımadığı halde Bilecik'e mektub göndererek Yeni Mecmua için benden hikâye istedi, hikâyem çıktı. Ondan sonra Ziya Gökalp'in aracılığı ile İstanbul'a getirildim, Yeni Mecmua'nın sürekli yazarlarından oldum." (Tahir Alangu, **Ömer Seyfeddin Bir Ülkücü Yazarın Romanı**, İstanbul, 1968, s. 367.)

²⁷⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 30, 31 Kânun-i Sâni 1918, s. 67-68, 73.

²⁷¹ **Yeni Mecmua**, nr. 32, 14 Şubat 1918, s. 114-116.

olarak işlenir. Sonra içki, eğlence âlemi ve baskın hikâye edilir. Refik Halid, hikâyesinin sonunda işret âleminde yakalanan kaymakamın mektubuna da yer vererek ikiyüzlü davrananlarla alay eder.

Refik Halid'in Ankara'da kaleme aldığı “Yatır²⁷²”da, sıradan, hayatın rutine bindiği, insanların hangi zamanda ne yapması gerektiği kural haline gelmiş bir Anadolu kasabası anlatılır. Hikâyede olayın anlatıldığı yıl kasabada odun kıtlığı baş gösterir. Veba bütün öküzleri öldürmüş, gençler seferberlik nedeni ile askere alınmış ve kasabaya oldukça uzak olan ormandan odun getirmek çok müşkül bir hal almıştır. Kasabalı kışı odunsuz geçirecek gibidir. Kasabanın yakınında da bir ağaç korusu vardır. Bir kişi hariç korunun içinde yatır olduğu için kimse oraya dokunma cesareti gösterememiştir. O kişi İlistir Nuri'dir. İlistir Nuri bir şekilde hocayı kandırır ve ondan onay alarak yatırın olduğu korudan ağaç keser. Bunu duyan ahali de onun ardından koruya gidip ağaç keserler. Öyleki artık koruda ağaç kalmaz.

Refik Halid hikâyede, geleneksel inançların kânundan daha bağlayıcı olduğunu mizahi bir dille anlatır. Anadolu insanının da eğer çok zor durumda kalırsa bir çözüm yolu bulacağını ve bu batıl inançları hayat şartlarının zorlaması nedeni ile terk ettiğini gösterir.

Refik Halid'in “Vehbi Efendi'nin Şüphesi²⁷³” hikâyesinde, bir kandırmaca vardır. Vehbi Efendi'nin tasviri ile başlayan hikâye, onun evinin tasviri ile devam eder. Sonra komşusu ve komşusunun kızının taşkınlıkları anlatılır. Ama bütün bunlara karşı Vehbi Efendi'nin hareketsiz ve beceriksizce yerinde durduğu belirtilir. Vehbi Efendi bir oyunla komşusunun kızı ile evlendirilir. Bu hikâye yazar tarafından Bilecik'te kaleme alınmıştır.

“Koca Öküz²⁷⁴” hikâyesinde, kasabalı zengin kurnaz birinin, aldığı öküz yüzünden ettiği zararı anlatır. Bu sefer, ihtiyar öküz, kurnaz adama bir oyun oynamıştır.

“Şeftali Bahçeleri²⁷⁵”, Anadolu'da bir kasabada görevli memurların hayatlarını, orada nasıl vakit geçirdiklerini, nasıl eğlence âlemleri düzenlediklerini anlatır. Kasabaya yeni gelen Agâh Bey ilkin bu alemlere karşı çıkıp idealist bir insan olarak

²⁷² **Yeni Mecmua**, nr. 33, 21-28 Şubat 1918, s. 136-137.

²⁷³ **Yeni Mecmua**, nr. 35, 14 Mart 1918, s. 175-177.

²⁷⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 38, 4 Nisan 1918, s. 235-237.

²⁷⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 49, 20 Haziran 1918, s. 457-460.

görünse de kısa bir süre sonra o da bu alemlerin vaz geçilmezleri arasına katılır. Bu hikâye Feneryolu'nda kaleme alınmıştır.

Refik Halid'e göre bu hikâyesinde, Anadolu'da görevli memur ve idareciler için başka çıkış yolu yok gibidir. Onların yolu mutlaka şuh bir kadına, bir âlem yerine, bir eğlenceye çıkmak zorundadır. Bu, o topraklarda yaşamının zorunlu bir sonucudur.

“Yatık Emine²⁷⁶”de, şehirde yaptığı uygunsuz hareketler yüzünden cezalandırılıp kasabaya sürülen düşmüş bir kadın anlatılır. Yatık Emine, kasabalı tarafından hor görülüp, dışlanır. Özellikle kadınlar tarafından hem kıskanılır, hem korkulur ve hem de aşağılanır. Açlığa ve ölüme terk edilir.

Mustafa Nihad'ın “İnilti²⁷⁷” adlı hikâyesi de bir işret âlemini anlatır.

2.3.2.4. Aşk

Yeni Mecmua'da aşk konusunda yazılan hikâyelerde, bu konunun dünyevi tarafıyla ele alındığını görürüz. Konu ile ilgili dergide yayımlanan beş hikâye vardır. Bunlar: Ömer Seyfeddin'in “Aydın Takdiri” ve “Nakarat”, Fevzi Lütü'nin “Sebabe'nin Cenneti”, Reşat Nuri'nin “Bir İnkisar-ı Hayal” ve Yakup Kadri'nin “Merhamet” adlı hikâyelerdir.

Fevzi Lütü'nin “Sebabe'nin Cenneti²⁷⁸” adlı hikâyesinde, Müslüman kızı olan Sebabe ve onu esir alıp, âşık olan bir Hristiyan'ın hikâyesi anlatılır.

Reşat Nuri'nin “Bir İnkisar-ı Hayal/Hikmet'ten İbrahim'e Mektup²⁷⁹” hikâyesi, Hikmet adlı bir gencin âşık olduğu kız ile alakalı olarak başından geçen olayı arkadaşına mektupla anlatır.

Yakup Kadri “Merhamet²⁸⁰” adlı hikâyesinde, hayattan bıkmış, her şeyi boşvermiş bir kahramanı anlatır. Bu kişi bir müddet sonra âşık olur. Âşık olduğu kız için her şeye katlanır ve onun her dediğini yapar. Sonra savaştan dönen askerler görür ve nasıl olursa aklına sevgilisinden ayrı bir hayatın da mümkün olabileceği düşüncesi yerleşir. Sevgilisinden ayrılır.

²⁷⁶ Yeni Mecmua, nr. 56, 8 Ağustos 1918, s. 78-80.

²⁷⁷ Yeni Mecmua, nr. 74, 15 Nisan 1923, s. 146-147.

²⁷⁸ Yeni Mecmua, nr. 80, 15 Temmuz 1923, s. 295-296.

²⁷⁹ Yeni Mecmua, nr. 70, 15 Şubat 1923, s. 67-68.

²⁸⁰ Yeni Mecmua, nr. 24, 20 Kânun-i Evvel 1917, s. 474-480.

Ömer Seyfeddin “Ayın Takdiri”²⁸¹ hikâyesinde, geceleyin koruya ilerleyen bir kız ve onu takibeden erkeğin diyaloguna yer verir. “Nakarat”²⁸² adlı hikâyesinde ise, bir Türk zabitanın komitacı Bulgar kızına aşık olmasını anlatır.

2.3.4. Tefrika Roman

Yeni Mecmua’da tefrika edilen tek roman Halide Edib’e ait “Mevud Hüküm”dür. Bu roman tefrikası, 1917-1918 yılları arasında derginin onuncu sayısından başlar ve kırk dokuzuncu sayısında son bulur.

Romanın kahramanı Doktor Kasım Şinasi’dir. Kasım Şinasi Avrupa’da eğitim görmüş, eğitimi tamamlandıktan sonra İstanbul’a babasının yanına dönmüştür. Babası ile beraber amcası, amcasının eşi Behire ve onların çocukları yaşamaktadır. Behire genç ve güzel olmakla beraber kocasından, onun yaşamından memnun olmayan bir kadındır. Onun ruhu alttan alta çeşitli ihtiraslarla çalkalanır. Behire’nin melankolik, ihtiraslı, psikolojik sorunları olan bir de üvey kız kardeşi vardır. Bu üvey kız kardeş Sara’dır. Sara romanın ilk bölümlerinde göze çarpmaz. Romanın ileriki bölümlerinde Sara ile Kasım Şinasi’nin yolları birleşir ve Sara romanın asıl karakterleri arasına dâhil olur. Sara’nın Atiye isminde bir kızı ve Sururi isminde de bir kocası vardır. Sururi romanda kişiliği oluşmamış, eğlence düşkünü bir karakter olarak görünür.

Kasım Şinasi, İstanbul’da kendi mesleğini icra etmeye karar verir. Bir muayenehane açar. Hastaları ile ilgilenmeye başlar. Özel hastaları arasında Sara ve Sururi vardır. Büyük bir gayret sarf ederek onlarla ilgilenir ve onların tedavisinde başarı sağlar. Ama bir süre sonra Sururi ölür. Yalnız ve sorunları ile baş başa kalan Sara ile Kasım Şinasi evlenir. Ama bu evliliğin kendisi problemlidir. Çünkü Kasım Şinasi Sara’ya karşı her ne kadar sevgi ve aşk beslese de Sara’da ona karşı bir minnet duygusu vardır.

Kasım Şinasi işinde başarılı bir kişi olarak iyi bir isim yapar ve muayenehanesinde haftanın bir gününü fakir ve yoksullara ayırır. Onlarla ilgilenip onlara yardım etmeye çalışır. Burada Kasım Şinasi yazar tarafından idealize edilmiş bir doktor olarak karşımıza çıkar.

²⁸¹ Yeni Mecmua, nr. 40, 18 Nisan 1918, s. 266.

²⁸² Yeni Mecmua, nr. 63, 3 Teşrin-i Evvel 1918, s. 216-220.

İlerleyen bölümlerde Avrupa'dan gelen Sururi'nin kardeşi Kami romana dahil olur. Onun romana dahil olması ile beraber roman Kasım Şinasi, Sara ve Kami etrafında cereyan eder. Kami de Kasım Şinasi gibi doktordur. Yeğeni, Atiye yani Sururi'nin kızı nedeni ile Kasım Şinasi ve ailesi ile ilişki kurar. Bu ilişki daha sonra tanışmanın da ötesinde bir arkadaşlığa hatta dostluğa dönüşür. Kami, Sara'ya âşık olup ondan yüz bulmaya çalışır ama bunda başarılı olamaz. Kami, Kasım Şinasi ile beraber çalışarak hem ona yardım etmek hem de Sara'ya yakın olmak maksadındadır ama Sara ısrarla Kami'ye soğuk davranır ve ondan uzak durur.

Balkan savaşının çıkması ile beraber Edirne'nin müdafaası için Kasım Şinasi gönüllü doktor olarak bütün işleri Sara'ya ve ona yardım edeceğini düşündüğü Kami'ye bırakıp cepheye koşar. Kami ve Sara hastaların artması nedeni ile daha fazla insana yardım etmek için muayenehaneyi genişletip hastaneye çevirirler ve Sara'da hasta bakıcı olarak hastalara yardım eder. Böylece bir nebze de olsa Kasım Şinasi'ye olan borcunu ödediğini, ona layık bir iş yaptığını düşünür.

Kasım Şinasi'yi ve Kami'yi Sara'ya kaptırdığını düşünen Behire, kıskançlığın verdiği hasetle Kasım Şinasi'ye mektuplar yazıp onun zihnini bulandırır, onu şüpheyne sokar. Mektuplarında ısrarla Kami ve Sara arasında bir ilişkinin varlığından şüphelendirir. Sonunda Kasım Şinasi artık şüphelerine yenik düşerek trenle İstanbul'a döner. Sara'yı morfin vererek öldürür.

Ahmed Hamdi Tanpınar, Halide Edib'in "yeni Türk romanını 1908 ve 1920 yılları arasında tek başına temsil ettiği"²⁸³ni söyler. Tanpınar'ın bu görüşünü yani bu dönemdeki yazarların azlığı ve yazma noktasındaki sıkıntıyı Refik Halid de dile getirir ve bu durumdan rahatsız olduğunu belirtir.

Halide Edib'in romanları ile alakalı inceleme yapan Cevdet Kudret ve İnci Enginün onun romanlarını üç döneme ayırırlar. Cevdet Kudret'in ayırımında ilk dönemi 'Ruh Çözümlemesi Romanları' oluşturur. "Ruh çözümlemesi romanları: Yazar, ilkin aşk konuları üzerinde durmuş, bireysel tutkuları, özellikle kadın psikolojisini izlemiştir (Seviye Talip, Handan, Mevud Hüküm, Kalp Ağrısı vb.)."²⁸⁴ İnci Enginün ise birinci dönemi "daha çok kadın meselelerini ele alan ve eğitilmiş

²⁸³ Ahmed Hamdi Tanpınar, **a.g.e.**, s. 120.

²⁸⁴ Cevdet Kudret, **Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman**, İstanbul, İnkılap Yayınları, 1998, , c. II, s. 64.

kadının cemiyetteki yerini arayanlar²⁸⁵” diye adlandırır. Halide Edib, bu romanda bir yandan kadının psikolojisini ortaya koyarken diğer yandan da onu, sosyal alanda bir yere oturtmaya çalışır. Sara ile kadını sosyal alana çekmeye çalışırken, ihtiraslarının kurbanı olan Behire’ye karşı onu koruyamaz. Sara, Behire’ye ya da aslında kadınlığına yenilir.

Roman bir aşk ve ihtiras hikâyesinden ibarettir. Romanda aşk ve ahlâk ilkeleri arasında bir çatışma ile karşılaşırız. Sara, duyguları, korkuları, ümitleri, sevinçleri ile canlı bir kahraman olarak karşımıza çıkar. Behire de aynı şekilde ihtirasları, duyguları ve kıskançlığı ile boy gösterir. Halide Edib kadın kahramanlarının en ince detayına kadar psikolojik tahlillerini verip onları canlı tutmaya çalışır. Onların hayattaki canlılığı tüm çıplaklığı ile göze çarpar. Bu durum “Mevud Hüküm” de de kendini gösterir. Sara’nın canlılığını Kasım’ın cansız bir karakter oluşu ile karşılaştırır. Temelde kadın ve kadın psikolojisi olduğu için erkek karakter bir nevi figüran, bir tamamlayıcı niteliktedir. Bu da onların ihmal edilmelerine, göz ardı edilmelerine sebep olur.

“Mevud Hüküm” romanında her ne kadar ideal, iyi bir insan tipi olarak Kasım Şinasi sunulmuş ise de o sanki bir ideal uğruna kurban edilmiştir. Canlılığını yitirmiş, solgun bir iyilik abidesinden başka bir şey değildir. İdeal olanın yaşamaya, canlanmaya hakkı yok gibidir.

İdeal bir doktor tipi olarak karşımıza çıkan Kasım Şinasi, romanın sonunda aşk ve kıskançlık gibi basit nedenlerle bu ideallliğini gölgeler. Avrupa’da almış olduğu eğitim, aile hayatı, doktorluktaki başarısı, fakirlere yapmış olduğu iyilikler, Balkan savaşına gönüllü olarak katılması romanın son bölümlerine kadar onu hep ideal bir tip olarak görmemizi sağlar. Ancak romanın sonunda, kıskanç birisi tarafından yazılan mektubun içeriğine inanıp da gidip Sara’yı şırınga ile zehir verip öldürmesi onu cılız ve zayıf bırakır.

²⁸⁵ İnci Enginün, “Halide Edib Adivar”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, c. I, İstanbul, TDV İSAM Yayınları, 1988, s. 377.

2.3.5. Hatıralar (Falih Rıfkı)

Falih Rıfkı'nın hatırat olarak nitelendireceğimiz ve dergide yayımlanmış olan yazıları şunlardır; “Medine 1²⁸⁶”, “Medine 2²⁸⁷”, “Bediye'den Gelen Şeyh²⁸⁸”, “Neferim Mehmed²⁸⁹”, “İsa'nın Merkinden Çıkan Ruh²⁹⁰”, “Halid ve Arkadaşı Memduh²⁹¹”, “Cephe²⁹²”, “Bende Konağı²⁹³”, “Bir Meczubla Tanışma²⁹⁴”, “Bir Meczubla Tanıştım²⁹⁵”, “Azab²⁹⁶”, “Zulm Hatıralarından²⁹⁷”, “Yeşil²⁹⁸”.

Cemal Paşa'nın maiyetinde I. Dünya savaşında Güney cephesinde yer almış olan Falih Rıfkı, bu yazılarında özellikle cephede, cephe gerisinde, çöllerde yaşadığı olayları anlatır. “Diğer taraftan aynı kuvvetli nesri Türk seyahat edebiyatı alanında kullanarak, Cumhuriyet yıllarında bir seyahat edebiyatı çığırı açacak kadar tesirli olmuştur.”²⁹⁹ Falih Rıfkı, daha sonraları Yeni Mecmua'da da yayımlanmış olan yazılarını ekleyerek “Ateş ve Güneş” isminde bir kitap neşreder. “Ateş ve Güneş Falih Rıfkı'nın birinci dünya harbinde, Suriye'de Cemal Paşa'nın yanında askerlik vazifesi yaparken, görgü, duygu ve düşüncelerini tesbit etmek yoluyla meydana koyduğu bir eserdir. Muharririn ‘Çöl ordusunun kahramanlık ve ızdırıp hikâyeleri’ diye tarif ettiği bu eser, o çağlar nesri için ileri bir hamle ve büyük bir ümit değerindedir.”³⁰⁰

Falih Rıfkı, yazılarında cephedeki neferlerin vatanlarından uzakta, vatanları uğruna neler yaptığını, neleri göze aldığını anlatır.

Falih Rıfkı'nın cephe ile alakalı yazıları haricinde Bursa özel sayısındaki “Yeşil” isimli yazısında Yeşil ve Bursa'nın birbirini tamamlayan unsurlar olduğunu anlatır. “Bende Konağı” ve “Azab” eski günlerin, çocukluğunun hatıraları ile

²⁸⁶ Yeni Mecmua, nr. 12, 28 Eylül 1917, s. 227-228.

²⁸⁷ Yeni Mecmua, nr. 13, 4 Teşrin-i Evvel 1917, s. 256-258.

²⁸⁸ Yeni Mecmua, nr. 32, 14 Şubat 1918, s. 103-105.

²⁸⁹ Yeni Mecmua, nr. 53, 18 Temmuz 1918, s. 2-4.

²⁹⁰ Yeni Mecmua, nr. 54, 25 Temmuz 1918, s. 23-25.

²⁹¹ Yeni Mecmua, nr. 55, 1 Ağustos 1918, s. 42-43.

²⁹² Yeni Mecmua, nr. 56, 8 Ağustos 1918, s. 64-65.

²⁹³ Yeni Mecmua, nr. 60, 5 Eylül 1918, s. 144-145.

²⁹⁴ Yeni Mecmua, nr. 63, 3 Teşrin-i Evvel 1918, s. 202-203.

²⁹⁵ Yeni Mecmua, nr. 64, 10 Teşrin-i Evvel 1918, s. 222.

²⁹⁶ Yeni Mecmua, nr. 69, 1 Şubat 1923, s. 36-37.

²⁹⁷ Yeni Mecmua, nr. 70, 15 Şubat 1923, s. 57-59.

²⁹⁸ Yeni Mecmua, nr. 75, 1 Mayıs 1923, s. 161.

²⁹⁹ Nihad Sami Banarlı, **Resimli Türk Edebiyatı Tarihi**, İstanbul, MEB, 1998, c. II, s. 1240.

³⁰⁰ Nihad Sami Banarlı, **a.e.**, s. 1240.

alakalıdır. “Bir Meczubla Tanışma” ve “Bir Meczubla Tanıştım” da ise tanıştığı bir meczubun hayatına yer verir.

2.3.6. Röportaj

Ruşen Eşref’in, Çanakkale özel sayısında altı tane röportajı yayımlanmıştır ve bu röportajları savaşa katılan askerlerle yapmıştır. Falih Rıfkı sırasıyla; Ayaşlı Mustafa oğlu Acar, Hüseyin oğlu Mustafa Onbaşı, Ali oğlu Mehmed Çavuş, Üsteğmen Ruhi Bey, Yüzbaşı Emin Ali Bey ve Mustafa Kemal Paşa ile bu röportajları gerçekleştirmiştir. Mustaf Kemal ile yaptığı röportaj en uzun olanıdır. Onunla üç gün ve her gün on ikişer saatlik mülakat gerçekleştirmiştir.

Röportajların giriş kısmında kısaca röportaj yaptığı kişiyi tasvir ettikten sonra savaşa, savaşta başından geçen olaylara dair sorular sorup, askerlerin psikolojilerini ve savaşla ilgili düşüncelerini ortaya koymaya çalışmıştır. Askerlerin hangi birlik ve bölükten olduklarını nerelerde savaştıklarını, nelerle karşılaştıklarını anlattırmaya çalışmıştır. Ayrıca cephe savaşı askerlerin düşman askerleri ile olan münasebetleri, onlara bakış açıları da sorulan sorular arasındadır.

3. BATI EDEBİYATI ve İNCELEMELERİ

Yeni Mecmua’da Batı edebiyatı ile ilgili olarak inceleme yazılara ve çeviri eserlere yer verilmiştir. Dergide, Batı edebiyatı incelemelerine dair Ağaoğlu Ahmed’in “Rus edebiyatı” ile alakalı yazıları, Ali Canib’in “Leh edebiyatı” yazısı ve Japon tiyatrosu ile ilgili bir çeviri yazısı neşredilmiştir. İnceleme yazılarının tamamı derginin ilk döneminde yayımlanmıştır. Edebiyat tarihi çerçevesinde ele alınan bu inceleme yazılarında millî edebiyata yapılan vurgu dikkati çeker. Dergide ayrıca şiir ve hikâye çevirilerine de yer verilmiştir. Çevrilen hikâyelerin ağırlık noktasını Rus edebiyatı oluşturur. Rus edebiyatından Gorki, Tolstoy, Dostoyevski ve Turgenyev’in eserlerinden çeviriler yapılmıştır. Şiir de ise Alman romantiklerinin eserleri ön plana çıkar.

3.1. RUS EDEBİYATI

Rus edebiyatı ile alakalı incelemelerin tamamı Ağaoğlu Ahmet tarafından kaleme alınmıştır. Ağaoğlu Ahmed konu ile ilgili “Rus Edebiyatının Umumi Seciyeleri³⁰¹”, “Rus Edebiyatının İlk Devirleri³⁰²”, “Karamzine Kadar Rus Edebiyatı³⁰³”, “Karamzin Devri³⁰⁴”, “Puşkin Devrinin Mukaddimesi³⁰⁵”, “Puşkin Devri³⁰⁶”, “Puşkin Devri³⁰⁷” isimlerinde yedi tane makale yazmıştır. Ağaoğlu Ahmed, Rus edebiyat tarihini Rusların yapmış oldukları dönem ayrımını dikkate alarak incelemiştir.

Ağaoğlu Ahmed, Rus edebiyatını Puşkin’in de dahil olduğu döneme kadar detaylı olarak anlatır. Bu dönemlerden Puşkin döneminin (Rus edebiyatının millî edebiyat dönemi olarak adlandırıldığı için) özellikle üzerinde durur. Rus edebiyatının millî bir edebiyat olma yolunda geçirdiği aşamaları ortaya koyan yazar, millî bir edebiyatın dünya edebiyatında nasıl söz sahibi olabileceğinin de somut bir örneğini sunar.

Ağaoğlu Ahmed’in konu ile ilgili ilk yazısı olan “Rus Edebiyatının Umumi Seciyeleri”nde, incelemek için neden Rus edebiyatını seçtiğini ve bu edebiyatın genel özelliklerini anlatır. Rus edebiyatı tarihinin Rus tarihi ile özdeş olduğunu söyler. Yazara göre Rusların edebiyatları ve hayatları öyle iç içe geçmiş bir haldedir ki, bir anlamda onların edebiyatları vicdanları olmuştur.

Rus edebiyatına Lomonosof dönemi ile başlayan yazar, Lomonosof’un son derece ahenksiz, suni, karmaşık olan nesri ve nesir dilini bu illetten kurtararak, halk dilini merkeze alıp yazı dili ve konuşma dili arasındaki uçurumu ortadan kaldırmak için uğraştığını söyler. Bu dönemin diğer bir önemli olayının da konuların millî hayattan alınmaya başlaması ve hayatın detaylı olarak tahlil edilmesi olduğunu belirtir.

Ağaoğlu Ahmed, Karamzin dönemi dilinin uyumsuz ve karmaşıklığına değindikten sonra Karamzin’in bunları nasıl bir düzene koymak için çabaladığını,

³⁰¹ **Yeni Mecmua**, nr. 1, 12 Temmuz 1917, s. 13-15.

³⁰² **Yeni Mecmua**, nr. 5, 9 Ağustos 1917, s. 87-88.

³⁰³ **Yeni Mecmua**, nr. 11, 20 Eylül 1917, s. 218-219.

³⁰⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 12, 28 Eylül 1917, s. 238-239.

³⁰⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 13, 4 Teşrin-i Evvel 1917, s. 245-248.

³⁰⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 15, 18 Teşrin-i Evvel 1917, s. 293-295.

³⁰⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 29, 24 Kânun-i Sâni 1918, s. 44-48.

Slav, Alman ve diğer dillerden aynen alınan kelimeleri dilden nasıl çıkardığını anlatır. Karamzin'in bunların yerine konuşulan dilden kelimeler aldığını veya kelimelerin köklerinden uydurduğunu veyahut da yabancı dillerden kelimeler alarak onları Ruslaştırdığını söyler. Karamzin'in ayrıca, ifadeleri, üsluptaki terkipli ve debdebeli kullanımları değiştirip, bunların yerine kısa cümleler ve sade ifadeler kullandığını belirtir.

Kirilof'a gelince, onun üç sıfatla nitelendirildiğini söyler; "halkçı, hakikatçı, sanatçı". Onun tamamen Rus gibi görüp, Rus gibi hissettiğini, herkes tarafından zevkle okunduğunu ve edebiyatı halka indirdiğini belirtir.

Ağaoğlu Ahmed, Puşkin'in Rus edebiyatına kendi kimliğini ve şahsiyetini veren kişi olduğunu söyler ve millî edebiyatın onunla başladığını belirtir.

3.2. LEH EDEBİYATI

Ali Canib, Leh edebiyatının kısa bir tarihini anlattığı "Leh Edebiyatı"³⁰⁸ adlı yazısında, bu edebiyatın vatansever olduğunu ve kaynağını milletin ruhundan aldığını belirtir. Latince yazılarla başlayan bu edebiyatın yanında Halk edebiyatı örneklerinin de oluştuğunu söyler. 14. asırda Kazimyr'in darulfünun tesis ederek burada yetişen insanlar sayesinde millî bir lisan oluşturabildiğini ve bu lisanın zamanla kuvvetlendiğini belirtir. 17. ve 18. asırlarda savaş ve yaşanan çeşitli toplumsal sorunlar nedeni ile bu edebiyatın duraklama dönemi yaşadığının, yabancı dillerin etkisi altına girdiğinin altını çizer.

Yazar, 18. asrın sonlarına doğru edebiyatın tekrar toparlanıp bir Rönesans dönemine girdiğini söyler. Bu dönemde vatana dair edebî ve ilmî yayınların çoğaldığını, milletle alakalı yazılar yazan şair ve yazarların arttığını bildirerek Leh edebiyatının bu yayınlarla tekrardan canlandığını belirtir.

1730 ihtilali ile birlikte Leh yazar ve şairlerinin memleketlerinin talihsizliklerinden, kederlerinden beslenerek eserler ortaya koyduklarını ve bu durumun on dokuzuncu asırda da devam ettiğini söyler.

³⁰⁸ Yeni Mecmua, nr. 28, 17 Kânun-i Sâni 1918, s. 23-27.

3.3. JAPON EDEBİYATI

“Lirik Japon Dramı”³⁰⁹ adlı yazı Japon lirik dram sanatının örneği olan “No”yu konu edinir. Bu dramın ön plana çıkarılmasının sebebi, onun folklor ve halkın kültürü ile olan bağlarını sürdürmesidir.

Lirik bir dram olan “No”nun Buda mabetlerinin gölgesinde doğduğu ve Japonların ruhuna, duygularına tercüman olup Japonya’nın samimi bir yansıması olduğu belirtilir. Halkın bu eski tiyatrodaki, en güzel itikadlarını, esatirleriyle ırkının tarihini, hayal ve ilhamını gördüğü vurgulanır.

3.4. ÇEVİRİ ESERLER

3.4.1. Şiirler

Yeni Mecmua’da yayınlanan çeviri şiirlerde özellikle Alman ve Fransız romantiklerin şiirleri ile karşılaşırız. Dergide toplam 14 adet şiir çevirisi yayımlanmıştır.

Hebel, Eski Ev³¹⁰ adlı şiirinde eski, dedesinden kalma bir evi yıktırmak isteyip de evin, dile gelmesi ile bu kararından vazgeçen bir kişiyi anlatır.

Uhland’ın “Küçük Mabet”³¹¹ şiirinde tepeye kurulu bir mabedden bakılarak tabiat tasvir edilir.

Görres’in “İhtiyar Çalgıcı”³¹² isimli şiirinde aç, susuz dolaşan ihtiyar birinin karşılaştığı mucize işlenir.

Rudolf Alexander Schröder’in “Sevgiliye”³¹³ şiiri, sevgiliye hitap eder.

Arsed, “Hakiki İnsan”³¹⁴ adlı şiirinde insanın hakikat ve hürriyet için mücadele etmesi gerektiğini ele alır.

Heine’nin “Su Perisi”³¹⁵, bir balıkçı ve onunla karşılaşan su perisini anlatır. Eserde masal havası vardır.

³⁰⁹ Yeni Mecmua, nr. 34, 7 Mart 1918, s. 148.

³¹⁰ Yeni Mecmua, nr. 32, 14 Şubat 1918, s. 108.

³¹¹ Yeni Mecmua, nr. 33, 21-28 Şubat 1918, s. 133.

³¹² Yeni Mecmua, nr. 34, 7 Mart 1918, s. 157.

³¹³ Yeni Mecmua, nr. 35, 14 Mart 1918, s. 175.

³¹⁴ Yeni Mecmua, nr. 47, 6 Haziran 1918, s. 412.

³¹⁵ Yeni Mecmua, nr. 47, 6 Haziran 1918, s. 412.

Freiligrath'ın "Çam"³¹⁶ adlı eseri, tek başına yaşayan çamın ormana duyduğu hasreti masal havasında anlatır.

Schiller'in "Dalgıç"³¹⁷ şiiri kralın halkının cesaretini sınıdığı bir trajediyi işler.

Sezar Filayışlen'in "Sanatkâr"³¹⁸ ve "Şairin Kalbi"³¹⁹ adında iki şiiri tercüme edilir. Her ikisi de mensur şiirdir. "Sanatkâr"da şair, tabiatı tasvir eder. "Şairin Kalbi"nde ise, sevgiliye gönderilen hediyeler ve ona yapılan sitemleri işler.

Hüsnü Cemil adında bir okuyucu Goethe'nin üç manzumesini nesre çevirip dergiye gönderir. Bunlar derginin 87 numaralı, 1 Teşrin-i Sâni 1923 tarihli sayısında yayımlanır. Mensurlaştırılan bu şiirler: "Muhammed'in İlahisi, Promete, İnsanlığın Hudutları"dır.

Victor Hugo'ya ait "Terennüm"³²⁰, "Kanadalı Bir Kadın"³²¹, "Yeraltında"³²², "Sahilde"³²³ adında dört şiir neşredilir. Bu şiirlerin çevirisini Halil Nihad yapmıştır. Hugo, "Terennüm" şiirinde sevgili ve onun gelişi ile beraber değişen hayatı işler. "Kanadalı Bir Kadın"da çocuğu ölen kadın ve onun ölümüyle yaşadığı derin üzüntüyü anlatır. "Yeraltında" şiirinde, gülün ağzından baharla beraber tabiatta meydana gelen değişimi tasvir eder. "Sahilde" şiirinde ise güneşin batışı ve bu batış anında tabiat manzarasının tasvirini yapar.

Lamartine ait "Göl"³²⁴ şiiri Ali Ulvi çevirisi ile yayımlanır. Şiirde şair, sevgiliyle yaşanan geçmişin mesut günlerini yâd edip zamanın hızla akıp gitmesinden şikayet eder.

3.4.2. Destan

Dergide destan olarak Homeros'un İlyadası seri halinde neşredilir. Homeros'un İlyada'sının, bir kısmı Lyon Profösörlerinden Montebel'in çevirilerinden ve bir kısmı da Leconte de Lisle'in nesir tercümesinden Türkçe'ye aktarılır. Bu çeviriler 45. - 64. sayılar arasında toplam 11 sayıda yer alır. İlyada

³¹⁶ Yeni Mecmua, nr. 47, 6 Haziran 1918, s. 412.

³¹⁷ Yeni Mecmua, nr. 50, 27 Haziran 1918, s. 415-416.

³¹⁸ Yeni Mecmua, nr. 58, 22 Ağustos 1918, s. 107.

³¹⁹ Yeni Mecmua, nr. 58, 22 Ağustos 1918, s. 107-108.

³²⁰ Yeni Mecmua, nr. 37, 28 Mart 1918, s. 206.

³²¹ Yeni Mecmua, nr. 58, 22 Ağustos 1918, s. 108.

³²² Yeni Mecmua, nr. 60, 5 Eylül 1918, s. 156.

³²³ Yeni Mecmua, nr. 61, 12 Eylül 1918, s. 172.

³²⁴ Yeni Mecmua, nr. 55, 1 Ağustos 1918, s. 46-47.

çevirileri Ömer Seyfeddin tarafından yapılır. Ömer Seyfeddin, sadece ilk sayıda ismini kullanır sonra ise A.(ayn) S.(sin)³²⁵ müstearını kullanır.

3.4.3.Hikâyeler

Yeni Mecmua’da hikâyelerden yapılan çeviriler çoğunlukla Rus edebiyatından alınmıştır. Ayrıca; Alman, Fransız, İngiliz, Romen, İsveç ve Hint edebiyatlarından da örneklere yer verilir. Tolstoy’un Baba Vasili³²⁶, İkinci Nikolay’a Mektup³²⁷ ve Genç Çar³²⁸ olmak üzere toplam üç eseri neşredilir. Tolstoy, “Baba Vasili”de, Papaz Vasili’nin başından geçen bir olayı anlatır. “İkinci Nikolay’a Mektup”da ise Tolstoy, İkinci Nikolay’a memleketin gidişatının iyi olmadığı noktasında uyarılarda bulunur. “Genç Çar” hikâyesinde ise, tahtına yeni oturmuş olan genç çara halkının içler acısı durumunu anlatır. Bu eserleri Ruşen Eşref Türkçe’ye çevirir.

Dostoyevski’nin Zindan Hatıraları³²⁹, Beyaz Geceler³³⁰ adlı iki eseri Türkçe’ye aktarılır. “Zindan Hatıraları” yazarın hapisane hayatını konu aldığı hikâyesidir. Yazar, “Beyaz Geceler” hikâyesinde ise Naştanka isminde bir kız ve onu seven çocuğun başından geçenleri anlatır. Dostoyevski’nin bu iki eserini Türkçe’ye Refik Halid aktarır.

Gorki’nin Şahin Türküsü³³¹ ve Fırtınalı Bir Gecede³³² isimli iki eseri neşredilir. “Şahin Türküsü”nde, ihtiyar bir adam genç bir delikanlıya yılanla şahinin hikâyesini anlatır. “Fırtınalı Bir Gecede” yazarın yazmış olduğu hikâyelerinin kahramanları, yazarın karşısına dikilip hikâyeleri yazış şeklinin hesabını sorarlar. Gorki’nin eserlerini Ruşen Eşref çevirir.

Turgenyev’in Biyerof³³³ ve Jermolay ile Değirmenci Kadın³³⁴ isimli hikâyeleri Türkçe’ye çevrilir. Turgenyev, “Biyerof” hikâyesinde Biyerof adlı orman bekçisini anlatır. “Jermolay ile Değirmenci Kadın”da ise avcılar konu eder. Turgenyev’in eserlerini de Ruşen Eşref Türkçe’ye çevirir.

³²⁵ Tahsin Yıldırım, A. e., s. 336.

³²⁶ Yeni Mecmua, nr. 48, 13 Haziran 1918, s. 435-437

³²⁷ Yeni Mecmua, nr. 50, 27 Haziran 1918, s. 472-474.

³²⁸ Yeni Mecmua, nr. 54, 25 Temmuz 1918, s. 32-35.

³²⁹ Yeni Mecmua, nr. 47, 6 Haziran 1918, s. 417-418.

³³⁰ Yeni Mecmua, nr. 60, 5 Eylül 1918, s. 157-160/198-200.

³³¹ Yeni Mecmua, nr. 45, 23 Mayıs 1918, s. 377-378.

³³² Yeni Mecmua, nr. 52, 13 Temmuz 1918, s. 517-518.

³³³ Yeni Mecmua, nr. 55, 1 Ağustos 1918, s. 53-55.

³³⁴ Yeni Mecmua, nr. 64, 10 Teşrin-i Evvel 1918, s. 263-239.

Goethe'nin Şehidler³³⁵ ve Visal³³⁶ adında iki eserine yer verilir. Bunların çevirilerini Hasan Cemil yapar. “Şehidler” Bedir savaşından sonra Peygamberin şehidlere hitabını anlatır ve Hicret'ten bahseder. “Visal” ise dünyanın yaratılışı, periler ve hurilerle ilgili bir hikâyedir.

Rousseau'nun, Bir Mektup³³⁷, İtiraf³³⁸ olmak üzere iki eseri neşredilir. Rousseau'nun “İtiraf”ının başlangıç kısmının tercümesi Yahya Saim tarafından yapılır. İtiraf adlı yazısında bunu yazış sebebi ve nasıl yazacağı üzerinde durmaktadır.

“Gizli Rabitalar³³⁹” adlı İsveç halk hikâyelerinden seçilmiş metin Selim Sırrı tarafından çevrilerek yayınlanmıştır. Bir balıkçı köyünde ihtiyar balıkçının başından geçen ilginç bir izdivaç hikâye edilmiştir.

Piyer Loti'nin ölümü nedeni ile onun Bir Kürek Mahkumunun Kaderi³⁴⁰, Kasaplık Sığır³⁴¹ isimli iki hikâyesi neşredilir. “Kasaplık Sığır”da kesilmeye götürülmekte olan arkaşını izleyen bir öküz anlatılmaktadır, “Bir Kürek Mahkumunun Kaderi”nde ise bir kürek mahkumu ve onun gözü gibi baktığı serçesi anlatılır.

Piyer Luis'in, Kızılı Adam³⁴², Gün Batarken³⁴³ ve Yeni Bir Zevk³⁴⁴ adlarında üç eserine yer verilir. Bunları Nasuhi Esad, Türkçe'ye çevirir. Kızılı Adam ve Yeni Bir Zevk hikâye, Gün Batarken ise tiyatro eseridir. Piyer Luis, “Kızılı Adam” hikâyesinde Yunanlı bir ressamın Promete'yi resmedişini hikâye eder. “Yeni Bir Zevk”te ise, binlerce yıl sonra lahitten çıkan bir kadın, karşısında bulunan erkeğe dünyada insanların bulduğu yeni bir zevkin olup olmadığını sorar. Aldığı cevap ise “sigara”dır. “Gün Batarken” de ise iki sevgilinin birbiri ile olan diyalogunu anlatır.

³³⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 88, 20 Teşrin-i Sâni 1923, s. 450.

³³⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 90, 20 Kânun-i Evvel 1923, s. 480-481.

³³⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 42, 2 Mayıs 1918, s. 308.

³³⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 88, 20 Teşrin-i Sâni 1923, s. 451.

³³⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 62, 26 Eylül 1918, s. 197-198.

³⁴⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 67, 1 Kânun-i Sâni 1923, s. 9.

³⁴¹ **Yeni Mecmua**, nr. 79, 1 Temmuz 1923, s. 272-273.

³⁴² **Yeni Mecmua**, nr. 81, 1 Ağustos 1923, s. 314-317/334-337.

³⁴³ **Yeni Mecmua**, nr. 86, 15 Teşrin-i Evvel 1923, s. 416-417.

³⁴⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 73, 1 Nisan 1923, s. 127-129.

Anatole France'ın Şair Şolet³⁴⁵ ve Münzevi³⁴⁶ adında iki hikâyesi tercüme edilir. Bu hikâyeler Nasuhi Esad tarafından Türkçe'ye çevrilir. “Şair Şolet” hikâyesinde yazar, Madam Morme ve Şolet arasında geçen diyaloglara yer verir ve Şolet'in garip tavırlarını anlatır. “Münzevi” hikâyesinde ise, medeniyetten nefret edip doğaya dönen birini konu edinir.

Romen edebiyatından Vikto Eftimiyo'nun “Dişi Geyik”³⁴⁷ adlı hikâyesinde yavrularından ayrılan dişi bir geyiğin hikâyesi anlatılır. Bu hikâyeyi Necmeddin Sadak Türkçe'ye çevirir.

Oscar Wilde'nin “Gül ve Bülbül”³⁴⁸ adlı hikâyesinde, gül, bülbül ve genç bir âşkın kaderlerinin birleşmesine tanık oluruz. Bu hikâyeyi Türkçe'ye çeviren Hüseyin Cahid'dir.

“Fransız Edebiyatından” üst başlığında verilen Henry de Ranye'nin “Raven'den Geçerken”³⁴⁹ adlı hikâyesinde yazar bize dinlenmek için oturduğu bir yerde karşılaştığı kişinin hikâyesini anlatır.

Tagor'un “Şairin Zaferi”³⁵⁰ adlı hikâyesinde, padişahın himayesinde yaşayan bir şair ve onun mevkisi için onunla atışan başka bir şairin karşılaşmaları konu edilir.

Alman Karl Montezzer'in “İki Düşman Kardeş”³⁵¹ adlı hikâyesi, biri Alman diğeri Fransız birlikleri içerisinde savaşp birlikte ölen iki kardeşin hikâyesini anlatır.

Ayrıca Moris Materlink'e ait “Harbde Analar”³⁵² adlı yazıda, dünyada yaşanan savaşların sıkıntısını, elemi en fazla çocuklarını hayatlarının baharında savaşa gönderen annelerin çektiğini söyler. Yazar, Dünya savaşında durumun farklı olduğunu, anaların önceki gibi ağlayıp feryad etmek yerine cesurca ve sabırla direnmeyi bildiklerini belirtir. Çocuklarının birer kahraman olacaklarının bilincinde olduklarının altını çizer.

³⁴⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 88, 20 Teşrin-i Sâni 1923, s. 452-453.

³⁴⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 89, 5 Kânun-i Sâni 1923, s. 467-469.

³⁴⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 54, 25 Temmuz 1918, s. 32.

³⁴⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 83, 30 Ağustos 1923, s. 350-352.

³⁴⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 84, 13 Eylül 1923, s. 374-375.

³⁵⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 85, 1 Teşrin-i Evvel 1923, s. 393-394.

³⁵¹ **Yeni Mecmua**, nr. 40, 18 Nisan 1918, s. 278-279.

³⁵² **Yeni Mecmua**, nr. 34, 7 Mart 1918, s. 145.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

EDEBİYAT DIŞINDAKİ GÜZEL SANATLAR VE TARİH

1. SANAT VE ESTETİK YAZILARI

Ali Canib, “estetik” ile alakalı beş yazı kaleme almıştır. Bu yazılardan ilk üçünde bir sanat eseri karşısında insanın psikolojisini incelerken sonraki iki yazısında estetiğin hayattaki yerine ve insanın sanat eseri olmayan şeyler karşısındaki heyecanlarına değinir. Ziya Gökalp ise, “Bedî Türkçülük” adlı yazısında “Türkçülük”ün güzel sanatlar ve estetik ile ilgili bakış açısını ortaya koyup ve temellendirmeye çalışır.

Ali Canib “Bedî Haz 1”³⁵³ adlı yazısında, bedî hazzın (estetik) tanımını yapar ve sanat eserleri karşısında insanların durumlarını anlatır. Bedîyatçıların, güzellik karşısında insanın kendinden geçmesi olarak tanımladıkları bedî hazzın güzelden ve güzellikten doğduğunu söyler. Bedî hazzın üç hali olduğunu belirten Ali Canib, bunları şöyle sıralar: Tahayyür, tecâzibe, hayatiyet.

Tahayyürü, ruhların vicdani sarhoşluğu olarak tanımlayan Ali Canib, sanatın asıl varlığının insanın içinde deruni bir vaziyette olduğunu belirtir. Gerçek sanat eserlerinin bizleri bir uyanma, bir dikkat çekme, kendine bakmaya mecbur kılma gibi şekillerde hayran bıraktığını ve iyi olanlarının güzeli, güzelliği yücelttiğini, kötü olanların ise kendini ve çirkini daha aşağı bir hale getirdiğini söyler.

“Bedî Haz 2”³⁵⁴ adlı yazıda Ali Canib, bedî hazzın ikinci hali olan “tecâzüb”ü ele alır. Shakespeare’i, Fuzuli’yi, Nedim’i okurken insanların içlerinde yeni duyguların doğmaya başladığını, bir kıpırdanma, bir hareketlenme olduğunu, eserde anlatılan sevinç ve eleme eseri okuyanın da ortak olmaya başladığını söyler. İşte bir sanat eserindeki yoğunluk ve duyguların aynı surette okuyan ve izleyene

³⁵³ Yeni Mecmua, nr. 18, 8 Teşrin-i Sâni 1917, s. 353.

³⁵⁴ Yeni Mecmua, nr. 19, 15 Teşrin-i Sâni 1917, s. 367-368.

yansımasının “tecâzüb” olduğunu belirten yazar, Nefi’yi okurken nasıl hırçın hale gelebildiğimizi de buna örnek gösterir.

Ali Canib “Bedî Haz 3³⁵⁵” yazısında, “hayatiyet” hissini işler. Güzel bir sanat eseri karşısında insanın heyecanlandığını söyleyen yazar, nefes alışımızın hızlandığını, nabzımızın daha hızlı atmaya başladığını belirtir. Ali Canib, işte bunun gibi insanın kendini sanat eserine kaptırmasına “hayatiyet” dendiğini söyler.

“Hazzın Bedî Hayatta Mevkî³⁵⁶” yazısında Ali Canib, hayat ile estetik arasındaki ilişkiyi ve estetiğin hayattaki yerini anlatır.

Ali Canib, hazzın sadece sanat eserleri karşısında tecelli etmediğini, hayatın başka alanlarında da ortaya çıkabileceğini belirtir ve bir tabur asker önümüzden geçerken duygularımızın kabarıp coşmasını buna örnek gösterir.

Voltaire’nin “bizde haz ve tahayyüre sebep olan” diye tanımladığı güzelliğin başka şeylerde de tecelli edebileceğini ama bunun sanatla bir alakasının olmayabileceğini belirtir. Dervişlerde “elemin hazzı” denen garip bir hastalığın olduğunu, ama bunun sanatla ve estetikle hiçbir alakasının olmadığını söyler.

Zevklerin farklılıklar arz edip ve tartışılır olabileceğini söyleyen Ali Canib, bunun sebeplerini şöyle sıralar:

1-Haz yalnız bedî duygulardan doğmaz.

2-Haz saf eserle alakalı değildir. Kişisel özellikler de buna etki eder.

3-Zaman ve mekân haz duygusunu etkiler.

Sanatı, zaman ve bir cemiyet mahsulü olduğu için münekkidler bunı dikkate alarak değerlendirme yapmaları gerektiğinin altını çizer.

Ali Canib “Labedî Hisler³⁵⁷” adlı yazıda, bedî hislerin ortaya çıkmasını ve bedî olmayan hislerin neler olduğunu anlatır. Bedî hisleri anlatabilmek için bedî olmayan hislerin anlaşılması gerektiğini belirten yazar, bedî olmayan hislerde üç özellikten bahseder; Şahsi vaziyet, derûnî sirayet ve hayatın telakkisi.

1- Şahsi Vaziyet: Bunun içine kişisel özelliklerimizin, ahlâkî düşüncelerimizin, mizacımızın, dini karakterimizin, ilmi malumatımızın vb. niteliklerimizin dahil olduğunu söyleyen Ali Canib, bir sanat eseri karşısında bütün bunların toplamının

³⁵⁵ Yeni Mecmua, nr. 21, 29 Teşrin-i Sâni 1917, s. 406-408.

³⁵⁶ Yeni Mecmua, nr. 26, 3 Kânun-i Sâni 1917, s. 505-507.

³⁵⁷ Yeni Mecmua, nr. 50, 27 Haziran 1918, s. 467-468.

etkisi ile ona karşı duygularımızın ortaya çıktığını söyler. Bununla beraber sanat eserine göstereceğimiz tepkide toplumun etkisinin de göz ardı edilmemesi gerektiğinin altını çizer.

2- Derûnî Sirayet: Bu duygunun bizim tercihimizle oluşmadığını, onun bize başkalarının vasıtasıyla sirayet ettiğini söyler.

3- Hayatın Telakkisi: Hayat şartlarımızın değişmesi ile beraber duygularımızın, bakış açılarımızın da değiştiğini ve geçmişte bizi heyecanlandıran bir eserin şu an için heyecanlandırmayabileceğini belirtir.

Ziya Gökalp, “Bedîî Türkçülük³⁵⁸” yazısının “Türklerde Bedîî Zevk” isimli alt başlığında Türklerin kurdukları (Osmanlılar, Selçuklular, Akkoyunlular, Karakoyunlular, Tolunoğulları, Akşitler, İhanlılar, Timurlar) devletler ve bu devletlerin imar ve inşa ettiği cami, mekteb, medrese, köprü, saray, han, hamam, çeşme vb. eserlerin, Türklerin bedîî zevkinin delili olduğunu söyler. Ayrıca özellikle Türklerde halıcılığın da bunun en iyi örneklerinden biri olduğunu belirtip detaylı bir şekilde anlatır.

Gökalp, aynı yazının “Edebiyatımızın Tahris ve Tezhibi” adlı alt başlığında edebiyatımızın Halk ve Garb edebiyatı terbiyesi görmesi gerektiğini ve bu ikisini model olarak almadıkça edebiyatımızın kemale eremeyeceğini belirtir. Halk edebiyatımızdan almamız gerekenlerin sıralamasını da şöyle yapar: Evvela; masallar, fıkralar, efsaneler, menkıbeler, esatirler, saniyen; darb-ı meseller, bilmeceler, salisen; maniler, koşmalar, destanlar, ilahiler, rabi’an; Dede Korkud Kitabı, Âşık Kerem, Şah İsmail, Köroğlu, hamisen; Yunus Emre, Kaygusuz Abdal, Karacaoğlu, sadisen; Karagöz, Nasreddin Hoca.

Edebiyatımızın ikinci nev’i modellerinin de Homer’le Virjil’den başlayan bütün klasikler olduğunu ve Türk edebiyatının bu klasikleri bitirmeden diğer mekteplere ya da ekollere yaklaşmaması gerektiğini söyler. Ayrıca romantizimden de yararlanılabileceğini ve onun esasının da halk edebiyatı olduğunu belirtir. Avrupa’daki bütün romantizm hareketlerinin halka doğru gittiğinin ve halk masallarını, destanlarını model aldıklarının altını çizer.

³⁵⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 83, 30 Ağustos 1923, s. 341-343.

Millî edebiyatımızın tesisi hususunda Türk Ocakları'nın büyük bir rolü olduğunu bildirir. Türk Ocakları sahnelerinde halk tiyatrosu olan Karagöz ile Orta oyununun bazen sahnelenmesi gerektiğini, masalcıların masal söyleyerek, meddahların taklid yaparak, saz şairlerinin destanlar, maniler, koşmalar okuyarak millî edebiyatı canlı bir surette halka göstermesi gerektiğini söyler. Halk edebiyatına ait kitaplarla şifahi ananelerin toplanarak halk kütüphanelerinin vücuda getirilmesi gerektiğinin altını çizer.

“Sair Sanatlarımız” alt başlığında ise Ziya Gökalp, Osmanlı yüksek zümresinin bedene ve elle yapılan işlere hor gözle baktıklarını ve bu nedenle bu tür işleri halka bıraktıklarını söyler. Türkçülüğün, raks, mimari, ressamlık, nakkaşlık, hüsnü hat, marangozluk, demircilik vb. sanatların hepsini benimsediğinin altını çizer. Meydana çıkarılacak olan sanat ürünlerinin millî müzelerde teşhir edilmesi, sonrada bunlara dair reçetelerin, imal tarzlarının bulunup kitaplarla, mecmualarla insanlara ulaştırılması gerektiğini belirtir. Bu sanatları ihya edecek olan millî sanatkârlar yetiştirilmesi gerektiğini vurgular.

Ziya Gökalp “Millî Zevk ve Tezhib Olunma Zevk” adlı yazıda, zevkin millî olması nedeni ile her milletin kendine has bir zevkinin olduğunu ve kendi zevkinden uzak olan milletlerin eserlerinin bu nedenle taklidî ve adi olduğunu belirtir. Sanatta yükselmek isteyen milletlerin öncelikle millî zevkini bulması gerektiğini ve bunun da halka doğru gitmek, halk sanatlarından terbiye almakla mümkün olabileceğini söyler.

2. RESİM

Resim ile ilgili yazılar iki başlık altında toplanır. Birincisi; Rodin'e dair olanlar ikincisi; Türk ressamları ve resim sergilerine dair olanlar.

Rodin ile alakalı yazılar, büyük heykeltraşın ölümü nedeni ile kaleme alınmıştır. Onu dergi için önemli kılan diğer bir özelliği de realist olmasıdır.

Türk ressamları ve sergilerle ilgili yazılarda, resmimizin o zamanki durumu hakkında genel bir malumat verilir.

2.1. Rodin İle Alakalı Yazılar

Rodin'in ölümü üzerine "Auguste Rodin³⁵⁹" isimli yazı kaleme alınmıştır. Bu yazıda onun hayatı ve eserlerine yer verilir. Ayrıca sanat görüşü hakkında da kısa bir değerlendirme yapılır.

Fuad Köprülü, heykeltıraşın "Sanat" adındaki eserinden yola çıkarak "Rodin ve Sanat³⁶⁰" adlı yazıyı kaleme alır. Yazı daha çok Rodin'in sanatla ilgili görüşlerinden yapılan alıntılar içerir.

Köprülü, kitabın içerisinde; "Mukaddime", "sanat da realizm", "sanatta hareket", "kadın güzelliği", "eski ruhlar", "bugünkü ruhlar", "sanat da fikir", "Mikelanj ve Fidyas", "sanatkârların faidesi", gibi pek mühim konulara yer verildiğini belirtir.

Rodin'in sanata dair görüşlerinden sunduğu pasajlarda temel fikir şudur:

Sanatı insanın en ulvi görevi olarak gören Rodin, onun kâinatı anlama ve anlatma uğraşı içinde olduğunu söyler. Bugünün insanının ise sanattan vezgeçilebildiğini düşünerek, maddi olana yöneldiğini belirtir. Sanatın insanın ruhuna nüfuz etmesi gerektiğinin altını çizer.

Sanat ve fotoğrafı karşılaştıran Rodin, fotoğrafın nesnelerin sadece dış görünüşünü yansıttığını, sanatın ise nesnelerin ruhuna kadar indiğini söyler. Sanatkârların tabiatı herkesin gördüğü gözle görmediğini ve onların içe yönelik bir bakışa sahip olduklarını belirtir. Sanatla hayat arasında sıkı bir bağ olduğunun ve sanatın hayat olmadan mümkün olamayacağının altını çizer. Rodin, sanatkârların cansız görünen nesnelere kendi ruhlarını katarak can verdiklerini vurgular.

"Sanat³⁶¹", "Sanatta Hakikatperestlik³⁶²" başlığı altındaki yazılarda ise Vahid, Rodin'in hayat hikâyesini anlattıktan sonra Rodin ile Poul Gasel adındaki münekkik arasında geçen soru cevap şeklindeki diyaloglardan oluşan kitabın içeriğinden alıntılara yer verir. Bu yazıda da genel olarak Rodin'in, Köprülü'nün vermiş olduğu alıntılarının içeriğine yakın görüşlerine yer verildiği için bu alıntılara tekrardan yer vermeyeceğiz. İkinci yazının son bölümünde Köprülü Rodin'in atölyesini, nasıl

³⁵⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 23, 13 Kânun-i Evvel 1917, s. 444-446.

³⁶⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 24, 20 Kânun-i Evvel 1917, s. 464-468.

³⁶¹ **Yeni Mecmua**, nr. 29, 24 Kânun-i Sâni 1918, s. 48-52.

³⁶² **Yeni Mecmua**, nr. 33, 21-28 Şubat 1918, s. 129-131.

çalıştığını, çalışma ortamını, dikkatinin neler üzerinde yoğunlaştığını bizlere anlatır. Rodin'in sanat dünyasını bize tasvir eder.

2.2. Türk Ressamları ve Resim Sergileri

Sergilerle ilgili yazılarda, sergilenen eserlerden yola çıkılarak ressamlarımızın ve resmimizin yetkinliği tertışılır.

Nazmi Ziya'nın "Resim"³⁶³ adlı yazısı, Galatasaraylılar yurdunda yapılan sergiyi anlatır. Sergide yer alan resimleri değerlendiren Nazmi Ziya, resimlerin bazılarını ışık ve renk yönünden eski resim geleneğini sürdürdüğü için eleştirir.

"İstanbul'da Ecnebi Ressam Van Mur, Heyler"³⁶⁴ adlı yazıda Ahmed Refik bu iki ecnebi ressamın dönemleri ve resimlerinden bahseder. Yazının büyük bir bölümü 3. Ahmed ve Damat İbrahim Paşa döneminin sanat ihtişamını ve o dönemin ressamı olan Fransız Van Mur'u anlatır. Fransa da ki Rönesans ve değişimlerin 28. Çelebi Mehmed vasıtasıyla bize de yansıdığını söyler. Sonra da I. Abdülhamit dönemi ressamı Fransız Heyler'den bahseder. İki ressamın bizim için o dönemin Osmanlı insanlarını ve özellikle her sınıftan insanın kıyafetini çizip yansıttıkları ve resimlerinin belge niteliği taşıdıklarını düşündüğü için önemli olduklarını belirtir.

"Türk Ressamlığı Namına"³⁶⁵ adlı yazı, ressamlarımızın büyük Türk kahramanlarını, bu kahramanların öykülerinin çizilişini, resmedilişini çok komik ve ilkel bulup eleştirir.

"Türk Ressamlarının Sergisi"³⁶⁶ adındaki yazı, yeni açılacak resim sergisini haber verir. Eski resimler ve ressamlarla alakalı birkaç yorum yapar.

Yakup Kadri "Beşinci Resim Sergisi"³⁶⁷ adlı yazısında, geçmişte yapılmış olan resim sergileri ve ressamlar ile yeni yapılan sergi ve sergiye katılan ressamlar arasında karşılaştırma yapar. Sergideki eserlerin büyük bir kısmının sanat denilen şeyden uzak olduğunu, bu ressamların çoğunun sanat ve sınaîti birbirinden ayıramadıklarını söyler. Yakup Kadri, bu ressamların eserlerinde henüz hiçbir yaratıcı kudretin ifadesinin olmadığını, ortaya konulan eserlerin henüz seyredenlerin

³⁶³ **Yeni Mecmua**, nr. 8, 30 Ağustos 1917, s. 149-152.

³⁶⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 40, 18 Nisan 1918, s. 269-272.

³⁶⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 68, 15 Kânun-i Sâni 1923, s. 29-32.

³⁶⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 80, 15 Temmuz 1923, s. 298.

³⁶⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 81, 1 Ağustos 1923, s. 309-312.

ruhlarına tesir etmediğini belirtir. Avrupalı sanatkârlara rakip olabilecek bir sanatkarımızın yetişmemesinden yakınıdır. Ressamlarımızın, resmin estetik bir zevkin mahsulü olduğunu ve ilahi bir niteliğe malik olmaları gerektiğini anlamadıklarının altını çizer.

Beşinci resim sergisi ile ilgili başka bir yazı ise “Resim Sergisindeki Eserler³⁶⁸” adlı yazıdır. Bu yazı da yine sergideki eserlerin zayıflığından bahsedilir. Serginin tek güzel tarafının millî bir hamle ve millî bir sanat için iyi bir adım olduğu vurgulanır.

Sergide resimleri bulunan ressamı şöyle sıralar: Namık İsmail Bey, Fehiman Bey, Çallı İbrahim, Hikmet Bey, Ruhi Bey, Ali Sami Bey, Ressam Güzin, Bakiye ve Nevzat Hanımlar, Tahir Bey.

3. MUSİKİ

Musiki ile alakalı yazılar Rauf Yekta ve Musa Süreyya’nın kalemlerinden çıkmıştır. Musa Süreyya, yazılarında Batı’daki musikin gelişimi ve tarihî seyri üzerinde durur. Rauf Yekta ise, bizim musikimiz üzerine yazılar yazar. Ayrıca Ziya Gökalp, “Bedî Türkçülük³⁶⁹” başlığı altında musikimize dair görüşlerini dile getirir.

Ziya Gökalp “Millî Musiki” alt başlığında, Avrupa musikisinin memleketimize gelmeden önce iki musikimizin var olduğunu; bunlardan birinin Farabî tarafından Bizans’tan alınmış olan Şark musikisi, diğerinin ise eski Türk musikisinin devamı olan “halk melodileri” olduğunu bildirir. Şark musikisinin de Garb musikisi gibi Yunan musikisinden doğduğunu ve Yunanlıların halk melodilerinde bulunan tam ve yarım sesleri kâfi görmeyerek bunlara “çeyrek ses” dedikleri sesleri ilave ettiklerini söyler. Bu çeyrek seslerin suni olduğunu ve hiçbir milletin halk melodilerinde çeyrek seslere tesadüf edilmediğini belirtir. Bundan dolayı Yunan musikisinin tabii olmayan seslerden oluşan suni bir musiki olduğunu bildirir. Gökalp, Orta Çağ’da operanın çeyrek sesleri kendisine uymadığı için kaldırdığını ve onun musikiye armoni ilâve ederek Garb musikisini yeknesaklıktan kurtardığını, Şark’ın ise eski halinde kalmaya devam ettiğinin altını çizer.

³⁶⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 81, 1 Ağustos 1923, s. 312-313.

³⁶⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 83, 30 Ağustos 1923, s. 341-343.

Gökalp, bugün Şark, Garb ve Halk musikisi ile karşı karşıya olduğumuzu, Şark musikisinin gayri millî ve hasta olması nedeni ile Garb ve Halk musikisini kullanmamız gerektiğini belirtir. Millî musikimizin harsımızın musikisi olan Halk ve medeniyetimizin musikisi olan Garb musikisinin birleşmesinden doğacağını söyler.

Rauf Yekta'nın "Nevşehirli Damat İbrahim Paşa ve Musiki"³⁷⁰ yazısı, Hümayunkâr adlı parçanın yazarı hakkındaki bir incelemesidir. Eserin Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın değil Kanuni'nin veziri İbrahim Paşa'nın olduğunu söyler.

"Selim-i Salis Musikişinas"³⁷¹ yazısında 3. Selim ve onun musiki ile alakasına değinir.

Musa Süreyya'nın ilk yazısı olan "İlk Opera"³⁷²da operanın tarihinden bahseder. Operanın önceleri, saraylardaki evlilik törenlerinde icra edildiğini söyler. Bu törenlerin halka açık olmadığını, bunun prenlere ve düklere ait bir zevk olduğunu belirtir.

Musa Süreyya, "Operadan Evvel Tiyatroda Musiki"³⁷³ adlı yazısında ise musiki ve tiyatronun ilişkisini anlatır. Musiki ile tiyatro münasebetinin Rönesans edebiyatının dramda göstermiş olduğu terakki devrinde başladığını söyler.

"Mabeyn Orkestrası"³⁷⁴ adlı yazıda, orkestramızın Avrupa'da konserler verdikten sonra yurda döndüğü haber verilir.

4. MİMARÎ

Mimari ile ilgili yazılarda vurgulanan temel düşünce Türklerin Anadolu'da kendilerine has bir tarz oluşturmalarıdır. Bu tarzın oluşumunda İran'dan ve Doğu'dan gelen sanatkârların katkıları olduğu gibi Anadolu'nun coğrafi ve iklimsel yapısının da etkili olduğu belirtilmiştir. Yazıların büyük bir kısmı Mimar Kemaleddin tarafından yazılmıştır.

Mimar Kemaleddin, Anadolu Selçuklu mimarisi ve onun bakiyeleri üzerinde yoğunlaşmıştır. Yazılarında, atalarımızın birinci derecede sanatkâr bir kavim olduğunun, bunu bilmemiz gerektiğinin ve medeniyetin en büyük direklerinden birisi

³⁷⁰ Yeni Mecmua, nr. 1, 12 Temmuz 1917, s. 9-12.

³⁷¹ Yeni Mecmua, nr. 16, 25 Teşrin-i Evvel 1917, s. 309-312.

³⁷² Yeni Mecmua, nr. 20, 22 Teşrin-i Sâni 1917, s. 386-388.

³⁷³ Yeni Mecmua, nr. 28, 17 Kânun-i Sâni 1918, s. 33-36.

³⁷⁴ Yeni Mecmua, nr. 35, 14 Mart 1918, s. 178-179.

olan sanat ve maarifin en yüksek derecelerine ulaşmış bir kavim olduğumuzu anlamamız gerektiğinin altını çizer. Bu nedenle atalarımızdan bize yadigâr kalan bu eserlerin geçmişimizin iyi birer delili olduğunu ve bunları iyi korumamız gerektiğini belirtir. Mimar Kemaleddin bu düşünceler çerçevesinde, “Konya’da Alaaddin Sarayı Asarı Bakiyesi Karadayı Medresesi”³⁷⁵, “Türk Mimarisine Dair”³⁷⁶, “Türk Mimarisinde Renge Verilen Ehemmiyet/Sırlı Tuğla ve Çini Sanayi”³⁷⁷ yazılarını dergide neşreder. Bu yazılarda ayrıca, anlattığı tarihi eserlerimizin mimari ve sanatsal özelliklerine de yer verir.

Konuyla ilgili yazı yazan diğer bir kişi Vahid’dir. Vahid de Anadolu Selçuklularının eserleri üzerine yoğunlaşır ve mimarimizin oluşumunda Doğu’dan gelen göçler ve etkilerine değinir. “Anadolu Selçuklu Abideleri”³⁷⁸ yazısında, Moğol istilas ile beraber oradaki sanatkârların Anadolu’ya geldiklerini bu nedenle Anadolu’daki ilk eserlerimizin İranî denilecek vasıflara sahip olduklarını belirtir. Ahşabın yokluğundan dolayı mimaride taş ve tuğlanın kullanıldığını söyler.

Münir Mazhar “Bizans Sanatının Teşekkül ve İntişarı”³⁷⁹ adlı yazısında, Bizans sanatının Batı’da Yunan Doğu’da ise İran sanatından etkilendiğini ve din temeli üzerine bina edildiğini söyler. İslam mimarisinin de Bizans mimarisinden etkilendiğini, bu mimarinin etkilerinin İtalya’da baskın bir şekilde görülebileceğini ama Fransa’daki etkilerinin pek kalıcı olmadığını belirtir.

Mecmuanın Bursa özel sayısında konu ile alakalı olarak üç yazı yayımlanır. “Yeşil’de Tezyinat”³⁸⁰ adlı birinci yazıda, Yeşil caminin süsleme ve mimari özellikleri detaylı olarak anlatılır. İkinci yazı olan Mimar Necmeddin’in “Yeşil Camii”³⁸¹ adlı yazısında, gene Yeşil Cami’nin mimari özelliklerini ve çinilerini anlatır. Üçüncü yazı ise Vahid’in “Türk Sanatı ve Bursa’daki Mahsulatı”³⁸² adlı yazısıdır.

³⁷⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 2, 19 Temmuz 1917, s. 29-30.

³⁷⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 4, 2 Ağustos 1917, s. 71-72.

³⁷⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 7, 23 Temmuz 1917, s. 129-133.

³⁷⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 19, 15 Teşrin-i Sani 1917, s. 369-374.

³⁷⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 59, 29 Ağustos 1918, s. 126-128.

³⁸⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 74, 15 Nisan 1923, s. 165-166.

³⁸¹ **Yeni Mecmua**, nr. 74, 15 Nisan 1923, s. 176-177.

³⁸² **Yeni Mecmua**, nr. 74, 15 Nisan 1923, s. 173-175.

Vahid, 18. asrın ortalarında sanatımızın birbirinden farklı iki kola ayrıldığını belirtir. Bu asırdan itibaren Garb tesirinin artmaya başladığını, on dördüncü, on beşinci, on altıncı Lui ile imparatorluk üslupları denilen üslupların Türk üslubuna karıştığını söyler. XIV. Lui ve diğer üslupların ülkemizde Batı’da olduğu gibi tamamen tezahür ve tecelli etmediğini ve Şark iklimiyle harmanlandığını bildirir. Nuruosmaniye Cami’ni buna örnek gösterir.

Türk sanatının kendine özgü niteliklere sahip olduğunu vurgulayan Vahid, bu sanatın başlıca unsurunun Anadolu kıtası olduğunu altını çizer. Türklerin Asya’nın batısına yerleşmeye başladıkları zaman vücuda getirmiş oldukları binaların yeni bir tip, yeni bir şekil ortaya koyduğunu belirtir. Bu yeni şekilde Osmanlı mimarisinin binayı muhteşem göstermek için binayı bir kubbe ile örttüğünü söyler. Bu nedenle Türklerin yerleştikleri yerlerde avlusu olan cami ve binaların (Arap ve İranlılar gibi) inşa edilmez olduğunu ve türbeler vesair binaların etrafının duvarlarla çevrildiğini, ortasına da bir kubbe konarak, bu kubbenin merkezî binayı işgal ettiğini bildirir.

Nasuhi Esad’ın “Konya’da Selçuklu Asarı Bakiyesi”³⁸³ yazısı, önce Türklerin Anadolu’yu fethine sonra onun imarına değinir. Konya’nın imarı anlatıldıktan sonra Konya’daki Selçuklu yapılarını, bunların banisini, mimari yapısını ele alır. Ayrıca Ahmed Süheyl “Edirne Sarayı”³⁸⁴ yazısında bu saray ile alakalı elde ettiği bilgilere yer verir.

Henry Gluck, “Türk Sanatı”³⁸⁵ adlı yazısında Türklerin çadır, halı, mezar kaleleri gibi sanat eserlerini anlatır ve bunların özelliklerine yer verir. İkinci yazısında Henri Gluck, camileri işler. Anadolu Selçukluları ve Osmanlı dönemi camileri üzerinde durur. Selçuklular döneminde cami yapımında özellikle tuğlaların ön plana çıktığını ve cami yapımında merkez olarak değerlendirilen avlunun ikincil bir önem arz etmeye başladığını belirtir. Osmanlılar döneminde ise farklı bir şey olarak kubbenin ön plana çıktığını ve merkezde büyük kubbe ve onu destekleyen yarım yan kubbelerin göze çarptığını söyler.

³⁸³ **Yeni Mecmua**, nr. 84, 13 Eylül 1923, s. 367-370.

³⁸⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 86, 15 Teşrin-i Evvel 1923, s. 409-411.

³⁸⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 59, 29 Ağustos 1918, s. 129-133.

5. TİYATRO

Reşad Nuri'nin tiyatro yazıları daha çok memleketimizdeki tiyatronun durumundan bahseder. Ali Canib'in ise "epope" ve "Karagöz" ile alakalı iki yazısı yayımlanmıştır.

Reşad Nuri'nin, "Bizde Tiyatro Var mı?"³⁸⁶ adındaki yazısında, memleketimizde hakiki tiyatroya gösterilen ilginin yetersizliğinden ve onlara verilen paranın azlığından bahseder. Tiyatroyu ayakta tutabilecek temel faktörün para olduğunu ve parasızlık yüzünden darû'l-bedayinin bile kapanabileceğini belirtir.

Darû'l-bedayi'nin asıl işinin artist yetiştirmek olduğunu ama parasızlık yüzünden bazen kumpanya işlevi görmek zorunda kaldığını söyler. Fransa'dan özel olarak getirilen Dantuvan'ın ders çizelgeleri hazırlayıp programlar yaptığını ve Batı'dan eserler çevirerek onları uygulamaya çalıştığını belirtir. Dantuvan Fransa'ya döndükten sonra ise mektebin dağıldığını ve yönetimin değiştiğini bildirir.

"Şeyh Küşteri ve Karagöz"³⁸⁷ yazısında Ali Canib, hayal perdesi ile ilgili olarak "Fütühat-ı Mekkiyye"den delil getirir. Şeyh Küşteri'nin, Bursa'ya sonradan göç edenlerden birisi olduğunu ve oralarda öğrenmiş olduğu bu oyunda, bazı değişiklikler yaparak Bursa'da tekrardan insanlara sunduğunu belirtir.

Fransızca bir mecmuada Karagöz ile ilgili özel bir sayı yapıldığını ve Karagöz oyunu ile Fransızların "Kinyol"ü arasında benzerlikler kurulduğunu söyler.

6. TARİH

Yeni Mecmua'da tarihle ilgili yazı yazan en önemli kalem Ahmed Refik'tir. Konu ile alakalı ayrıca şu isimler de yazıklar kaleme almıştır: Ziya Gökalp, Mehmed Rıza, Hüseyin Namık, Mehmed Ziya, Kazım Şinasi, Şerafeddin, Avram Galanti, M.N.A., Ahmed Cevdet, Münir Mazhar, Ahmed Rasim, Ahmed Süheyl. Özellikle Ahmed Refik Osmanlı tarihi, Münir Mazhar Bizans tarihi, Ziya Gökalp ise Türk tarihi ile alakalı çalışmalar yayımlamışlardır.

Ahmed Refik Osmanlı tarihinin kültür ve medeniyet yönü üzerine durmuş ve bu alanda yoğun çalışmalar yapmıştır. Onun Osmanlı medeniyeti ile alakalı yazıları

³⁸⁶ Yeni Mecmua, nr. 71, 1 Mart 1923,, s. 86-87.

³⁸⁷ Yeni Mecmua, nr. 75, 1 Mayıs 1923, s. 195-197.

şunlardır: Müverrih Selanikli Mustafa Efendi³⁸⁸, Bizde Şehnamecilik³⁸⁹, Valide Camileri³⁹⁰, Sadabad³⁹¹, Mimar Sinan Hayatı ve Asarı³⁹², Bağdat Köşkü³⁹³, Kariye Camii ve Mozaikleri³⁹⁴, Sultan Ahmed-i Salis Çeşmeleri³⁹⁵, Pasarofça Sulhundan Sonra İstanbul³⁹⁶, Sultan Mahmud-u Sani Devrinde Boğaziçi³⁹⁷, Koca Ragıp Paşa Devrinde İstanbul³⁹⁸, Raşid³⁹⁹, Paris'te Türkkârî Sanat⁴⁰⁰, Naima⁴⁰¹, Mazide Bahar Seyranları⁴⁰². Yeni Mecmua'da Ahmed Refik dışında Osmanlı kültür ve medeniyeti ile alakalı şu yazılar yayımlanmıştır: Anadolu ve Rumeli Hisarları⁴⁰³ (Mehmed Rıza), Haseki Sultan Hamamı⁴⁰⁴ (Mehmed Ziya), Kırım'da Yetişen Türk Âlimleri⁴⁰⁵ (Şerafeddin), İlk Osmanlı Müverrihi⁴⁰⁶ (Hüseyin Namık).

Ahmed Refik'in dergide yayımladığı yazılarda üzerinde durduğu diğer bir konu da Alman ve Fransız tarihçileridir. Onun bu tarihçileri ele alması, onların milletlerinin birliği ve bütünlüğü için gösterdikleri çabadan kaynaklanır. Bu konuda ise şu yazıları kaleme almıştır: Alman Müverrihleri (Tirayeçke⁴⁰⁷, Ranke⁴⁰⁸), Fransız Müverrihleri (Mişle⁴⁰⁹).

Yeni Mecmua'da Ahmed Refik'in ayrıca şehirlerimiz ve onların tarihi ile alakalı yazıları da vardır. Dergide konu ile alakalı yayımlanan yazılar şunlardır: Kurtarılan Beldelerimiz Alaşehir⁴¹⁰, IV. Sultan Murad Zamanında Musul⁴¹¹, İkinci

³⁸⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 5, 9 Ağustos 1917, s. 89-92.

³⁸⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 9, 6 Eylül 1917, s. 169-173.

³⁹⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 9, 6 Eylül 1917, s. 189-192.

³⁹¹ **Yeni Mecmua**, nr. 11, 20 Eylül 1917, s. 209-212.

³⁹² **Yeni Mecmua**, nr. 13, 4 Teşrin-i Evvel 1917, s. 249-252.

³⁹³ **Yeni Mecmua**, nr. 15, 18 Teşrin-i Evvel 1917, s. 289-292.

³⁹⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 17, 1 Teşrin-i Sâni 1917, s. 329-332.

³⁹⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 27, 10 Kânun-i Sâni 1918, s. 9-12.

³⁹⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 37, 28 Mart 1918, s. 209-213.

³⁹⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 48, 13 Haziran 1918, s. 429-431.

³⁹⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 50, 27 Haziran 1918, s. 469-471.

³⁹⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 53, 18 Temmuz 1918, s. 9-14.

⁴⁰⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 54, 25 Temmuz 1918, s. 29-31.

⁴⁰¹ **Yeni Mecmua**, nr. 55, 1 Ağustos 1918, s. 49-53.

⁴⁰² **Yeni Mecmua**, nr. 76, 15 Mayıs 1923, s. 209-210.

⁴⁰³ **Yeni Mecmua**, nr. 27, 27 Kânun-i Sâni 1918, s. 29-32.

⁴⁰⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 30, 31 Kânun-i Sâni 1918, s. 69-72.

⁴⁰⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 44, 16 Mayıs 1918, s. 353-355.

⁴⁰⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 80, 15 Temmuz 1923, s. 287-288.

⁴⁰⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 7, 23 Ağustos 1917, s. 124-127.

⁴⁰⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 20, 22 Teşrin-i Sâni 1917, s. 395-398.

⁴⁰⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 12, 27 Eylül 1917, s. 229-233.

⁴¹⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 69, 1 Şubat 1923, s. 41-42.

⁴¹¹ **Yeni Mecmua**, nr. 70, 15 Şubat 1918, s. 60.

Murad Zamanında Edirne⁴¹², Yeşil Bursa Payitaht İken⁴¹³. Ayrıca Ahmed Süheyl (Ünver)in de Edirne sarayı ile alakalı iki yazısı neşredilir. Bu yazılar; Edirne Saray-ı Cedid-i Amiresi⁴¹⁴ ve Edirne Sarayı⁴¹⁵, dır.

Ahmed Refik, Osmanlı kültür ve medeniyetini ele alan yazılar yanında Osmanlı siyasi tarihi ile ilgili yazılar da kaleme almıştır. Dergide yer alan Osmanlı siyasi tarihi yazıları şunlardır: Lehistan'da Osmanlı Nüfusu⁴¹⁶, Tarhan Sultan ve Çanakkale⁴¹⁷, Sultan Murad-ı Salis ve Kırallıçe Elizabet⁴¹⁸, Sultan Selim-i Salis'de Halk ve Millet Muhabbeti⁴¹⁹, Sultan Murad-ı Salis'in Hayatına Dair⁴²⁰, Budin'de Osmanlılar⁴²¹, Hurrem Sultan'ın Son Seneleri⁴²², Koca Ragıp Paşa Sadaretinde Bab-ı Âli⁴²³, Pasarofça Muahedesi Akd Edilirken⁴²⁴.

Ahmed Refik Osmanlı dönemindeki tarihî simalarla da ilgilenmiş ve konuya dair yazılar neşretmiştir. Tarihî simaları anlatan yazıları şunlardır: Gazi Zeynel Bey⁴²⁵, Cellad Kara Ali⁴²⁶, Kara Hasanoğlu Hüseyin⁴²⁷, Hoca Sadedin⁴²⁸, İzmir ve İzmiroğlu⁴²⁹.

Yeni Mecmua'da Ziya Gökalp, Türk tarihini ele alan yazılarında ilk Türk devletlerini anlatır ve onların nasıl Türk birliği kurdukları üzerinde durur. Türklerin kendi millî kültürlerini nasıl koruduklarını inceler. Gökalp'in konu ile alakalı yazıları şunlardır: En Eski Türk Devleti⁴³⁰, Türklerin İlk Kahramanı⁴³¹, Türk İttihadı⁴³², Türk

⁴¹² **Yeni Mecmua Çanakkale Özel Sayısı**, 1918, s. 8.

⁴¹³ **Yeni Mecmua**, nr. 75, 1 Mayıs 1923, s. 162-163.

⁴¹⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 85, 1 Teşrin-i Evvel 1923, s. 389-391.

⁴¹⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 86, 15 Teşrin-i Evvel 1923, s. 409-411.

⁴¹⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 1, 12 Temmuz 1917, s. 7-8.

⁴¹⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 3, 26 Temmuz 1917, s. 49-50.

⁴¹⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 4, 2 Ağustos 1917, s. 69-71.

⁴¹⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 22, 6 Kânun-i Evvel 1917, s. 449-452.

⁴²⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 38, 4 Nisan 1918, s. 229-232.

⁴²¹ **Yeni Mecmua**, nr. 25, 27 Kânun-i Sâni 1917, s. 489-492.

⁴²² **Yeni Mecmua**, nr. 32, 14 Şubat 1918, s. 109-111.

⁴²³ **Yeni Mecmua**, nr. 56, 8 Ağustos 1918, s. 69-73.

⁴²⁴ **Yeni Mecmua**, nr. 35, 14 Mart 1918, s. 169-172.

⁴²⁵ **Yeni Mecmua**, nr. 39, 11 Nisan 1918, s. 243-244.

⁴²⁶ **Yeni Mecmua**, nr. 60, 5 Eylül 1918, s. 147-148.

⁴²⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 61, 12 Eylül 1918, s. 164-168.

⁴²⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 62, 26 Eylül 1918, s. 189-192.

⁴²⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 72, 15 Mart 1923, s. 101-102.

⁴³⁰ **Yeni Mecmua**, nr. 33, 21 Şubat 1918, s. 126-128.

⁴³¹ **Yeni Mecmua**, nr. 34, 7 Mart 1918, s. 153-155.

⁴³² **Yeni Mecmua**, nr. 35, 14 Mart 1918, s. 173-175.

Harsı⁴³³, Kayı Sülalesinin Eskiliği ve Şerefi⁴³⁴. Ziya Gökalp'in ayrıca bizde Türkçülüğün nasıl doğduğunu anlattığı "Türkçülüğün Tarihi"⁴³⁵ adlı bir yazısı da vardır.

Yeni Mecmua'da Rusya, Rusya ile olan siyasi münasebetlerimiz, orada yaşayan Türkler ile de ilgili yazılar kaleme alınmıştır. Bu nedenle, Karadeniz, Boğazlar Meselesi ve denizler nedeni ile Rusya münasebetlerimizi anlatan bir yazı dizisi de yayımlanır. "M.N.H." müsterıyla yayımlanan yazı "Devlet-i Aliye ve Rusya'nın Siyasi Münasebeti Karadeniz ve Boğazlar Meselesi" ismindedir. Bu yazılar 36.sayıdan başlayıp 43. sayıya biter. Yayımlanan yazılar toplam beş tanedir. Ayrıca, Küçük Kaynarca Muahedesi ve Zeyli⁴³⁶ (M.N.A.), Çar Birinci Pol Zamanı⁴³⁷ (Ahmed Refik), Kafkasya'ya Dair⁴³⁸ (Ahmed Cevdet) yazıları da neşredilir.

Ahmed Rasim'in Meşrutiyet ve döneminin detaylı olarak incelediği "Meşrutiyet Tarihi" adlı yazı dizisi yayımlanmıştır. Yazar, 69. sayıdan 87. sayıya kadar toplam 17 yazı kaleme almıştır.

"Bizans Tarihi" başlığı altındaki Bizans ile alakalı yazıları ise Münir Mazhar kaleme alır. Bu yazılarda Bizans'ın siyasi, sosyal ve kültürel hayatı ile ilgili bilgiler verilir. Bizans tarihi ile alakalı yazılar şunlardır: Bizans Tarihine Aid İki Ders⁴³⁹, Bizans Sanatının Teşekkül ve İntişarı⁴⁴⁰, Bizans Kostantiniyesi⁴⁴¹, Kostantiniyye Latin İmparatorluğu⁴⁴². Ayrıca Ahmed Refik'in "Bizanslılar Devrinde Büyük Ada"⁴⁴³ adlı bir yazısı da vardır.

Yeni Mecmua'da ayrıca yayımlanan tarih yazıları şunlardır: Osmanlı Sancağının Menşei Hakkında⁴⁴⁴ (Avram Galanti), Tarih'te Kadın Sımaları⁴⁴⁵ (Ahmed Refik), Osmanlı Tarihinde Kadın⁴⁴⁶ (Ahmed Refik), Pasarofça Muahedesi Akd

⁴³³ Yeni Mecmua, nr. 39, 11 Nisan 1918, s. 253-254.

⁴³⁴ Yeni Mecmua, nr. 59, 29 Ağustos 1918, s. 122-123.

⁴³⁵ Yeni Mecmua, nr. 84, 13 Eylül 1923, s. 359-361.

⁴³⁶ Yeni Mecmua, nr. 47, 6 Haziran 1918, s. 414.

⁴³⁷ Yeni Mecmua, nr. 49, 20 Haziran 1918, s. 449-453.

⁴³⁸ Yeni Mecmua, nr. 49, 20 Haziran 1918, s. 454-457.

⁴³⁹ Yeni Mecmua, nr. 51, 4 Temmuz 1918, s. 489-494.

⁴⁴⁰ Yeni Mecmua, nr. 59, 29 Ağustos 1918, s. 126-128.

⁴⁴¹ Yeni Mecmua, nr. 61, 12 Eylül 1918, s. 168/173-173.

⁴⁴² Yeni Mecmua, nr. 65, 12 Teşrin-i Evvel 1918, s. 252-258.

⁴⁴³ Yeni Mecmua, nr. 22, 6 Kânun-i Evvel 1917, s. 429-434.

⁴⁴⁴ Yeni Mecmua, nr. 45, 23 Mayıs 1918, s. 373-374.

⁴⁴⁵ Yeni Mecmua, nr. 52, 13 Temmuz 1918, s. 509-512.

⁴⁴⁶ Yeni Mecmua, nr. 65, 12 Teşrin-i Evvel 1918, s. 249-252.

Edilirken⁴⁴⁷ (Ahmed Refik), Islahat Fermanı- Hristiyanların Hukuku⁴⁴⁸ (Ahmed Refik), Tulun'da Barbaros Hayreddin⁴⁴⁹ (Ahmed Refik) .

⁴⁴⁷ **Yeni Mecmua**, nr. 35, 14 Mart 1918, s. 169-172.

⁴⁴⁸ **Yeni Mecmua**, nr. 66, 26 Teşrin-i Evvel 1918, s. 269-276.

⁴⁴⁹ **Yeni Mecmua**, nr. 73, 1 Nisan 1923, s. 114.

SONUÇ

Bu çalışma 1917-1918 ve 1923 yıllarında çıkmış olan Yeni Mecmua dergisi temel alınarak hazırlanmıştır. Yeni Mecmua'nın yayın hayatına başlamış olduğu dönem aynı zamanda aydınların Türk milliyetçiliğinin sınırlarını çizme arayışında olduğu bir dönemdir. Bu dönemde dergide yayımlanan yazılara ve edebî ürünlere baktığımız zaman bu arayışı görmek mümkündür. Ancak bu arayışın daha çok kültür ve edebiyat çerçevesinde kalması, dışlayıcı olmaması dikkat çekicidir.

Yeni Mecmua'nın dile yaklaşımı dönemin diğer önemli bir dergisi olan Türk Yurdu'ndan farklıdır. Onların aksine daha kuşatıcı ve millî bir yapı arz eder. Dil konusunda günlük hayattaki, konuşulan ve yaşayan dili ön plana çıkarır. Türk Yurdu'ndaki gibi arkaik kelimeleri diriltme gayreti yoktur. Bu bakımdan dil konusunda daha realist ve müdahaleden uzak bir yaklaşım sergilediğini söyleyebiliriz.

Edebiyat da oluşturulmaya çalışılan bu düşünsel yapının bir parçası olduğu için büyük bir önem kazanmıştır. Yeni hayat'ın edebiyata yansıyan yüzü “millî edebiyat”tır. Millî edebiyatın tesisi çerçevesinde yayımlanan telif şiirlere bakılınca bir çeşitlilik göze çarpar. Halk edebiyatından, Divan edebiyatından, Batı etkisinde gelişen edebiyattan verilen şiir örnekleri bunu bize rahatlıkla gösterir. Derginin özellikle Genç Kalemler'in aksine Klasik edebiyatı reddetmemesi, bu edebiyata ait ürünlere sayfalarında yer vermesi millî edebiyatı geniş bir perspektifle ele aldığına göstergesidir. Batı edebiyatından seçilen örneklerde de ait olduğu edebiyatların millî hususiyetlerini taşıyan metinlerin seçilmiş olması da bu çerçevede değerlendirilebilir.

Yeni Mecmua'da tarih, sosyoloji, ahlak, siyaset, estetik gibi alanlarda yazılar neşredilmiştir. Neşredilen bu yazılar da bir düşüncüyü oluşturma, bir ideolojiyi temellendirme gayretlerini göze çarpar. Meydana getirilmeye çalışılan bu ideolojik yapının temeli İslamiyet öncesi döneme kadar indirilir. Buradan hareketle İslamiyet'in kabulü, Batılılaşma cereyanları da eklenerek birbirine uyumlu bir düşünsel yapı ortaya konmaya çalışılmıştır. Ziya Gökalp'in “Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak” şeklinde formüle etmek istediği bu düşünce, dergiyi

çeşitli alanlarda ve konularda yazılar yayımlamaya, yazar kadrosunu geniş tutmaya sevk etmiştir.

Yeni Mecmua’da batı sanatı ve edebiyatı ile alâkalı yazılar neşredilmiştir. Bu durum derginin dünyadaki gelişmelere açık olması ve kendi hayatımızı oluştururken bunlardan faydalanmamız gerektiği mesajını vermesi bakımından önemlidir. Ancak edebiyat ve güzel sanatlar konusunda yayınlanan yazıların bazılarının tanıtım amaçlı, derinlemesine incelemeden uzak yazılar olduğunu belirtelim. Özellikle batı sanatıyla alâkalı yazılar bu kabildendir.

Tarih konusu da yeni mecmuanın ihmal etmediği bir saha olmuştur. Bu alanda ön plana çıkan yazar Türkiye’de popüler tarihçiliği başlatan Ahmet Refik’tir. Tarih konusunda herhangi bir ayırım gözetilmemekle beraber Osmanlı tarihine ağırlık verildiğini bu alanda yoğunlaşıldığını görüyoruz. Ziya Gökalp’in Osmanlı tarihi ve kültürü karşısındaki tutumu göz önüne alındığında dergide bu konuda yazıların yer alması dikkat çekicidir. Bu durum derginin bir görüşü empoze etme tavrından çok farklı tavırlar yardımıyla “realist” bir fikir oluşturma gayretiyle açıklanabilir.

Derginin ilk döneminde (1917-1918) yukarıda bahsettiğimiz gayretler göze çarparken, ikinci dönemindeki (1923) hava bambaşkadır. Ziya Gökalp’in ısrarla vurguladığı “yeni hayat” yani sosyal inkılâp gerçekleşmiş ve teorik düşüncelere gerek kalmamış gibidir. Bu dönemde dikkat çeken tek şey genel değerlendirme niteliğindeki birkaç yazıdır. Cumhuriyet’in kurulması ile beraber derginin yazar kadrosunda büyük bir değişim yaşanmıştır. Kadroda meydana gelen bu değişim doğal olarak derginin düşünsel yapısına da yansımış, dergiyi doğrudan etkilemiştir.

YENİ MECMUA’NIN GENEL İNDEKSİ

BİRİNCİ CİLD

Sayı:1- 12 Temmuz 1917

- Fikir Hayatı- (Hafta Musahabesi) -s. 1-2
Ziya Gökalp-Ferdiyet ve Şahsiyet (İctimaiyyat) -s.2-3
Ziya Gökalp-Anadolu’nun Sesi(Şiir)-s.3
Fazıl Ahmed (Aykaç)- Yazın(Şiir)-s. 3-4
Ali Canib (Yöntem)- Günahkâr (Şiir)- s. 4
O. Seyfi- Gözlerde Seyahat (Şiir)- s.4
Köprülüzade Mehmed Fuad (Mehmet Fuat Köprülü)- Millî Edebiyat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 4-7
Ahmed Refik- Lehistan’da Osmanlı Nüfuzu(Tarih)-7-8
Rauf Yekta- Nevşehirli İbrahim Paşa ve Musiki (Musiki)-s.9-12
Ağaoğlu Ahmed- Rus Edebiyatının Umumi Seciyeleri(Garb Edebiyatı)-s. 13-15
Necmeddin Sadak- Genç Kızların Terbiyesi (Terbiye Meselesi)- s. 15-16
Konferanslar (Fikir Hayatı)-s. 16-17
Lisanın Sadeleştirilmesi (Fikir Hayatı-Harsımızı Koruyalım)- s.17-18
Ömer Seyfeddin-Sivrisinek(Hikâye)-s.18-20

Sayı:2- 19 Temmuz 1917

- Zavallı Türkçe (Hafta Musahabesi)-s. 21-22
Ziya Gökalp- İhtilat ve İctima’ (İctimaiyyat)-s.22-25
Ali Canib- Eylülün Denizi (Şiir)-s.24
O. Seyfi-Nişanlıya Mektup (Şiir)-s. 24
Köprülüzade Mehmed Fuad-Edebiyatta Şahsiyet (Edebiyat Musahabeleri)-s. 25-28
Mimar Kemaleddin-Konya’da Alaaddin Sarayı Asarı Bakiyesi Karatay Medresesi (Mimari)-s.29-31
Ahmed Refik- Lehistan’da Osmanlı Nüfuzu (Tarih)-s. 31-34
Selim Sırrı- Türklerde Idman ve Riyazet (Spor Hayatı)-s.34-36
Yanlış Telakkiler (Fikir Hayatı)- s.36-37
Kelimelerin Fasih Şekillerini Aramak (Fikir Hayatı-Harsımızı Koruyalım)-s.37
Zadeganlık Usulü (Fikir Hayatı-Harsımızı Koruyalım)-s. 37-38
Ömer Seyfeddin-Falaka (Hikâye)-s. 38-40

Sayı:3- 26 Temmuz 1917

- Hürriyet Bayramı (Hafta Musahabesi)-s. 41-42
Mehmed Emin- Din, Felsefe, İlim (Felsefe)-s. 42-45
Ömer Seyfeddin- Bülbülün Ölümü (Şiir)- s. 44
Ali Canib- Gurub (Şiir)-s.44
Köprülüzade Mehmed Fuad-Edebiyatta “Marazi”lik (Edebiyat Musahabeleri)-s.45-48
O. Seyfi-Yolculuk (Şiir)- s. 48
Ahmed Refik-Turhan Sultan ve Çanakkale (Tarih)-s. 49-50

Ahmed Refik-Lehistan'da Osmanlı Nüfuzu (Tarih)-s. 51-54
Galib Haldun- Namık Kemal-i Muktesid (Türk Muktesidleri)-s. 54-58
Necmeddin Sadak- Millet Terbiyesi, Devlet Terbiyesi (Terbiye Meselesi)-s. 58-59
İhtisas mı Lazım, Umumi Malumat mı? (Fikir Hayatı)-s. 59-60

Sayı:4- 2 Ağustos 1917

Avrupa'da Tahsil (Hafta Musahabesi)-s. 61-62
Ziya Gökalp-Taife ve Zümre (İctimaiyyat)-s. 62-64
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bir Medeniyet Zümresine Mensub Edebiyatlarda
Müşterek Kıymetler: Şekil (Edebiyat Musahabeleri)-s. 65-68
Ahmed Refik-Sultan Murad-ı Salis ve Kraliçe Elizabet (Tarih)-s. 69-71
Mimar Kemaleddin-Türk Mimarisine Dair-s. 71-72
Ali Canib- Kurumuş Çeşme-s. 72
Ziya Gökalp- Deli Dumlul (Şiir)-s. 73
O. Seyfi- Çiçekler Açarken (Şiir)-s. 73
Rıfat Muğber-Medeni İhtiyaçlar-s. 74-75
Almanya'ya Giden Talebe (Fikir Hayatı)-s. 75
Tercüme Edilen Kitaplar (Fikir Hayatı)-s. 75-76
Donanma Mecmuası (Fikir Hayatı- Matbuat Aleminden)-s. 76
İstilah Meselesi (Fikir Hayatı-Harsımızı Koruyalım)-s. 76-78
Ömer Seyfeddin- Hürriyet Gecesi (Hikâye)-s. 78-80

Sayı:5- 9 Ağustos-1917

Harb Edebiyatı (Hafta Musahabesi)-s. 81-82
Ziya Gökalp-Zümreler Arasında İhtilat ve İctima' (İctimaiyyat)-s. 82-83
Köprülüzade Mehmed Fuad-Bir Medeniyet Zümresine Mensub Edebiyatlarda
Müşterek Kıymetler: Esas (Edebiyat Musahabeleri)-s. 84-86
Ağaoğlu Ahmed-Rus Edebiyatının İlk Devreleri (Garb Edebiyatı)-s. 87-88
Ahmed Refik-Müverrih Mustafa Selaniki Efendi (Tarih)-s. 89-92
Ziya Gökalp- Tepe Göz (Şiir)-s. 93-97
O. Seyfi- Aştan Sonra (Şiir)-s. 97
Maarif Islahatında "Tuba" Nazariyesi (Fikir Hayatı)-s. 97-98
Ömer Seyfeddin- Eleğimsağma (Hikâye)-s. 98-100

Sayı:6- 16 Ağustos 1917

Denizcilik (Hafta Musahabesi)-s. 101-102
Ziya Gökalp-Şahsiyetin Muhtelif Şekilleri (İctimaiyyat)-s. 102-105
Köprülüzade Mehmed Fuad-Vezin Meselesi (Edebiyat Musahabeleri)-s. 105-108
Ahmed Refik-Müverrih Selaniki Mustafa Efendi (Tarih)-s. 109-112
Ziya Gökalp-Yaradılış (Şiir)-s. 113-114
M. F.- Akıncı Türküleri (Şiir)-s. 114
O. Seyfi- Bahar Sabahında (Şiir)-s.114
Necmeddin Sadak- Harbin Çocuklar Üzerindeki Tesirleri (Terbiye Meselesi)-s. 114-116
Tekin Alp- Memleketimizde İş Bölümü (İktisadiyat)-s. 117-118
Olduğumuz Gibi Görünmek (Harsımızı Koruyalım)-s. 118-119
Ömer Seyfeddin- Çanakkale'den Sonra (Hikâye)-s. 119-120

Sayı:7- 23 Ağustos 1917

- Tevfik Fikret (Hafta Musahabesi)-s. 121
Ziya Gökalp-Ahlâk Buhranı (İctimaiyyat)-s. 122-124
Ahmed Refik-Alman Müverrihleri: Tırayıçke (Tarih)-s. 124-127
Ziya Gökalp- Boğa ile Boğaç (Şiir)-s. 127-128
Mimar Kemaleddin- Türk Mimarisinde Renge Verilen Ehemmiyet (Mimari)-s. 129-133
Fazıl Ahmed- Kış Gelmeden (Şiir)-s. 133
Halid Fahri (Ozansoy)- Anadolu Akşamı (Şiir)-s. 133
Felsefe Ne İçin Lazım? (Fikir Hayatı)-s. 134-135
Büyük Adamlarımızı Tebcil Edelim (Harsımızı Koruyalım)-s. 135-136
Ömer Seyfeddin-Ferman (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 136-140

Sayı: 8- 30 Ağustos 1917

- Halk Terbiyesi (Hafta Musahabesi)-s. 141-142
Ziya Gökalp-Şahsi Ahlâk (İctimaiyyat)-s. 142-147
Rauf Muğber-Kulüpler, Gazinolar (Medeni İhtiyaçlar)-s. 147-148
Nazmi Ziya- Sanayi-i Nefise (Resim)-s. 146-152
Ahmed Refik- Alman Müverrihleri: Tırayıçke 2 (Tarih)-s. 153-156
Ziya Gökalp- Ortaç (Şiir)-s. 156
O. Seyfi- Yazık (Şiir)-s. 156
Halid Fahri- İtiraf (Şiir)-s. 156
Türkçülük Nedir? (Fikir Hayatı)-s. 156-157
Ömer Seyfeddin- Üç Nasihat (Hikâye)-s. 157-160

Sayı:9- 6 Eylül 1917

- Fikir Aleminde Reklamcılık (Hafta Musahabesi)-s. 161
Ziya Gökalp-Cinsi Ahlâk (İctimaiyyat)-s. 162-168
Ahmed Refik-Bizde Şehnamecilik, Seyyid Lokman ve Halefleri (Osmanlı Medeniyeti)-s. 169-173
Köprülüzade Mehmed Fuad-Ozan (Edebiyat Musahabeleri)-s. 173-175
M.F.-Deli Ozan (Şiir)-s. 175
Halid Fahri- Bayram Mektubu (Şiir)-s. 175-176
M. Şemseddin- Kurt Başlı Sancak (Tarihi Menkıbeler)-s. 176-178
Ömer Seyfeddin- Kaç Yerinden (Hikâye-Yeni Kahramanlar)-s. 178-180

Sayı:10- 13 Eylül 1917

- Ziya Gökalp-Aile Ahlâkı 1 (İctimaiyyat)-s. 181-186
Köprülüzade Mehmed Fuad- Harabat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 186-188
Ahmed Refik-Valide Camileri: Yeni Cami (Osmanlı Medeniyeti)-s. 189-192
Şehirlerde Yiyeceği Temin Edecek Müessesat (Mimari)-s. 192-194
Nazmi Ziya- Sanatın Kıymeti (Medeni İhtiyaçlar)-s. 194-195
Selim Sırrı-Türklerde İdman ve Riyaziyyat (Spor Hayatı)-s. 195-198
Halide Edib (Adıvar)- Mev'ud Hüküm-s. 199-200

Sayı: 11- 20 Eylül 1917

Ziya Gökalp-Aile Ahlâkı 2 (İctimaiyyat)-s. 201-206
M.F.- Yamaçlarda Kaval-s. 204
İbrahim Alaaddin (Gövsa)- Sulh ve Harb (Çanakkale İzleri)-s. 204
Necmeddin Sadak-Büyük Bir Tehlike: Çocuk Vefatı (Nüfus Meselesi)-s. 206-206
Ahmed Refik-Sadabad (Tarih)-s. 209-212
Halid Fahri- Onlara (Şiir)-s. 212
Turgut- Nöbet Yerinde (Şiir)-s. 212
Köprülüzade Mehmed Fuad-Millî Vezin (Edebiyat Musahabeleri)-s. 213-217
Ağaoğlu Ahmed- “Karamzinée Kadar Rus Edebiyatı (Garb Edebiyatı)-s. 217-218
Halide Edib- Mev’ud Hüküm-s. 218-220

Sayı: 12- 27 Eylül 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 3 (İctimaiyyat)-s. 221-223
Köprülüzade Mehmed Fuad-Bir Mektub Münasebetiyle (Edebiyat Musahabeleri)-s. 224-226
Faliş Rıfkı- Medine1 (Nesir)-s. 227-228
Ahmed Refik-Fransız Müverrihleri: Mişle (Tarih)-s. 229-233
M.F.- Altın Sal (Şiir)-s. 234
Halid Fahri- Eski Düşmana (Şiir)-s. 234
Ömer Seyfeddin- Kütük (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 234-238
Ağaoğlu Ahmed- “Karamzin” Devri (Rus Edebiyatı)-s. 238-239
Halide Edib- Mev’ud Hüküm-s. 240

Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 241-245
Ağaoğlu Ahmed- Puşkin Devri’nin Mukaddimesi (Rus Edebiyatı)-s. 245-248
Halid Fahri- Çanakkale-s. 248
Ahmed Refik- Mimar Sinan, Hayatı ve Asarı (Tarih)-s. 249-252
Köprülüzade Mehmed Fuad- Harname (Edebiyat Musahabeleri)-s. 253-256
Faliş Rıfkı- Medine 2 (Nesir)-s. 256-258
N.S.- Litre Nasıl Çalışmış? (Büyük Adamların Hayatı)-s. 258-259
M.F.- Kurbağalar (Şiir)-s. 259
Halide Edib- Mev’ud Hüküm-s. 260

Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 261-265
Köprülüzade Mehmed Fuad- Hayat ve Edebiyat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 266-268
Ahmed Refik- Mimar Sinan, Hayatı ve Asarı (Tarih)-s. 269-274
M.F.- Yamaçlarda Kaval (Şiir)-s. 247
Halid Fahri- Ay Dinledi (Şiir)-s. 274
Ömer Seyfeddin- Vire (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 275-278
Halide Edib- Mev’ud Hüküm-s. 279-280

Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917

Ziya Gökalp-Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 281-285
Köprülüzade Mehmed Fuad- Deli Birader (Harabat Erenleri)-s. 285-288
Ahmed Refik-Topkapı Sarayında Bağdad Köşkü (Tarih)-s. 289-292

M.F.- Hakan (Şiir)-s. 292
İbrahim Alaaddin-Çanakkale İzleri Asker Ağzından (Şiir)-s. 292
Ağaoğlu Ahmed- Puşkin Devri (Rus Edebiyatı)-s. 293-295
Ömer Seyfeddin- Binecek Şey (Hikâye)-s. 295-297
S.B.- Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 297-298
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 299-300

Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 301-304
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 1 (Edebiyat Musahabeleri)-s. 305-308
Rauf Yekta-Selim-i Salis Musikişinas (Musiki)-s. 309-312
Necmeddin Sadak-Mefkûre Nasıl Teşekkül Eder? (İctimai Terbiye)-s. 313-314
M.F.-Yamaçlarda Kaval (Şiir)-s. 314
Halid Fahri- Dervişin Sözü (Şiir)-s. 314
Ömer Seyfeddin- Teslli (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 315-317
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 317-318
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 319-320

Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 321-324
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 2 (Edebiyat Musahabeleri)-s. 324-328
Ahmed Refik- Kariye Cami ve Mozaikleri (Tarih)-s. 329-332
Ömer Seyfeddin- Pembe İncili Kaftan (Hikâye)-s. 333-337
M.F.- Akıncı Türküleri (Şiir)-s. 334
Halid Fahri- Ceylana Aşk (Şiir)-s. 334
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 337-338
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 339-340

Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 341-343
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 3: Acem Edebiyatında Mersiye (Edebiyat Musahabeleri)-s. 344-348
Halid Fahri- Gurbette İlk Bayram-s. 348
Ahmed Refik- Kariye Cami ve Mozaikleri (Tarih)-s. 349-352
Ömer Seyfeddin- Aşk (Şiir)-s. 352
O. Seyfi- Gül ile Bülbül (Şiir)-s. 352
Ali Canib- Bedî Haz 1 (Bedîyat Bahisleri)-s. 353-354
Necmeddin Sadak- Vatan Terbiyesi (Terbiye Meselesi)-s. 354-356
Mimar Kemaleddin- İstanbul Şehrinde Muvasale Temini (Medeni İhtiyaçlar)-s. 356-357
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 357-358
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 359-360

Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Şövalye Ahlâkı ve Feminizm (İctimaiyyat)-s. 391-394

Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 3: Acem Edebiyatında Mersiye (Edebiyat Musahabeleri)-s. 364-367
Ali Canib- Bedî Haz 2 (Bedîyat Bahisleri)-s. 367-368
İbrahim Alaaddin- İnsanlık Aşkı Çanakkale İzleri)-s. 368
Vahid- Anadolu'da Selçuk Abideleri (Tarih-i Sanat)-s. 369-374
Ömer Seyfeddin- Mermer Tezgah (Hikâye- Halk Edebiyatından)-s. 374-377
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 377-378
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 379-380

Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Asri Aile ve Millî Aile (İctimaiyyat)-s. 381-383
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 4: Acem Edebiyatında Mersiye (Edebiyat Musahabeleri)-s. 384-386
Musa Süreyya- İlk Opera-s. 386-388
İbrahim Aladdin- Siperden Mektup (Çanakkale İzleri)-s. 388
Vahid- Anadolu'da Selçuk Abideleri (Tarih-i Sanat)-s. 389-391
Ahmed Refik- Alman Müverrihleri: Ranke (Tarih)-s. 392-395
Ömer Seyfeddin- Başını Vermeyen Şehid (Hikâye- Eski Kahramanlar)-s. 395-398
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 399-400

Sayı:21- 29 Teşrin-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Dügün Adetleri (İctimaiyyat)-s. 401-403
Ahmed Refik- Alman Müverrihleri: Ranke (Tarih)-s. 403-406
Ali Canib- Bedî Haz 3 (Bedîyat Bahisleri)-s. 406-408
Vahid- Anadolu'da Selçuk Abideleri (Tarih-i Sanat)-s. 409-415
Fatma Aliye- Kadın Nedir? (Açık Sütunlar)-s. 415-417
Ömer Seyfeddin- "Kızıl Elma" Neresi? (Hikâye)-s. 417-420

Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Türk Ailesinin Temelleri (İctimaiyyat)-s. 421-424
Halid Fahri- Şairde Hisset (Edebiyat Musahabeleri)-s. 424-426
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Millî Tarih Yazılabilir mi? (Tenkid)-s. 427-428
Ahmed Refik- Bizanslılar Devrinde Büyükada (Tarih)-s. 429-434
Ömer Seyfeddin- Büyücü (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 434-436
Bertlo (Müt: Necmeddin Sadak)- Terkib ve Tahlilin Kuvveti (Tercüme Sahifeleri)-s. 436-438
İbrahim Alaaddin- Süleyman Paşa'nın Kabrinde (Çanakkale İzleri)-s. 437
Halid Fahri- Marmara Geceleri (Şiir)-s. 437
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 439-440

Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917

Ziya Gökalp- Türk Ailesinin Bünyesi 1-s. 441-444
Ogüst Rodin/Auguste (Sanat Alemi)-s. 444-446
Necmeddin Sadak- Telkin ve Tenvim (Terbiye Meselesi)-s. 447-448/453
Ahmed Refik-Sultan Selim-i Salis'de Halk ve Milliyet Muhabbeti (Tarih)-s. 449-452
Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivac 1 (Aile Tarihi)-s. 453-456
İbrahim Alaaddin- Gurbet Denizi (Çanakkale İzleri)-s. 454

Halid Fahri- Neşe mi Elem mi? (Şiir)-s. 454
Ömer Seyfeddin- Teke Tek (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 456-458
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 459-460

Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917

Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivac 2 (İctimaiyyat)-s. 461-464
Köprülüzade Mehmed Fuad- Rodin ve Sanat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 464-468
İbrahim Alaaddin- Yalnızlık (Şiir)-s. 468
Ahmed Refik- Sultan Selim-i Salis'de Halk ve Milliyet Muhabbeti (Tarih)-s. 469-472
Necmeddin Sadak-Spor Tehlikesi (Terbiye Meselesi)-s. 473-474
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Merhamet (Hikâye)-s. 474-480

Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- Türkçülük Nedir? 1 (İctimaiyyat)-s. 481-485
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bir İstimzac Münasebetiyle (Edebiyat Musahabeleri)-s. 485-488/493
Ahmed Refik- Budin'de Osmanlılar (Tarih)-s. 489-492
Ali Ekrem (Bolayır)- Dadıcığım (Şiir)-s. 492
Ömer Seyfeddin- Topuz (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 494-496
Necmeddin Sadak- Umumi Ahlâk, Mesleki Ahlâk (Ahlâk)-s. 496-498
N.S.- Bir İzah-s. 498
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 499-500

Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- İctimai Mezhepler ve İctimaiyat (İctimaiyyatın İlmi Tedkiki)-s. 501-503
Halid Fahri- Şairlik Gururu (Edebiyat Musahabeleri)-s. 503-505
Ali Canib- Hazzın Bedî Hayatta Mevkii (Bedîyat Bahisleri)-s. 505-507
O. Seyfi- Bütün Güzellere (Şiir)-s. 508
İhsan Mukbil- Aşkın Ölümü (Şiir)-s. 508
Necmeddin Sadak- Emil Durkaym-s. 509-512
Ömer Seyfeddin- Fon Sadriyatn'ın Karısı (Hikâye)-s. 513-517
Tekin Alp- Tesanüdçülük-Solidarizm (İctimai Siyaset)-s. 517-519
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 519-520

İKİNCİ CİLD

Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918

Ziya Gökalp- Türkçülük Nedir? 2 (İctimaiyyat)-s. 1-3
Ahmed Refik- Damad İbrahim Paşa (Fikir Hayatı)-s. 3-8
Halid Fahri- Annemi Anarken (Şiir)-s. 8
Ahmed Refik- Sultan Ahmed-i Salis'in Çeşmeleri (Tarih)-s. 9-12
Ali Ekrem- Baba Hindi (Şiir)-s. 12
İhsan Mukbil- Sana Cevap (Şiir)-s. 12
Halim Sabit- İslamiyet'ten Sonra İzdivac (Aile Tarihi)-s. 13-15
Ömer Seyfeddin- Diyet (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 16-19

Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 20

Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918

Tekin Alp- İctimai Siyaset 2 (İctimaiyyat)-s. 21-23

Ali Canib- Leh Edebiyatı (Garb Edebiyatı)-s. 23-27

Reşid Safvet (Atabinen)- Tevfik Fikret'e Dair (Edebiyat Musahabeleri)-s. 27-28/33

Mehmed Ziya- Anadolu ve Rumeli Hisarları (Tarih)-s. 29-32

Ali Ekrem- Salıncak (Çocuk Edebiyatı)-s. 32

Musa Süreyya- Operadan Evvel Tiyatroda Musiki (Musiki)-s. 33-36

M.F.- "Ortaç" Yolcuları (Şiir)-s. 34

Halid Fahri- Kış Gecesi (Şiir)-s. 34

Ömer Seyfeddin- Düşünme Zamanı (Hikâye-Zamane Yiğitleri)-s. 36-40

Sayı: 29- 24 Kânun-i Sâni 1918

Ziya Gökalp- Türkçülük Nedir? 3 (İctimaiyyat)-s. 41-44

Ağaoğlu Ahmed- Puşkin Devri (Rus Edebiyatı)-s. 44-48

Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivac 4 (Aile Tarihi)-s. 48/53-54

Vahid- Sanat-s. 49-52

Ömer Seyfeddin- Muhteri (Hikâye-Fantezi)-s. 54-58

Necmeddin Sadak- "Alman Hayat-ı İrfanı" (Yeni Kitaplar)-s. 58-59

Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 60

Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918

Tekin Alp- İctimai Siyaset (İctimaiyyat)-s. 61-63

Köprülüzade Mehmed Fuad- İran Tarih-i Edebiyatı (Edebiyat Musahabeleri)-s. 63-67

Refik Halid- Şaka (Hikâye)-s. 67-68/73

Mehmed Ziya- Bahçekapısı'nda Haseki Sultan Hamamı (Tarih)-s. 69-72

Ziya Gökalp- Meslek Kadını (Şiir)-s. 72

Halid Fahri- Şairin Ölümü (Şiir)-s. 72

Ali Canib- Zübeyde Fitnat Hanım (Edebiyat Tarihi)-s. 73-76

Ömer Seyfeddin- Fon Sadriştayn'ın Oğlu (Hikâye)-s. 76-80

Sayı:31- 8 Şubat 1918

Necmeddin Sadak- Yetimlerimiz (Hafta Musahabesi)-s. 81

Ziya Gökalp- "Turan" Nedir? (İctimaiyyat)-s. 82-84

Halid Fahri- Kâbus (Şiir)-s. 84

Akil Koyuncu- Şehid Nişanlısı (Şiir)-s. 84

Köprülüzade Mehmed Fuad- Melihi (Harabat Erenleri)-s. 85-86

Kahire'ye Dair (Maziden Hatıralar)-s. 86

İbrahim Alaaddin- Tembel Çocuklar 1 (Terbiye Meselesi)-s. 86-88

Türklerin Acem Edebiyatına Tesirleri (Konferanslar)-s. 88

Ali Siret- Kırgızların İzdivac ve Düğün Adetleri (Tarih)-s. 89-92

Ömer Seyfeddin- Cesaret (Hikâye-Zamane Yiğitleri)-s. 93-95

Ahmed Refik- Cihan Harbinde Avrupa Muharrirleri (Fikir Hayatı)-S. 95

Birkaç Varsağı (Halk Edebiyatından Numuneler)-s. 96

Kazım Şinasi- Tedrisat-ı İbtidaiyyeye Dair (Şuun)-s. 96-97

Kazım Şinasi- Mekteb-i Mülkiyenin İhyası (Şuun)-s. 97

Kazım Şinasi- Daru'l-Muallimin Mezunlarının Bir Tesbiti-s. 97
J.V. Piyenstuk-Siyasi Fırkalar ve Reisleri-s. 98
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 99-100

Sayı:32- 14 Şubat 1918

Necmeddin Sadak- Sulh Müjdesi (Hafta Musahabesi)-s. 101
Ziya Gökalp- Halkçılık (İctimaiyyat)-s. 102-104
Bursalı Ahmed Paşa- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 102
Bursalı Ahmed Paşa- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 103
Faruk Nafiz (Çamlıbel)- Münvezi (Şiir)-s. 104
Falih Rıfkı (Atay)- Badiye'den Gelen Şeyh (Nesir)-s. 104-106
Köprülüzade Mehmed Fuad- Havri (Harabat Erenleri)-s. 106-107
İsmail Hakkı- Dini ve İctimai İctihad (Felsefe)-s. 107-108
Hebbel- Eski Ev (Alman Şiirleri)-s. 108
Ahmed Refik- Hurrem Sultan'ın Son Seneleri (Tarih)-s. 109-111
Eski Halk Türküleri (Halk Edebiyatından Numuneler)-s. 111
Ali Siret- Kırgızlarda Düğün Merasimi-s. 112-113
Ziya Gökalp-Mekteplerde Mükafat ve Mucazat (Terbiye Meselesi)-s. 113-114
Refik Halid (Karay)- Sarı Bal (Hikâye)-s. 114-116
Aile Kadının Hukukuna Dair (Konferanslar)-s. 117
İran Edebiyatına Dair (konferanslar)-s. 117
Kazım Şinasi- Darulfünun Teşkilatı (Konferanslar)-s. 117
Kazım Şinasi- Nüfus Meselesi)-s. 117
J.V. Piyenstuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 119
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 120

Sayı: 33- 21 Şubat 1918

Necmeddin Sadak- İki İctima (Hafta Musahabesi)-s. 121
Ziya Gökalp- Milliyetçilik (İctimaiyyat)-s. 122-123
Baki- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 122
Baki- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 123
Halid Fahri- Melike'ye (Şiir)-s. 124
Akil Koyuncu- Kendi Kendime (Şiir)-s. 124
Ayas- Hamlet (Edebiyat Musahabeleri-Edebiyat Enmuzecleri)-s. 124-126
Ziya Gökalp- En Eski Türk Devleti Başlangıç (Tarih)-s. 126-128
Vahid- Sanatta Hakikatperetslik (Nefis Sanatlar)-s. 129-131
Eski Halk Türküleri (Halk Edebiyatından Numuneler)-s. 131
Ernest Levis- Millî Terbiye (Fikir Hayatı)-s. 132-135
Uhland- Küçük Mabel (Alman Şiirleri)-s. 133
Terbiye Mecmuası (Mecmualar)-s. 135
İlim ve Ahlâk (Mecmualar)-s. 135
Çocuk Ruhیاتında Usuller (Mecmualar)-s. 135
Hıfz ve Tasavvur Enmuzecleri (Mecmualar)-s. 135
Sultanilerde Terbiye ve Felsefe (Mecmualar)-s. 135
Darbı Mesellerimiz ve Dalalet ve Kıymet-i Tarihiyyeleri ve Ahlâkiyeleri (Mecmualar)-s. 135
Çocuk Asrı Mecmualar)-s. 135

Sosyalizm Hakkında (Konferanslar)-s. 135
Refik Halid- Yatr (Hikâye)-s. 136-137
Kazım Şinasi- Feminizm Aleminde (Şuun)-s. 138
J.V. Piyeustuk-Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 139
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 140

Sayı:34- 7 Mart 1918

Necmeddin Sadak- İrtica Aleyhine (Hafta Musahabesi)-s. 141
Satı- Mükafat ve Mücazat Meselesi (Terbiye Meselesi)-s. 142
Nedim- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 142
Nedim- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 143
Ziya Gökalp- Mükafat ve Mücazat Meselesine Dair Birkaç Söz-s. 143-144
Refik Halid- Anadolu'yu Gördüm (Nesir)-s. 144
İhsan Mukbil- Kadın Yemini (Şiir)-s. 145
Yeni Ozan- Kara Duralı (Şiir)-s. 145
Moris Meterlink- Harbde Analar (Harb Edebiyatı)-s. 145
Köprülüzade Mehmed Fuad- Sadabad Şairleri (Edebiyat Tarihi)-s. 146-147
Yahya Kemal- Bir Saki (Bulunmuş Sahifeler)-s. 146
Yahya Kemal- Mahurdan Gazel (Bulunmuş Sahifeler)-s. 147
Ravo du Dömond- Lirik Japon Dramı (Japon Edebiyatı)-s. 148
Eski Halk Türküleri (Halk Edebiyatı Numuneleri)-s. 148
Ahmed Refik- Sultan Ahmed-i Salis ve Damadı (Tarih)-s. 149-153
Ziya Gökalp- Eski Türk Devleti 2: Türklerin İlk Kahramanı-s. 153-155
Nedim- Sadabad Kasidesi (Unutulmuş Sahifeler)-s. 155
Ömer Seyfeddin- Hatfeden Bir Seda (Hikâye)-s. 156-157
Görres- İhtiyar Çalgıcı (Alman Şiiri)-s. 157
K.Ş.-Bir Hadise (Şuun)-s. 158
K.Ş.-Beynelmilel Yeni Bir Lisan (Şuun)-s. 158
K.Ş.-Bir Rüya (Şuun)-s. 158
K.Ş.-Gülelim mi, Ağlayalım mı? (Şuun)-s. 158
J.V. Piyeustuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 159
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 160

Sayı:35- 14 Mart 1918

Necmeddin Sadak- Milletler Hukuku (Hafta Musahabesi)-s. 161
Ziya Gökalp- Milliyetçilik ve Beynelmilliyetçilik (İctimaiyyat)-s. 162-164
Nedim- Şarkı (Unutulmuş Şarkılar)-s. 162
Nedim- Şarkı (Unutulmuş Şarkılar)-s. 163
Halid Fahri- Bulutlara Yakın (Şiir)-s. 164-165
Köprülüzade Mehmed Fuad- Hüseyin Daniş Bey'e (Edebiyat Musahabeleri)-s. 165-167
Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivaç Nikah Akdinde (Aile Hukuku)-s. 167-168
Ahmed Refik- Pasarofça Musalahası Akdedilirken (Tarih)-s. 169-172
Ziya Gökalp- En Eski Türk Devleti 3: Türk İttihadı-s. 173-175
Yahya Kemal- Şeref Abad (Bulunmuş Sahifeler)-s. 173

Rudolf Aleksandır Şırayder/Rudolf Alexander Schröder- Sevgiliye (Yeni Alman Şiirleri)-s. 175
Refik Halid- Vehbi Efendi'nin Şüphesi (Hikâye)-s. 175-177
Avram Galanti- Kitab-ı Mukaddes'in Türkçe'ye Tercümeleri (Lisan Tarihi)-s. 177-178
Kazım Şınası- Ayestefanos ve Breslitovski (Şuun)-s. 178
Kazım Şınası- Bir Mektub (Şuun)-s. 178
Kazım Şınası- Harb Edebiyatı, Konferanslar (Şuun)-s. 178
Kazım Şınası- Mebeyn Orkestrası (Şuun)-s. 178
J.V. Piyenstuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 179
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 180

Sayı:36- 21 Mart 1918

Necmeddin Sadak- İki Tehlike (Hafta Musahabesi)-s. 181
Satı- Mükafat ve Mücazat Hakkında (Terbiye Meselesi)-s.182-183
Ziya Gökalp- Mükafat ve Mücazat Meselesine Dair Birkaç Söz (Terbiye Meselesi)-s. 183-185
Faruk Nafiz- Filisitn'den Geçerken (Şiir)-s. 185
Köprülüzade Mehmed Fuad- Asırlar Arasından (Çanakkale Hatıraları)-s. 185-186
Köprülüzade Mehmed Fuad- Hüseyin Daniş Bey'e (Edebiyat Musahabeleri)-s. 186-188
Faik Sabri- Kars, Ardahan ve Batum Hakkında (Kutulan Türk Memleketleri)-s. 189-192
M.N.A.- Devleti Aliye- Rusya Münasebeti Karadeniz- Boğazlar Meselesi (Tarih)-s. 192-194
Müderriş Şerafeddin- Türk Tarihine Dair (Tenkid)-s. 194-195
V. Möller- Bireslav'ın Çan Dökücüsü (Alman Şiirleri)-s. 195
Ömer Seyfeddin- Müjde (Hikâye)-s.196
Kahramanlık Türküleri (Halk Edebiyatı Numuneleri)-s. 197
Aşk Türküleri (Halk Edebiyatı Numuneleri)-s. 197
Enis Behiç (Koryürek)- Çanakkale Şehitliğinde (Unutulmuş Sahifeler)-s. 197
Kazım Şınası- Çanakkale (Şuun)-s. 198
J.V. Piyenstuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 199
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 200

Sayı:37- 28 Mart 1918

Necmeddin Sadak- Bolşevik Tehlikesi (Hafta Musahabesi)-s.201
Ziya Gökalp- Milliyetçilik ve Cemiyetçilik (İctimaiyyat)-s. 202
Ayas- Don Kışot (Edebiyat Musahabeleri- Edebiyat Enmuzecleri)-s. 202-204
Halid Fahri- Sulh Gecesi (şiir)-s. 204-205
Akil Koyuncu- Bir Gezinti (Şiir)-s. 205
Hakkı Süha (Gezgin)- Son Gece (Şiir)-s. 205
Tekin Alp- Tesanüdcülük 5: Yeni İstikamet (İktisadiyat)-s. 205-207
Viktor Hugo (Müt.:Halil Nihad)- Terennüm (Şiir)-s. 206
İhsan Mukbil- Sevgilime-s. 206
Avram Galanti- Türk Kelimesinin Menşei Etrafında (Tarih)-s. 207-208
Ahmed Refik- Pasarofça Sulhünden Sonra İstanbul (Tarih)-s. 209-213

İbrahim Alaaddin- Tembel Çocuklar 2 (Terbiye Meselesi)-s.213-215
Sami- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 215
Sami- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 216
Ömer Seyfeddin- Terakki (Hikâye-Fantezi)-s. 215-216
Bir Gemici Türküsü (Halk Edebiyatından Numuneler)-s. 216
Ömer Seyfeddin- Beyaz Ayı-s. 216
Kazım Şinasi- Kırım Hakkında (Şuun)-s. 217
Kazım Şinasi- Garb Meselesi (Şuun)-s. 217
J.V. Piyeustuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 218-219
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 220

Sayı:38- 4 Nisan 1918

Refik Halid- Lisana Hürmet (Hafta Musahabesi)-s. 221-222
Ziya Gökalp- Mükafat ve Mücazat Meselesine Dair Birkaç Söz (Terbiye Meselesi)-s. 222-225
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından 1 (Şiir-Nesir)-s. 225-226
İhsan Mukbil- Her İtirafdan Sonra (Şiir)-s. 226
Hakkı Süha- Yıldızlar Önünde (Şiir)-s. 226
Ahmed Cevad (Emre)- Lisanların Eşsizliği (Lisan Meselesi)-s. 226-228
S.- Fransa'da Yeni Zenginler (Harb Dedikoduları)-s. 228
Ahmed Refik- Sultan Ahmed-i Salis'in Hayatına Dair (Tarih)-s. 229-232
Sami- Bir Kaside Girizgâhı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 232
Ziya Gökalp- Rusya'daki Türkler Ne Yapmalı?-s. 233-235
Refik Halid- Koca Öküz (Hikâye)-s. 235-2357
Kazım Şinasi- Millet Meclis (Şuun)-s. 237
Kazım Şinasi- Harb Zenginleri (Şuun)-s. 237
Kazım Şinasi- İzdivac İlanları (Şuun)-s. 237
J.V. Piyeustuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 238-239
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 240

Sayı:39- 11 Nisan 1918

Refik Halid- Yazıya Hürmet (Hafta Musahabesi)-s. 241
Hüsayin Ragıb- Hayat Mücadelesinde Kadın (Kadın Meselesi)-s. 242-243
Ahmed Refik- Gazi Zeynel Bey (Tarihi Menkıbeler)-s. 243-244
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından (Şiir-Nesir)-s. 245
Halid Fahri- Kış Gecesi (Şiir)-s. 245
İhsan Mukbil- Aşkın Duası (Şiir)-s. 245
Hakkı Süha- Tuna (Şiir)-s. 245-246
Mustafa Namık- Osmanlı Müellifleri (Kitabiyat Tahillleri)-s. 246-247
Gregory Aleksanski- İhtilale Kadar Rusya 1: Rusya'da Mütefekkirler Sınıfı ve Nihilizm-s.247-248
Nigar Binti Osman- Anarım (Unutulmuş Sahifeler)-s. 248
Köprülüzade Mehmed Fuad- Nigar Hanım (Edebi Tedkik)-s. 249-525
Ziya Gökalp- En Eski Türk Devleti 4: Türk Harsı-s. 253-254
M.N.A.- Devleti Aliye- Rusya Münasebeti Karadeniz- Boğazlar Meselesi 2 –s.254-256
Ömer Seyfeddin-Dama Taşları (Hikâye)-s. 256-258

Kazım Şinasi- Dâhili İstikrah (Şuun)-s. 259
Kazım Şinasi- Malûl Gazilerimiz (Şuun)-s. 259
Kazım Şinasi- Hilal-i Ahmer Takvimi (Şuun)-s. 259
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s.259-260

Sayı:40- 18 Nisan 1918

Refik Halid- Mizahda Ehliyyet-s. 261
Ziya Gökalp- Türkçülük Nasıl Doğdu? (İctimaiyyat)-s. 262-263
Tekin Alp- Yeni İstikamet İstikrazı (İkdisadiyat)-s. 263-264
Ahmed Hikmet (Müftüoğlu)- “Aha” Deresi Kenarında (Şiir)-s. 265
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından (Şiir-Nesir)-s. 265-266
Ömer Seyfeddin- Ayın Takdiri (Şiir)-s.266
Faruk Nafiz- Kır Türküsü (Şiir)-s. 266
Halim Sabit- Şimal Türklerinde Türkçülük ve Tatarcılık (Milliyetçilik Tarihi)-s. 267-268
Ahmed Refik-İstanbul'da Ecnebi Ressamlar: Van Mur, Heyler (Osmanlı Tarihi-s.269-272
Sami- Ali Paşa Vassında Bir Kaside (Unutulmuş Sahifeler)-s. 272
Ahmed Cevad- Lisan Nasıl Değişir (Lisaniyat)-s. 273-274
Muhammed- İhtidat-ı İslam Hakkında Bir Tecrübe-i Kalem (Tenkid)-s. 275-277
Karl Montezzer- İki Düşman Kardeş (Almanlarda Harb Edebiyatı)-s. 278-279
Kazım Şinasi- Batum (Şuun)-s. 279
Kazım Şinasi- Tarihde İstikrah (Şuun)-s. 279
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 280

Sayı:41- 25 Nisan 1918

Refik Halid- Yan Geldizm (Hafta Musahabesi)-s. 281
Ziya Gökalp- Para ve Tesanüd (İctimaiyyat)-s. 282-283
Avram Galanti- Kullandığımız Türkçe Yazıların Menşei (Lisaniyat)-s. 283-284
İbrahim Alaaddin- Nöbetçi (Şiir-Çanakkale İzleri)-s. 285
O. Seyfi- Kendi Kendime 2 (Şiir)-s. 285
Halid Fahri- Baharda Mehtaba Karşı (Şiir)-s. 285
İhsan Mukbil- Yalan (Şiir)-s. 285
M.N.A.- Devlet-i Aliye- Rusya Siyasi Münasebeti ve Karadeniz- Boğazlar Meselesi (Tarih)-s. 285-288
Yahya Kemal (Beyatlı)- Nazar (Bulunmuş Sahifeler)-s. 288
Köprülüzade Mehmed Fuad- Baki: Hayatı ve Tabiatı (Edebiyat Tarihi-Baki Zamanı)-s. 289-293
Baki- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 293
Halim Sabit- Şimal Türklerinde Türkçülük ve Tatarcılık (Milliyetçilik Tarihi)-s. 293-294
Necmeddin Sadak- İhtilalden Evvel Rusya 2: Rusya'da Aile ve Kadın Hayatı-s. 294-295
Ömer Seyfeddin- Yalnız Efe (Hikâye)-s. 296-297
Halk Türküleri (Halk Edebiyatı Numuneleri)-s. 297
Kazım Şinasi- İaşe İşleri (Şuun)-s. 298
Kazım Şinasi- Yine Harb Zenginleri (Şuun)-s. 298

Kazım Şinasi- Bir Sual (Şuun)-s. 298
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 299-300

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Refik Halid- Harb Zengini (Hafta Musahabesi)-s. 301-302
Ziya Gökalp- Eski Türkçülük ve Yeni Türkçülük (İctimaiyyat)-s. 302-304
Yahya Kemal- Şarkılar 1 (Bulunmuş Sahifeler)-s. 304
Akil Koyuncu- Kendi Kendime (Şiir)-s. 304
İhsan Mukbil- Tahssür (Şiir)-s. 304
Satı- Mükafat ve Mücazat Hakkında: Ziya Gökalp'a Cevab (Terbiye Meselesi)-s. 305-307
Ziya Gökalp-Müntezir ve Mutazi Müeyyideler (Terbiye Meslesi)-s. 308-309
Jan Jak Russo/Jean Jacques Rousseau- Bir Mektub (Fransız Edebiyatından)-s. 308
Kazım Şinasi- On Üçüncü Asırda İstikraz İşleri (Osmanlı Tarihi)-s. 309-312
A.Cevad- Irak (Kafkasya'da Osmanlı İhtiyakı)-s. 312
Tekin Alp- Tesanüdcülük 7 (İktisadiyat)-s. 313-314
M.N.A.- Devlet-i Aliye- Rusya Siyasi Münasebeti ve Karadeniz- Boğazlar Meselesi 4 (Tarih)-s. 314-316
Necmeddin Sadak- Karl Marks (İctimaiyyat Tarihi)-s. 316-317
Gublo- Adalet (Felsefe)-s. 318
Beyrut Vilayeti (Yeni Kitaplar)-s. 318
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 319-320

Sayı: 43- 9 Mayıs 1918

Refik Halid- Sinema Derdi (Hafta Musahabesi)-s. 321-322
Ziya Gökalp- İktisadi Vatanperverlik (İctimaiyyat)-s. 322-323
Baki Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 323
Ağaoğlu Ahmed- Rus İnkılabının En Mühim Amili (Bugünün Meseleleri)-s. 323-324
İbrahim Alaaddin- Atide Çanakkale (Şiir-Çanakkale İzleri)-s. 324
Akil Koyuncu- Aşk (Şiir)-s. 324
Halid Fahri- İlk Buse (Şiir)-s. 324-325
İhsan Mukbil- Ölümlere Kadar (Şiir)-s. 325
Refid Safvet- Kafkas Etekleri Türk Ticaret Yolları (Ticaret Yollarımız)-s. 325-327
A.Cevad- Derdim (Kafkasya'da Osmanlı İhtiyakı)-s. 328
Şerafeddin- Kars Osmanlı İstilasına Kadar (Kurtulan Memleketlerimiz)-s. 328-329
Köprülüzade Mehmed Fuad- Baki: Hayatı ve Tabiatı 2 (Edebiyat Tarihi- Baki Zamanı)-s. 329-331
Gublo (Müt: Necmeddin Sadak)- Adalet ve İhsan (Felsefe)-s.332
M.N.A.-Devlet-i Aliye- Rusya Siyasi Münasebeti ve Karadeniz- Boğazlar Meselesi 5 (Tarih)-s. 333-335
Tekin Alp- Tesanüdcülük 8 (İktisadiyat)-s. 335-337
A.N.- Kardeş Kömegi (Yeni Kitaplar)-s. 337-338
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s.339-340

Sayı:44- 16 Mayıs 1918

Refik Halid- İlk Bahar (Hafta Musahabesi)-s.341-342
Ahmed Emin- Muavenet-i Umumiye (İctimaiyyat- İctimai Siyaset)-s. 342-343

İbrahim Alaaddin- Türk Askerleri (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 344
Akil Koyuncu- Denize Karşı (Şiir)-s. 344
Halid Fahri- Lanet (Şiir)-s. 344
O. Seyfi- İlk Çarşaf (Şiir)-s. 344
İhsan Mukbil- Marmaraya Karşı (Şiir)-s. 344
Köprülüzade Mehmed Fuad- Hüseyin Daniş Bey'e (Edebiyat Musahabeleri)-s. 345-346
M.F.- Bir Hiciv Münasebetiyle-s. 346-347
Ahmed Cevad- Şiveler ve Lehçeler (Lisaniyata)-s. 347-348
Faik Sabri- Kars Hakkında (Kurtulan Türk Memleketleri)-s. 349-353
Şerafeddin- Kırım'da Yetişen Türk Alimleri (Tarih)-s. 353-355
Vecizeler-s. 355
Birkaç Türkü (Halk Edebiyatından Numuneler)-s. 356
Halim Sabit- Nikah Akdinde Buluş Meselesi (Aile Hukuku)-s. 356-358
Tekin Alp- İnkılabın Son Perdesi (İktisadiyat- Dahili İstikraz Münasebetiyle İktisadi Hayat)-s. 358
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 359-360

Sayı:45- 23 Mayıs 1918

Refik Halid- Gazetecilikde Noksanlarımız (Hafta Musahabesi)-s. 361
Zekeriya- Kondorse (İctimaiyyat- İctimaiyyat Tarihinden)-s. 362
Tekin Alp- Tesanüdcülük 9 (İktisadiyat)-s. 363-364
Hıfzi Tevfik- Veda (Şiir)-s. 364
Hakkı Süha- Saçların (Şiir)-s. 364
Süleyman Selami- Sensiz (Şiir)-s. 364
Mehmed İhsan- Saba Melikesi (Şiir)-s. 364
Lökon dö Lil/Leconte de Lisle- İlyada-s. 365-367
N.S.- Şuun-s. 368
Fon Lökök- Dördüncü Turfan Alman Heyeti (Eski Türk Medeniyeti)-s. 368-372
Avram Galanti- Osmanlı Sancağının Menşei Etrafında (Tarih)-s. 373-374
Ahmed Cevad- Lafız ile Mânâ (Lisaniyata)-s. 375-376
Maksim Gorki (Müt: Ruşen Eşref)- Şahin Türküsü (Hikâye- Rus Edebiyatından)-s. 378-379
Baron Aşandrof- Oğlumun Ölümü (Alman Şiirleri)-s. 378
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 379-380

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

Refik Halid- Tanzimat Seyahati (Hafta Musahabesi)-s. 381-382
Ziya Gökalp- Muhtelif İlim Telakkileri (İctimaiyyat)-s. 382-385
A.Cevad- Niye Gelmedik? (Kafkasya'da Osmanlı İhtiyakı)-s. 385
Ali Canib- Şarkın Mezarlığı (Şiir)-s. 386
İbrahim Alaaaddin- Bugünün Çocuklarına (Şiir)-s. 386
İhsan Muhbel- Bir Dargın ki (Şiir)-s. 386
Halid Fahri- Baharda Bir Ses (Şiir)-s. 386
Faruk Nafiz- Ayrılık (Şiir)-s. 386
Köprülüzade Mehmed Fuad- Eski İstanbul ve Şairlerimiz (Edebiyat Musahabeleri)-s. 387-388

Ayni- Murabba (Unutulmuş Sahifeler)-s. 388
Abdülhak Hamid- Merkad Fatih'i Ziyaret (Unutulmaz Sahifeler)-s. 388
Köprülüzade Mehmed Fuad- Fatih Devrinde Edebi Hayat (Edebiyat Tarihi)-s. 389-391
Gustav Şolonberj- Ecnebi Müverrihlerine Göre İstanbul ve Fatih Sultan Mehmed-s. 391-393
Bursalı Ahmed Paşa- Yeni Saray Kasidesi-s. 393-394
Namık Kemal- Fatih'in Maarifperverliği (Fatih'in Şahsiyetine Dair)-s. 394
Akil Koyuncu- İstanbul'un Fethi (465. Fethi Yıldönümü Münasebetiyle)-s. 394
Ahmed Emin- Maneviyat-ı Umumiye 2 (Fikir Hayatı- İctimai Siyaset)-s. 395-397
Lökont Dö Lil/ Leconte de Lisle (Müt. Ömer Seyfedin)- İlyada 2 -s. 397-398
A.Cevad- İmdad (Kafkasya'da Osmanlı İhtiyakı)-s. 398
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 399-400

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Refik Halid- Yananlara Yardım (Hafta Musahabesi)-s. 401-402
Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 1: Dinle Sihrin Farkı (İctimaiyyat)-s. 402-405
İbrahim Alaaddin- Bugünün Çocuklarına 2 (Şiir)-s. 405
Akil Koyuncu- Bahar (Şiir)-s. 405
Halid Fahri- Kafkasya'ya Doğru (Şiir)-s. 405
Yahya Saim (Ozanoğlu)- Kır Akşamları (Şiir)-s. 405
Müderriş Şerafeddin- Türk Melekeleri (Türk Medeniyeti Tarihi)-s. 406
Tekin Alp- Tesanüdcülük 10 (İktisadiyat)-s. 406-40/
Yahya Kemal- Şarkılar 2 (Bulunmuş Sahifeler)-s. 408
Yahya Kemal- Telakki (Bulunmuş Sahifeler)-s. 408
Fon Lökok- Seyahat (Dördüncü Turfan Alman Heyeti)-s. 409-412
Arsed- Hakiki İnsan (Alman Şiirleri)-s. 412
Hayne/Heine- Su Perisi (Alman Şiirleri)-s. 412
Fıraylıgrat/ Freiligrath- Çam (Alman Şiirleri)-s. 412
Lökont Dö Lil/ Leconte de Lisle (Müt. Ö. S.)- İlyada 3 -s.413-414
M.A.N.- Devleti Aliye-Rusya Siyasi Münasebeti İkinci Kısım Küçük Kaynarca Muahedesi ve Zeyli 1 (Tarih)-s. 414-
Dostoyevski (Mütercim: Refik Halid)- Zindan Hatıraları (Hikâye)-s. 417-418
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 419-420

Sayı: 48- 13 Haziran 1918

Refik Halid- Çocukluğumun Ramazanları (Hafta Musahabesi)-s. 421-422
Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 2: İlahlar Türkçe'de İlah İsimleri (İctimaiyyat)-s. 422-425
M. Zekeriya- Demokrasi Hakkındaki Son Telakkiler (Fikir Hayatı)-s. 426-427
M.A.N.- Devleti Aliye-Rusya Siyasi Münasebeti İkinci Kısım Küçük Kaynarca Muahedesi ve Zeyli (Tarih)-s. 428
Yahya Kemal- Abdülhak Hamid'e Gazel (Bulunmuş Sahifeler)-s. 428
Ahmed Refik- Sultan Mahmud-u Sani Devrinde Boğaziçi (Osmanlı Tarihi)-s. 429-431
İbrahim Alaaddin- Bir Kurşun (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 432
Halid Fahri- Öc (Şiir)-s. 432

Akil Koyuncu- Kendi Kendime (Şiir)-s. 432
Ahmed Cevad- Türkçe ile Hindu-Avrupai ve Sami Arasında Kelimenin Tahlili (Lisaniyat)-s. 433-435
Leon Tolstoy (Müt: Ruşen Eşref)- Baba Vasili (Hikâye- Rus Edebiyatından)-s. 435-437
Lökont Dö Lil/ Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 4-s. 437-438
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 439-440

Sayı: 49- 20 Haziran 1918

Refik Halid- Buğdaya Methiye (Hafta Musahabesi)-s. 441-442
Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 3: Yer Sular (İctimaiyyat)-s. 442-446
Lökont Dö Lil/ Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 5-s. 447-448
Ahmed Refik- Çar I. Pol ve Zamanı (Tarih)-s. 449-453
Ali Ulvi (Elöve)- Buğday Tarlası (Şiir)-s. 453
Hıfzi Tevfik (Gönensay)- Derdim (Şiir)-s. 453
İhsan Mukbil- Aşkın Şikâyeti (Şiir)-s. 453
Akil Koyuncu- Şikâyet (Şiir)-s. 454
Faruk Nafiz- Yıllardır (Şiir)-s. 454
Ahmed Cevdet- Kafkasya'ya Dair (Osmanlı Tarihi)-s. 454-457
Refik Halid- Şeftali Bahçeleri (Hikâye)-s. 457-459
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 460

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Refik Halid- Bezgin Yürekler (Hafta Musahabesi)-s. 461-462
Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 4: Tanrılarla Yer Sular (İctimaiyyat)-s. 462-466
İbrahim Alaaddin- Yaralının Derdi (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 466-467
Süleyman Selami- Kurumuş Menba (Şiir)-s. 467
Ali Canib- Labedî Hisler (Badiyat Bahisleri)-s. 467-468
Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa Devrinde İstanbul (Osmanlı Tarihi)-s. 469-471
Halid Fahri- Bahar Sabahı (Şiir)-s. 471
İhsan Mukbil- Son Niyaz (Şiir)-s. 471
Faruk Nafiz- Gezdiğim Yer (Şiir)-s. 471
Yahya Saim- Bir Heykel Parçasından (Şiir)-s. 471
Zeki Salih- Eski Günlerde (Şiir)-s. 471
Leon Tolstoy (Müt: Ruşen Eşref)- İkinci Nikolay'a Mektub (Hikâye- Rus Edebiyatından)-s. 472-474
Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivaç: İzdivaçda Velayet (Aile Hukuku Tarihinden)-s. 484-485
Şiller/Schiller (Müt: Emin Said)- Dalgıç (Alman Şiirleri)-s. 475-476
Avram Galanti- Kullandığımız Türkçe Ay İsimlerinin Menşei (Tarih)-s. 476-478
Avrupa Postası (Şuun)-s. 478
Lökont Dö Lil/ Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 6-s. 479-480

Sayı:51- 4 Temmuz 1918

Refik Halid- Tembel Nesil (Hafta Musahabesi)-s. 481
Ziya Gökalp- Türkçülük veTürkiyecilik (İctimaiyyat)-s. 482
Köprülüzade Mehmed Fuad (Edebiyat Musahabeleri)-s. 483-486

Hakkı Süha- Meriç-s. 484

Necmeddin Sadak- Harbin İlk Neticeleri (Fikir Hayatı)-s. 486-488

M.A.N.- Asırlık Bir “Defter-i Tayinat ve Enamat” (Tarih Sahifeleri)-s. 488

Münir Mazhar- Bizans Tarihi’ne Ait İki Ders (Tarih)-s. 489-494

M. Şemseddin- Şimal Türkleri ve Tatarlık (Millî Meseleler)-s. 494-499

Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt. Ö. S.)- İlyada 7-s. 499-500

Sayı: 52- 13 Temmuz 1918

Beşinci Sultan Mehmed Reşad Han’ın İrtihali-s. 501-502

Necmeddin Sadak- Hürmet Borcu (Hafta Musahabesi)-s. 502

Ziya Gökalp- Maarif ve Hars (İctimaiyyat)-s. 502-503

Yüksek Ökçeler (Kadın Meseleleri)-s. 504

M. Şemseddin- Şimal Türkleri ve Tatarlık (Millî Meseleler)-s. 505-507

Ahmed Cevad- Lisanımızda Teksir (Lisaniyat)-s. 507-508/513

Ahmed Refik- Tarihde Kadın Simaları: Mari İstavret, Elizabet (Tarih)-s. 509-512

Halim Sabit- İslamiyet’ten Evvel ve Sonra Ehliyet-i Velayet (Hukuk-u Aile Tarihinden)-s. 513-514

Emin Ali- Tarih Usulüne Dair (İlmi Tedkikler)-s. 514-517

Maksim Gorki (Müt. Ruşen Eşref)- Fırtınalı Bir Gecede (Hikâye)-s. 517-519

Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt. Ö. S.)- İlyada 8-s. 519-520

ÜÇÜNCÜ CİLD

Sayı:53- 18 Temmuz 1918

Refik Halid- Üç Dişli Kargı (Hafta Musahabesi)-s. 1-2

Falih Rıfkı- Neferim Mehmed (Nesir)-s. 2-4

Faruk Nafiz- Sensiz Bahar (Şiir)-s. 4

Yahya Saim- Ölünün Kalbi (Şiir)-s. 4

Halim Sabit- İslamiyet’ten Evvel ve Sonra İzdivac: Ehliyet-i Velayet (Hukuk-u Aile Tarihinden)-s. 5-8

Yahya Kemal- Özleyen (Bulunmuş Sahifeler)-s. 6

Ahmed Refik- Raşid (Tarih)-s. 9-14

Avram Galanti- Hazreti Halid’in Kabrinin Keşfi Eterafında (İlmi Tedkikler)-s. 14-15

Maksim Gorki (Müt. Ruşen Eşref)- Bir Kahraman-s. 15-16

Necmeddin Sadak- Harbde Fransa (Fikir Hayatı)-s. 16-17

Necmeddin Sadak- Din ve Hayat (Yeni Kitaplar)-s. 17-18

Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt. Ö. S.)- İlyada 9-s. 18-20

Sayı: 54- 25 Temmuz 1918

10 Temmuz, 10. Yıl (Millî Bayram)-s. 21

Refik Halid- Son On Senelik Edebiyata Dair Bir Hülasa (Hafta Musahabesi)-s. 21-23

Falih Rıfkı- İsa’nın Merkadından Çıkan Ruh (Nesir)-s. 23-25

Köprülüzade Mehmed Fuad- Ahi (Harabat Erenleri)-s. 25-26

Ali Canib- Yaz Görüşleri (Şiir)-s. 26

Mehmed Emin- Azerbeycan Heyet-i Murahhasası Reisi Resulzade Emin Bey’in

Mühim Beyanı (Millî Meseleler)-s. 26-28

Ahmed Refik- Paris’te Türkkârı Sanat (Osmanlı Tarihi)-s. 29-31

Leon Tolstoy (Müt:Ruşen Eşref)- Genç Çar (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 32-35
Viktor Eftimoyo (Müt:Necmeddin Sadak)- Dişi Geyik (Romanya Edebiyatı Numunelerinden)-s. 36
Necmeddin Sadak- Harb ve Maarif (Fikir Hayatı)-s. 36-37
Yahya Saim- Sahil ve Kır Akşamları- s. 37
Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 10-s. 38-40

Sayı: 55- 1 Ağustos 1918

Refik Halid- Kenan Çobanları (Hafta Musahabesi)-s. 41-42
Falih Rıfkı- Halid ve Arkadaşı Memduh (Nesir)-s. 42-43
Necmeddin Sadak- Program Hataları (Terbiye Meselesi)-s. 43-45
Tekin Alp- Tesanüdcülük: İctimai Duygu (İctimaiyyat)-s. 45-46
Lamartine (Müt:Ali Ulvi)- Gül (Şiir)-s. 46-47
İbrahim Alaaddin- Ayrılırken (Şiir-Çanakkale İzleri)-s. 47
Faruk Nafiz- Şüphe (Şiir)-s. 47
M.A.N.- İnşau'l- Merğub (Eski Kitaplar)-s. 47-48
Ahmed Refik- Naima (Osmanlı Tarihi)-s. 49-53
İvan Turgenyef (Müt: Ruşen Eşref)- Biyerof (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 53-55
Kenan Çobanları (şuun)-s. 55-56
Z.- Ucuz ve Sihhi Meskenler (İlmi Meseleler)-s. 56-59
Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 11-s. 59-60

Sayı: 56- 8 Ağustos 1918

Refik Halid- Yaz (Hafta Musahabesi)-s. 61-62
Ziya Gökalp- İctihad ve Mücahede (İctimaiyyat)-s. 62-64
Falih Rıfkı- Cephe (Nesir)-s. 64-65
Yahya Saim- Cami Avlusunda-s. 65
İbrahim Alaaddin- İstanbul'a Dönüş (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 66
Faruk Nafiz- Arzu (Şiir)-s. 66
Necmeddin Sadak- Okumak Zevki (Fikir Hayatı)-s. 66-67
Tekin Alp- Tesanüdcülük: Demokrasinin Gayesi (İctimaiyyat)-s. 67-68
Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa Sedaretinde Babıali 1 (Osmanlı Tarihi)-s. 69-73
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 1-s. 73-75
Dostoyevski (Müt:Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 75-78
Refik Halid- Yatık Emine 1 (Hikâye)-s. 78-80

Sayı:57-15 Ağustos 1918

Necmeddin Sadak- Kumar (Hafta Musahabesi)-s. 81
Ziya Gökalp- Hars ve Siyaset (İctimaiyyat)-s. 82-83
Falih Rıfkı- Eski Saat (Nesir)-s. 84-85
Köprülüzade Mehmed Fuad- Osmanlı Edebiyatının Başlangıcı (Edebiyat Musahabeleri)-s. 85-88
İhsan Mukbil- Şehidler Anarken (Şiir)-s. 88
Halid Fahri- Sahilde (Şiir)-s. 88

Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa'nın Sedaretinde Babıali 2 (Osmanlı Tarihi)-s. 89-92
Halid Fahri- Yine Vezin Meselesi 1 (Edebi Tedkikler)-s. 93-94
Avram Galanti- Oğuz Han Efsanesi Etrafında (Tarih)-s. 94-95
Necmeddin Sadak- Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak (Yeni Kitaplar)-s. 95-96
Saracoğlu Mehmed Şükrü- Şark Meselesi (İlmi Tedkikler)-s. 96-98
Refik Halid- Yatık Emine 2 (Hikâye)-s. 99-100

Sayı: 58- 22 Ağustos 1918

Ruşen Eşref (Ünaydın)- Tevfik Fikret (Hafta Musahabesi)-s. 101-103
A.R.- Hakkı Paşa (Büyük Devlet Adamları)-s. 103-106
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından 4-s. 106-107
Sezar Fılayişlen (Müt: Emin Said)- Sanatkar (Alman Edebiyatı)-s. 107-108
Halid Fahri- Dargın (Şiir)-s. 108
İhsan Mukbil- O Günün Hatırası (Şiir)-s. 108
Yahya Saim- Ağaçlılar İçinde (Şiir)-s. 108
Viktor Hügo/Victor Hugo (Müt: Halil Nihad)- Kanadalı Kadın (Şiir)-s. 108
Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa Sedaretinde Babıali (Osmanlı Tarihi)-s. 109-113
Halid Fahri- Yine Vezin Meselesi 2 (Edebi Tedkikler)-s. 113-115
A.F.- Bir İzah-s. 115-116
Saracoğlu Mehmed Şükrü- Şark Meselesi (İlmi Tedkikler)-s. 116-118
Refik Halid- Yatık Emine 3 (Hikâye)-s. 118-120

Sayı: 59- 29 Ağustos 1918

Necmeddin Sadak- Asrın Zıyanları (Hafta Musahabesi)-s. 121-122
Ziya Gökalp- Kayı Sülalesinin Eskiliği ve Şerefi (Tarih)-s. 122-123
Köprülüzade Mehmed Fuad- “Şeyh Galib”e Dair (Edebiyat Tarihi)-s. 123-124
Halid Fahri- Yine Vezin Meselesi 3 (Edebi Tedkikler)-s. 124-126
Münir Mazhar-Bizans Sanatının Teşekkül ve İntişarı (Bizans Tarihi)-s. 126-128
Henri Galuk/Hanry Glück (Müt: Ahmed Cemal)- Türk Sanatı (Nefis Sanatlar)-s. 129-132
Tekin Alp- Harb ve İktisad 1 (İktisadiyat)-s. 133-134
(Müt:Şerredin)- Eski Türk Memleketlerinde (İlmi Tedkikler)-s. 134-136
Hamdi Halim- Yirminci Asırda Beynelmilel Muvazene Politikası (Siyasi Meseleler)-s. 136-137
Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatı)-s. 137-140

Sayı: 60- 5 Eylül 1918

Necmeddin Sadak- Çocuk Kolerası (Hafta Musahabesi)-s. 141
Ziya Gökalp- Hars ve Medeniyet (İctimaiyyat)-s. 142-143
Faliş Rıfkı- Bende Konağı (Nesir)-s. 144-146
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından- s. 146-147
Ahmed Refik- Cellad Karaali (Tarihi Simalar)-s. 147-148
Hakkı Süha (Gezgin)- Orduya-s. 148
Henri Galuk/Hanry Glück (Müt: Ahmed Cemal)- Türk Sanatı (Nefis Sanatlar)-s.149-152

Faruk Nafiz- Bir Mersiye-s. 152
Avram Galanti- Türkçe Elifba Harflerinin Mânâları (Lisan Meselesi)-s. 153-154
Tekin Alp- Zevaid Vergileri (İktisadiyat)-s. 154-155
İhsan Mukbil- Kardeşime (Şiir)-s. 155-156
Ali Canib- Yaz Görüşleri 2 Akşam (Şiir)-s. 156
Yahya Saim- Bir Başka Hayat (Şiir)-s. 156
Viktor Hügo/Victor Hugo- Yeraltında (Şiir)-s. 156
O. Seyfi-Ordu Kafkasya'ya Girince (Şiir)-s. 156
Halil Nihad- Karlı Bir Gece (Şiir)-s. 156
Saracoğlu Mehmed Şükrü- Şark Meselesi (İlmi Tedkikler)-s. 156-157
Ali Ulvi- Aşka Tahassür-s. 159
Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 157-160

Sayı:61- 12 Eylül 1918

Refik Halid- İstanbul Sokaklarında (Hafta Musahabesi)-s. 161-162
Ziya Gökalp- Harsla Medeniyetin Münasebetleri (İctimaiyyat)-s. 162-164
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından 6- s. 164
Ahmed Refik- Kara Hasan Oğlu Hüseyin Osmanlı Tarihi- Ocak Ağaları)-s. 164-168
Münir Mazhar-Bizans Kostantiniyyesi (Bizans Tarihi)-s. 168/173-1766
Akil Koyuncu- Kendi Kendime-s. 175
O. Seyfi- Harb İçinde Bahar-s. 166
Köprülüzade Mehmed Fuad- Türk Sanatı (Nefis Sanatlar)-s. 169-172
Faruk Nafiz- Bahar Gelme (Şiir)-s. 172
Enis Behiç- Bir Çift İskarpın (Şiir)-s. 172
Halil Nihad- Sahilde (Şiir)-s. 172
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 2 (Lisaniyat)-s. 176-178
Tekin Alp- Harb İktisadı (Tesanüdçülük)-s. 178-179
Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 179-180

Sayı: 62- 26 Eylül 1918

Refik Halid- "Tavir ve Hareketimizi Islah Cemiyeti" (Hafta Musahabesi)-s. 181-182
Ziya Gökalp- Hars ve Irk (İctimaiyyat)-s. 182-185
Köprülüzade Mehmed Fuad- Nihali (Harabat Erenleri)-s. 185-187
İsmail Hakkı- Ahlâk Mücahadeleri (Terbiye Meselesi)-s. 187-188
Avram Galanti- Yine Osmanlı Sancağının Menşei Etrafında (Tarih)-s. 188/193
Ahmed Refik- Hoca Sadedin (Osmanlı Tarihi)-s. 189-192
Ali Canib- Epope Nedir? (Edebiyat Musahabeleri)-s. 193-195
İhsan Mukbil- Masumiyet-s. 195
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 3 (Lisaniyat)-s. 195-197
Silman Lanralof (Müt: Selim Sırrı)- Gizli Rabitalar 1 (İsveç Halk Hikâyeleri)-s. 197-198
Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 198-200

Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918

Refik Halid- Dediklerimiz (Hafta Musahabesi)-s. 201-202
Fali Rıfkı- Bir Meczupla Tanışmam 1 (Nesir)-s. 202-203
Odlu Türk- Azerbaycan'ın Payitahtı-s. 204-205
Necmeddin Sadak- Sınıf Mücadeleleri (İctimaiyyat)-s. 205-206
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 4 (Lisaniyat)-s. 206-208
Ahmed Refik- Hoca Sadeddin (Osmanlı Tarihi)-s. 209-214
Münir Mazhar- Bizans Konstantiniyyesi (Bizans Tarihi)-s. 214-216
Ömer Seyfeddin- Nakarat (Hikâye)-s. 216-220
Mehmed Nazım- Hala Servilerde Ağlıyor Mu? (Şiir)-s. 219

Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918

Refik Halid- Sulh (Hafta Musahabesi)-s. 221
Fali Rıfkı- Bir Meczupla Tanışmam 2 (Nesir)-s. 223-224
İsmail Hakkı- Ahlâk Mücadeleleri 2 (Terbiye Meselesi)-s.223-224
Kprülüzade Mehmed Fuad- Kayseriye Şehri (Fikir Hayatı)-S. 224-226
Faruk Nafiz- Vasiyet (Şiir)-s. 226
Yahya Saim- Devrana Dair (Şiir)-s. 226-227
Akil Koyuncu- Rasin İçin (Şiir)-s. 227
Silman Lanralof (Müt: Selim Sırrı)- Gizli Rabitalar 2 (İsveç Halk Hikâyeleri)-s.227-228
Ali Rıza Seyfi- Yüz Sene Evvel (Osmanlı Tarihi)-s. 229-234
İbrahim Alaaddin- Jan Jak Russo Terbiye Meselesi (Terbiye Meselesi)-s. 235-236
İvan Turgenyev (Müt: Rüsen Eşref)- Jermolay ile Değirmenci Kadın (Hikâye)-s. 236-239
Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 12-s. 239-240

Sayı: 65- 12 Teşrin-i Evvel 1918

Refik Halid- İnsaniyet (Hafta Musahabesi)-s. 241-242
Ahmed Hikmet- Alparslan (Nesir)-s. 242-245
Alfred Dumas (Müt: Akil Koyuncu)- Teşrin-i Evvel Gecesi (Şiir)-s. 245-247
Ahmed Refik- Osmanlı Tarihinde Kadın (Osmanlı Tarihi)-s. 249-252
Münir Mazhar- Konstantiniyye Latin İmparatorluğu (Bizans Tarihi)-s. 202-258
A.Midhat- Mesleki Zümreler ve Ahlâkî Hayat-s. 258-259
İbrahim Alaaddin- Harb Psikolojisi ve Terbiye (Terbiye Meselesi)-s. 259-260

Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918

Fali Rıfkı- Kara Gün Tecrübesi (Hafta Musahabesi)-s. 261-262
Ali Canib- Tercümanı Hakikat Edebiyatı (Edebiyat Tarihi)-s. 262-264
Ali Rıza Seyfi- Yüz Sene Evvel 2 (Osmanlı Tarihi)-s. 264-267
Hakkı Süha- Siperden Mektup 1 (Şiir)-s. 267
İhsan Mukbil- Arkandan (Şiir)-s. 267
Şükufe Nihal (Başar)- Son Dua (Şiir)-s. 267
Avram Galanti- Fransa ve Türkçe (Tarih)-s. 267-268
Ahmed Refik- Islahat Fermanı- Hristiyanlık Hukuku (Osmanlı Medeniyeti)-s. 269-276
İzzet Ulvi (Akyurt)- Hilal ve Kartal-s. 276-278
Ömer Seyfeddin- Tuhaf Bir Zulüm (Hikâye)-s. 278-280

Çanakkale Özel Sayısı

- Mehmet Talat- Birkaç Söz-s. 13
Sultan Mehmed Reşad- Çanakkale Şiiri-s. 15
Yahya Kemal- Tahmis-i Manzume-i Humayun-s. 16
Emin Ali- Çanakkale'ye Düşman Donanmasının Saldırıları-s. 17
Kemal Behic- Çanakkale Kara Savaşları-s. 53
Rabbani Fehmi- Rıza Bey'in Hatıra Defterinden -s. 81
Ahmet Hikmet- Çanakkale-s. 89
Ziya Gökalp- Çanakkale-s. 93
Gelibolu'ya Geçerken-s. 95
Nigar Binti Osman- Çanakkale'de Türk Ordusu-s. 101
Raif Necdet- Vatana İthaf-s. 102
Sati'- Çanakkale'ye Gelirken-s. 105
Abdurahman Şeref- Koca Cafer Paşa-s.108
Hüseyin Suad- Pervin'in Rüyası-s. 111
Celal Nuri- Gelibolu'da Türkler ve Homeros-s. 112
Sami Paşazade Sezai- Çanakkale'ye Dair-s. 114
İsmail Hakkı- Çanakkale Savunması Nedir?-s. 116
Enis Behiç- Gemiciler-s. 118
Mehmet Emin- Çanakkale Kahramanlığı ve Medeniyet-s. 124
Vahid- Resim Sanatı ve Övücün Ebedileştirilmesi-s. 127
Halil Ethem-Dünya Savaşı'nda Antika Eser ve Değerli Eşya Ticareti-s. 130
Hüseyin Ragıp- İki Lalenin Hikâyesi-s. 134
Ahmet Emin- Yaşamımızın Hikmeti-s. 137
Kazım Nami- Tosun Onbaşı'nın Destanı-s. 139
Nafi Atıf- İman İksiri-s. 148
Kazım Şinasi- Üçüncü Sultan Selim ve Çanakkale-s. 149
Halit Fahri- Çanakkale İçin-s. 157
Yunus Nadi- Çanakkale Savunması-s. 158
M. Şemseddin- Millî Yiğitlik-s. 162
Veliyüddin- Hak mı Kuvvet mi?-s. 170
İhsan Mukbil- Hıçkırıklar-s. 173
Rauf Yekta- Millî Tekbir Hakkında-s.175
Abdülhak Hamid- Tekbir-176
Hakkı Tarık- Çanakkale'ye Dair-s. 177
Hıfzı Tevfik- Çanakkale'ye Giderken-s. 179
Ali Canib- Seddülbahr Grubunu Ziyaret-s. 182
Mektup-s. 188
Hakkı Süha- Akın-s. 192
Hüsametdin- Osmanlı Azmi Karşısında İngilizler-s. 194
Mithat Cemal- Çanakkale-s. 202
Mehmet Ziya- Kale-i Sultaniye (Çanakkale) Kıyıları-s. 204
Musa Süreyya- Asker Türküsü-s.218
Faik Sabri- Çanakkale Boğazı Nasıl Açılmış?-s. 221
Ahmed Nedim- Namaz-s. 229
Bir Damla Kan Bir Damla Gözyaşı-s. 232

Hüseyinzade Ali- Dardanel Çiçekleri Arslan Ağzı-s. 238
M. Cevdet- Oğuzname Dede Korkut Kitabı-s. 240
Nazım Nami- Hasan Mevsuf Tabyası-s. 249
F. Celaleddin- Mustafa'nın Hilesi-s. 252
Emin Ali- Çanakkale'de Çocukluk Hatıraları-s. 256
Doktor Mehmed Fahri- Çanakkale Hücumu-s. 260
Tekin Alp- Dünya Savaşı'ndan Sonra Çanakkale Meselesi-s. 262
Ali Ekrem- Acaba Namazım Bozuldu mu?-s. 267
Mehmet Arif- Hamza Bey'in Fedakarlığı-s. 270
İbrahim Alaaddin- Çanakkale İzleri-s. 274
Salime Servet Seyfi- Oğlumu Hududa Gönderdikten Sonra-s. 276
Emin Ali- Kuzeyde-Güneyde İki Defada Dokuz Yara, Bir Kol-s. 279
Akil Koyuncu- Bir Azizlik-s. 285
Yahya Saim-Çanakkale-s. 288
Yahya Saim- Çanakkale Savaşı'nın Psikolojisi-s. 289
Ahmed Refik- Şehit Kara Mehmet-s. 294
Muhiddin Mekki- Türk'ün Sevinci Çanakkale'de Ulu Bir Cenk-s. 299
Necmeddin Sadak- Çanakkale'nin Eğitim Kuvveti-s. 306
Hüseyin Rahmi- Ali'nin Şehadeti-s. 308
Yarbay Mehmed Emin- Çanakkale'ye Dair-s. 312
Mehmed Emin- Sarı Kule-s. 316
Çanakkale Destanı-s.318
Işık Alp- Vatanıma-s. 321
Ruşen Şeref- Röpörtajlar-s. 324
Hüseyin Cahit- 18 Mart Zaferi'nin Yıldönümü Münasebetiyle-s. 378
Selim Sırrı- Tuhaf Bir Tesadüf-s. 381
Faliş Rıfkı- Çanakkale İçin-s. 383

DÖRDÜNCÜ CİLD

Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923

Faliş Rıfkı- 1918-1923- (Musahabe)-s. 1
Ziya Gökalp- Hilafetin İstiklali (İctimaiyyat)-s. 2
Ahmed Emin- Anadolu İnkılabı (Türk İnkılabı)-s. 2-3
İsmail Hakkı- Maarif Siyaseti Nedir?-s. 4-5
Ahmed Haşim- Bir Ağaç Karşısında (Nesir)-s. 5
Ziya Gökalp Bey'in Telgrafı-s. 5
Yakub Kadri (Karaosmanoğlu)- Bir Gence Nasihatler (Kıssa ve Hisse)-s. 6
Hamdullah Subhi- İrk ve Milliyet (Ankara'da Verilen Konferanslardan)-s. 7
Ahmed Refik- İkinci Sultan Murad Zamanında Edirne (İlk Payitahtlarımız)-s. 8
Piyer Loti/Pierre- Bir Kürek Mahkûmunun Kederi (Garb Edebiyatı)-s. 9
Hüseyin Rahmi Gürpınar- Tövbeler Tövbesi (Hikâye)-s. 10-11
"Türk" ve "Osmanlı"-s. 11
F.R.- Mizahda "Aydede" Çığır (On Beş Günlük İstanbul)-s. 12
F.L.- Kiralık Konak (On Beş Günlük İstanbul –Kitaplar)-s. 12-13
Anadolu'da Yunan Mezalimi (On Beş Günlük İstanbul-Kitaplar)-s. 13
İzmir'den Bursa'ya (On Beş Günlük İstanbul- Kitaplar)-s. 13

Eşber (On Beş Günlük İstanbul- Kitaplar)-s. 13
Osmanlı İlgasında Hristiyan Türkler (On Beş Günlük İstanbul- Mecmuaya Gelen Eserler)-s.13
İzgü Mescid, Türk Gençliğinin Millî Vazifesi Ne Olmalıdır? (On Beş Günlük İstanbul- Mecmuaya Gelen Eserler)-s. 13
Ali Mümtaz- Saz (Manzume)-s. 13
Avram Galanti- İki Mühim Tarihi Keşif-s. 14
Basri Luster- Delhi (Hindistan Hatıraları)-s. 14-15
Patör İhtifali-s. 16
Yemi Mecmua'nın Teşebbüsleri (Şuun)-s. 16
Ankara, İstanbul, Londra- (Şuun- Avrupa'da Türklüğe Aid Neşriyat)-s. 16
Avrupa ve Yeni Türkiye (Şuun- Avrupa'da Türklüğe Aid Neşriyat)-s. 16
Türk Ocağı (Şuun- Avrupa'da Türklüğe Aid Neşriyat)-s. 16
Türk Yurdu (Şuun- Avrupa'da Türklüğe Aid Neşriyat)-s. 16
İtizar (Şuun- Avrupa'da Türklüğe Aid Neşriyat)-s. 16

Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923

Necmeddin Sadak- Beynelmilel Siyaset Pazarı (Musahabe)-s. 17-18
Ziya Gökalp- Millî Meseleler: Medeniyetimiz 1 (İctimaiyyat)-s. 18-19
Hüseyin Rahmi- Ahlâk (Hasbihal)-s. 20-21
Yakub Kadri- Arafdaki Ruh (Kıssa ve Hisse)-s. 21-22
Ahmed Haşim- Karanfil-s. 20
Ali Mümtaz (Arolat) - Mehtab-s. 22
Avram Galanti- Türkler İki "Tarihi Devre" Açmışlardır (Türk İnkılabı)-s. 22-23
İlk Hilafet (İstinsah Edilmiş Sahifeler)-s. 23-25
Mustafa Nihad (Özön)- Hastanede (Nesir)-s. 25
Falih Rıfkı- Kabil'de Haki Efendi İle Ömer Can (Hikâye)-s. 26-28
Irak Halk Şiirleri-s. 28
Tarihi Taharriyat: Kartaca (Kadimiyat)-s. 28-29
Edebiyat ve Kazanç (On Beş Günlük İstanbul)-s. 29-30
Y.K.- Türk Ressamlığı Namına (On Beş Günlük İstanbul)-s. 30
Fevzi Lütü (Karaosmanoğlu)- İzmir'den Bursa'ya (On Beş Günlük İstanbul- Kitaplar)-s.30-31
Asya'da Üç Sene (On Beş Günlük İstanbul- Avrupa'da Şarka Dair Eserler)-s. 31-32
Mahmud Muin- "Dostoyevski", "Dastayevski" (Şuun)-s. 32
İlk Nüsha-i Mahsusemiz (Şuun)-s. 32

Sayı: 69- 1 Şubat 1923

Yakub Kadri- İzmir Sarayında Bir Gece (Musahabe)-s. 33-34
Ziya Gökalp- Millî Meseleler Medeniyetimiz 2 (İctimaiyyat)-s. 34-36
Falih Rıfkı- Azab (Nesir)-s. 36-37
Ağaoğlu Ahmed- İnkılabımıza Dair 1 (Türk İnkılabı)-s. 37-39
Basri Loster- "Delhi"nin Bir Tepesinde (Hindistan Hatıraları)-s. 39-40
Irak Halk Türküleri-s. 40
Müderis Abdulhamid Davud-"Rum Patrikliği" Meselesine Dair-s. 40/45
Ahmed Refik- Kurtulan Beldelerimiz Alaşehir (Tarih)-s. 41-42
Bugünkü Alaşehir-s. 42-43

Avram Galanti- Menevi ve Maddi Cereyanlar (İlmi Cereyanlar)-s. 43-44
Ali Haydar Emin- Kurtaran (Vatan Manzumeleri)-s. 44
Ahmed Rasim- Bir İzah (Meşrutiyet Tarihi)-s. 45-47
Fevzi Lütü- Talak-ı Selase (On Beş Günlük İstanbul- Kitaplar)-s. 47
Hint Millî Hareketinin Menşei (On Beş Günlük İstanbul- Kitaplar)-s. 48-49
“Piyer Loti” Günü (On Beş Günlük İstanbul- Kitaplar)-s. 49
Kadınlarımız ve İntihabat (Şuun)-s. 49-50
Mısır Melikesinin Mumyası (Kadimiyyat)-s. 50
Şairi Azama Mektub (Mecmuaya Gelen Eserler)-s. 50
Kara Destanı (Mecmuaya Gelen Eserler)-s. 50
Hiçbiri (Mecmuaya Gelen Eserler)-s. 50
İkinci Gençliğin (Mecmuaya Gelen Eserler)-s. 50
Sami Sahifeler (Mecmuaya Gelen Eserler)-s. 50

Sayı:70- 15 Şubat 1923

Ziya Gökalp- Millet Nedir (Musahabe)-s. 51-54
Yakub Kadri- Yunus Emre (Nesir)-s. 54-55
Ahmed Muhiddin- İlimcilik, Malumatçılık (İlmi Cereyanlar)-s. 55-57
Fali Rıfki- Sulb: Zulm Hatıralarından-s. 57-59
Avram Galanti- Ümmet, Millet Kelimeleri (Lisaniyat)-s. 59
Ahmed Refik- Dördüncü Sultan Murad Zamanında Musul (Tarih)-s. 60
Musul ve Anadolu-s. 61-63
Irak Türküleri-s. 62
Latife Hanım Efendi-s. 63
A. G.-Mısır’da İlyâ’da Keşfolunan Firavun Mezarı-s. 64
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 65-66
Mustafa Nihad- Bir İnkisar-ı Hayal (Hikâye)-s. 67-69
Ali Sami- İdman Teşkilatımıza Dair (Spor)-s. 69-70
Kitaplar (On Beş Günlük İstanbul)-s. 70

Sayı: 71- 1 Mart 1923

Necmeddin Sadak- Milliyet Hududu, Vatan Hududu (Musahabe)-s. 71
Avram Galanti- Yeni Türkiye Tarihinde İzmir İktisad Kongresi-s. 74
Namık İsmail- Klasikler (Sanat Musahabesi)-s. 75
Yakub Kadri- Okun Ucundan 3 -s. 75-76
Mumyanın İntikamı (Hakiki Vaka)-s. 76-77
İnkılab ve Kadınlarımız (Şuun)-s. 77
Ahmed Rasim- Mukaddemat 3 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 78-80
Hüseyin Cahid (Yalçın)- Lozan’da Bir Gün Nasıl Geçerdi?-s. 81-82
Ahmed Şükrü- Lozan Konferansında Gazetecilik-s. 83-85
Reşad Nuri (Güntekin)- Bizde Tiyatro Var mı?-s. 86-87
Fali Rıfki- Hayran Baba (Hikâye)-s. 87-90

Sayı:72- 15 Mart 1923

Fali Rıfki- Mazlum Milletlerin Mizahı (Musahabe)-s. 91
Köprülüzade Mehmed Fuad- Osmanlı İdaresinde İzmir (Tarih Tedkikleri)-s. 94-96
Ağaoğlu Ahmed- İnkılabımıza Dair (Türk İnkılabı)-s. 96-97

Namık İsmail- “Primitifler” Kurun-u Vusta-i Sanat (Sanat Musahabeleri)-s. 98-99
Reşad Nuri- Bizde Tiyatro Var mı? 2 (Tiyatro Musahabesi)-s. 99-100
Ahmed Refik- İzmir ve İzmiröğlü (Tarih)-s. 101-102
Topkapı Sayrı-s. 102-103
Avram Galanti-Memleketimizi İyi Tanımakla İstiklalimizi Temin Edebiliriz-s. 103-104
Ahmed Rasim- Mukaddimat 2 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 104-106
Basri Loster- Ağra (Hindistan Hatıraları)-s. 107-108
Mayıs Gecesi (On Beş Günlük İstanbul- Kitaplar)-s. 108
Bethofin (On Beş Günlük İstanbul- Tercüme Kitaplar)-s. 108
Firavun “Tutanhamon”un Mezarı (Kadimiyyat)-s. 109
Türk Yurdu Arkadaşımız-s. 109
Bizi Alakadar Eden Yeni Bir Fransız Mecmuası-s. 109
Açık Kitaplar (Şuun)-s. 110

Sayı: 73- 1 Nisan 1923

Yakup Kadri- Edebiyatta Aradığımız (Musahabe)-s. 113-114
Ahmed Refik- Tulun’da Barbaros Hayreddin (Tarih)-s. 114
Ahmed Haşim- Gece-s. 114
Köprölüzade Mehmed Fuad- Şehri (On Birinci Asırda Türk Edebiyatı)-s. 115
Ağaoğlu Ahmed- İnkılabımıza Dair 3 (Türk İnkılabı)-s. 116-117
Faliş Rıfkı- On Yaşında Bir Gazi-s. 117-120
Namık İsmail- Rönesans (Sanat Musahabeleri)-s. 121-122
Telsiz, Telgraf ve Telefon (Fenni Musahabe)-s. 123-125
Avram Galanti- Türk Yiyoruz –s. 125
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 125-127
F.R.- Türk Ocaklarının Ayini (On Beş Günlük İstanbul)-s. 127
Piyer Luiz (Müt:Nasuhi Esad- Yeni Bir Zevk 1 (Hikâye)-s. 127-129
Fevzi Lütü- Mesir Serpen Softa (Memleket Hatıraları)-s. 129-130

Sayı: 74- 15 Nisan 1923

Yakup Kadri-“Sara Bernar”ın Sesi (Musahabe)-s. 131
Köprölüzade Mehmed Fuad- “Menakıbı Eflak” Tercümesi (Tarih ve Tenkid)-s. 134-135
Faliş Rıfkı- İdeal için Ölüm (Suriye Hatıralarından)-s. 135-136
Ahmed Rasim- Mukaddimat 3 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 136-137
Roman Rolan- Mahatma Gandi (Milliyet Kahramanları)-s. 137-138
Basri Loster- Gevher Can (Hindistan Hatıraları)-s. 139-140
Piyer Luiz/Piere Louis (Müt:Nasuhi Esad- Yeni Bir Zevk 1 (Hikâye)-s. 140/145
Necmeddin Sadak- Profösör Boğlan’ın Konferansları-s. 141-142
Avram Galanti- İspanyol Halkiyatında Hayreddin Barbaros ve Kılıç Ali Paşa-s. 143
Atlantis Muharriri Piyer Betova-s. 143
Ayıntab Müdafaasından Hatıralar-s. 144
Mustafa Nihad- İnilti-s. 146-147
Fevzi Lütü-Cemaleddin Subhi Bey’in Mülakatı (On Beş Günlük İstanbul)-s. 147-148
Büyük Bir İnsan (On Beş Günlük İstanbul)-s. 148
Türk Yurdu (On Beş Günlük İstanbul)148

23 Nisan (On Beş Günlük İstanbul)-s. 149
Şarki Anadolu Yetimleri (On Beş Günlük İstanbul)-s. 149
Kelebek (Şuun)-s. 149
Bursa'ya Mahsus Fevkalade Nüşamız (Şuun)-s. 149-150
Sönmüş Yıldızlar (Şuun)-s. 150
Ziya Gökalp Bey (Şuun)-s. 150
Behire'nin Talipleri (Şuun- Mecmuaya Gelenler)-s. 150

Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)

Nüşayı Takdim-s.154
Köprülüzade Mehmed Fuad- Nihali Bursalı Harabat Erenleri-s. 154-157
Yakub Kadri- Muradiye'de-s. 157-158
Ahmed Haşim- Gurebahane-i Laklakan-s. 157-160
Ahmed Refik- Yeşil Bursa Payitaht İken-s. 162-163
M.S.-Yeşilde Tezyinat-s. 165-166
İşgal Altında Bursa-s. 167-168
Mehmed Ziya- Eski Bursa-s. 169-172
İkinci Sultan Murad- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Bursalı Ahmed Paşa (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Bursalı Deli Birader (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Bursalı Halidi- Kıta (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Vahid- Türk Sanatı ve Bursa'daki Mahsulatı-s. 173-175
Bursalı Ulvi Yeganeoglu- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 174
Bursalı Arif Çelebi- Rubai (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 174
Bursalı Asimi- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Bursalı Emin (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Bursalı Şevki Çelebi (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Bursalı Katib Mustafa Çelebi (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Mimar Necmeddin- Yeşil Cami-s. 176-177
Mustafa Lütü- Bursa'da Yıldırım Beyazıd Düğünü-s. 177-178
M. Şeref- Coğrafyada Bursa-s. 178-181
Bursalı Hilali- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 179
Bursalı Mehmed Tahir- Oymacılık ve Bursalı Oymacı Fahri-s. 181-182
Sıtkızade Selahaddin Rıza- Bursa'da Mahalli Hayat-s. 182-184
Avram Galanti- Bursa'nın Fethi ve Museviler-s. 184-185
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bursa'ya Dair Bazı Vesikalar-s. 185-186
Bursalı Akli- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 185
Mehmed Süreyya- Bursa'da İpekböcekçiliği-s. 186
Bursalı Talib- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 186
Mustafa Nihad- Evliya Çelebi'de Bursa-s. 187
Bursalı Nimeti Çelebi- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 187
Bursa Kaphıcalarına Dair Tarihi ve Fenni Malumat-s. 188-190
H. Vild- Hanlar ve Evler Hakkında Bir Tetebbu-s. 190-193
Bursalı Azim- Rubai (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 193
Bursalı Hatfı (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 193
Piyer Loti'de Bursa-s. 193-194
Bursalı Nihali- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 194

Şeyh Küşteri ve Karagöz-s. 195-197
Bursa'daki Ziyaretgahlar İçin Rehber-s. 197-200

Sayı:76- 15 Mayıs 1923

Yakub Kadri- İlham Menbaı (Musahabe)-s. 201
Faliş Rıfkı- Feragat-s. 201-202
Köprölüzade Mehmed Fuad- Azerbaycan Cumhuriyeti (Türklük Aiemi)-s. 203-204
Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandi (Milliyet Kahramanları)-s. 304-306
Avram Galanti- Türk Etimolojisi İçin (Lisaniyat)-s. 206-207
Ahmed Rasim- Mukaddimat 5 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 207-208
Ahmed Refik- Mazide Bahar Seyranları (Tarih)-s. 209-210
Paris'ta Bir Şark Mabedi-s. 211
Cinje Kadınları Yahud Tepsili Kadınlar-s. 212
Tokadizade Şekib- Kalender Nasihatleri-s. 212
Hukuk Doktoru-Devlet Şekilleri ve Türkiye Büyük Millet Meclis-s. 213-215
Hüseyin Rahmi- Rafia Hanımın Köftesi (Hikâye)-s. 215-216
Kadınlık ve Kadınlarımız (On Beş Günlük İstanbul-Kitaplar)-s. 217
“Ateşten Gömlek” Sinemada (On Beş Günlük İstanbul- Temaşa)-s. 217-218
Türk Ocakları Taşra Haberleri (Şuun)-s. 218
Bir Hazin Timsal (Şuun)-s. 218
Maziden Atiye (Mecmuaya Gelenler)-s. 218

Sayı: 77 1 Haziran 1923

Faliş Rıfkı- Hemşeri Vatandaş (Hafta Musahabesi)-s. 219
Yakub Kadri- Okun Ucundan- 219-220
Mehmed Halid (Bayrı)- İstanbul Şairleri: Cevri (Edebiyat Tarihi)-s. 222-223
Ağaoğlu Ahmed- İnkılabımıza Dair 4 (Türk İnkılabı)-s. 224
Mehmed Emin (Yurdakul)- Anadolu'dan Ayrılırken (Nesir)-s. 225-227
N.S.- Asya'da Milletperverlik Cereyanları (İctimaiyyat)-s. 227-228
Avram Galanti- Telif ve Tercüme Meselesi (İlmi Cereyanlar)-s. 228/233
Madam Adan Piyer Loti'nin Önünde-s. 229-231
F.R.- Ateşten Gömlek (Yeni Kitaplar)-s. 231
Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandi (Milliyet Kahramanları)-s. 233-234
Ahmed Rasim- Mukaddimat 6 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 234-235
Basri Loster- İstanbul'dan Kahire'ye (Hind Yolunda)-s. 236
Nasuhi Esad- Mercan Danesi (Hikâye)-s. 237- 238
Bir Cevab (Şuun)-s. 238
Halk Edebiyatı Örneklerinden Maniler (Mecmuaya Gelen Eserler)-s. 238

Sayı: 78- 15 Haziran 1923

Yakub Kadri- Çırağan Gecesi (Musahabe)-s. 241-242
Hamdullah Subhi- Tarih Yollarında Uzaklaşırken-s. 242
Ağaoğlu Ahmed- İnkılabımıza Dair (Türk İnkılabı)-s. 242-244
Ahmed Rasim- Mukaddimat 5 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 244-245

Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 245-246
Nasuhi Esad- Mercan Danesi (Hikâye)-s. 247-248/253-254
Türk Ocağında-s. 249-250
Köprülüzade Mehmed Fuad- “Koşma” Tarzı (Millî Edebiyat Tedkikleri)-s. 250-252
Necip Fazıl (Kısakürek)- Allah (Manzumeler)-s. 252
Avram Galanti- Babilliler ve Kapitulasyonlar (Tarih)-s. 255
Basri Loster- Kahire’de (Hind Yolunda 2)-s. 255-256
Din Ticareti ile Mücadele (On Beş Günlük İstanbul)-s. 257-258
Fevzi Lütü- Dudaktan Kalbe (Kitaplar)-s. 258

Sayı:78- 1 Temmuz 1923

Matbuat Arasında Musahabe)-s. 261
Necip Fazıl- Kitabe (Manzume)-s. 261
Köprülüzade Mehmed Fuad- “Tuyuş” Şekli (Millî Edebiyat Tedkikleri)-s. 262-263
Halil Esad- Hakkıyat Sanayi-i Nefise)-s. 263-265
Avram Galanti- Latin Hurufatı Meselesi (Lisaniyat)-s. 265-266
Ubeydullahoğlu Hamid Zübeyr- Macaristan’daki Türk İstilasına Dair Bir Konferans (Türk Medeniyeti)-s. 266-268
Hüseyin Namık- Osmanlı Tarihinde Kadın (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 268
Piyer Loti (Hayatı, Eserleri ve Hissiyatı)-s. 269-272
Piyer Loti- Kasaplık Sığır-s. 272-273
Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 273-276
Ahmed Rasim- Mukaddimat 6 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 276-277
Fennen Zayıflamak Mümkün Mü? (Şuun)-s. 277-278
Din ve Hayat (Mecmuaya Gelenler)-s. 278

Sayı:80- 15 Temmuz 1923

Halim Sabit- Bir Gencin Ölümü Münasebetiyle (Musahabe)-s. 281-283
Ağaoğlu Ahmed- Teşkilat-ı Esasiye (Türk İnkılabı)-s. 283-286
Avram Galanti- Türkçe İmla Meselesi (Lisaniyat)-s. 285-286
N.S.- Asya’da Milliyetperverlik Cereyanları (İctimaiyyat)-s. 286
Necip Fazıl- Yegane- s. 286-287
Memleket Türküleri (Halk Edebiyatı)-s. 287
Hüseyin Namık- İlk Osmanlı Müverrihi (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 287-288
Yeniçeriliğin İlgasının Yüzüncü Senesi (Tarih)-s. 289-291
Tokadizade Şekib- Derviş Sözleri-s. 291
Basri Loster- Süveyş’ten Bombay’a (Hind Yolunda3)-s. 292
Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 293-294
Ahmed Rasim- Mukaddimat 7 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 294-295
Necip Fazıl- Sarhoş-s. 295
Fevzi Lütü- Sebabenin Cinayeti (Hikâye)-s. 295-296
Fevzi Lütü-Taç Giyen Millet (Kitaplar)-s. 296-297
İstanbul Ocağında (Türk Ocakları)-s. 297
Hayet-i İlim (Şuun)-s. 298

Türk Ressamları Sergisi (Şuun)-s. 298

Sayı:81- 2 Ağustos 1923

“İstanbul’ Gelecek misiniz?” (Musahabe)-s. 301-302
Türkler Anadolu’da Nasıl Yerleşti 1 (Tarih)-s. 302-303
Avram Galanti- Padişah, Paşa, Bey, Efendi, Ağa Kelimelerinin Menşeleri (Lisaniyat)-s. 303-304
Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 304-305
Kulübmenler ve Hemşehriler (On Beş Günlük İstanbul)-s. 305-306
Recaizade Mehmed Ekrem Bey (Mecmuaya Gelenler)-s. 306
Ahmed Rasin- Mukaddimat 8 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 306-308
Yakub Kadri- Beşinci Resim Sergisi (Sanayi-i Nefise)-s. 309-314
Piyer Luiz/Pierre Louis (Müt:Nasuhi Esad- Kızılı Adam 1 (Hikâye)-s. 314-317
Türk Ocağında Konferanslar (Türk Ocağı)-s. 317-318

Sayı: 82- 16 Ağustos 1923

Fevzi Lütü- “Pafnos” Akıbeti (Musahabe)-s. 321-322
Hüseyin Rahmi- Tehlike Karşısında Keçi Fil Oluyor-s. 322-323
Karacaoğlan- Halk Şiirleri-s. 323-324
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 324-326
Necip Fazıl- Derbeder-s. 326
Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 326-327
F.L.- Tays (On Beş Günlük İstanbul)-s. 328
Büyük Nutuk (On Beş Günlük İstanbul)-s. 328
Lozan Sulh Muahedenamesi (On Beş Günlük İstanbul)-s. 328
Munis Lütü- İstanbul Sarayı Tedkikatı (tarih)-s. 329-331
Ziyaeddin Rıza- Asakir-i Mansure-i Muhammediye Muharririne İtiraz-s. 331-332
Avram Galanti- Türk Hurufatında “Salı” Günü-s. 332-333
Doktor Mazhar Osman- İdman ve Terbiye (Ruhiyat)-s. 333-334
Piyer Luiz/Pierre Louis (Müt: Nasuhi Esad)- Kızılı Adam 2 (Hikâye)-s. 334-337
Ahlâk ve Sanat (Şuun)-s. 337
Necip Fazıl- Yarın Sesi (Manzume)-s. 337
Ocak Mülâhazaları (Türk Ocağı)-s. 337-338
Türk Gençleri Mecmuası-s. 338

Sayı: 83- 30 Ağustos 1923

Ziya Gökalp- Bedî Türkçülük 1 (Musahabe)-s. 341-343
Lozan Sulhü (İctimaiyyat)-s. 343-344
A.G.- Türk Liselerde Arabî ve Farisî (Lisaniyat)-s. 344-345
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 345-348
Hüsni Ali- Şehidlerimizi Tahattür-s. 348
Ali Ulvi (Elöve)- Kan Çiçekleri (Manzume)-s. 348
Ali Ulvi- Bir Ben-s. 348
Basri Loster- Taç Mahal 1 (Hindistan Hatıraları)-S. 3349-350

Oscar Vayld/Oscar Wilde (Müt: Hüseyin Cahid)- Gül ve Bülbül (İngiliz Edebiyatından)-s. 350-352
Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 353-354
Mustafa Nihad- Tekrar Dirilenler (Hikâye)-s. 355-356
Fevzi Lütüfî-Ayrılıklar (On Beş Günlük İstanbul-Kitaplar)-s. 356
Necmeddin Sadak-Türkçülüğün Esasları (On Beş Günlük İstanbul- Kitaplar)-s. 357-358
Ocak Mülâhazaları (Türk Ocağı)-s. 358

Sayı: 84- 13 Eylül 1923

Ziya Gökalp- Türkçülüğün Tarihi (Musahabe)-s. 359-361
Yakub Kadri- Ayrılık Münasebetiyle (Nesir)-s. 361-362
Avram Galanti- Arabî ve Farisî Kavaidinden Ayıklanmış Türkçe (Lisaniyat)-s. 362-363
Köprülüzade Mehmed Fuad- Aşık “Gevheri”ye Aid İki Vesika (Milli Edebiyat Tedkikleri)-s. 363-364
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 364-366
Girinski (Müt:Caferoğlu)- 16. Asırda Türk Edebiyatının Altın Devri-s. 366/371-372
Nasuhi Esad- Konya’daki Selçuk Asarı Bakiyesi-s. 367-370
M.N.- Bir İtiraza Cevab (Tarih)-s. 372-373
Basri Loster- Taç Mahal 2 (Hindistan Hatıraları)-s. 373-374
Henri dö Ranye- Raven’den Geçerken (Garb Edebiyatı- Fransız Edebiyatı)-s. 374-375
Mustafa Nihad- Bahir Efendi’nin Ölümü (Hikâye)-s. 375-376
Türk Ocağı ve Yeni Mecmua-s. 376

Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923

Türk Ocağında Konferans (Musahabe)-s. 381
Necmeddin Sadak- Karl Marks ve Tarihi Maddiyatçılık (İctimaiyyat)-s. 382-385
Hüseyin Namık- En Eski Osmanlı Tarihi (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 385-386
Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 386-387
Ahmed Rasim- Meşrutiyet Tarihi-s. 387-388
Ahmed Süheyl- Edirne Sarayı Cedid-i Amiresi (Tarih)-s. 389-391
Avram Galanti- Ne İçin İslamiyet’i Müdafaa Ediyorum ?-s. 391-392
Rayindoranat/Rabindranath Tagor- Şairin Zaferi (Hikâye)-s. 393-394
Fevzi Lütüfî- Sonbahar Delisi (Hikâye)-s. 394-395
Hüseyin Namık- Mufasssal Türk Tarihi (On Beş Günlük İstanbul)-s. 395-396
İstiklal Marşı (On Beş Günlük İstanbul)-s. 396
Dün, Bugün ve Yarın (On Beş Günlük İstanbul)-s. 396-397
Türk Ocakları ve Halk (Türk Ocağı)-s. 397-398
Nikahta Keramet (Mecmuaya Gelen Eserler)-s. 398
Yeni Kafkasya Mecmuası (Mecmuaya Gelenler)-s. 398
A.Cevad- Kalk-s. 398

Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923

Vuzuha Doğru (Musahabe)-s. 401
Muallim Mithat Şakir- Anadolu'da Halk Türküleri (Mahalli Tedkikler)-s. 402-403
Necmeddin Sadak- Karl Marks'ın Mesleği (İctimaiyyat)-s. 404-406
Hamid Zübeyr- Kardeş Est Milletinin İstiklal Bayramı (Seyahat Hatıraları)-s. 306-307
Milaslı Kadfiranfu- İstilahat Teşkilatı (İktisadi Bahisler)-s. 407-408/411
Ahmed Süheyl (Ünver)- Edirne Sarayı (Tarih)-s. 409-411
Mehmed Halid- Gevheri'nin Şiirleri (Edebiyat Tarihi)-s. 411-412
Avram Galanti- Türkiye Coğrafya Lugatı (İlmi Cereyanlar)-s. 412-413
Ahmed Rasim- Kısmı Sani (Meşrutiyet Tarihi)-s. 414-415
Hüseyin Namık- Oğuzname 1 (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 415-416
Piyer Luiz- Gün Batarken (GarbEdebiyatı)-s. 416-417
Türk Ocakları İçin Düşündüklerim (Türk Ocağı)-s. 418

Sayı: 87- 1 Teşrin-i Sâni 1923

Fevzi Lütü- Sadabad Günü (Musahabe)-s. 421
Avram Galanti- Tarih-i Medeniyette Mustafa Kemal ve Kumanda Ettiği Türk Ordusu (Türk İnkılabı)-s. 422-425
Muallim Mithat Şakir- Anadolu'da Halk Türküleri 2 (Mahalli Tadkikler)-s. 425-427
Ahmed Rasim- Meşrutiyet Tarihi-s. 427-428
Anadolu Türklerinde Nakkaşlık (Sanayi-i Nefise)-s. 429-431
Göte/Goethe- Muhammed'in İlahisi (Garb Edebiyatı- Alman Edebiyatı)-s. 431-432
Avrupa'nın Dünya Hakimiyetinin Zevali-s. 432-435
Necmeddin Sadak- Nakdin Sermayeye Tahvili (İctimaiyyat)-s. 435-435
F.L.-Ziya Gökalp ve Mefkure (Kitaplar)-s. 438-439
Fevzi Lütü- Paydos Borusu Değil İş Borusu-s. 439-440

Sayı: 88- 20 Teşrin-i Sâni 1923

Fevzi Lütü- Matbuat Şurası Ortasında (Musahabe)-s. 441
Avram Galanti- Konuşulan ve Yazılan Türkçe (Lisaniyat)-s. 442
Necmeddin Sadak- Nakdin Sermayeye Tahvili (İctimaiyyat)-s. 442-444
Türk Ocağı-s.444-447
Muallim Mithat Şakir- Anadolu'da Halk Türküleri (Mahalli Tedkikler)-s. 447-450
Göte/Goethe- Şehidler/Hicret (Garb Edebiyatı- Alman Edebiyatı)-s. 450
Jan Jak Russo/Jean Jacques Rousseau(Müt: Yahya Saim)- İtiraflar-s. 450-451
Anatol Frans/Anatole France (Müt:Nasuhî Esad)-s. Şair Şolet (Hikâye)-s. 452-453
Darulfünun'da Emin İntihabı (Şuun)-s. 453-454
Yeni Kafkasya (Mecmualar)-s. 454
Mihrab (Mecmualar)-s. 454
Beynelmîl Tarihi Edyan Konferansı-s. 454

Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923

Fevzi Lütü- Yarınki Çoşuş (Musahabe)-s. 455
Fuzuli- Nefes (Unutulmuş Sahifeler)-s. 455
Mehmed Halid- Yunus Emre'den Sonra Tasavvufi Halk Edebiyatımızın Seciyesi 1-s. 456
İspartalı Tefvîk- Bir İstiklal Kahramanının Hatıraları (Türk İnkılabı)-s. 456-459

Necmeddin Sadak- Nakdin Sermayeye Tahvili (İctimaiyyat)-s. 459
Avram Galanti- Türkiye Kelimesinin İmlası (Lisaniyat)-s. 460
Hüseyin Namık- Oğuzname 2 (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 460-461
Faliş Rıfkı- Eski Eserlerimizin Muhafazası (Sanayi-i Nefise)-s. 461-463
Ahmed Nureddin- Bir Kimsesizin Düğünü (Hikâye)-s. 463-467
Anatol Frans/Anatole France (Müt: Nasuhi Esad)- Münzevi (Garb Edebiyatı)-s. 467-469
Fevzi Lütü- Yahya Saim Bey'e Samimiyet (Şuun)-s. 469
Darulfünun Hakkındaki Fikirlerimiz (On Beş Günlük İstanbul)-s. 469-470
Sara (Mecmuaya Gelen Eserler)-s. 470
İlk Menba (Mecmuaya Gelen Eserler)-s. 470
Oyunlarımız (Mecmuaya Gelen Eserler)-s. 470

Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923

Yakub Kadri- Moris Bares'in Vefatı Münasebetiyle (Musahabe)-s. 471-472
İzzet Ulvi- Leyla (Manzume)-s. 472
Mehmed Halid- Yunus Emre'den Sonra Tasavvufi Halk Edebiyatımızın Seciyesi 2-s. 473-474
İspartalı T.- Demir Alp- Balıkesirli Erkanı Harb Kemal Bey'in Mücadele Hatıraları-s. 474-475
Necmeddin Sadak- Karl Marks'ın Mesleği (İctimaiyyat)-s. 475-477
Avram Galanti- Avam Türkçesi (Lisaniyat)-s. 477-478
Muallim Mithat Şakir- Anadolu Halk Türküleri (Mahalli Tedkikler)-s. 478-480
Göte/Goethe (Müt:Hasan Cemil)- Visal (Garb Edebiyatı- Alman Edebiyatı)-s. 480-481
Hasan Ali- Geyik (Manzume)-s. 481
Fevzi Lütü- Yerinde Bir zaaf ve Yerini Şaşıran Bir Kudret-s. 481-482
F.L.- Otello/Othello (On Beş Günlük İstanbul)-s. 482
Türk Ocağı-s. 482-484
İstiklal Mahkemesinde-s. 484

YENİ MECMUA’NIN YAZARLARA GÖRE ALFABETİK İNDEKSİ

Sayı:70- 15 Şubat 1923

A. G.-Mısır’da İlyâ’da Keşfolunan Firavun Mezarı-s. 64

Sayı: 43- 9 Mayıs 1918

A.Cevad- Derdim (Kafkasya’da Osmanlı İştihakı)-s. 328

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

A.Cevad- Irak (Kafkasya’da Osmanlı İştihakı)-s. 312

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

A.Cevad- İmdad (Kafkasya’da Osmanlı İştihakı)-s. 398

Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923

A.Cevad- Kalk-s. 398

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

A.Cevad- Niye Gelmedik? (Kafkasya’da Osmanlı İştihakı)-s. 385

Sayı: 58- 22 Ağustos 1918

A.F.- Bir İzah-s. 115-116

Sayı: 83- 30 Ağustos 1923

A.G.- Türk Liselerde Arabî ve Farisî (Lisaniyat)-s. 344-345

Sayı: 65- 12 Teşrin-i Evvel 1918

A.Midhat- Mesleki Zümreler ve Ahlâkî Hayat-s. 258-259

Sayı: 43- 9 Mayıs 1918

A.N.- Kardeş Kömegi (Yeni Kitaplar)-s. 337-338

Sayı: 58- 22 Ağustos 1918

A.R.- Hakkı Paşa (Büyük Devlet Adamları)-s. 103-106

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

Abdülhak Hamid- Merkad Fatih’i Ziyaret (Unutulmaz Sahifeler)-s. 388

Çanakkale Özel Sayısı

Abdülhak Hamid- Tekbir-176

Çanakkale Özel Sayısı

Abdurahman Şeref- Koca Cafer Paşa-s.108

Sayı: 12- 27 Eylül 1917

Ağaoğlu Ahmed- “Karamzin” Devri (Rus Edebiyatı)-s. 238-239

Sayı: 11- 20 Eylül 1917

Ağaoğlu Ahmed- “Karamzine Kadar Rus Edebiyatı (Garb Edebiyatı)-s. 217-218

Sayı:72- 15 Mart 1923

Ağaoğlu Ahmed- İnkılabımıza Dair (Türk İnkılabı)-s. 242-244

Sayı: 78- 15 Haziran 1923

Ağaoğlu Ahmed- İnkılabımıza Dair (Türk İnkılabı)-s. 96-97

Sayı: 69- 1 Şubat 1923

Ağaoğlu Ahmed- İnkılabımıza Dair 1 (Türk İnkılabı)-s. 37-39

Sayı: 73- 1 Nisan 1923

Ağaoğlu Ahmed- İnkılabımıza Dair 3 (Türk İnkılabı)-s. 116-117

Sayı: 77 1 Haziran 1923

Ağaoğlu Ahmed- İnkılabımıza Dair 4 (Türk İnkılabı)-s. 224

Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917

Ağaoğlu Ahmed- Puşkin Devri (Rus Edebiyatı)-s. 293-295
Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917
Ağaoğlu Ahmed- Puşkin Devri'nin Mukaddimesi (Rus Edebiyatı)-s. 245-248
Sayı:1- 12 Temmuz 1917
Ağaoğlu Ahmed- Rus Edebiyatının Umumi Seciyeleri(Garb Edebiyatı)-s. 13-15
Sayı: 43- 9 Mayıs 1918
Ağaoğlu Ahmed- Rus İnkılabının En Mühim Amili (Bugünün Meseleleri)-s. 323-324
Sayı:80- 15 Temmuz 1923
Ağaoğlu Ahmed- Teşkilat-ı Esasiye (Türk İnkılabı)-s. 283-286
Sayı:5- 9 Ağustos-1917
Ağaoğlu Ahmed-Rus Edebiyatının İlk Devreleri (Garb Edebiyatı)-s. 87-88
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Ahmed Cevad (Emre)- Lisanların Eşsizliği (Lisan Meselesi)-s. 226-228
Sayı: 56- 8 Ağustos 1918
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 1-s. 73-75
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 2 (Lisaniyat)-s. 176-178
Sayı: 62- 26 Eylül 1918
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 3 (Lisaniyat)-s. 195-197
Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 4 (Lisaniyat)-s. 206-208
Sayı:45- 23 Mayıs 1918
Ahmed Cevad- Lafız ile Mânâ (Lisaniyata)-s. 375-376
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Ahmed Cevad- Lisan Nasıl Değişir (Lisaniyat)-s. 273-274
Sayı: 52- 13 Temmuz 1918
Ahmed Cevad- Lisanımızda Teksir (Lisaniyat)-s. 507-508/513
Sayı:44- 16 Mayıs 1918
Ahmed Cevad- Şiveler ve Lehçeler (Lisaniyata)-s. 347-348
Sayı: 48- 13 Haziran 1918
Ahmed Cevad- Türkçe ile Hindu-Avrupai ve Sami Arasında Kelimenin Tahlili (Lisaniyat)-s. 433-435
Sayı: 49- 20 Haziran 1918
Ahmed Cevdet- Kafkasya'ya Dair (Osmanlı Tarihi)-s. 454-457
Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923
Ahmed Emin- Anadolu İnkılabı (Türk İnkılabı)-s. 2-3
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
Ahmed Emin- Maneviyat-ı Umumiye 2 (Fikir Hayatı- İctimai Siyaset)-s. 395-397
Sayı:44- 16 Mayıs 1918
Ahmed Emin- Muavenet-i Umumiye (İctimayyat- İctimai Siyaset)-s. 342-343
Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923
Ahmed Haşim- Bir Ağaç Karşısında (Nesir)-s. 5
Sayı: 73- 1 Nisan 1923
Ahmed Haşim- Gece-s. 114
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Ahmed Haşim- Gurebahane-i Laklakan-s. 157-160
Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923

Ahmed Haşim- Karanfil-s. 20
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Sayı: 65- 12 Teşrin-i Evvel 1918
Ahmed Hikmet (Müftüoğlu)- “Aha” Deresi Kenarında (Şiir)-s. 265
Sayı: 65- 12 Teşrin-i Evvel 1918
Ahmed Hikmet- Alparslan (Nesir)-s. 242-245
Sayı:70- 15 Şubat 1923
Ahmed Muhiddin- İlimcilik, Malumatçılık (İlmi Cereyanlar)-s. 55-57
Çanakkale Özel Sayısı
Ahmed Nedim- Namaz-s. 229
Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923
Ahmed Nureddin- Bir Kimsesizin Düğünü (Hikâye)-s. 463-467
Sayı: 69- 1 Şubat 1923
Ahmed Rasim- Bir İzah (Meşrutiyet Tarihi)-s. 45-47
Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923
Ahmed Rasim- Kısmı Sani (Meşrutiyet Tarihi)-s. 414-415
Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923
Ahmed Rasim- Meşrutiyet Tarihi-s. 387-388
Sayı: 87- 1 Teşrin-i Sâni 1923
Ahmed Rasim- Meşrutiyet Tarihi-s. 427-428
Sayı: 71- 1 Mart 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat 3 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 78-80
Sayı: 73- 1 Nisan 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 125-127
Sayı: 82- 16 Ağustos 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 324-326
Sayı: 83- 30 Ağustos 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 345-348
Sayı: 84- 13 Eylül 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 364-366
Sayı:70- 15 Şubat 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 65-66
Sayı:72- 15 Mart 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat 2 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 104-106
Sayı: 74- 15 Nisan 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat 3 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 136-137
Sayı:76- 15 Mayıs 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat 5 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 207-208
Sayı: 78- 15 Haziran 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat 5 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 244-245
Sayı: 77-1 Haziran 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat 6 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 234-235
Sayı:78- 1 Temmuz 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat 6 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 276-277
Sayı:80- 15 Temmuz 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat 7 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 294-295
Sayı:81- 2 Ağustos 1923

Ahmed Rasim- Mukaddimat 8 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 306-308
Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917
Ahmed Refik- Alman Müverrihleri: Ranke (Tarih)-s. 392-395
Sayı:21- 29 Teşrin-i Sâni 1917
Ahmed Refik- Alman Müverrihleri: Ranke (Tarih)-s. 403-406
Sayı: 8- 30 Ağustos 1917
Ahmed Refik- Alman Müverrihleri: Tırayıçke 2 (Tarih)-s. 153-156
Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917
Ahmed Refik- Bizanslılar Devrinde Büyükada (Tarih)-s. 429-434
Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917
Ahmed Refik- Budin'de Osmanlılar (Tarih)-s. 489-492
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
Ahmed Refik- Cellad Karaali (Tarihi Simalar)-s. 147-148
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Ahmed Refik- Cihan Harbinde Avrupa Muharrirleri (Fikir Hayatı)-S. 95
Sayı: 49- 20 Haziran 1918
Ahmed Refik- Çar I. Pol ve Zamanı (Tarih)-s. 449-453
Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918
Ahmed Refik- Damad İbrahim Paşa (Fikir Hayatı)-s. 3-8
Sayı:70- 15 Şubat 1923
Ahmed Refik- Dördüncü Sultan Murad Zamanında Musul (Tarih)-s. 60
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Ahmed Refik- Gazi Zeynel Bey (Tarihi Menkıbeler)-s. 243-244
Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918
Ahmed Refik- Hoca Sadeddin (Osmanlı Tarihi)-s. 209-214
Sayı: 62- 26 Eylül 1918
Ahmed Refik- Hoca Sadedin (Osmanlı Tarihi)-s. 189-192
Sayı:32- 14 Şubat 1918
Ahmed Refik- Hurrem Sultan'ın Son Seneleri (Tarih)-s. 109-111
Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918
Ahmed Refik- Islahat Fermanı- Hristiyanlık Hukuku (Osmanlı Medeniyeti)-s. 269-276
Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923
Ahmed Refik- İkinci Sultan Murad Zamanında Edirne (İlk Payitahtlarımız)-s. 8
Sayı:72- 15 Mart 1923
Ahmed Refik- İzmir ve İzmirli (Tarih)-s. 101-102
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Ahmed Refik- Kara Hasan Oğlu Hüseyin Osmanlı Tarihi- Ocak Ağaları)-s. 164-168
Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917
Ahmed Refik- Kariye Cami ve Mozaikleri (Tarih)-s. 329-332
Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917
Ahmed Refik- Kariye Cami ve Mozaikleri (Tarih)-s. 349-352
Sayı: 50- 27 Haziran 1918
Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa Devrinde İstanbul (Osmanlı Tarihi)-s. 469-471
Sayı: 58- 22 Ağustos 1918
Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa Sedaretinde Babıali (Osmanlı Tarihi)-s. 109-113
Sayı: 56- 8 Ağustos 1918

Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa Sedaretinde Babıali 1 (Osmanlı Tarihi)-s. 69-73
Sayı:57-15 Ağustos 1918
Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa'nın Sedaretinde Babıali 2 (Osmanlı Tarihi)-s. 89-92
Sayı: 69- 1 Şubat 1923
Ahmed Refik- Kurtulan Beldelerimiz Alaşehir (Tarih)-s. 41-42
Sayı:2- 19 Temmuz 1917
Ahmed Refik- Lehistan'da Osmanlı Nüfuzu (Tarih)-s. 31-34
Sayı:1- 12 Temmuz 1917
Ahmed Refik- Lehistan'da Osmanlı Nüfuzu(Tarih)-7-8
Sayı:76- 15 Mayıs 1923
Ahmed Refik- Mazide Bahar Seyranları (Tarih)-s. 209-210
Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917
Ahmed Refik- Mimar Sinan, Hayatı ve Asarı (Tarih)-s. 249-252
Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917
Ahmed Refik- Mimar Sinan, Hayatı ve Asarı (Tarih)-s. 269-274
Sayı: 55- 1 Ağustos 1918
Ahmed Refik- Naima (Osmanlı Tarihi)-s. 49-53
Sayı: 65- 12 Teşrin-i Evvel 1918
Ahmed Refik- Osmanlı Tarihinde Kadın (Osmanlı Tarihi)-s. 249-252
Sayı: 54- 25 Temmuz 1918
Ahmed Refik- Paris'te Türkkârı Sanat (Osmanlı Tarihi)-s. 29-31
Sayı:35- 14 Mart 1918
Ahmed Refik- Pasarofça Musalahası Akdedilirken (Tarih)-s. 169-172
Sayı:37- 28 Mart 1918
Ahmed Refik- Pasarofça Sulhünden Sonra İstanbul (Tarih)-s. 209-213
Sayı:53- 18 Temmuz 1918
Ahmed Refik- Raşid (Tarih)-s. 9-14
Sayı:34- 7 Mart 1918
Ahmed Refik- Sultan Ahmed-i Salis ve Damadı (Tarih)-s. 149-153
Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918
Ahmed Refik- Sultan Ahmed-i Salis'in Çeşmeleri (Tarih)-s. 9-12
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Ahmed Refik- Sultan Ahmed-i Salis'in Hayatına Dair (Tarih)-s. 229-232
Sayı: 48- 13 Haziran 1918
Ahmed Refik- Sultan Mahmud-u Sani Devrinde Boğaziçi (Osmanlı Tarihi)-s. 429-431
Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917
Ahmed Refik- Sultan Selim-i Salis'de Halk ve Milliyet Muhabbeti (Tarih)-s. 469-472
Çanakkale Özel Sayısı
Ahmed Refik- Şehit Kara Mehmet-s. 294
Sayı: 52- 13 Temmuz 1918
Ahmed Refik- Tarihde Kadın Simaları: Mari İstavret, Elizabet (Tarih)-s. 509-512
Sayı: 73- 1 Nisan 1923
Ahmed Refik- Tulun'da Barbaros Hayreddin (Tarih)-s. 114
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Ahmed Refik- Yeşil Bursa Payitaht İken-s. 162-163

Sayı:7- 23 Ağustos 1917

Ahmed Refik-Alman Müverrihleri: Tırayıçke (Tarih)-s. 124-127

Sayı:9- 6 Eylül 1917

Ahmed Refik-Bizde Şehnamecilik, Seyyid Lokman ve Halefleri (Osmanlı Medeniyeti)-s. 169-173

Sayı: 12- 27 Eylül 1917

Ahmed Refik-Fransız Müverrihleri: Mişle (Tarih)-s. 229-233

Sayı:40- 18 Nisan 1918

Ahmed Refik-İstanbul'da Ecnebi Ressamlar: Van Mur, Heyler (Osmanlı Tarihi-s.269-272

Sayı:3- 26 Temmuz 1917

Ahmed Refik-Lehistan'da Osmanlı Nüfuzu (Tarih)-s. 51-54

Sayı:5- 9 Ağustos-1917

Ahmed Refik-Müverih Mustafa Selaniki Efendi (Tarih)-s. 89-92

Sayı:6- 16 Ağustos 1917

Ahmed Refik-Müverrih Selaniki Mustafa Efendi (Tarih)-s. 109-112

Sayı: 11- 20 Eylül 1917

Ahmed Refik-Sadabad (Tarih)-s. 209-212

Sayı:4- 2 Ağustos 1917

Ahmed Refik-Sultan Murad-ı Salis ve Kraliçe Elizabet (Tarih)-s. 69-71

Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917

Ahmed Refik-Sultan Selim-i Salis'de Halk ve Milliyet Muhabbeti (Tarih)-s. 449-452

Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917

Ahmed Refik-Topkapı Sarayında Bağdad Köşkü (Tarih)-s. 289-292

Sayı:3- 26 Temmuz 1917

Ahmed Refik-Turhan Sultan ve Çanakkale (Tarih)-s. 49-50

Sayı:10- 13 Eylül 1917

Ahmed Refik-Valide Camileri: Yeni Cami (Osmanlı Medeniyeti)-s. 189-192

Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923

Ahmed Süheyl (Ünver)- Edirne Sarayı (Tarih)-s. 409-411

Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923

Ahmed Süheyl- Edirne Sarayı Cedid-i Amiresi (Tarih)-s. 389-391

Sayı: 71- 1 Mart 1923

Ahmed Şükrü- Lozan Konferansında Gazetecilik-s. 83-85

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

Ahmed Emin- Maneviyat-ı Umumiye 2 (Fikir Hayatı- İctimai Siyaset)-s. 395-397

Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923

Ahmed Emin- Anadolu İnkılabı (Türk İnkılabı)-s. 2-3

Sayı:44- 16 Mayıs 1918

Ahmed Emin- Muavenet-i Umumiye (İctimayyat- İctimai Siyaset)-s. 342-343

Çanakkale Özel Sayısı

Ahmet Hikmet- Çanakkale-s. 89

Sayı: 43- 9 Mayıs 1918

Akil Koyuncu- Aşk (Şiir)-s. 324

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Akil Koyuncu- Bahar (Şiir)-s. 405

Çanakkale Özel Sayısı

Akil Koyuncu- Bir Azizlik-s. 285
Sayı:37- 28 Mart 1918
Akil Koyuncu- Bir Gezinti (Şiir)-s. 205
Sayı:44- 16 Mayıs 1918
Akil Koyuncu- Denize Karşı (Şiir)-s. 344
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
Akil Koyuncu- İstanbul'un Fethi (465. Fethi Yıldönümü Münasebetiyle)-s. 394
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Akil Koyuncu- Kendi Kendime (Şiir)-s. 124
Sayı: 42- 2 Mayıs 1918
Akil Koyuncu- Kendi Kendime (Şiir)-s. 304
Sayı: 48- 13 Haziran 1918
Akil Koyuncu- Kendi Kendime (Şiir)-s. 432
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Akil Koyuncu- Kendi Kendime-s. 175
Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918
Akil Koyuncu- Rasin İçin (Şiir)-s. 227
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Akil Koyuncu- Şehid Nişanlısı (Şiir)-s. 84
Sayı: 49- 20 Haziran 1918
Akil Koyuncu- Şikâyet (Şiir)-s. 454
Sayı: 65- 12 Teşrin-i Evvel 1918
Alfred Dumas (Müt: Akil Koyuncu)- Teşrin-i Evvel Gecesi (Şiir)-s. 245-247
Sayı:1- 12 Temmuz 1917
Ali Canib (Yöntem)- Günahkâr (Şiir)- s. 4
Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917
Ali Canib- Bedî Haz 1 (Bedîyat Bahisleri)-s. 353-354
Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917
Ali Canib- Bedî Haz 2 (Bedîyat Bahisleri)-s. 367-368
Sayı:21- 29 Teşrin-i Sâni 1917
Ali Canib- Bedî Haz 3 (Bedîyat Bahisleri)-s. 406-408
Sayı: 62- 26 Eylül 1918
Ali Canib- Epope Nedir? (Edebiyat Musahabeleri)-s. 193-195
Sayı:2- 19 Temmuz 1917
Ali Canib- Eylülün Denizi (Şiir)-s.24
Sayı:3- 26 Temmuz 1917
Ali Canib- Gurub (Şiir)-s.44
Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917
Ali Canib- Hazzın Bedî Hayatta Mevkii (Bedîyat Bahisleri)-s. 505-507
Sayı:4- 2 Ağustos 1917
Ali Canib- Kurumuş Çeşme-s. 72
Sayı: 50- 27 Haziran 1918
Ali Canib- Labedî Hisler (Badiyat Bahisleri)-s. 467-468
Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918
Ali Canib- Leh Edebiyatı (Garb Edebiyatı)-s. 23-27
Çanakkale Özel Sayısı
Ali Canib- Seddülbahr Grubunu Ziyaret-s. 182

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

Ali Canib- Şarkın Mezarlığı (Şiir)-s. 386

Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918

Ali Canib- Tercümanı Hakikat Edebiyatı (Edebiyat Tarihi)-s. 262-264

Sayı: 54- 25 Temmuz 1918

Ali Canib- Yaz Görüşleri (Şiir)-s. 26

Sayı: 60- 5 Eylül 1918

Ali Canib- Yaz Görüşleri 2 Akşam (Şiir)-s. 156

Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918

Ali Canib- Zübeyde Fitnat Hanım (Edebiyat Tarihi)-s. 73-76

Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917

Ali Ekrem (Bolayır)- Dadıcığım (Şiir)-s. 492

Çanakkale Özel Sayısı

Ali Ekrem- Acaba Namazım Bozuldu mu?-s. 267

Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918

Ali Ekrem- Baba Hindi (Şiir)-s. 12

Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918

Ali Ekrem- Salıncak (Çocuk Edebiyatı)-s. 32

Sayı: 69- 1 Şubat 1923

Ali Haydar Emin- Kurtaran (Vatan Manzumeleri)-s. 44

Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 192

Ali Mümtaz (Arolat) - Mehtab-s. 22

Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923

Ali Mümtaz- Saz (Manzume)-s. 13

Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918

Ali Rıza Seyfi- Yüz Sene Evvel (Osmanlı Tarihi)-s. 229-234

Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918

Ali Rıza Seyfi- Yüz Sene Evvel 2 (Osmanlı Tarihi)-s. 264-267

Sayı:70- 15 Şubat 1923

Ali Sami- İdman Teşkilatımıza Dair (Spor)-s. 69-70

Sayı:32- 14 Şubat 1918

Ali Siret- Kırgızlarda Düğün Merasimi-s. 112-113

Sayı:31- 8 Şubat 1918

Ali Siret- Kırgızların İzdivac ve Düğün Adetleri (Tarih)-s. 89-92

Sayı: 49- 20 Haziran 1918

Ali Ulvi (Elöve)- Buğday Tarlası (Şiir)-s. 453

Sayı: 83- 30 Ağustos 1923

Ali Ulvi (Elöve)- Kan Çiçekleri (Manzume)-s. 348

Sayı: 60- 5 Eylül 1918

Ali Ulvi- Aşka Tahassür-s. 159

Sayı: 83- 30 Ağustos 1923

Ali Ulvi- Bir Ben-s. 348

Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923

Anatol Frans/Anatole France (Müt: Nasuhi Esad)- Münzevi (Garb Edebiyatı)-s. 467-469

Sayı: 88- 20 Teşrin-i Sâni 1923

Anatol Frans/Anatole France (Müt:Nasuhi Esad)-s. Şair Şolet (Hikâye)-s. 452-453

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Arsed- Hakiki İnsan (Alman Şiirleri-s. 412

Sayı: 84- 13 Eylül 1923

Avram Galanti- Arabî ve Farisî Kavaidinden Ayıklanmış Türkçe (Lisaniyat)-s. 362-363

Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923

Avram Galanti- Avam Türkçesi (Lisaniyat)-s. 477-478

Sayı: 78- 15 Haziran 1923

Avram Galanti- Babilliler ve Kapitülasyonlar (Tarih)-s. 255

Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)

Avram Galanti- Bursa'nın Fethi ve Museviler-s. 184-185

Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918

Avram Galanti- Fransa ve Türkçe (Tarih)-s. 267-268

Sayı:53- 18 Temmuz 1918

Avram Galanti- Hazreti Halid'in Kabrinin Keşfi Eterafında (İlmi Tedkikler)-s. 14-15

Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923

Avram Galanti- İki Mühim Tarihi Keşif-s. 14

Sayı: 74- 15 Nisan 1923

Avram Galanti- İspanyol Halkiyatında Hayreddin Barbaros ve Kılıç Ali Paşa-s. 143

Sayı:35- 14 Mart 1918

Avram Galanti- Kitab-ı Mukaddes'in Türkçe'ye Tercümeleri (Lisan Tarihi)-s. 177-178

Sayı: 88- 20 Teşrin-i Sâni 1923

Avram Galanti- Konuşulan ve Yazılan Türkçe (Lisaniyat)-s. 442

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Avram Galanti- Kullandığımız Türkçe Ay İsimlerinin Menşei (Tarih)-s. 476-478

Sayı:41- 25 Nisan 1918

Avram Galanti- Kullandığımız Türkçe Yazıların Menşei (Lisaniyat)-s. 283-284

Sayı:78- 1 Temmuz 1923

Avram Galanti- Latin Hurufatı Meselesi (Lisaniyat)-s. 265-266

Sayı: 69- 1 Şubat 1923

Avram Galanti- Manevi ve Maddi Cereyanlar (İlmi Cereyanlar)-s. 43-44

Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923

Avram Galanti- Ne İçin İslamiyet'i Müdafaa Ediyorum ?-s. 391-392

Sayı:57-15 Ağustos 1918

Avram Galanti- Oğuz Han Efsanesi Etrafında (Tarih)-s. 94-95

Sayı:45- 23 Mayıs 1918

Avram Galanti- Osmanlı Sancağının Menşei Etrafında (Tarih)-s. 373-374

Sayı:81- 2 Ağustos 1923

Avram Galanti- Padişah, Paşa, Bey, Efendi, Ağa Kelimelerinin Menşeleri (Lisaniyat)-s. 303-304

Sayı: 87- 1 Teşrin-i Sâni 1923

Avram Galanti- Tarih-i Medeniyette Mustafa Kemal ve Kumanda Ettiği Türk Ordusu (Türk İnkılabı)-s. 422-425

Sayı: 77 1 Haziran 1923

Avram Galanti- Telif ve Tercüme Meselesi (İlmi Cereyanlar)-s. 228/233

Sayı:76- 15 Mayıs 1923

Avram Galanti- Türk Etimolojisi İçin (Lisaniyat)-s. 206-207
Sayı: 82- 16 Ağustos 1923
Avram Galanti- Türk Hurufatında “Salı” Günü-s. 332-333
Sayı:37- 28 Mart 1918
Avram Galanti- Türk Kelimesinin Menşei Etrafında (Tarih)-s. 207-208
Sayı: 73- 1 Nisan 1923
Avram Galanti- Türk Yiyoruz –s. 125
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
Avram Galanti- Türkçe Elifba Harflerinin Mânâları (Lisan Meselesi)-s. 153-154
Sayı:80- 15 Temmuz 1923
Avram Galanti- Türkçe İmla Meselesi (Lisaniyat)-s. 285-286
Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923
Avram Galanti- Türkiye Coğrafya Lugatı (İlmi Cereyanlar)-s. 412-413
Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923
Avram Galanti- Türkiye Kelimesinin İmlası (Lisaniyat)-s. 460
Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923
Avram Galanti- Türkler İki “Tarihi Devre” Açmışlardır (Türk İnkılabı)-s. 22-23
Sayı:70- 15 Şubat 1923
Avram Galanti- Ümmet, Millet Kelimeleri (Lisaniyat)-s. 59
Sayı: 71- 1 Mart 1923
Avram Galanti- Yeni Türkiye Tarihinde İzmir İktisad Kongresi-s. 74
Sayı: 62- 26 Eylül 1918
Avram Galanti- Yine Osmanlı Sancağının Menşei Etrafında (Tarih)-s. 188/193
Sayı:72- 15 Mart 1923
Avram Galanti-Memleketimizi İyi Tanımakla İstiklalimizi Temin Edebiliriz-s. 103-104
Sayı:37- 28 Mart 1918
Ayas- Don Kişot (Edebiyat Musahabeleri- Edebiyat Enmuzecleri)-s. 202-204
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Ayas- Hamlet (Edebiyat Musahabeleri-Edebiyat Enmuzecleri)-s. 124-126
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
Ayni- Murabba (Unutulmuş Sahifeler)-s. 388
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Baki- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 122
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Baki- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 123
Sayı:41- 25 Nisan 1918
Baki- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 293
Sayı: 43- 9 Mayıs 1918
Baki Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 323
Sayı:45- 23 Mayıs 1918
Baron Aşandrof- Oğlumun Ölümü (Alman Şiirleri)-s. 378
Sayı: 69- 1 Şubat 1923
Basri Loster- “Delhi”nin Bir Tepesinde (Hindistan Hatıraları)-s. 39-40
Sayı:72- 15 Mart 1923
Basri Loster- Ağra (Hindistan Hatıraları)-s. 107-108
Sayı: 74- 15 Nisan 1923

Basri Loster- Gevher Can (Hindistan Hatıraları)-s. 139-140
Sayı: 77 1 Haziran 1923
Basri Loster- İstanbul'dan Kahire'ye (Hind Yolunda)-s. 236
Sayı: 78- 15 Haziran 1923
Basri Loster- Kahire'de (Hind Yolunda 2)-s. 255-256
Sayı:80- 15 Temmuz 1923
Basri Loster- Süveyş'ten Bombay'a (Hind Yolunda3)-s. 292
Sayı: 83- 30 Ağustos 1923
Basri Loster- Taç Mahal 1 (Hindistan Hatıraları)-S. 3349-350
Sayı: 84- 13 Eylül 1923
Basri Loster- Taç Mahal 2 (Hindistan Hatıraları)-s. 373-374
Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917
Bertlo (Müt: Necmeddin Sadak)- Terkiib ve Tahlilin Kuvveti (Tercüme Sahifeleri)-s. 436-438
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Ahmed Paşa (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Sayı:32- 14 Şubat 1918
Bursalı Ahmed Paşa- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 102
Sayı:32- 14 Şubat 1918
Bursalı Ahmed Paşa- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 103
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
Bursalı Ahmed Paşa- Yeni Saray Kasidesi-s. 393-394
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Akli- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 185
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Arif Çelebi- Rubai (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 174
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Asimi- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Azim- Rubai (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 193
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Deli Birader (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Emin (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Halidi- Kıta (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Hatfî (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 193
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Hilali- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 179
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Katib Mustafa Çelebi (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Mehmed Tahir- Oymacılık ve Bursalı Oymacı Fahri-s. 181-182
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Nihali- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 194
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)

Bursalı Nimeti Çelebi- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 187
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Şevki Çelebi (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Talib- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 186
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Bursalı Ulvi Yeganeoğlu- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 174
Çanakkale Özel Sayısı
Celal Nuri- Gelibolu'da Türkler ve Homeros-s. 112
Sayı: 82- 16 Ağustos 1923
Doktor Mazhar Osman- İdman ve Terbiye (Ruhiyat)-s. 333-334
Çanakkale Özel Sayısı
Doktor Mehmed Fahri- Çanakkale Hücumu-s. 260
Sayı: 59- 29 Ağustos 1918
Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatı)-s. 137-140
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 157-160
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 179-180
Sayı: 62- 26 Eylül 1918
Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 198-200
Sayı: 56- 8 Ağustos 1918
Dostoyevski (Müt:Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 75-78
Sayı: 47- 6 Haziran 1918
Dostoyevski (Mütercim: Refik Halid)- Zindan Hatıraları (Hikâye)-s. 417-418
Çanakkale Özel Sayısı
Emin Ali- Çanakkale'de Çocukluk Hatıraları-s. 256
Çanakkale Özel Sayısı
Emin Ali- Çanakkale'ye Düşman Donanmasının Saldırıları-s. 17
Çanakkale Özel Sayısı
Emin Ali- Kuzeyde-Güneyde İki Defada Dokuz Yara, Bir Kol-s. 279
Sayı: 52- 13 Temmuz 1918
Emin Ali- Tarih Usulüne Dair (İlmi Tedkikler)-s. 514-517
Sayı:36- 21 Mart 1918
Enis Behiç (Koryürek)- Çanakkale Şehitliğinde (Unutulmuş Sahifeler)-s. 197
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Enis Behiç- Bir Çift İskarpın (Şiir)-s. 172
Çanakkale Özel Sayısı
Enis Behiç- Gemiciler-s. 118
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Ernest Levis- Millî Terbiye (Fikir Hayatı)-s. 132-135
Çanakkale Özel Sayısı

F. Celaleddin- Mustafa'nın Hilesi-s. 252
Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923
F.L.- Kiralık Konak (On Beş Günlük İstanbul –Kitaplar)-s. 12-13
Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923
F.L.- Otello/Othello (On Beş Günlük İstanbul)-s. 482
Sayı: 82- 16 Ağustos 1923
F.L.- Tays (On Beş Günlük İstanbul)-s. 328
Sayı: 87- 1 Teşrin-i Sâni 1923
F.L.-Ziya Gökalp ve Mefkure (Kitaplar)-s. 438-439
Sayı: 77 1 Haziran 1923
F.R.- Ateşten Gömlek (Yeni Kitaplar)-s. 231
Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923
F.R.- Mizahda “Aydede” Çığır (On Beş Günlük İstanbul)-s. 12
Sayı: 73- 1 Nisan 1923
F.R.- Türk Ocaklarının Ayini (On Beş Günlük İstanbul)-s. 127
Çanakkale Özel Sayısı
Faik Sabri- Çanakkale Boğazı Nasıl Açılmış?-s. 221
Sayı:36- 21 Mart 1918
Faik Sabri- Kars Hakkında (Kurtulan Türk Memleketleri)-s. 349-353
Sayı:44- 16 Mayıs 1918
Faik Sabri- Kars, Ardahan ve Batum Hakkında (Kutulan Türk Memleketleri)-s. 189-192
Sayı:32- 14 Şubat 1918
Fali Rıfkı (Atay)- Badiye'den Gelen Şeyh (Nesir)-s. 104-106
Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923
Fali Rıfkı- 1918-1923- (Musahabe)-s. 1
Sayı: 69- 1 Şubat 1923
Fali Rıfkı- Azab (Nesir)-s. 36-37
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
Fali Rıfkı- Bende Konağı (Nesir)-s. 144-146
Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918
Fali Rıfkı- Bir Meczubla Tanışmam 2 (Nesir)-s. 223-224
Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918
Fali Rıfkı- Bir Meczupla Tanışmam 1 (Nesir)-s. 202-203
Sayı: 56- 8 Ağustos 1918
Fali Rıfkı- Cephe (Nesir)-s. 64-65
Çanakkale Özel Sayısı
Fali Rıfkı- Çanakkale İçin-s. 383
Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923
Fali Rıfkı- Eski Eserlerimizin Muhafazası (Sanayi-i Nefise)-s. 461-463
Sayı:57-15 Ağustos 1918
Fali Rıfkı- Eski Saat (Nesir)-s. 84-85
Sayı:76- 15 Mayıs 1923
Fali Rıfkı- Feragat-s. 201-202
Sayı: 55- 1 Ağustos 1918
Fali Rıfkı- Halid ve Arkadaşı Memduh (Nesir)-s. 42-43
Sayı: 71- 1 Mart 1923

Falih Rıfki- Hayran Baba (Hikâye)-s. 87-90
Sayı: 77 1 Haziran 1923
Falih Rıfki- Hemşeri Vatandaş (Hafta Musahabesi)-s. 219
Sayı: 74- 15 Nisan 1923
Falih Rıfki- İdeal için Ölüm (Suriye Hatıralarından)-s. 135-136
Sayı: 54- 25 Temmuz 1918
Falih Rıfki- İsa'nın Merkadından Çıkan Ruh (Nesir)-s. 23-25
Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923
Falih Rıfki- Kabil'de Haki Efendi İle Ömer Can (Hikâye)-s. 26-28
Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918
Falih Rıfki- Kara Gün Tecrübesi (Hafta Musahabesi)-s. 261-262
Sayı:72- 15 Mart 1923
Falih Rıfki- Mazlum Milletlerin Mizahı (Musahabe)-s. 91
Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917
Falih Rıfki- Medine 2 (Nesir)-s. 256-258
Sayı: 12- 27 Eylül 1917
Falih Rıfki- Medine1 (Nesir)-s. 227-228
Sayı:53- 18 Temmuz 1918
Falih Rıfki- Neferim Mehmed (Nesir)-s. 2-4
Sayı: 73- 1 Nisan 1923
Falih Rıfki- On Yaşında Bir Gazi-s. 117-120
Sayı:70- 15 Şubat 1923
Falih Rıfki- Sulb: Zulm Hatıralarından-s. 57-59
Sayı:32- 14 Şubat 1918
Faruk Nafiz (Çamlıbel)- Münvezi (Şiir)-s. 104
Sayı: 56- 8 Ağustos 1918
Faruk Nafiz- Arzu (Şiir)-s. 66
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
Faruk Nafiz- Ayrılık (Şiir)-s. 386
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Faruk Nafiz- Bahar Gelmesi (Şiir)-s. 172
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
Faruk Nafiz- Bir Mersiye-s. 152
Sayı:36- 21 Mart 1918
Faruk Nafiz- Filistin'den Geçerken (Şiir)-s. 185
Sayı: 50- 27 Haziran 1918
Faruk Nafiz- Gezdiğim Yer (Şiir)-s. 471
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Faruk Nafiz- Kır Türküsü (Şiir)-s. 266
Sayı:53- 18 Temmuz 1918
Faruk Nafiz- Sensiz Bahar (Şiir)-s. 4
Sayı: 55- 1 Ağustos 1918
Faruk Nafiz- Şüphe (Şiir)-s. 47
Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918
Faruk Nafiz- Vasiyet (Şiir)-s. 226
Sayı: 49- 20 Haziran 1918
Faruk Nafiz- Yıllardır (Şiir)-s. 454

Sayı:21- 29 Teşrin-i Sâni 1917

Fatma Aliye- Kadın Nedir? (Açık Sütunlar)-s. 415-417

Sayı:1- 12 Temmuz 1917

Fazıl Ahmed (Aykaç)- Yazın(Şiir)-s. 3-4

Sayı:7- 23 Ağustos 1917

Fazıl Ahmed- Kış Gelmeden (Şiir)-s. 133

Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923

Fevzi Lütü (Karaosmanoğlu)- İzmir'den Bursa'ya (On Beş Günlük İstanbul-Kitaplar)-s.30-31

Sayı: 82- 16 Ağustos 1923

Fevzi Lütü- "Pafnos" Akıbeti (Musahabe)-s. 321-322

Sayı: 78- 15 Haziran 1923

Fevzi Lütü- Dudaktan Kalbe (Kitaplar)-s. 258

Sayı: 88- 20 Teşrin-i Sâni 1923

Fevzi Lütü- Matbuat Şurası Ortasında (Musahabe)-s. 441

Sayı: 73- 1 Nisan 1923

Fevzi Lütü- Mesir Serpen Softa (Memleket Hatıraları)-s. 129-130

Sayı: 87- 1 Teşrin-i Sâni 1923

Fevzi Lütü- Paydos Borusu Değil İş Borusu-s. 439-440

Sayı: 87- 1 Teşrin-i Sâni 1923

Fevzi Lütü- Sadabad Günü (Musahabe)-s. 421

Sayı:80- 15 Temmuz 1923

Fevzi Lütü- Sebabenin Cinneti (Hikâye)-s. 295-296

Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923

Fevzi Lütü- Sonbahar Delisi (Hikâye)-s. 394-395

Sayı: 69- 1 Şubat 1923

Fevzi Lütü- Talak-ı Selase (On Beş Günlük İstanbul- Kitaplar)-s. 47

Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923

Fevzi Lütü- Yahya Saim Bey'e Samimiyet (Şuun)-s. 469

Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923

Fevzi Lütü- Yarınki Çoşuş (Musahabe)-s. 455

Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923

Fevzi Lütü- Yerinde Bir zaaf ve Yerini Şaşıran Bir Kudret-s. 481-482

Sayı: 83- 30 Ağustos 1923

Fevzi Lütü-Ayrılıklar (On Beş Günlük İstanbul-Kitaplar)-s. 356

Sayı: 74- 15 Nisan 1923

Fevzi Lütü-Cemaleddin Subhi Bey'in Mülakatı (On Beş Günlük İstanbul)-s. 147-148

Sayı:80- 15 Temmuz 1923

Fevzi Lütü-Taç Giyen Millet (Kitaplar)-s. 296-297

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Fıraylıgrat/ Freiligrath- Çam (Alman Şiirleri)-s. 412

Sayı:45- 23 Mayıs 1918

Fon Lökö- Dördüncü Turfan Alman Heyeti (Eski Türk Medeniyeti)-s. 368-372

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Fon Lökö- Seyahat (Dördüncü Turfan Alman Heyeti)-s. 409-412

Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923

Fuzuli- Nefes (Unutulmuş Sahifeler)-s. 455

Sayı:3- 26 Temmuz 1917

Galib Haldun- Namık Kemal-i Muktesid (Türk Muktesidleri)-s. 54-58

Sayı: 84- 13 Eylül 1923

Girinski (Müt:Caferoğlu)- 16. Asırda Türk Edebiyatının Altın Devri-s. 366/371-372

Sayı:34- 7 Mart 1918

Görres- İhtiyar Çalgıcı (Alman Şiiri)-s. 157

Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923

Göte/Goethe (Müt:Hasan Cemil)- Visal (Garb Edebiyatı- Alman Edebiyatı)-s. 480-481

Sayı: 87- 1 Teşrin-i Sâni 1923

Göte/Goethe- Muhammed'in İlahisi (Garb Edebiyatı- Alman Edebiyatı)-s. 431-432

Sayı: 88- 20 Teşrin-i Sâni 1923

Göte/Goethe- Şehidler/Hicret (Garb Edebiyatı- Alman Edebiyatı)-s. 450

Sayı:39- 11 Nisan 1918

Gregory Aleksanski- İhtilale Kadar Rusya 1: Rusya'da Mütefekkirler Sınıfı ve Nihilizm-s.247-248

Sayı: 43- 9 Mayıs 1918

Gublo (Müt: Necmeddin Sadak)- Adalet ve İhsan (Felsefe)-s.332

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Gublo- Adalet (Felsefe)-s. 318

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

Gustav Şolonberj- Ecnebi Müverrihlerine Göre İstanbul ve Fatih Sultan Mehmed-s. 391-393

Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)

H. Vild- Hanlar ve Evler Hakkında Bir Tetebbu-s. 190-193

Sayı: 60- 5 Eylül 1918

Hakkı Süha (Gezgin)- Orduya-s. 148

Sayı:37- 28 Mart 1918

Hakkı Süha (Gezgin)- Son Gece (Şiir)-s. 205

Çanakkale Özel Sayısı

Hakkı Süha- Akın-s. 192

Sayı:51- 4 Temmuz 1918

Hakkı Süha- Meriç-s. 484

Sayı:45- 23 Mayıs 1918

Hakkı Süha- Saçların (Şiir)-s. 364

Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918

Hakkı Süha- Siperden Mektup 1 (Şiir)-s. 267

Sayı:38- 4 Nisan 1918

Hakkı Süha- Tuna (Şiir)-s. 245-246

Sayı:38- 4 Nisan 1918

Hakkı Süha- Yıldızlar Önünde (Şiir)-s. 226

Çanakkale Özel Sayısı

Hakkı Tarık- Çanakkale'ye Dair-s. 177

Sayı:7- 23 Ağustos 1917

Halid Fahri (Ozansoy)- Anadolu Akşamı (Şiir)-s. 133

Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918

Halid Fahri- Annemi Anarken (Şiir)-s. 8
Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917
Halid Fahri- Ay Dinledi (Şiir)-s. 274
Sayı: 50- 27 Haziran 1918
Halid Fahri- Bahar Sabahı (Şiir)-s. 471
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
Halid Fahri- Baharda Bir Ses (Şiir)-s. 386
Sayı:41- 25 Nisan 1918
Halid Fahri- Baharda Mehtaba Karşı (Şiir)-s. 285
Sayı:9- 6 Eylül 1917
Halid Fahri- Bayram Mektubu (Şiir)-s. 175-176
Sayı:35- 14 Mart 1918
Halid Fahri- Bulutlara Yakın (Şiir)-s. 164-165
Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917
Halid Fahri- Ceylana Aşk (Şiir)-s. 334
Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917
Halid Fahri- Çanakkale-s. 248
Sayı: 58- 22 Ağustos 1918
Halid Fahri- Dargın (Şiir)-s. 108
Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917
Halid Fahri- Dervişin Sözü (Şiir)-s. 314
Sayı: 12- 27 Eylül 1917
Halid Fahri- Eski Düşmana (Şiir)-s. 234
Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917
Halid Fahri- Gurbette İlk Bayram-s. 348
Sayı: 43- 9 Mayıs 1918
Halid Fahri- İlk Buse (Şiir)-s. 324-325
Sayı: 8- 30 Ağustos 1917
Halid Fahri- İtiraf (Şiir)-s. 156
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Halid Fahri- Kâbus (Şiir)-s. 84
Sayı: 47- 6 Haziran 1918
Halid Fahri- Kafkasya'ya Doğru (Şiir)-s. 405
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Halid Fahri- Kış Gecesi (Şiir)-s. 245
Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918
Halid Fahri- Kış Gecesi (Şiir)-s. 34
Sayı:44- 16 Mayıs 1918
Halid Fahri- Lanet (Şiir)-s. 344
Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917
Halid Fahri- Marmara Geceleri (Şiir)-s. 437
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Halid Fahri- Melike'ye (Şiir)-s. 124
Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917
Halid Fahri- Neşe mi Elem mi? (Şiir)-s. 454
Sayı: 11- 20 Eylül 1917
Halid Fahri- Onlara (Şiir)-s. 212

Sayı: 48- 13 Haziran 1918
Halid Fahri- Öc (Şiir)-s. 432
Sayı:57-15 Ağustos 1918
Halid Fahri- Sahilde (Şiir)-s. 88
Sayı:37- 28 Mart 1918
Halid Fahri- Sulh Gecesi (şiir)-s. 204-205
Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917
Halid Fahri- Şairde Hisset (Edebiyat Musahabeleri)-s. 424-426
Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918
Halid Fahri- Şairin Ölümü (Şiir)-s. 72
Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917
Halid Fahri- Şairlik Gururu (Edebiyat Musahabeleri)-s. 503-505
Sayı:57-15 Ağustos 1918
Halid Fahri- Yine Vezin Meselesi 1 (Edebi Tedkikler)-s. 93-94
Sayı: 58- 22 Ağustos 1918
Halid Fahri- Yine Vezin Meselesi 2 (Edebi Tedkikler)-s. 113-115
Sayı: 59- 29 Ağustos 1918
Halid Fahri- Yine Vezin Meselesi 3 (Edebi Tedkikler)-s. 124-126
Sayı:10- 13 Eylül 1917
Halide Edib (Adıvar)- Mev'ud Hüküm-s. 199-200
Sayı:32- 14 Şubat 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 120
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 140
Sayı:34- 7 Mart 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 160
Sayı:35- 14 Mart 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 180
Sayı:36- 21 Mart 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 200
Sayı: 11- 20 Eylül 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 218-220
Sayı: 12- 27 Eylül 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 240
Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 260
Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 279-280
Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 299-300
Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 319-320
Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 339-340
Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 359-360
Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917

Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 379-380
Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 399-400
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 419-420
Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 439-440
Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 459-460
Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 499-500
Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 519-520
Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 20
Sayı: 29- 24 Kânun-i Sâni 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 60
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 99-100
Sayı:37- 28 Mart 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 220
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 240
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s.259-260
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 280
Sayı: 43- 9 Mayıs 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s.339-340
Sayı:78- 1 Temmuz 1923
Halil Esad- Hakkıyat Sanayi-i Nefise)-s. 263-265
Çanakkale Özel Sayısı
Halil Ethem-Dünya Savaşı'nda Antika Eser ve Değerli Eşya Ticareti-s. 130
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
Halil Nihad- Karlı Bir Gece (Şiir)-s. 156
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Halil Nihad- Sahilde (Şiir)-s. 172
Sayı:80- 15 Temmuz 1923
Halim Sabit- Bir Gencin Ölümü Münasebetiyle (Musahabe)-s. 281-283
Sayı: 52- 13 Temmuz 1918
Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra Ehliyet-i Velayet (Hukuk-u Aile Tarihinden)-s. 513-514
Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917
Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivac 1 (Aile Tarihi)-s. 453-456
Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917
Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivac 2 (İctimaiyyat)-s. 461-464
Sayı: 29- 24 Kânun-i Sâni 1918
Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivac 4 (Aile Tarihi)-s. 48/53-54

Sayı:53- 18 Temmuz 1918

Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivac: Ehliyet-i Velayet (Hukuk-u Aile Tarihinden)-s. 5-8

Sayı:35- 14 Mart 1918

Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivaç Nikah Akdinde (Aile Hukuku)-s. 167-168

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivaç: İzdivaçda Velayet (Aile Hukuku Tarihinden)-s. 484-485

Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918

Halim Sabit- İslamiyet'ten Sonra İzdivac (Aile Tarihi)-s. 13-15

Sayı: 43- 9 Mayıs 1918

Halim Sabit- Nikah Akdinde Buluş Meselesi (Aile Hukuku)-s. 356-358

Sayı:40- 18 Nisan 1918

Halim Sabit- Şimal Türklerinde Türkçülük ve Tatarcılık (Milliyetçilik Tarihi)-s. 267-268

Sayı:41- 25 Nisan 1918

Halim Sabit- Şimal Türklerinde Türkçülük ve Tatarcılık (Milliyetçilik Tarihi)-s. 293-294

Çanakkale Özel Sayısı

Halit Fahri- Çanakkale İçin-s. 157

Sayı: 59- 29 Ağustos 1918

Hamdi Halim- Yirminci Asırda Beynelmilel Muvazene Politikası (Siyasi Meseleler)-s. 136-137

Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923

Hamdullah Subhi- Irk ve Milliyet (Ankara'da Verilen Konferanslardan)-s. 7

Sayı: 78- 15 Haziran 1923

Hamdullah Subhi- Tarih Yollarında Uzaklaşırken-s. 242

Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923

Hamid Zübeyr- Kardeş Est Milletinin İstiklal Bayramı (Seyahat Hatıraları)-s. 306-307

Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923

Hasan Ali- Geyik (Manzume)-s. 481

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Hayne/Heine- Su Perisi (Alman Şiirleri)-s. 412

Sayı:32- 14 Şubat 1918

Hebbel- Eski Ev (Alman Şiirleri)-s. 108

Sayı: 84- 13 Eylül 1923

Henri dö Ranye- Raven'den Geçerken (Garb Edebiyatı- Fransız Edebiyatı)-s. 374-375

Sayı: 59- 29 Ağustos 1918

Henri Galuk/Hanry Glück (Müt: Ahmed Cemal)- Türk Sanatı (Nefis Sanatlar)-s. 129-132

Sayı: 60- 5 Eylül 1918

Henri Galuk/Hanry Glück (Müt: Ahmed Cemal)- Türk Sanatı (Nefis Sanatlar)-s.149-152

Çanakkale Özel Sayısı

Hıfzı Tevfik- Çanakkale'ye Giderken-s. 179
Sayı: 49- 20 Haziran 1918
Hıfzı Tevfik (Gönensay)- Derdim (Şiir)-s. 453
Sayı:45- 23 Mayıs 1918
Hıfzı Tevfik- Veda (Şiir)-s. 364
Çanakkale Özel Sayısı
Hüsametdin- Osmanlı Azmi Karşısında İngilizler-s. 194
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Hüsayin Ragıb- Hayat Mücadelesinde Kadın (Kadın Meselesi)-s. 242-243
Sayı: 71- 1 Mart 1923
Hüseyin Cahid (Yalçın)- Lozan'da Bir Gün Nasıl Geçerdi?-s. 81-82
Çanakkale Özel Sayısı
Hüseyin Cahit- 18 Mart Zaferi'nin Yıldönümü Münasebetiyle-s. 378
Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923
Hüseyin Namık- En Eski Osmanlı Tarihi (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 385-386
Sayı:80- 15 Temmuz 1923
Hüseyin Namık- İlk Osmanlı Müverrihi (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 287-288
Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923
Hüseyin Namık- Mufassal Türk Tarihi (On Beş Günlük İstanbul)-s. 395-396
Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923
Hüseyin Namık- Oğuzname 1 (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 415-416
Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923
Hüseyin Namık- Oğuzname 2 (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 460-461
Sayı:78- 1 Temmuz 1923
Hüseyin Namık- Osmanlı Tarihinde Kadın (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 268
Çanakkale Özel Sayısı
Hüseyin Ragıb- İki Lalenin Hikâyesi-s. 134
Çanakkale Özel Sayısı
Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923
Hüseyin Rahmi- Ahlâk (Hasbihal)-s. 20-21
Çanakkale Özel Sayısı
Hüseyin Rahmi- Ali'nin Şehadeti-s. 308
Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923
Hüseyin Rahmi Gürpınar)- Tövbeler Tövbesi (Hikâye)-s. 10-11
Sayı:76- 15 Mayıs 1923
Hüseyin Rahmi- Rafia Hanımın Köftesi (Hikâye)-s. 215-216
Sayı: 82- 16 Ağustos 1923
Hüseyin Rahmi- Tehlike Karşısında Keçi Fil Oluyor-s. 322-323
Çanakkale Özel Sayısı
Hüseyin Suad- Pervin'in Rüyası-s. 111
Çanakkale Özel Sayısı
Hüseyinzade Ali- Dardanel Çiçekleri Arslan Ağzı-s. 238
Sayı: 83- 30 Ağustos 1923
Hüsnü Ali- Şehidlerimizi Tahattür-s. 348
Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923
Ispartalı T.- Demir Alp- Balıkesirli Erkanı Harb Kemal Bey'in Mücadele Hatıraları-s. 474-475

Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923

İspartalı Tevfik- Bir İstiklal Kahramanının Hatıraları (Türk İnkılabı)-s. 456-459

Çanakkale Özel Sayısı

Işık Alp- Vatanıma-s. 321

Sayı: 11- 20 Eylül 1917

İbrahim Alaaddin (Gövsa)- Sulh ve Harb (Çanakkale İzleri)-s. 204

Sayı: 43- 9 Mayıs 1918

İbrahim Alaaddin- Atide Çanakkale (Şiir-Çanakkale İzleri)-s. 324

Sayı: 55- 1 Ağustos 1918

İbrahim Alaaddin- Ayrılırken (Şiir-Çanakkale İzleri)-s. 47

Sayı: 48- 13 Haziran 1918

İbrahim Alaaddin- Bir Kurşun (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 432

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

İbrahim Alaaddin- Bugünün Çocuklarına (Şiir)-s. 386

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

İbrahim Alaaddin- Bugünün Çocuklarına 2 (Şiir)-s. 405

Çanakkale Özel Sayısı

İbrahim Alaaddin- Çanakkale İzleri-s. 274

Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917

İbrahim Alaaddin- Gurbet Denizi (Çanakkale İzleri)-s. 454

Sayı: 65- 12 Teşrin-i Evvel 1918

İbrahim Alaaddin- Harb Psikolojisi ve Terbiye (Terbiye Meselesi)-s. 259-260

Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917

İbrahim Alaaddin- İnsanlık Aşkı Çanakkale İzleri)-s. 368

Sayı: 56- 8 Ağustos 1918

İbrahim Alaaddin- İstanbul'a Dönüş (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 66

Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918

İbrahim Alaaddin- Jan Jak Russo Terbiye Meselesi (Terbiye Meselesi)-s. 235-236

Sayı:41- 25 Nisan 1918

İbrahim Alaaddin- Nöbetçi (Şiir-Çanakkale İzleri)-s. 285

Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917

İbrahim Alaaddin- Süleyman Paşa'nın Kabrinde (Çanakkale İzleri)-s. 437

Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917

İbrahim Alaaddin- Tembel Çocuklar 1 (Terbiye Meselesi)-s. 86-88

Sayı:37- 28 Mart 1918

İbrahim Alaaddin- Tembel Çocuklar 2 (Terbiye Meselesi)-s.213-215

Sayı:44- 16 Mayıs 1918

İbrahim Alaaddin- Türk Askerleri (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 344

Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917

İbrahim Alaaddin- Yalnızlık (Şiir)-s. 468

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

İbrahim Alaaddin- Yaralının Derdi (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 466-467

Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917

İbrahim Alaaddin-Çanakkale İzleri Asker Ağzından (Şiir)-s. 292

Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917

İbrahim Aladdin- Siperden Mektup (Çanakkale İzleri)-s. 388

Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918

İhsan Mukbil- Arkandan (Şiir)-s. 267
Sayı:39- 11 Nisan 1918
İhsan Mukbil- Aşkın Duası (Şiir)-s. 245
Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917
İhsan Mukbil- Aşkın Ölümü (Şiir)-s. 508
Sayı: 49- 20 Haziran 1918
İhsan Mukbil- Aşkın Şikâyeti (Şiir)-s. 453
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
İhsan Mukbil- Bir Dargın ki (Şiir)-s. 386
Sayı:38- 4 Nisan 1918
İhsan Mukbil- Her İtirafdan Sonra (Şiir)-s. 226
Çanakkale Özel Sayısı
İhsan Mukbil- Hıçkırıklar-s. 173
Sayı:34- 7 Mart 1918
İhsan Mukbil- Kadın Yemini (Şiir)-s. 145
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
İhsan Mukbil- Kardeşime (Şiir)-s. 155-156
Sayı:44- 16 Mayıs 1918
İhsan Mukbil- Marmaraya Karşı (Şiir)-s. 344
Sayı: 62- 26 Eylül 1918
İhsan Mukbil- Masumiyet-s. 195
Sayı: 58- 22 Ağustos 1918
İhsan Mukbil- O Günün Hatırası (Şiir)-s. 108
Sayı: 43- 9 Mayıs 1918
İhsan Mukbil- Ölümlere Kadar (Şiir)-s. 325
Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918
İhsan Mukbil- Sana Cevap (Şiir)-s. 12
Sayı:37- 28 Mart 1918
İhsan Mukbil- Sevgilime-s. 206
Sayı: 50- 27 Haziran 1918
İhsan Mukbil- Son Niyaz (Şiir)-s. 471
Sayı:57-15 Ağustos 1918
İhsan Mukbil- Şehidler Anarken (Şiir)-s. 88
Sayı: 42- 2 Mayıs 1918
İhsan Mukbil- Tahssür (Şiir)-s. 304
Sayı:41- 25 Nisan 1918
İhsan Mukbil- Yalan (Şiir)-s. 285
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
İkinci Sultan Murad- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Sayı: 62- 26 Eylül 1918
İsmail Hakkı- Ahlâk Mücahadeleri (Terbiye Meselesi)-s. 187-188
Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918
İsmail Hakkı- Ahlâk Mücahadeleri 2 (Terbiye Meselesi)-s.223-224
Çanakkale Özel Sayısı
İsmail Hakkı- Çanakkale Savunması Nedir?-s. 116
Sayı:32- 14 Şubat 1918
İsmail Hakkı- Dini ve İctimai İctihad (Felsefe)-s. 107-108

Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923

İsmail Hakkı- Maarif Siyaseti Nedir?-s. 4-5

Sayı: 55- 1 Ağustos 1918

İvan Turgenyef (Müt: Ruşen Eşref)- Biyerof (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 53-55

Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918

İvan Turgenyev (Müt: Rüşen Eşref)- Jermolay ile Değirmenci Kadın (Hikâye)-s. 236-239

Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918

İzzet Ulvi (Akyurt)- Hilal ve Kartal-s. 276-278

Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923

İzzet Ulvi- Leyla (Manzume)-s. 472

Sayı:32- 14 Şubat 1918

J.V. Piyeustuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 119

Sayı:34- 7 Mart 1918

J.V. Piyeustuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 159

Sayı:35- 14 Mart 1918

J.V. Piyeustuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 179

Sayı:36- 21 Mart 1918

J.V. Piyeustuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 199

Sayı:37- 28 Mart 1918

J.V. Piyeustuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 218-219

Sayı:38- 4 Nisan 1918

J.V. Piyeustuk- Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 238-239

Sayı: 33- 21 Şubat 1918

J.V. Piyeustuk-Siyasi Fırkalar ve Reisleri (Rus İhtilali)-s. 139

Sayı:31- 8 Şubat 1918

J.V. Piyeustuk-Siyasi Fırkalar ve Reisleri-s. 98

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Jan Jak Russo/Jean Jacques Rousseau- Bir Mektub (Fransız Edebiyatından)-s. 308

Sayı: 88- 20 Teşrin-i Sâni 1923

Jan Jak Russo/Jean Jacques Rousseau(Müt: Yahya Saim)- İtirafı-s. 450-451

Sayı:34- 7 Mart 1918

K.Ş.-Beynelmilel Yeni Bir Lisan (Şuun)-s. 158

Sayı:34- 7 Mart 1918

K.Ş.-Bir Hadise (Şuun)-s. 158

Sayı:34- 7 Mart 1918

K.Ş.-Bir Rüya (Şuun)-s. 158

Sayı:34- 7 Mart 1918

K.Ş.-Gülelim mi, Ağlayalım mı? (Şuun)-s. 158

Sayı: 82- 16 Ağustos 1923

Karacaoğlan- Halk Şiirleri-s. 323-324

Sayı:39- 11 Nisan 1918

Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından (Şiir-Nesir)-s. 245

Sayı:40- 18 Nisan 1918

Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından (Şiir-Nesir)-s. 265-266

Sayı:38- 4 Nisan 1918

Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından 1 (Şiir-Nesir)-s. 225-226
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından 4-s. 106-107
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından 6- s. 164
Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Merhamet (Hikâye)-s. 474-480
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Erenlerin Bağından- s. 146-147
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Karl Montezer- İki Düşman Kardeş (Almanlarda Harb Edebiyatı)-s. 278-279
Çanakkale Özel Sayısı
Kazım Nami- Tosun Onbaşı'nın Destanı-s. 139
Sayı:35- 14 Mart 1918
Kazım Şinasi- Ayestefanos ve Breslitovski (Şuun)-s. 178
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Kazım Şinasi- Batum (Şuun)-s. 279
Sayı:35- 14 Mart 1918
Kazım Şinasi- Bir Mektub (Şuun)-s. 178
Sayı:41- 25 Nisan 1918
Kazım Şinasi- Bir Sual (Şuun)-s. 298
Sayı:36- 21 Mart 1918
Kazım Şinasi- Çanakkale (Şuun)-s. 198
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Kazım Şinasi- Dâhili İstikrah (Şuun)-s. 259
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Kazım Şinasi- Daru'l-Muallimin Mezunlarının Bir Tesbiti-s. 97
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Kazım Şinasi- Darulfünun Teşkilatı (Konferanslar)-s. 117
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Kazım Şinasi- Feminizm Aleminde (Şuun)-s. 138
Sayı:37- 28 Mart 1918
Kazım Şinasi- Garb Meselesi (Şuun)-s. 217
Sayı:35- 14 Mart 1918
Kazım Şinasi- Harb Edebiyatı, Konferanslar (Şuun)-s. 178
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Kazım Şinasi- Harb Zenginleri (Şuun)-s. 237
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Kazım Şinasi- Hilal-i Ahmer Takvimi (Şuun)-s. 259
Sayı:41- 25 Nisan 1918
Kazım Şinasi- İaşe İşleri (Şuun)-s. 298
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Kazım Şinasi- İzdivac İlanları (Şuun)-s. 237
Sayı:37- 28 Mart 1918
Kazım Şinasi- Kırım Hakkında (Şuun)-s. 217
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Kazım Şinasi- Malül Gazilerimiz (Şuun)-s. 259

Sayı:35- 14 Mart 1918

Kazım Şinasi- Mebeyn Orkestrası (Şuun)-s. 178

Sayı:31- 8 Şubat 1918

Kazım Şinasi- Mekteb-i Mülkiyenin İhyası (Şuun)-s. 97

Sayı:38- 4 Nisan 1918

Kazım Şinasi- Millet Meclis (Şuun)-s. 237

Sayı:31- 8 Şubat 1918

Kazım Şinasi- Nüfus Meselesi)-s. 117

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Kazım Şinasi- On Üçüncü Asırda İstikraz İşleri (Osmanlı Tarihi)-s. 309-312

Sayı:40- 18 Nisan 1918

Kazım Şinasi- Tarihde İstikrah (Şuun)-s. 279

Sayı:31- 8 Şubat 1918

Kazım Şinasi- Tedrisat-ı İbtidaiyyeye Dair (Şuun)-s. 96-97

Çanakkale Özel Sayısı

Kazım Şinasi- Üçüncü Sultan Selim ve Çanakkale-s. 149

Sayı:41- 25 Nisan 1918

Kazım Şinasi- Yine Harb Zenginleri (Şuun)-s. 298

Çanakkale Özel Sayısı

Kemal Behic- Çanakkale Kara Savaşları-s. 53

Sayı:51- 4 Temmuz 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad (Edebiyat Musahabeleri)-s. 483-486

Sayı:1- 12 Temmuz 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad (Mehmet Fuat Köprülü)- Millî Edebiyat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 4-7

Sayı:76- 15 Mayıs 1923

Köprülüzade Mehmed Fuad- “Koşma” Tarzı (Millî Edebiyat Tedkikleri)-s. 250-252

Sayı: 74- 15 Nisan 1923

Köprülüzade Mehmed Fuad- “Menakıbı Eflak” Tercümesi (Tarih ve Tenkid)-s. 134-135

Sayı: 59- 29 Ağustos 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- “Şeyh Galib”e Dair (Edebiyat Tarihi)-s. 123-124

Sayı:78- 1 Temmuz 1923

Köprülüzade Mehmed Fuad- “Tuyuğ” Şekli (Millî Edebiyat Tedkikleri)-s. 262-263

Sayı: 54- 25 Temmuz 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Ahi (Harabat Erenleri)-s. 25-26

Sayı:36- 21 Mart 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Asırlar Arasından (Çanakkale Hatıraları)-s. 185-186

Sayı: 84- 13 Eylül 1923

Köprülüzade Mehmed Fuad- Aşık “Gevheri”ye Aid İki Vesika (Milli Edebiyat Tedkikleri)-s. 363-364

Sayı:76- 15 Mayıs 1923

Köprülüzade Mehmed Fuad- Azerbaycan Cumhuriyeti (Türklük Alemi)-s. 203-204

Sayı:41- 25 Nisan 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Baki: Hayatı ve Tabiatı (Edebiyat Tarihi-Baki Zamanı)-s. 289-293

Sayı:41- 25 Nisan 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Baki: Hayatı ve Tabiatı 2 (Edebiyat Tarihi- Baki Zamanı)-s. 329-331
Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bir İstimzac Münasebetiyle (Edebiyat Musahabeleri)-s. 485-488/493
Sayı:3- 26 Temmuz 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bir Medeniyet Zümresine Mensub Edebiyatlarda Müşterek Kıymetler: Şekil (Edebiyat Musahabeleri)-s. 65-68
Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 1 (Edebiyat Musahabeleri)-s. 305-308
Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 2 (Edebiyat Musahabeleri)-s. 324-328
Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 3: Acem Edebiyatında Mersiye (Edebiyat Musahabeleri)-s. 344-348
Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 3: Acem Edebiyatında Mersiye (Edebiyat Musahabeleri)-s. 364-367
Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 4: Acem Edebiyatında Mersiye (Edebiyat Musahabeleri)-s. 384-386
Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Millî Tarih Yazılabilir mi? (Tenkid)-s. 427-428
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bursa'ya Dair Bazı Vesikalar-s. 185-186
Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Deli Birader (Harabat Erenleri)-s. 285-288
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
Köprülüzade Mehmed Fuad- Eski İstanbul ve Şairlerimiz (Edebiyat Musahabeleri)-s. 387-388
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
Köprülüzade Mehmed Fuad- Fatih Devrinde Edebi Hayat (Edebiyat Tarihi)-s. 389-391
Sayı:9- 6 Eylül 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Harabat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 186-188
Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Harname (Edebiyat Musahabeleri)-s. 253-256
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Köprülüzade Mehmed Fuad- Havri (Harabat Erenleri)-s. 106-107
Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Hayat ve Edebiyat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 266-268
Sayı:35- 14 Mart 1918
Köprülüzade Mehmed Fuad- Hüseyin Daniş Bey'e (Edebiyat Musahabeleri)-s. 165-167
Sayı:36- 21 Mart 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Hüseyin Daniş Bey'e (Edebiyat Musahabeleri)-s. 186-188

Sayı:44- 16 Mayıs 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Hüseyin Daniş Bey'e (Edebiyat Musahabeleri)-s. 345-346

Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- İran Tarih-i Edebiyatı (Edebiyat Musahabeleri)-s. 63-67

Sayı:31- 8 Şubat 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Melihi (Harabat Erenleri)-s. 85-86

Sayı: 62- 26 Eylül 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Nihali (Harabat Erenleri)-s. 185-187

Sayı:39- 11 Nisan 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Nigar Hanım (Edebi Tedkik)-s. 249-525

Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)

Köprülüzade Mehmed Fuad- Nihali Bursalı Harabat Erenleri-s. 154-157

Sayı:57-15 Ağustos 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Osmanlı Edebiyatının Başlangıcı (Edebiyat Musahabeleri)-s. 85-88

Sayı:72- 15 Mart 1923

Köprülüzade Mehmed Fuad- Osmanlı İdaresinde İzmir (Tarih Tedkikleri)-s. 94-96

Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad- Rodin ve Sanat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 464-468

Sayı:34- 7 Mart 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Sadabad Şairleri (Edebiyat Tarihi)-s. 146-147

Sayı: 73- 1 Nisan 1923

Köprülüzade Mehmed Fuad- Şehri (On Birinci Asırda Türk Edebiyatı)-s. 115

Sayı:61- 12 Eylül 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Türk Sanatı (Nefis Sanatlar)-s. 169-172

Sayı:5- 9 Ağustos-1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Bir Medeniyet Zümresine Mensub Edebiyatlarda Müşterek Kıymetler: Esas (Edebiyat Musahabeleri)-s. 84-86

Sayı: 12- 27 Eylül 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Bir Mektub Münasebetiyle (Edebiyat Musahabeleri)-s. 224-226

Sayı:3- 26 Temmuz 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Edebiyatta "Marazi"lik (Edebiyat Musahabeleri)-s.45-48

Sayı:2- 19 Temmuz 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Edebiyatta Şahsiyet (Edebiyat Musahabeleri)-s. 25-28

Sayı: 11- 20 Eylül 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Millî Vezin (Edebiyat Musahabeleri)-s. 213-217

Sayı:9- 6 Eylül 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Ozan (Edebiyat Musahabeleri)-s. 173-175

Sayı:6- 16 Ağustos 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Vezin Meselesi (Edebiyat Musahabeleri)-s. 105-108

Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Kayseriye Şehri (Fikir Hayatı)-S. 224-226

Sayı: 55- 1 Ağustos 1918

Lamartine (Müt:Ali Ulvi)- Gül (Şiir)-s. 46-47

Sayı: 48- 13 Haziran 1918

Leon Tolstoy (Müt: Ruşen Eşref)- Baba Vasili (Hikâye- Rus Edebiyatından)-s. 435-437

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Leon Tolstoy (Müt: Ruşen Eşref)- İkinci Nikolay’a Mektub (Hikâye- Rus Edebiyatından)-s. 472-474

Sayı: 54- 25 Temmuz 1918

Leon Tolstoy (Müt:Ruşen Eşref)- Genç Çar (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 32-35

Sayı:45- 23 Mayıs 1918

Lökon Dö Lil/Leconte de Lisle- İlyada-s. 365-367

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Lökont Dö Lil/ Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 3 –s. 413-414

Sayı: 48- 13 Haziran 1918

Lökont Dö Lil/ Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 4-s. 437-438

Sayı: 49- 20 Haziran 1918

Lökont Dö Lil/ Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 5-s. 447-448

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Lökont Dö Lil/ Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 6-s. 479-480

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

Lökont Dö Lil/ Leconte de Lisle (Müt: Ömer Seyfedin)- İlyada 2 -s. 397-398

Sayı: 54- 25 Temmuz 1918

Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 10-s. 38-40

Sayı: 55- 1 Ağustos 1918

Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 11-s. 59-60

Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918

Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 12-s. 239-240

Sayı:51- 4 Temmuz 1918

Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 7-s. 499-500

Sayı: 52- 13 Temmuz 1918

Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 8-s. 519-520

Sayı:53- 18 Temmuz 1918

Lökont Dö Lil/Leconte de Lisle (Müt: Ö. S.)- İlyada 9-s. 18-20

Çanakkale Özel Sayısı

M. Cevdet- Oğuzname Dede Korkut Kitabı-s. 240

Sayı:9- 6 Eylül 1917

M. Şemseddin- Kurt Başlı Sancak (Tarihi Menkıbeler)-s. 176-178

Çanakkale Özel Sayısı

M. Şemseddin- Millî Yiğitlik-s. 162

Sayı:51- 4 Temmuz 1918

M. Şemseddin- Şimal Türkleri ve Tatarlık (Millî Meseleler)-s. 494-499

Sayı: 52- 13 Temmuz 1918

M. Şemseddin- Şimal Türkleri ve Tatarlık (Millî Meseleler)-s. 505-507

Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)

M. Şeref- Coğrafyada Bursa-s. 178-181

Sayı: 48- 13 Haziran 1918

M. Zekeriya- Demokrasi Hakkındaki Son Telakkiler (Fikir Hayatı)-s. 426-427

Sayı:51- 4 Temmuz 1918

M.A.N.- Asırlık Bir “Defter-i Tayinat ve Enamat” (Tarih Sahifeleri)-s. 488

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

M.A.N.- Devleti Aliye-Rusya Siyasi Münasebeti İkinci Kısım Küçük Kaynarca Muahedesi ve Zeyli 1 (Tarih)-s. 414

Sayı: 48- 13 Haziran 1918

M.A.N.- Devleti Aliye-Rusya Siyasi Münasebeti İkinci Kısım Küçük Kaynarca Muahedesi ve Zeyli (Tarih)-s. 428

Sayı: 55- 1 Ağustos 1918

M.A.N.- İnşau’l- Merğub (Eski Kitaplar)-s. 47-48

Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918

M.F.- “Ortaç” Yolcuları (Şiir)-s. 34

Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917

M.F.- Akıncı Türküleri (Şiir)-s. 334

Sayı: 12- 27 Eylül 1917

M.F.- Altın Sal (Şiir)-s. 234

Sayı:44- 16 Mayıs 1918

M.F.- Bir Hiciv Münasebetiyle-s. 346-347

Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917

M.F.- Hakan (Şiir)-s. 292

Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917

M.F.- Kurbağalar (Şiir)-s. 259

Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917

M.F.- Yamaçlarda Kaval (Şiir)-s. 247

Sayı: 11- 20 Eylül 1917

M.F.- Yamaçlarda Kaval-s. 204

Sayı:9- 6 Eylül 1917

M.F.-Deli Ozan (Şiir)-s. 175

Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917

M.F.-Yamaçlarda Kaval (Şiir)-s. 314

Sayı: 84- 13 Eylül 1923

M.N.- Bir İtiraza Cevab (Tarih)-s. 372-373

Sayı:36- 21 Mart 1918

M.N.A.- Devleti Aliye- Rusya Münasebeti Karadeniz- Boğazlar Meselesi (Tarih)-s. 192-194

Sayı:39- 11 Nisan 1918

M.N.A.- Devleti Aliye- Rusya Münasebeti Karadeniz- Boğazlar Meselesi 2 –s.254-256

Sayı:41- 25 Nisan 1918

M.N.A.- Devlet-i Aliye- Rusya Siyasi Münasebeti ve Karadeniz- Boğazlar Meselesi (Tarih)-s. 285-288

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

M.N.A.- Devlet-i Aliye- Rusya Siyasi Münasebeti ve Karadeniz- Boğazlar Meselesi 4 (Tarih)-s. 314-316

Sayı:41- 25 Nisan 1918

M.N.A.-Devlet-i Aliye- Rusya Siyasi Münasebeti ve Karadeniz- Boğazlar Meselesi 5 (Tarih)-s. 333-335

Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)

M.Ş.-Yeşilde Tezyinat-s. 165-166

Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923

Mahmud Muin- “Dostoyevski”, “Dastayevski” (Şuun)-s. 32

Sayı:53- 18 Temmuz 1918

Maksim Gorki (Müt: Ruşen Eşref)- Bir Kahraman)-s. 15-16

Sayı: 52- 13 Temmuz 1918

Maksim Gorki (Müt: Ruşen Eşref)- Fırtınalı Bir Gecede (Hikâye)-s. 517-519

Sayı:45- 23 Mayıs 1918

Maksim Gorki (Müt: Ruşen Eşref)- Şahin Türküsü (Hikâye- Rus Edebiyatından)-s. 378-379

Sayı: 77 1 Haziran 1923

Mehmed Emin (Yurdakul)- Anadolu’dan Ayrılırken (Nesir)-s. 225-227

Sayı: 54- 25 Temmuz 1918

Mehmed Emin- Azerbeycan Heyet-i Murahhasası Reisi Resulzade Emin Bey’in Mühim Beyanı (Millî Meseleler)-s. 26-28

Sayı:3- 26 Temmuz 1917

Mehmed Emin- Din, Felsefe, İlim (Felsefe)-s. 42-45

Çanakkale Özel Sayısı

Mehmed Emin- Sarı Kule-s. 316

Sayı: 77 1 Haziran 1923

Mehmed Halid (Bayrı)- İstanbul Şairleri: Cevri (Edebiyat Tarihi)-s. 222-223

Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923

Mehmed Halid- Gevheri’nin Şiirleri (Edebiyat Tarihi-s. 411-412

Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923

Mehmed Halid- Yunus Emre’den Sonra Tasavvufi Halk Edebiyatımızın Seciyesi 1-s. 456

Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923

Mehmed Halid- Yunus Emre’den Sonra Tasavvufi Halk Edebiyatımızın Seciyesi 2-s. 473-474

Sayı:45- 23 Mayıs 1918

Mehmed İhsan- Saba Melikesi (Şiir)-s. 364

Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918

Mehmed Nazım- Hala Servilerde Ağlıyor Mu? (Şiir)-s. 219

Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)

Mehmed Süreyya- Bursa’da İpekböcekçiliği-s. 186

Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918

Mehmed Ziya- Anadolu ve Rumeli Hisarları (Tarih)-s. 29-32

Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918

Mehmed Ziya- Bahçekapısı’nda Haseki Sultan Hamamı (Tarih)-s. 69-72

Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)

Mehmed Ziya- Eski Bursa-s. 169-172

Çanakkale Özel Sayısı

Mehmet Arif- Hamza Bey’in Fedakarlığı-s. 270

Çanakkale Özel Sayısı

Mehmet Emin- Çanakkale Kahramanlığı ve Medeniyet-s. 124
Çanakkale Özel Sayısı
Mehmet Talat- Birkaç Söz-s. 13
Çanakkale Özel Sayısı
Mehmet Ziya- Kale-i Sultaniye (Çanakkale) Kıyıları-s. 204
Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923
Milaslı Kadfiranfu- İstilahat Teşkilatı (İktisadi Bahisler)-s. 407-408/411
Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917
Mimar Kemaleddin- İstanbul Şehrinde Muvasale Temini (Medeni İhtiyaçlar)-s. 356-357
Sayı:7- 23 Ağustos 1917
Mimar Kemaleddin- Türk Mimarisinde Renge Verilen Ehemmiyet (Mimari)-s. 129-133
Sayı:2- 19 Temmuz 1917
Mimar Kemaleddin-Konya’da Alaaddin Sarayı Asarı Bakiyesi Karatay Medresesi (Mimari)-s.29-31
Sayı:4- 2 Ağustos 1917
Mimar Kemaleddin-Türk Mimarisine Dair-s. 71-72
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Mimar Necmeddin- Yeşil Cami-s. 176-177
Çanakkale Özel Sayısı
Mithat Cemal- Çanakkale-s. 202
Sayı:34- 7 Mart 1918
Moris Meterlink- Harbde Analar (Harb Edebiyatı)-s. 145
Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923
Muallim Mithat Şakir- Anadolu Halk Türküleri (Mahalli Tedkikler)-s. 478-480
Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923
Muallim Mithat Şakir- Anadolu’da Halk Türküleri (Mahalli Tedkikler)-s. 402-403
Sayı: 88- 20 Teşrin-i Sâni 1923
Muallim Mithat Şakir- Anadolu’da Halk Türküleri (Mahalli Tedkikler)-s. 447-450
Sayı: 87- 1 Teşrin-i Sâni 1923
Muallim Mithat Şakir- Anadolu’da Halk Türküleri 2 (Mahalli Tadmikler)-s. 425-427
Çanakkale Özel Sayısı
Muhiddin Mekki- Türk’ün Sevinci Çanakkale’de Ulu Bir Cenk-s. 299
Çanakkale Özel Sayısı
Munis Lütfi- İstanbul Sarayı Tedkikatı (tarih)-s. 329-331
Çanakkale Özel Sayısı
Musa Süreyya- Asker Türküsü-s.218
Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917
Musa Süreyya- İlk Opera-s. 386-388
Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918
Musa Süreyya- Operadan Evvel Tiyatroda Musiki (Musiki)-s. 33-36
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Mustafa Lütfi- Bursa’da Yıldırım Beyazıd Dügünü-s. 177-178
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Mustafa Namık- Osmanlı Müellifleri (Kitabiyat Tahillleri)-s. 246-247
Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923

Mustafa Nihad (Özön)- Hastanede (Nesir)-s. 25
Sayı: 84- 13 Eylül 1923
Mustafa Nihad- Bahir Efendi'nin Ölümü (Hikâye)-s. 375-376
Sayı:70- 15 Şubat 1923
Mustafa Nihad- Bir İnkisar-ı Hayal (Hikâye)-s. 67-69
Sayı: 74- 15 Nisan 1923
Mustafa Nihad- Evliya Çelebi'de Bursa-s. 187
Sayı: 74- 15 Nisan 1923
Mustafa Nihad- İnilti-s. 146-147
Sayı: 74- 15 Nisan 1923
Mustafa Nihad- Tekrar Dirilenler (Hikâye)-s. 355-356
Sayı: 69- 1 Şubat 1923
Müderriş Abdulhamid Davud-“Rum Patrikliği” Meselesine Dair-s. 40/45
Sayı: 47- 6 Haziran 1918
Müderriş Şerafeddin- Türk Melekeleri (Türk Medeniyeti Tarihi)-s. 406
Sayı:36- 21 Mart 1918
Müderriş Şerafeddin- Türk Tarihine Dair (Tenkid)-s. 194-195
Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918
Münir Mazhar- Bizans Konstantiniyyesi (Bizans Tarihi)-s. 214-216
Sayı:51- 4 Temmuz 1918
Münir Mazhar- Bizans Tarihi'ne Ait İki Ders (Tarih)-s. 489-494
Sayı: 65- 12 Teşrin-i Evvel 1918
Münir Mazhar- Konstantiniyye Latin İmparatorluğu (Bizans Tarihi)-s. 252-258
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Münir Mazhar-Bizans Kostantiniyyesi (Bizans Tarihi)-s. 168/173-1766
Sayı: 59- 29 Ağustos 1918
Münir Mazhar-Bizans Sanatının Teşekkül ve İntişarı (Bizans Tarihi)-s. 126-128
Sayı: 77 1 Haziran 1923
N.S.- Asya'da Milletperverlik Cereyanları (İctimaiyyat)-s. 227-228
Sayı:80- 15 Temmuz 1923
N.S.- Asya'da Milliyetperverlik Cereyanları (İctimaiyyat)-s. 286
Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917
N.S.- Bir İzah-s. 498
Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917
N.S.- Litre Nasıl Çalışmış? (Büyük Adamların Hayatı)-s. 258-259
Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917
N.S.- Şuun-s. 368
Çanakkale Özel Sayısı
Nafi Atıf- İman İksiri-s. 148
Sayı:72- 15 Mart 1923
Namık İsmail- “Primitifler” Kurun-u Vusta-i Sanat (Sanat Musahabeleri)-s. 98-99
Sayı: 71- 1 Mart 1923
Namık İsmail- Klasikler (Sanat Musahabesi)-s. 75
Sayı: 73- 1 Nisan 1923
Namık İsmail- Rönesans (Sanat Musahabeleri)-s. 121-122
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
Namık Kemal- Fatih'in Maarifperverliği (Fatih'in Şahsiyetine Dair)-s. 394

Sayı: 84- 13 Eylül 1923

Nasuhi Esad- Konya'daki Selçuk Asarı Bakiyesi-s. 367-370

Sayı: 77 1 Haziran 1923

Nasuhi Esad- Mercan Danesi (Hikâye)-s. 237- 238

Sayı:76- 15 Mayıs 1923

Nasuhi Esad- Mercan Danesi (Hikâye)-s. 247-248/253-254

Çanakkale Özel Sayısı

Nazım Nami- Hasan Mevsuf Tabyası-s. 249

Sayı:9- 6 Eylül 1917

Nazmi Ziya- Sanatın Kıymeti (Medeni İhtiyaçlar)-s. 194-195

Sayı: 8- 30 Ağustos 1917

Nazmi Ziya- Sanayi-i Nefise (Resim)-s. 146-152

Sayı:76- 15 Mayıs 1923

Necip Fazıl (Kısakürek)- Allah (Manzumeler)-s. 252

Necip Fazıl- Derbeder-s. 326

Sayı:76- 15 Mayıs 1923

Necip Fazıl- Kitabe (Manzume)-s. 261

Sayı:80- 15 Temmuz 1923

Necip Fazıl- Sarhoş-s. 295

Sayı: 82- 16 Ağustos 1923

Necip Fazıl- Yarın Sesi (Manzume)-s. 337

Sayı:80- 15 Temmuz 1923

Necip Fazıl- Yegane- s. 286-287

Sayı: 29- 24 Kânun-i Sâni 1918

Necmeddin Sadak- “Alman Hayat-ı İrfanı” (Yeni Kitaplar)-s. 58-59

Sayı: 59- 29 Ağustos 1918

Necmeddin Sadak- Asrın Zıyanları (Hafta Musahabesi)-s. 121-122

Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923

Necmeddin Sadak- Beynelmilel Siyaset Pazarı (Musahabe)-s. 17-18

Sayı:37- 28 Mart 1918

Necmeddin Sadak- Bolşevik Tehlikesi (Hafta Musahabesi)-s.201

Çanakkale Özel Sayısı

Necmeddin Sadak- Çanakkale'nin Eğitim Kuvveti-s. 306

Sayı: 60- 5 Eylül 1918

Necmeddin Sadak- Çocuk Kolerası (Hafta Musahabesi)-s. 141

Sayı:53- 18 Temmuz 1918

Necmeddin Sadak- Din ve Hayat (Yeni Kitaplar)-s. 17-18

Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917

Necmeddin Sadak- Emil Durkaym-s. 509-512

Sayı:1- 12 Temmuz 1917

Necmeddin Sadak- Genç Kızların Terbiyesi (Terbiye Meselesi)- s. 15-16

Sayı: 54- 25 Temmuz 1918

Necmeddin Sadak- Harb ve Maarif (Fikir Hayatı)-s. 36-37

Sayı:53- 18 Temmuz 1918

Necmeddin Sadak- Harbde Fransa (Fikir Hayatı)-s. 16-17

Sayı:6- 16 Ağustos 1917

Necmeddin Sadak- Harbin Çocuklar Üzerindeki Tesirleri (Terbiye Meselesi)-s. 114-116
Sayı:51- 4 Temmuz 1918
Necmeddin Sadak- Harbin İlk Neticeleri (Fikir Hayatı)-s. 486-488
Sayı: 52- 13 Temmuz 1918
Necmeddin Sadak- Hürmet Borcu (Hafta Musahabesi)-s. 502
Sayı:41- 25 Nisan 1918
Necmeddin Sadak- İhtilalden Evvel Rusya 2: Rusya’da Aile ve Kadın Hayatı-s. 294-295
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Necmeddin Sadak- İki İctima (Hafta Musahabesi)-s. 121
Sayı:36- 21 Mart 1918
Necmeddin Sadak- İki Tehlike (Hafta Musahabesi)-s. 181
Sayı:34- 7 Mart 1918
Necmeddin Sadak- İrtica Aleyhine (Hafta Musahabesi)-s. 141
Sayı: 42- 2 Mayıs 1918
Necmeddin Sadak- Karl Marks (İctimaiyyat Tarihi)-s. 316-317
Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923
Necmeddin Sadak- Karl Marks ve Tarihi Maddiyatçılık (İctimaiyyat)-s. 382-385
Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923
Necmeddin Sadak- Karl Marks’ın Mesleği (İctimaiyyat)-s. 404-406
Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923
Necmeddin Sadak- Karl Marks’ın Mesleği (İctimaiyyat)-s. 475-477
Sayı:57-15 Ağustos 1918
Necmeddin Sadak- Kumar (Hafta Musahabesi)-s. 81
Sayı:3- 26 Temmuz 1917
Necmeddin Sadak- Millet Terbiyesi, Devlet Terbiyesi (Terbiye Meselesi)-s. 58-59
Sayı:35- 14 Mart 1918
Necmeddin Sadak- Milletler Hukuku (Hafta Musahabesi)-s. 161
Sayı: 71- 1 Mart 1923
Necmeddin Sadak- Milliyet Hududu, Vatan Hududu (Musahabe)-s. 71
Sayı: 87- 1 Teşrin-i Sâni 1923
Necmeddin Sadak- Nakdin Sermayeye Tahvili (İctimaiyyat)-s. 435
Sayı: 88- 20 Teşrin-i Sâni 1923
Necmeddin Sadak- Nakdin Sermayeye Tahvili (İctimaiyyat)-s. 442-444
Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923
Necmeddin Sadak- Nakdin Sermayeye Tahvili (İctimaiyyat)-s. 459
Sayı: 56- 8 Ağustos 1918
Necmeddin Sadak- Okumak Zevki (Fikir Hayatı)-s. 66-67
Sayı: 74- 15 Nisan 1923
Necmeddin Sadak- Profösör Buğlan’ın Konferansları-s. 141-142
Sayı: 55- 1 Ağustos 1918
Necmeddin Sadak- Program Hataları (Terbiye Meselesi)-s. 43-45
Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918
Necmeddin Sadak- Sınıf Mücadeleleri (İctimaiyyat)-s. 205-206
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Necmeddin Sadak- Sulh Müjdesi (Hafta Musahabesi)-s. 101

Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917

Necmeddin Sadak- Telkin ve Tenvim (Terbiye Meselesi)-s. 447-448/453

Sayı:57-15 Ağustos 1918

Necmeddin Sadak- Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak (Yeni Kitaplar)-s. 95-96

Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917

Necmeddin Sadak- Umumi Ahlâk, Mesleki Ahlâk (Ahlâk)-s. 496-498

Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917

Necmeddin Sadak- Vatan Terbiyesi (Terbiye Meselesi)-s. 354-356

Sayı:31- 8 Şubat 1918

Necmeddin Sadak- Yetimlerimiz (Hafta Musahabesi)-s. 81

Sayı: 11- 20 Eylül 1917

Necmeddin Sadak-Büyük Bir Tehlike: Çocuk Vefatı (Nüfus Meselesi)-s. 206-206

Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917

Necmeddin Sadak-Mefkûre Nasıl Teşekkül Eder? (İctimai Terbiye)-s. 313-314

Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917

Necmeddin Sadak-Spor Tehlikesi (Terbiye Meselesi)-s. 473-474

Sayı: 74- 15 Nisan 1923

Necmeddin Sadak-Türkçülüğün Esasları (On Beş Günlük İstanbul- Kitaplar)-s. 357-358

Sayı:34- 7 Mart 1918

Nedim- Sadabad Kasidesi (Unutulmuş Sahifeler)-s. 155

Sayı:34- 7 Mart 1918

Nedim- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 142

Sayı:34- 7 Mart 1918

Nedim- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 143

Sayı:35- 14 Mart 1918

Nedim- Şarkı (Unutulmuş Şarkılar)-s. 162

Sayı:35- 14 Mart 1918

Nedim- Şarkı (Unutulmuş Şarkılar)-s. 163

Sayı:39- 11 Nisan 1918

Nigar Binti Osman- Anarım (Unutulmuş Sahifeler)-s. 248

Çanakkale Özel Sayısı

Nigar Binti Osman- Çanakkale’de Türk Ordusu-s. 101

Sayı:5- 9 Ağustos-1917

O. Seyfi- Aşktan Sonra (Şiir)-s. 97

Sayı:6- 16 Ağustos 1917

O. Seyfi- Bahar Sabahında (Şiir)-s.114

Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917

O. Seyfi- Bütün Güzellere (Şiir)-s. 508

Sayı:4- 2 Ağustos 1917

O. Seyfi- Çiçekler Açarken (Şiir)-s. 73

Sayı:1- 12 Temmuz 1917

O. Seyfi- Gözlerde Seyahat (Şiir)- s.4

Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917

O. Seyfi- Gül ile Bülbül (Şiir)-s. 352

Sayı:61- 12 Eylül 1918

O. Seyfi- Harb İçinde Bahar-s. 166
Sayı:44- 16 Mayıs 1918
O. Seyfi- İlk Çarşaf (Şiir)-s. 344
Sayı:41- 25 Nisan 1918
O. Seyfi- Kendi Kendime 2 (Şiir)-s. 285
Sayı: 8- 30 Ağustos 1917
O. Seyfi- Yazık (Şiir)-s. 156
Sayı:2- 19 Temmuz 1917
O. Seyfi-Nişanlıya Mektup (Şiir)-s. 24
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
O. Seyfi-Ordu Kafkasya'ya Girince (Şiir)-s. 156
Sayı:3- 26 Temmuz 1917
O. Seyfi-Yolculuk (Şiir)- s. 48
Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918
Odlu Türk- Azerbaycan'ın Payitahtı-s. 204-205
Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917
Ogüst Rodin/Auguste (Sanat Alemi)-s. 444-446
Sayı: 74- 15 Nisan 1923
Oscar Vayld/Oscar Wilde (Müt: Hüseyin Cahid)- Gül ve Bülbül (İngiliz Edebiyatından)-s. 350-352
Sayı:21- 29 Teşrin-i Sâni 1917
Ömer Seyfeddin- "Kızıl Elma" Neresi? (Hikâye)-s. 417-420
Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917
Ömer Seyfeddin- Aşk (Şiir)-s. 352
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Ömer Seyfeddin- Ayın Takdiri (Şiir)-s.266
Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917
Ömer Seyfeddin- Başını Vermeyen Şehid (Hikâye- Eski Kahramanlar)-s. 395-398
Sayı:37- 28 Mart 1918
Ömer Seyfeddin- Beyaz Ayı-s. 216
Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917
Ömer Seyfeddin- Binecek Şey (Hikâye)-s. 295-297
Sayı:3- 26 Temmuz 1917
Ömer Seyfeddin- Bülbülün Ölümü (Şiir)- s. 44
Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917
Ömer Seyfeddin- Büyücü (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 434-436
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Ömer Seyfeddin- Cesaret (Hikâye-Zamane Yiğitleri)-s. 93-95
Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918
Ömer Seyfeddin- Diyet (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 16-19
Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918
Ömer Seyfeddin- Düşünme Zamanı (Hikâye-Zamane Yiğitleri)-s. 36-40
Sayı:5- 9 Ağustos-1917
Ömer Seyfeddin- Eleğimsağma (Hikâye)-s. 98-100
Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918
Ömer Seyfeddin- Fon Sadriştayn'ın Oğlu (Hikâye)-s. 76-80
Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917

Ömer Seyfeddin- Fon Sadrişyatn'ın Karısı (Hikâye)-s. 513-517
Sayı:34- 7 Mart 1918
Ömer Seyfeddin- Hafifden Bir Seda (Hikâye)-s. 156-157
Sayı:4- 2 Ağustos 1917
Ömer Seyfeddin- Hürriyet Gecesi (Hikâye)-s. 78-80
Sayı:9- 6 Eylül 1917
Ömer Seyfeddin- Kaç Yerinden (Hikâye-Yeni Kahramanlar)-s. 178-180
Sayı: 12- 27 Eylül 1917
Ömer Seyfeddin- Kütük (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 234-238
Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 191
Ömer Seyfeddin- Mermer Tezgah (Hikâye- Halk Edebiyatından)-s. 374-377
Sayı: 29- 24 Kânun-i Sâni 1918
Ömer Seyfeddin- Muhteri (Hikâye-Fantezi)-s. 54-58
Sayı:36- 21 Mart 1918
Ömer Seyfeddin- Müjde (Hikâye)-s.196
Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918
Ömer Seyfeddin- Nakarat (Hikâye)-s. 216-220
Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917
Ömer Seyfeddin- Pembe İncili Kaftan (Hikâye)-s. 333-337
Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917
Ömer Seyfeddin- Teke Tek (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 456-458
Sayı:37- 28 Mart 1918
Ömer Seyfeddin- Terakki (Hikâye-Fantezi)-s. 215-216
Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917
Ömer Seyfeddin- Teselli (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 315-317
Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918
Ömer Seyfeddin- Tuhaf Bir Zulüm (Hikâye)-s. 278-280
Sayı: 8- 30 Ağustos 1917
Ömer Seyfeddin- Üç Nasihat (Hikâye)-s. 157-160
Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917
Ömer Seyfeddin- Vire (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 275-278
Sayı:41- 25 Nisan 1918
Ömer Seyfeddin- Yalnız Efe (Hikâye)-s. 296-297
Sayı:37- 28 Mart 1918
Ömer Seyfeddin-Dama Taşları (Hikâye)-s. 256-258
Sayı:2- 19 Temmuz 1917
Ömer Seyfeddin-Falaka (Hikâye)-s. 38-40
Sayı:7- 23 Ağustos 1917
Ömer Seyfeddin-Ferman (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 136-140
Sayı:1- 12 Temmuz 1917
Ömer Seyfeddin-Sivrisinek(Hikâye)-s.18-20
Sayı:6- 16 Ağustos 1917
Ömer Seyfeddin- Çanakkale'den Sonra (Hikâye)-s. 119-120
Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917
Ömer Seyfeddin- Topuz (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 494-496
Sayı:78- 1 Temmuz 1923
Piyer Loti- Kasaplık Sığır-s. 272-273

Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923

Piyer Loti/Pierre- Bir Kürek Mahkûmunun Kederi (Garb Edebiyatı)-s. 9

Sayı: 73- 1 Nisan 1923

Piyer Luiz (Müt:Nasuhi Esad- Yeni Bir Zevk 1 (Hikâye)-s. 127-129

Sayı: 73- 1 Nisan 1923

Piyer Luiz/Piere Louis (Müt:Nasuhi Esad- Yeni Bir Zevk 1 (Hikâye)-s. 140/145

Sayı: 82- 16 Ağustos 1923

Piyer Luiz/Pierre Louis (Müt: Nasuhi Esad)- Kızılı Adam 2 (Hikâye)-s. 334-337

Sayı:81- 2 Ağustos 1923

Piyer Luiz/Pierre Louis (Müt:Nasuhi Esad- Kızılı Adam 1 (Hikâye)-s. 314-317

Çanakkale Özel Sayısı

Rabbani Fehmi- Rıza Bey'in Hatıra Defterinden –s. 81

Çanakkale Özel Sayısı

Raif Necdet- Vatana İthaf-s. 102

Sayı:4- 2 Ağustos 1917

Rauf Muğber-Kulüpler, Gazinolar (Medeni İhtiyaçlar)-s. 147-148

Çanakkale Özel Sayısı

Rauf Yekta- Millî Tekbir Hakkında-s.175

Sayı:1- 12 Temmuz 1917

Rauf Yekta- Nevşehirli İbrahim Paşa ve Musiki (Musiki)-s.9-12

Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917

Rauf Yekta-Selim-i Salis Musikişinas (Musiki)-s. 309-312

Sayı:34- 7 Mart 1918

Ravo du Dömond- Lirik Japon Dramı (Japon Edebiyatı)-s. 148

Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923

Rayindoranat/Rabindranath Tagor- Şairin Zaferi (Hikâye)-s. 393-394

Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918

Refid Safvet- Kafkas Etekleri Türk Ticaret Yolları (Ticaret Yollarımız)-s. 325-327

Sayı:31- 8 Şubat 1918

Refik Halid (Karay)- Sarı Bal (Hikâye)-s. 114-116

Sayı: 62- 26 Eylül 1918

Refik Halid- “Tavır ve Hareketimizi Islah Cemiyeti” (Hafta Musahabesi)-s. 181-182

Sayı:34- 7 Mart 1918

Refik Halid- Anadolu'yu Gördüm (Nesir)-s. 144

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Refik Halid- Bezgin Yürekler (Hafta Musahabesi)-s. 461-462

Sayı: 49- 20 Haziran 1918

Refik Halid- Buğdaya Methiye (Hafta Musahabesi)-s. 441-442

Sayı: 48- 13 Haziran 1918

Refik Halid- Çocukluğumun Ramazanları (Hafta Musahabesi)-s. 421-422

Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918

Refik Halid- Dediklerimiz (Hafta Musahabesi)-s. 201-202

Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917

Refik Halid- Gazetecilikde Noksanlarımız (Hafta Musahabesi)-s. 361

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Refik Halid- Harb Zengini (Hafta Musahabesi)-s. 301-302

Sayı:44- 16 Mayıs 1918

Refik Halid- İlk Bahar (Hafta Musahabesi)-s.341-342
Sayı: 65- 12 Teşrin-i Evvel 1918
Refik Halid- İnsaniyet (Hafta Musahabesi)-s. 241-242
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Refik Halid- İstanbul Sokaklarında (Hafta Musahabesi)-s. 161-162
Sayı: 55- 1 Ağustos 1918
Refik Halid- Kenan Çobanları (Hafta Musahabesi)-s. 41-42
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Refik Halid- Koca Öküz (Hikâye)-s. 235-2357
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Refik Halid- Lisana Hürmet (Hafta Musahabesi)-s. 221-222
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Refik Halid- Mizahda Ehliyet-s. 261
Sayı:41- 25 Nisan 1918
Refik Halid- Sinema Derdi (Hafta Musahabesi)-s. 321-322
Sayı: 54- 25 Temmuz 1918
Refik Halid- Son On Senelik Edebiyata Dair Bir Hülâsa (Hafta Musahabesi)-s. 21-23
Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918
Refik Halid- Sulh (Hafta Musahabesi)-s. 221
Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918
Refik Halid- Şaka (Hikâye)-s. 67-68/73
Sayı: 49- 20 Haziran 1918
Refik Halid- Şeftali Bahçeleri (Hikâye)-s. 457-459
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
Refik Halid- Tanzimat Seyahati (Hafta Musahabesi)-s. 381-382
Sayı:51- 4 Temmuz 1918
Refik Halid- Tembel Nesil (Hafta Musahabesi)-s. 481
Sayı:53- 18 Temmuz 1918
Refik Halid- Üç Dişli Kargı (Hafta Musahabesi)-s. 1-2
Sayı:35- 14 Mart 1918
Refik Halid- Vehbi Efendi'nin Şüphesi (Hikâye)-s. 175-177
Sayı:41- 25 Nisan 1918
Refik Halid- Yan Geldizm (Hafta Musahabesi)-s. 281
Sayı: 47- 6 Haziran 1918
Refik Halid- Yananlara Yardım (Hafta Musahabesi)-s. 401-402
Sayı: 56- 8 Ağustos 1918
Refik Halid- Yatık Emine 1 (Hikâye)-s. 78-80
Sayı:57-15 Ağustos 1918
Refik Halid- Yatık Emine 2 (Hikâye)-s. 99-100
Sayı: 58- 22 Ağustos 1918
Refik Halid- Yatık Emine 3 (Hikâye)-s. 118-120
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Refik Halid- Yatır (Hikâye)-s. 136-137
Sayı: 56- 8 Ağustos 1918
Refik Halid- Yaz (Hafta Musahabesi)-s. 61-62
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Refik Halid- Yazıya Hürmet (Hafta Musahabesi)-s. 241

Sayı: 71- 1 Mart 1923

Reşad Nuri (Güntekin)- Bizde Tiyatro Var mı?-s. 86-87

Sayı:72- 15 Mart 1923

Reşad Nuri- Bizde Tiyatro Var mı? 2 (Tiyatro Musahabesi)-s. 99-100

Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918

Reşid Safvet (Atabinen)- Tevfik Fikret'e Dair (Edebiyat Musahabeleri)-s. 27-28/33

Sayı:4- 2 Ağustos 1917

Rıfat Muğber-Medeni İhtiyaçlar-s. 74-75

Sayı: 74- 15 Nisan 1923

Roman Roland- Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 137-138

Sayı:76- 15 Mayıs 1923

Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 304-306

Sayı: 77 1 Haziran 1923

Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 233-234

Sayı:76- 15 Mayıs 1923

Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 245-246

Sayı:78- 1 Temmuz 1923

Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 273-276

Sayı:80- 15 Temmuz 1923

Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 293-294

Sayı:81- 2 Ağustos 1923

Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 304-305

Sayı: 82- 16 Ağustos 1923

Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 326-327

Sayı: 74- 15 Nisan 1923

Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 353-354

Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923

Roman Roland (Müt: Nasuhi Esad)-s. Mahatma Gandhi (Milliyet Kahramanları)-s. 386-387

Sayı:35- 14 Mart 1918

Rudolf Aleksandır Şırayder/Rudolf Alexander Schröder- Sevgiliye (Yeni Alman Şiirleri)-s. 175

Sayı: 58- 22 Ağustos 1918

Ruşen Eşref (Ünaydın)- Tevfik Fikret (Hafta Musahabesi)-s. 101-103

Çanakkale Özel Sayısı

Ruşen Eşref- Röpörtajlar-s. 324

Sayı:38- 4 Nisan 1918

S.- Fransa'da Yeni Zenginler (Harb Dedikoduları)-s. 228

Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917

S.B.- Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 297-298
Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 317-318
Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 337-338
Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 357-358
Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 377-378
Çanakkale Özel Sayısı
Salime Servet Seyfi- Oğlumu Hududa Gönderdikten Sonra-s. 276
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Sami- Ali Paşa Vafında Bir Kaside (Unutulmuş Sahifeler)-s. 272
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Sami- Bir Kaside Girizgâhı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 232
Sami Paşazade Sezai- Çanakkale'ye Dair-s. 114
Sayı:37- 28 Mart 1918
Sami- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 215
Sayı:37- 28 Mart 1918
Sami- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 216
Sayı: 58- 22 Ağustos 1918
Saracoğlu Mehmed Şükrü- Şark Meselesi (İlmi Tedkikler)-s. 116-118
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
Saracoğlu Mehmed Şükrü- Şark Meselesi (İlmi Tedkikler)-s. 156-157
Sayı:57-15 Ağustos 1918
Saracoğlu Mehmed Şükrü- Şark Meselesi (İlmi Tedkikler)-s. 96-98

Sayı:36- 21 Mart 1918
Satı- Mükafat ve Mücazat Hakkında (Terbiye Meselesi)-s.182-183
Sayı: 42- 2 Mayıs 1918
Satı- Mükafat ve Mücazat Hakkında: Ziya Gökalp'a Cevab (Terbiye Meselesi)-s. 305-307
Sayı:34- 7 Mart 1918
Satı- Mükafat ve Mücazat Meselesi (Terbiye Meselesi)-s. 142
Çanakkale Özel Sayısı
Sati'- Çanakkale'ye Gelirken-s. 105
Çanakkale Özel Sayısı
Selim Sırrı- Tuhaf Bir Tesadüf-s. 381
Sayı:2- 19 Temmuz 1917
Selim Sırrı- Türklerde İdman ve Riyazet (Spor Hayatı)-s.34-36
Sayı:9- 6 Eylül 1917
Selim Sırrı-Türklerde İdman ve Riyaziyat (Spor Hayatı)-s. 195-198
Sayı: 58- 22 Ağustos 1918
Sezar Fılayışlen (Müt: Emin Said)- Sanatkar (Alman Edebiyatı)-s. 107-108
Sayı: 75- 15 Nisan 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Sıtkızade Selahaddin Rıza- Bursa'da Mahalli Hayat-s. 182-184
Sayı: 62- 26 Eylül 1918

Silman Lanralof (Müt: Selim Sırrı)- Gizli Rabıtarlar 1 (İsveç Halk Hikâyeleri)-s. 197-198

Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918

Silman Lanralof (Müt: Selim Sırrı)- Gizli Rabıtarlar 2 (İsveç Halk Hikâyeleri)-s.227-228

Çanakkale Özel Sayısı

Sultan Mehmed Reşad- Çanakkale Şiiri-s. 15

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Süleyman Selami- Kurumuş Menba (Şiir)-s. 467

Sayı:45- 23 Mayıs 1918

Süleyman Selami- Sensiz (Şiir)-s. 364

Sayı: 43- 9 Mayıs 1918

Şerafeddin- Kars Osmanlı İstilasına Kadar (Kurtulan Memleketlerimiz)-s. 328-329

Sayı:44- 16 Mayıs 1918

Şerafeddin- Kırım'da Yetişen Türk Alimleri (Tarih)-s. 353-355

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Şiller/Schiller (Müt: Emin Said)- Dalgıç (Alman Şiirleri)-s. 475-476

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Şükufe Nihal (Başar)- Son Dua (Şiir)-s. 267

Çanakkale Özel Sayısı

Tekin Alp- Dünya Savaşı'ndan Sonra Çanakkale Meselesi-s. 262

Sayı:61- 12 Eylül 1918

Tekin Alp- Harb İktisadı (Tesanüdcülük)-s. 178-179

Sayı: 59- 29 Ağustos 1918

Tekin Alp- Harb ve İktisad 1 (İktisadiyat)-s. 133-134

Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918

Tekin Alp- İctimai Siyaset (İctimaiyyat)-s. 61-63

Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918

Tekin Alp- İctimai Siyaset 2 (İctimaiyyat)-s. 21-23

Sayı:44- 16 Mayıs 1918

Tekin Alp- İnkılabın Son Perdesi (İktisadiyat- Dahili İstikraz Münasebetiyle İktisadi Hayat)-s. 358

Sayı:6- 16 Ağustos 1917

Tekin Alp- Memleketimizde İş Bölümü (İktisadiyat)-s. 117-118

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Tekin Alp- Tesanüdcülük 10 (İktisadiyat)-s. 406-407

Sayı:37- 28 Mart 1918

Tekin Alp- Tesanüdcülük 5: Yeni İstikamet (İktisadiyat)-s. 205-207

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Tekin Alp- Tesanüdcülük 8 (İktisadiyat)-s. 335-337

Sayı:45- 23 Mayıs 1918

Tekin Alp- Tesanüdcülük 9 (İktisadiyat)-s. 363-364

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Tekin Alp- Tesanüdcülük 7 (İktisadiyat)-s. 313-314

Sayı: 56- 8 Ağustos 1918

Tekin Alp- Tesanüdcülük: Demokrasinin Gayesi (İctimaiyyat)-s. 67-68

Sayı: 55- 1 Ağustos 1918

Tekin Alp- Tesanüdçülük: İctimai Duygu (İctimaiyyat)-s. 45-46
Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917
Tekin Alp- Tesanüdçülük-Solidarizm (İctimai Siyaset)-s. 517-519
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Tekin Alp- Yeni İstikamet İstikrazı (İkdisadiyat)-s. 263-264
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
Tekin Alp- Zevaid Vergileri (İktisadiyat)-s. 154-155
Sayı:76- 15 Mayıs 1923
Tokadizade Şekib- Derviş Sözleri-s. 291
Sayı:76- 15 Mayıs 1923
Tokadizade Şekib- Kalender Nasihatleri-s. 212
Sayı: 11- 20 Eylül 1917
Turgut- Nöbet Yerinde (Şiir)-s. 212
Sayı:78- 1 Temmuz 1923
Ubeydullahoğlu Hamid Zübeyr- Macaristan'daki Türk İstilasına Dair Bir Konferans (Türk Medeniyeti)-s. 266-268
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Uhland- Küçük Mabel (Alman Şiirleri)-s. 133
Sayı:36- 21 Mart 1918
V. Möller- Bireslav'ın Çan Dökücüsü (Alman Şiirleri)-s. 195
Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917
Vahid- Anadolu'da Selçuk Abideleri (Tarih-i Sanat)-s. 369-374
Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917
Vahid- Anadolu'da Selçuk Abideleri (Tarih-i Sanat)-s. 389-391
Sayı:21- 29 Teşrin-i Sâni 1917
Vahid- Anadolu'da Selçuk Abideleri (Tarih-i Sanat)-s. 409-415
Çanakkale Özel Sayısı
Vahid- Resim Sanatı ve Övüncün Ebedileştirilmesi-s. 127
Sayı: 29- 24 Kânun-i Sâni 1918
Vahid- Sanat-s. 49-52
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Vahid- Sanatta Hakikatperetslik (Nefis Sanatlar)-s. 129-131
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Vahid- Türk Sanatı ve Bursa'daki Mahsulatı-s. 173-175
Çanakkale Özel Sayısı
Veliyüddin- Hak mı Kuvvet mi?-s. 170
Sayı: 54- 25 Temmuz 1918
Viktor Eftimoyo (Müt:Necmeddin Sadak)- Dişi Geyik (Romanya Edebiyatı Numunelerinden)-s. 36
Sayı:37- 28 Mart 1918
Viktor Hugo (Müt.:Halil Nihad)- Terennüm (Şiir)-s. 206
Sayı: 58- 22 Ağustos 1918
Viktor Hügo/Viktor Hugo (Müt: Halil Nihad)- Kanadalı Kadın (Şiir)-s. 108
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
Viktor Hügo/Viktor Hugo- Yeraltında (Şiir)-s. 156
Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923
Y.K.- Türk Ressamlığı Namına (On Beş Günlük İstanbul)-s. 30

Sayı:41- 25 Nisan 1918

Yahya Kemal (Beyatlı)- Nazar (Bulunmuş Sahifeler)-s. 288

Sayı: 48- 13 Haziran 1918

Yahya Kemal- Abdülhak Hamid'e Gazel (Bulunmuş Sahifeler)-s. 428

Sayı:34- 7 Mart 1918

Yahya Kemal- Bir Saki (Bulunmuş Sahifeler)-s. 146

Sayı:34- 7 Mart 1918

Yahya Kemal- Mahurdan Gazel (Bulunmuş Sahifeler)-s. 147

Sayı:53- 18 Temmuz 1918

Yahya Kemal- Özleyen (Bulunmuş Sahifeler)-s. 6

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Yahya Kemal- Şarkılar 1 (Bulunmuş Sahifeler)-s. 304

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Yahya Kemal- Şarkılar 2 (Bulunmuş Sahifeler)-s. 408

Sayı:35- 14 Mart 1918

Yahya Kemal- Şeref Abad (Bulunmuş Sahifeler)-s. 173

Çanakkale Özel Sayısı

Yahya Kemal- Tahmis-i Manzume-i Humayun-s. 16

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Yahya Kemal- Telakki (Bulunmuş Sahifeler)-s. 408

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Yahya Saim (Ozanoğlu)- Kır Akşamları (Şiir)-s. 405

Sayı: 58- 22 Ağustos 1918

Yahya Saim- Ağaçlıklar İçinde (Şiir)-s. 108

Sayı: 60- 5 Eylül 1918

Yahya Saim- Bir Başka Hayat (Şiir)-s. 156

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Yahya Saim- Bir Heykel Parçasından (Şiir)-s. 471

Sayı: 56- 8 Ağustos 1918

Yahya Saim- Cami Avlusunda-s. 65

Çanakkale Özel Sayısı

Yahya Saim- Çanakkale Savaşı'nın Psikolojisi-s. 289

Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918

Yahya Saim- Devrana Dair (Şiir)-s. 226-227

Sayı:53- 18 Temmuz 1918

Yahya Saim- Ölünün Kalbi (Şiir)-s. 4

Sayı: 54- 25 Temmuz 1918

Yahya Saim- Sahil ve Kır Akşamları- s. 37

Çanakkale Özel Sayısı

Yahya Saim-Çanakkale-s. 288

Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923

Yakub Kadri (Karaosmanoğlu)- Bir Gence Nasihatler (Kıssa ve Hisse)-s. 6

Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923

Yakub Kadri- Arafdaki Ruh (Kıssa ve Hisse)-s. 21-22

Sayı: 84- 13 Eylül 1923

Yakub Kadri- Ayrılık Münasebetiyle (Nesir)-s. 361-362

Sayı:81- 2 Ağustos 1923

Yakub Kadri- Beşinci Resim Sergisi (Sanayi-i Nefise)-s. 309-314
Sayı: 78- 15 Haziran 1923
Yakub Kadri- Çırağan Gecesi (Musahabe)-s. 241-242
Sayı:76- 15 Mayıs 1923
Yakub Kadri- İlham Menbaı (Musahabe)-s. 201
Sayı: 69- 1 Şubat 1923
Yakub Kadri- İzmir Sarayında Bir Gece (Musahabe)-s. 33-34
Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923
Yakub Kadri- Moris Bares'in Vefatı Münasebetiyle (Musahabe)-s. 471-472
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Yakub Kadri- Muradiye'de-s. 157-158
Sayı: 77 1 Haziran 1923
Yakub Kadri- Okun Ucundan- 219-220
Sayı: 71- 1 Mart 1923
Yakub Kadri- Okun Ucundan 3 -s. 75-76
Sayı:70- 15 Şubat 1923
Yakub Kadri- Yunus Emre (Nesir)-s. 54-55
Sayı: 74- 15 Nisan 1923
Yakub Kadri-“Sara Bernar”ın Sesi (Musahabe)-s. 131
Sayı: 73- 1 Nisan 1923
Yakup Kadri- Edebiyatta Aradığımız (Musahabe)-s. 113-114
Çanakkale Özel Sayısı
Yarbay Mehmed Emin- Çanakkale'ye Dair-s. 312
Sayı:34- 7 Mart 1918
Yeni Ozan- Kan Duralı (Şiir)-s. 145
Çanakkale Özel Sayısı
Yunus Nadi- Çanakkale Savunması-s. 158
Sayı: 55- 1 Ağustos 1918
Z.- Ucuz ve Sihhi Meskenler (İlmi Meseleler)-s. 56-59
Sayı:45- 23 Mayıs 1918
Zekeriya- Kondorse (İctimaiyyat- İctimaiyyat Tarihinden)-s. 362
Sayı: 50- 27 Haziran 1918
Zeki Salih- Eski Günlerde (Şiir)-s. 471
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Ziya Gökalp- “Turan” Nedir? (İctimaiyyat)-s. 82-84
Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Türk Ailesinin Temelleri (İctimaiyyat)-s. 421-424
Sayı: 12- 27 Eylül 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 3 (İctimaiyyat)-s. 221-223
Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 241-245
Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 261-265
Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 301-304
Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 321-324

Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 341-343

Sayı:21- 29 Teşrin-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Asri Aile ve Millî Aile (İctimaiyyat)-s. 381-383

Sayı:21- 29 Teşrin-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Düğün Adetleri (İctimaiyyat)-s. 401-403

Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Şövalye Ahlâkı ve Feminizm (İctimaiyyat)-s. 391-394

Sayı: 83- 30 Ağustos 1923

Ziya Gökalp- Bedîî Türkçülük 1 (Musahabe)-s. 341-343

Sayı:7- 23 Ağustos 1917

Ziya Gökalp- Boğa ile Boğaç (Şiir)-s. 127-128

Çanakkale Özel Sayısı

Ziya Gökalp- Çanakkale-s. 93

Sayı:4- 2 Ağustos 1917

Ziya Gökalp- Deli Dumrul (Şiir)-s. 73

Sayı:35- 14 Mart 1918

Ziya Gökalp- En Eski Türk Devleti 3: Türk İttihadı-s. 173-175

Sayı:38- 4 Nisan 1918

Ziya Gökalp- En Eski Türk Devleti 4: Türk Harsı-s. 253-254

Sayı: 33- 21 Şubat 1918

Ziya Gökalp- En Eski Türk Devleti Başlangıç (Tarih)-s. 126-128

Sayı:34- 7 Mart 1918

Ziya Gökalp- Eski Türk Devleti 2: Türklerin İlk Kahramanı-s. 153-155

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Ziya Gökalp- Eski Türkçülük ve Yeni Türkçülük (İctimaiyyat)-s. 302-304

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 1: Dinle Sihrin Farkı (İctimaiyyat)-s. 402-405

Sayı: 48- 13 Haziran 1918

Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 2: İlahlar Türkçe'de İlah İsimleri (İctimaiyyat)-s. 422-425

Sayı: 49- 20 Haziran 1918

Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 3: Yer Sular (İctimaiyyat)-s. 442-446

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 4: Tanrılarla Yer Sular (İctimaiyyat)-s. 462-466

Sayı:32- 14 Şubat 1918

Ziya Gökalp- Halkçılık (İctimaiyyat)-s. 102-104

Sayı: 62- 26 Eylül 1918

Ziya Gökalp- Hars ve Irk (İctimaiyyat)-s. 182-185

Sayı: 60- 5 Eylül 1918

Ziya Gökalp- Hars ve Medeniyet (İctimaiyyat)-s. 142-143

Sayı:57-15 Ağustos 1918

Ziya Gökalp- Hars ve Siyaset (İctimaiyyat)-s. 82-83

Sayı:61- 12 Eylül 1918

Ziya Gökalp- Harsla Medeniyetin Münasebetleri (İctimaiyyat)-s. 162-164

Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923

Ziya Gökalp- Hilafetin İstiklali (İctimaiyyat)-s. 2

Sayı: 56- 8 Ağustos 1918

Ziya Gökalp- İctihad ve Mücahede (İctimaiyyat)-s. 62-64

Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- İctimai Mezhepler ve İctimaiyat (İctimaiyyatın İlmi Tedkiki)-s. 501-503

Sayı:2- 19 Temmuz 1917

Ziya Gökalp- İhtilat ve İctima' (İctimaiyyat)-s.22-25

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Ziya Gökalp- İktisadi Vatanperverlik (İctimaiyyat)-s. 322-323

Sayı: 59- 29 Ağustos 1918

Ziya Gökalp- Kayı Sülalesinin Eskiliği ve Şerefi (Tarih)-s. 122-123

Sayı: 52- 13 Temmuz 1918

Ziya Gökalp- Maarif ve Hars (İctimaiyyat)-s. 502-503

Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918

Ziya Gökalp- Meslek Kadını (Şiir)-s. 72

Sayı:70- 15 Şubat 1923

Ziya Gökalp- Millet Nedir (Musahabe)-s. 51-54

Sayı: 69- 1 Şubat 1923

Ziya Gökalp- Millî Meseleler Medeniyetimiz 2 (İctimaiyyat)-s. 34-36

Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923

Ziya Gökalp- Millî Meseleler: Medeniyetimiz 1 (İctimaiyyat)-s. 18-19

Sayı: 33- 21 Şubat 1918

Ziya Gökalp- Milliyetçilik (İctimaiyyat)-s. 122-123

Sayı:35- 14 Mart 1918

Ziya Gökalp- Milliyetçilik ve Beynelmilliyetçilik (İctimaiyyat)-s. 162-164

Sayı:37- 28 Mart 1918

Ziya Gökalp- Milliyetçilik ve Cemiyetçilik (İctimaiyyat)-s. 202

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

Ziya Gökalp- Muhtelif İlim Telakkileri (İctimaiyyat)-s. 382-385

Sayı:36- 21 Mart 1918

Ziya Gökalp- Mükafat ve Mücazat Meselesine Dair Birkaç Söz (Terbiye Meselesi)-s. 183-185

Sayı:38- 4 Nisan 1918

Ziya Gökalp- Mükafat ve Mücazat Meselesine Dair Birkaç Söz (Terbiye Meselesi)-s. 222-225

Sayı:34- 7 Mart 1918

Ziya Gökalp- Mükafat ve Mücazat Meselesine Dair Birkaç Söz-s. 143-144

Sayı: 8- 30 Ağustos 1917

Ziya Gökalp- Ortaç (Şiir)-s. 156

Sayı:41- 25 Nisan 1918

Ziya Gökalp- Para ve Tesevüd (İctimaiyyat)-s. 282-283

Sayı:38- 4 Nisan 1918

Ziya Gökalp- Rusya'daki Türkler Ne Yapmalı?-s. 233-235

Sayı:5- 9 Ağustos-1917

Ziya Gökalp- Tepe Göz (Şiir)-s. 93-97

Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917

Ziya Gökalp- Türk Ailesinin Bünyesi 1-s. 441-444

Sayı: 84- 13 Eylül 1923

Ziya Gökalp- Türkçülüğün Tarihi (Musahabe)-s. 359-361

Sayı:40- 18 Nisan 1918

Ziya Gökalp- Türkçülük Nasıl Doğdu? (İctimaiyyat)-s. 262-263

Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917

Ziya Gökalp- Türkçülük Nedir? 1 (İctimaiyyat)-s. 481-485

Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918

Ziya Gökalp- Türkçülük Nedir? 2 (İctimaiyyat)-s. 1-3

Sayı: 29- 24 Kânun-i Sâni 1918

Ziya Gökalp- Türkçülük Nedir? 3 (İctimaiyyat)-s. 41-44

Sayı:51- 4 Temmuz 1918

Ziya Gökalp- Türkçülük ve Türkiyecilik (İctimaiyyat)-s. 482

Sayı:7- 23 Ağustos 1917

Ziya Gökalp-Ahlâk Buhranı (İctimaiyyat)-s. 122-124

Sayı:10- 13 Eylül 1917

Ziya Gökalp-Aile Ahlâkı 1 (İctimaiyyat)-s. 181-186

Sayı: 11- 20 Eylül 1917

Ziya Gökalp-Aile Ahlâkı 2 (İctimaiyyat)-s. 201-206

Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917

Ziya Gökalp-Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 281-285

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Ziya Gökalp-Anadolu'nun Sesi(Şiir)-s.3

Sayı:9- 6 Eylül 1917

Ziya Gökalp-Cinsi Ahlâk (İctimaiyyat)-s. 162-168

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Ziya Gökalp-Ferdiyet ve Şahsiyet (İctimaiyyat) -s.2-3

Sayı:32- 14 Şubat 1918

Ziya Gökalp-Mekteblerde Mükafat ve Mucazat (Terbiye Meselesi)-s. 113-114

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Ziya Gökalp-Müntezir ve Mutazi Müeyyideler (Terbiye Meslesi)-s. 308-309

Sayı: 8- 30 Ağustos 1917

Ziya Gökalp-Şahsi Ahlâk (İctimaiyyat)-s. 142-147

Sayı:6- 16 Ağustos 1917

Ziya Gökalp-Şahsiyetin Muhtelif Şekilleri (İctimaiyyat)-s. 102-105

Sayı:4- 2 Ağustos 1917

Ziya Gökalp-Taife ve Zümre (İctimaiyyat)-s. 62-64

Sayı:6- 16 Ağustos 1917

Ziya Gökalp-Yaradılış (Şiir)-s. 113-114

Sayı:5- 9 Ağustos-1917

Ziya Gökalp-Zümreler Arasında İhtilat ve İctima' (İctimaiyyat)-s. 82-83

Sayı: 82- 16 Ağustos 1923

Ziyaeddin Rıza- Asakir-i Mansure-i Muhammediye Muharririne İtiraz-s. 331-332

YENİ MECMUA'NIN KONULARINA GÖRE SİSTEMATİK İNDEKSİ

1.Şiir

Sayı:1- 12 Temmuz 1917

Ziya Gökalp-Anadolu'nun Sesi(Şiir)-s.3
Fazıl Ahmed (Aykaç)- Yazın(Şiir)-s. 3-4
Ali Canib (Yöntem)- Günahkâr (Şiir)- s. 4
O. Seyfi- Gözlerde Seyahat (Şiir)- s.4

Sayı:2- 19 Temmuz 1917

Ali Canib- Eylülün Denizi (Şiir)-s.24
O. Seyfi-Nişanlıya Mektup (Şiir)-s. 24

Sayı:3- 26 Temmuz 1917

Ömer Seyfeddin- Bülbulün Ölümü (Şiir)- s. 44
Ali Canib- Gurub (Şiir)-s.44
O. Seyfi-Yolculuk (Şiir)- s. 48

Sayı:4- 2 Ağustos 1917

Ali Canib- Kurumuş Çeşme-s. 72
Ziya Gökalp- Deli Dumrul (Şiir)-s. 73
O. Seyfi- Çiçekler Açarken (Şiir)-s. 73

Sayı:5- 9 Ağustos-1917

Ziya Gökalp- Tepe Göz (Şiir)-s. 93-97
O. Seyfi- Aşktan Sonra (Şiir)-s. 97

Sayı:6- 16 Ağustos 1917

Ziya Gökalp-Yaradılış (Şiir)-s. 113-114
M. F.- Akıncı Türküleri (Şiir)-s. 114
O. Seyfi- Bahar Sabahında (Şiir)-s.114

Sayı:7- 23 Ağustos 1917

Ziya Gökalp- Boğa ile Boğaç (Şiir)-s. 127-128
Fazıl Ahmed- Kış Gelmeden (Şiir)-s. 133
Halid Fahri (Ozansoy)- Anadolu Akşamı (Şiir)-s. 133

Sayı: 8- 30 Ağustos 1917

Ziya Gökalp- Ortaç (Şiir)-s. 156
O. Seyfi- Yazık (Şiir)-s. 156
Halid Fahri- İtiraf (Şiir)-s. 156

Sayı:9- 6 Eylül 1917

M.F.-Deli Ozan (Şiir)-s. 175
Halid Fahri- Bayram Mektubu (Şiir)-s. 175-176

Sayı: 11- 20 Eylül 1917

M.F.- Yamaçlarda Kaval-s. 204
İbrahim Alaaddin (Gövsâ)- Sulh ve Harb (Çanakkale İzleri)-s. 204
Halid Fahri- Onlara (Şiir)-s. 212
Turgut- Nöbet Yerinde (Şiir)-s. 212

Sayı: 12- 27 Eylül 1917

M.F.- Altın Sal (Şiir)-s. 234

Halid Fahri- Eski Düşmana (Şiir)-s. 234

Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917

Halid Fahri- Çanakkale-s. 248

M.F.- Kurbağalar (Şiir)-s. 259

Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917

M.F.- Yamaçlarda Kaval (Şiir)-s. 247

Halid Fahri- Ay Dinledi (Şiir)-s. 274

Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917

M.F.- Hakan (Şiir)-s. 292

İbrahim Alaaddin-Çanakkale İzleri Asker Ağzından (Şiir)-s. 292

Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917

M.F.-Yamaçlarda Kaval (Şiir)-s. 314

Halid Fahri- Dervişin Sözü (Şiir)-s. 314

Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917

M.F.- Akıncı Türküleri (Şiir)-s. 334

Halid Fahri- Ceylana Aşk (Şiir)-s. 334

Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917

Ömer Seyfeddin- Aşk (Şiir)-s. 352

O. Seyfi- Gül ile Bülbül (Şiir)-s. 352

Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917

İbrahim Alaaddin- İnsanlık Aşkı Çanakkale İzleri)-s. 368

Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917

İbrahim Aladdin- Siperden Mektup (Çanakkale İzleri)-s. 388

Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917

İbrahim Alaaddin- Süleyman Paşa'nın Kabrinde (Çanakkale İzleri)-s. 437

Halid Fahri- Marmara Geceleri (Şiir)-s. 437

Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917

İbrahim Alaaddin- Gurbet Denizi (Çanakkale İzleri)-s. 454

Halid Fahri- Neşe mi Elem mi? (Şiir)-s. 454

Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917

İbrahim Alaaddin- Yalnızlık (Şiir)-s. 468

Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917

Ali Ekrem (Bolayır)- Dadıcığım (Şiir)-s. 492

Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917

O. Seyfi- Bütün Güzellere (Şiir)-s. 508

İhsan Mukbil- Aşkın Ölümü (Şiir)-s. 508

Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918

Halid Fahri- Annemi Anarken (Şiir)-s. 8

Ali Ekrem- Baba Hindi (Şiir)-s. 12

İhsan Mukbil- Sana Cevap (Şiir)-s. 12

Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918

Ali Ekrem- Salıncak (Çocuk Edebiyatı)-s. 32

M.F.- “Ortaç” Yolcuları (Şiir)-s. 34

Halid Fahri- Kış Gecesi (Şiir)-s. 34

Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918

Ziya Gökalp- Meslek Kadını (Şiir)-s. 72
Halid Fahri- Şairin Ölümü (Şiir)-s. 72
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Halid Fahri- Kâbus (Şiir)-s. 84
Akil Koyuncu- Şehid Nişanlısı (Şiir)-s. 84
Sayı:32- 14 Şubat 1918
Bursalı Ahmed Paşa- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 102
Bursalı Ahmed Paşa- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 103
Faruk Nafiz (Çamlıbel)- Münvezi (Şiir)-s. 104
Hebbel- Eski Ev (Alman Şiirleri)-s. 108
Eski Halk Türküleri (Halk Edebiyatından Numuneler)-s. 111
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Baki- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 122
Baki- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 123
Halid Fahri- Melike'ye (Şiir)-s. 124
Akil Koyuncu- Kendi Kendime (Şiir)-s. 124
Uhland- Küçük Mabel (Alman Şiirleri)-s. 133
Sayı:34- 7 Mart 1918
Nedim- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 142
Nedim- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 143
İhsan Mukbil- Kadın Yemini (Şiir)-s. 145
Yeni Ozan- Kan Duralı (Şiir)-s. 145
Yahya Kemal- Bir Saki (Bulunmuş Sahifeler)-s. 146
Yahya Kemal- Mahurdan Gazel (Bulunmuş Sahifeler)-s. 147
Nedim- Sadabad Kasidesi (Unutulmuş Sahifeler)-s. 155
Görres- İhtiyar Çalgıcı (Alman Şiiri)-s. 157
Sayı:35- 14 Mart 1918
Nedim- Şarkı (Unutulmuş Şarkılar)-s. 162
Nedim- Şarkı (Unutulmuş Şarkılar)-s. 163
Halid Fahri- Bulutlara Yakın (Şiir)-s. 164-165
Yahya Kemal- Şeref Abad (Bulunmuş Sahifeler)-s. 173
Rudolf Aleksandır Şırayder/Rudolf Alexander Schröder- Sevgiliye (Yeni Alman Şiirleri)-s. 175
Sayı:36- 21 Mart 1918
Faruk Nafiz- Filistin'den Geçerken (Şiir)-s. 185
V. Möller- Bireslav'ın Çan Dökücüsü (Alman Şiirleri)-s. 195
Kahramanlık Türküleri (Halk Edebiyatı Numuneleri)-s. 197
Aşk Türküleri (Halk Edebiyatı Numuneleri)-s. 197
Enis Behiç (Koryürek)- Çanakkale Şehitliğinde (Unutulmuş Sahifeler)-s. 197
Sayı:37- 28 Mart 1918
Halid Fahri- Sulh Gecesi (Şiir)-s. 204-205
Akil Koyuncu- Bir Gezinti (Şiir)-s. 205
Hakkı Süha (Gezgin)- Son Gece (Şiir)-s. 205
İhsan Mukbil- Sevgilime-s. 206
Sami- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 215
Sami- Sadabad Şarkısı (Unutulmuş Sahifeler)-s. 216
Bir Gemici Türküsü (Halk Edebiyatından Numuneler)-s. 216

Sayı:38- 4 Nisan 1918

İhsan Mukbil- Her İtirafdan Sonra (Şiir)-s. 226

Hakkı Süha- Yıldızlar Önünde (Şiir)-s. 226

Sayı:39- 11 Nisan 1918

Halid Fahri- Kış Gecesi (Şiir)-s. 245

İhsan Mukbil- Aşkın Duası (Şiir)-s. 245

Hakkı Süha- Tuna (Şiir)-s. 245-246

Sayı:40- 18 Nisan 1918

Ahmed Hikmet (Müftüoğlu)- “Aha” Deresi Kenarında (Şiir)-s. 265

Ömer Seyfeddin- Ayın Takdiri (Şiir)-s.266

Faruk Nafiz- Kır Türküsü (Şiir)-s. 266

Sayı:41- 25 Nisan 1918

İbrahim Alaaddin- Nöbetçi (Şiir-Çanakkale İzleri)-s. 285

O. Seyfi- Kendi Kendime 2 (Şiir)-s. 285

Halid Fahri- Baharda Mehtaba Karşı (Şiir)-s. 285

İhsan Mukbil- Yalan (Şiir)-s. 285

Yahya Kemal (Beyatlı)- Nazar (Bulunmuş Sahifeler)-s. 288

Baki- Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 293

Halk Türküleri (Halk Edebiyatı Numuneleri)-s. 297

Sayı: 42- 2 Mayıs 1918

Yahya Kemal- Şarkılar 1 (Bulunmuş Sahifeler)-s. 304

Akil Koyuncu- Kendi Kendime (Şiir)-s. 304

İhsan Mukbil- Tahssür (Şiir)-s. 304

Sayı: 43- 9 Mayıs 1918

Baki Gazel (Unutulmuş Sahifeler)-s. 323

İbrahim Alaaddin- Atide Çanakkale (Şiir-Çanakkale İzleri)-s. 324

Akil Koyuncu- Aşk (Şiir)-s. 324

Halid Fahri- İlk Buse (Şiir)-s. 324-325

İhsan Mukbil- Ölümlere Kadar (Şiir)-s. 325

A.Cevad- Derdim (Kafkasya’da Osmanlı İhtiyakı)-s. 328

Sayı:44- 16 Mayıs 1918

İbrahim Alaaddin- Türk Askerleri (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 344

Akil Koyuncu- Denize Karşı (Şiir)-s. 344

Halid Fahri- Lanet (Şiir)-s. 344

O. Seyfi- İlk Çarşaf (Şiir)-s. 344

İhsan Mukbil- Marmaraya Karşı (Şiir)-s. 344

Sayı:45- 23 Mayıs 1918

Hıfzi Tevfik- Veda (Şiir)-s. 364

Hakkı Süha- Saçların (Şiir)-s. 364

Süleyman Selami- Sensiz (Şiir)-s. 364

Mehmed İhsan- Saba Melikesi (Şiir)-s. 364

Baron Aşandrof- Oğlumun Ölümü (Alman Şiirleri)-s. 378

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

A.Cevad- Niye Gelmedik? (Kafkasya’da Osmanlı İhtiyakı)-s. 385

Ali Canib- Şarkın Mezarlığı (Şiir)-s. 386

İbrahim Alaaaddin- Bugünün Çocuklarına (Şiir)-s. 386

İhsan Muhbel- Bir Dargın ki (Şiir)-s. 386

Halid Fahri- Baharda Bir Ses (Şiir)-s. 386
Faruk Nafiz- Ayrılık (Şiir)-s. 386
Ayni- Murabba (Unutulmuş Sahifeler)-s. 388
Bursalı Ahmed Paşa- Yeni Saray Kasidesi-s. 393-394
A.Cevad- İmdad (Kafkasya'da Osmanlı İhtiyakı)-s. 398
Sayı: 47- 6 Haziran 1918
İbrahim Alaaddin- Bugünün Çocuklarına 2 (Şiir)-s. 405
Akil Koyuncu- Bahar (Şiir)-s. 405
Halid Fahri- Kafkasya'ya Doğru (Şiir)-s. 405
Yahya Saim (Ozanoğlu)- Kır Akşamları (Şiir)-s. 405
Yahya Kemal- Şarkılar 2 (Bulunmuş Sahifeler)-s. 408
Yahya Kemal- Telakki (Bulunmuş Sahifeler)-s. 408
Arsed- Hakiki İnsan (Alman Şiirleri)-s. 412
Hayne/Heine- Su Perisi (Alman Şiirleri)-s. 412
Fıraylıgrat/ Freiligrath- Çam (Alman Şiirleri)-s. 412
Sayı: 48- 13 Haziran 1918
Yahya Kemal- Abdülhak Hamid'e Gazel (Bulunmuş Sahifeler)-s. 428
İbrahim Alaaddin- Bir Kurşun (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 432
Halid Fahri- Öc (Şiir)-s. 432
Akil Koyuncu- Kendi Kendime (Şiir)-s. 432
Sayı: 49- 20 Haziran 1918
Ali Ulvi (Elöve)- Buğday Tarlası (Şiir)-s. 453
Hıfzi Tevfik (Gönensay)- Derdim (Şiir)-s. 453
İhsan Mukbil- Aşkın Şikâyeti (Şiir)-s. 453
Akil Koyuncu- Şikâyet (Şiir)-s. 454
Faruk Nafiz- Yıllardır (Şiir)-s. 454
Sayı: 50- 27 Haziran 1918
İbrahim Alaaddin- Yaralının Derdi (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 466-467
Süleyman Selami- Kurumuş Menba (Şiir)-s. 467
Halid Fahri- Bahar Sabahı (Şiir)-s. 471
İhsan Mukbil- Son Niyaz (Şiir)-s. 471
Faruk Nafiz- Gezdiğim Yer (Şiir)-s. 471
Yahya Saim- Bir Heykel Parçasından (Şiir)-s. 471
Zeki Salih- Eski Günlerde (Şiir)-s. 471
Şiller/Schiller (Müt: Emin Said)- Dalgıç (Alman Şiirleri)-s. 475-476
Sayı:51- 4 Temmuz 1918
Hakkı Süha- Meriç-s. 484
Sayı:53- 18 Temmuz 1918
Faruk Nafiz- Sensiz Bahar (Şiir)-s. 4
Yahya Saim- Ölünün Kalbi (Şiir)-s. 4
Yahya Kemal- Özleyen (Bulunmuş Sahifeler)-s. 6
Sayı: 54- 25 Temmuz 1918
Ali Canib- Yaz Görüşleri (Şiir)-s. 26
Yahya Saim- Sahil ve Kır Akşamları- s. 37
Sayı: 55- 1 Ağustos 1918
Lamartine (Müt:Ali Ulvi)- Gül (Şiir)-s. 46-47
İbrahim Alaaddin- Ayrılırken (Şiir-Çanakkale İzleri)-s. 47

Faruk Nafiz- Şüphe (Şiir)-s. 47

Sayı: 56- 8 Ağustos 1918

Yahya Saim- Cami Avlusunda-s. 65

İbrahim Alaaddin- İstanbul'a Dönüş (Şiir- Çanakkale İzleri)-s. 66

Faruk Nafiz- Arzu (Şiir)-s. 66

Sayı:57-15 Ağustos 1918

İhsan Mukbil- Şehidleri Anarken (Şiir)-s. 88

Halid Fahri- Sahilde (Şiir)-s. 88

Sayı: 58- 22 Ağustos 1918

Sezar Fılayışlen (Müt: Emin Said)- Sanatkar (Alman Edebiyatı)-s. 107-108

Halid Fahri- Dargın (Şiir)-s. 108

İhsan Mukbil- O Günün Hatırası (Şiir)-s. 108

Yahya Saim- Ağaçlılar İçinde (Şiir)-s. 108

Viktor Hügo/Victor Hugo (Müt: Halil Nihad)- Kanadalı Kadın (Şiir)-s. 108

Sayı: 60- 5 Eylül 1918

Hakkı Süha (Gezgin)- Orduya-s. 148

Faruk Nafiz- Bir Mersiye-s. 152

İhsan Mukbil- Kardeşime (Şiir)-s. 155-156

Ali Canib- Yaz Görüşleri 2 Akşam (Şiir)-s. 156

Yahya Saim- Bir Başka Hayat (Şiir)-s. 156

Viktor Hügo/Victor Hugo- Yeraltında (Şiir)-s. 156

O. Seyfi-Ordu Kafkasya'ya Girince (Şiir)-s. 156

Halil Nihad- Karlı Bir Gece (Şiir)-s. 156

Ali Ulvi- Aşka Tahassür-s. 159

Sayı:61- 12 Eylül 1918

Akil Koyuncu- Kendi Kendime-s. 175

O. Seyfi- Harb İçinde Bahar-s. 166

Faruk Nafiz- Bahar Gelmesi (Şiir)-s. 172

Enis Behiç- Bir Çift İskarpın (Şiir)-s. 172

Halil Nihad- Sahilde (Şiir)-s. 172

Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918

Mehmed Nazım- Hala Servilerde Ağlıyor Mu? (Şiir)-s. 219

Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918

Faruk Nafiz- Vasiyet (Şiir)-s. 226

Yahya Saim- Devrana Dair (Şiir)-s. 226-227

Akil Koyuncu- Rasin İçin (Şiir)-s. 227

Sayı: 65- 12 Teşrin-i Evvel 1918

Alfred Dumas (Müt: Akil Koyuncu)- Teşrin-i Evvel Gecesi (Şiir)-s. 245-247

Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918

Hakkı Süha- Siperden Mektup 1 (Şiir)-s. 267

İhsan Mukbil- Arkandan (Şiir)-s. 267

Şükufe Nihal (Başar)- Son Dua (Şiir)-s. 267

Çanakkale Özel Sayısı

Sultan Mehmed Reşad- Çanakkale Şiiri-s. 15

Yahya Kemal- Tahmis-i Manzume-i Humayun-s. 16

Ziya Gökalp- Çanakkale-s. 93

Nigar Binti Osman- Çanakkale'de Türk Ordusu-s. 101

Hüseyin Suad- Pervin'in Rüyası-s. 111
Enis Behiç- Gemiciler-s. 118
Kazım Nami- Tosun Onbaşı'nın Destanı-s. 139
Halid Fahri- Çanakkale İçin-s. 157
İhsan Mukbil- Hıçkırıklar-s. 173
Hıfzı Tevfik- Çanakkale'ye Giderken-s. 179
Hakkı Süha- Akın-s. 192
Mithat Cemal- Çanakkale-s. 202
Ahmed Nedim- Namaz-s. 229
Hüseyinzade Ali- Dardanel Çiçekleri Arslan Ağzı-s. 238
Doktor Mehmed Fahri- Çanakkale Hücumu-s. 260
İbrahim Alaaddin- Çanakkale İzleri-s. 274
Yahya Saim-Çanakkale-s. 288
Hüseyin Rahmi- Ali'nin Şehadeti-s. 308
Çanakkale Destanı-s.318
Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923
Ali Mümtaz- Saz (Manzume)-s. 13
Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923
Ahmed Haşim- Karanfil-s. 20
Ali Mümtaz (Arolat) - Mehtab-s. 22
Irak Halk Şiirleri-s. 28
Sayı: 69- 1 Şubat 1923
Irak Halk Türküleri-s. 40
Ali Haydar Emin- Kurtaran (Vatan Manzumeleri)-s. 44
Sayı:70- 15 Şubat 1923
Irak Türküleri-s. 62
Sayı: 73- 1 Nisan 1923
Ahmed Haşim- Gece-s. 114
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
İkinci Sultan Murad- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Bursalı Ahmed Paşa (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Bursalı Deli Birader (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Bursalı Halidi- Kıta (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 172
Bursalı Ulvi Yeganeoglu- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 174
Bursalı Arif Çelebi- Rubai (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 174
Bursalı Asimi- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Bursalı Emin (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Bursalı Şevki Çelebi (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Bursalı Katib Mustafa Çelebi (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 175
Bursalı Hilali- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 179
Bursalı Akli- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 185
Bursalı Talib- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 186
Bursalı Nimeti Çelebi- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 187
Bursalı Azim- Rubai (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 193
Bursalı Hatfî (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 193
Bursalı Nihali- Gazel (Bursalı Şairlerden İntihab)-s. 194
Sayı:78- 1 Temmuz 1923

Necip Fazıl- Kitabe (Manzume)-s. 261
Sayı:80- 15 Temmuz 1923
Necip Fazıl- Yegane- s. 286-287
Necip Fazıl- Sarhoş-s. 295
Sayı: 82- 16 Ağustos 1923
Karacaoğlan- Halk Şiirleri-s. 323-324
Necip Fazıl- Derbeder-s. 326
Necip Fazıl- Yarin Sesi (Manzume)-s. 337
Sayı: 83- 30 Ağustos 1923
Hüsnü Ali- Şehidlerimizi Tahattür-s. 348
Ali Ulvi (Elöve)- Kan Çiçekleri (Manzume)-s. 348
Ali Ulvi- Bir Ben-s. 348
Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923
A.Cevad- Kalk-s. 398
Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923
Fuzuli- Nefes (Unutulmuş Sahifeler)-s. 455
Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923
İzzet Ulvi- Leyla (Manzume)-s. 472
Göte/Goethe (Müt:Hasan Cemil)- Visal (Garb Edebiyatı- Alman Edebiyatı)-s. 480-481
Hasan Ali- Geyik (Manzume)-s. 481

2.Hikaye/Tefrika Roman

Sayı:1- 12 Temmuz 1917
Ömer Seyfeddin-Sivrisinek(Hikâye)-s.18-20
Sayı:2- 19 Temmuz 1917
Ömer Seyfeddin-Falaka (Hikâye)-s. 38-40
Sayı:4- 2 Ağustos 1917
Ömer Seyfeddin- Hürriyet Gecesi (Hikâye)-s. 78-80
Sayı:5- 9 Ağustos-1917
Ömer Seyfeddin- Eleğimsağma (Hikâye)-s. 98-100
Sayı:6- 16 Ağustos 1917
Ömer Seyfeddin- Çanakkale'den Sonra (Hikâye)-s. 119-120
Sayı:7- 23 Ağustos 1917
Ömer Seyfeddin-Ferman (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 136-140
Sayı: 8- 30 Ağustos 1917
Ömer Seyfeddin- Üç Nasihat (Hikâye)-s. 157-160
Sayı:9- 6 Eylül 1917
Ömer Seyfeddin- Kaç Yerinden (Hikâye-Yeni Kahramanlar)-s. 178-180
Sayı:10- 13 Eylül 1917
Halide Edib (Adıvar)- Mev'ud Hüküm-s. 199-200
Sayı: 11- 20 Eylül 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 218-220
Sayı: 12- 27 Eylül 1917

Ömer Seyfeddin- Kütük (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 234-238
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 240
Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 260
Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917
Ömer Seyfeddin- Vire (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 275-278
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 279-280
Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917
Ömer Seyfeddin- Binecek Şey (Hikâye)-s. 295-297
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 299-300
Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917
Ömer Seyfeddin- Teselli (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 315-317
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 319-320
Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917
Ömer Seyfeddin- Pembe İncili Kaftan (Hikâye)-s. 333-337
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 339-340
Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 359-360
Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917
Ömer Seyfeddin- Mermer Tezgah (Hikâye- Halk Edebiyatından)-s. 374-377
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 379-380
Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917
Ömer Seyfeddin- Başını Vermeyen Şehid (Hikâye- Eski Kahramanlar)-s. 395-398
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 399-400
Sayı:21- 29 Teşrin-i Sâni 1917
Ömer Seyfeddin- “Kızıl Elma” Neresi? (Hikâye)-s. 417-420
Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917
Ömer Seyfeddin- Büyücü (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 434-436
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 439-440
Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917
Ömer Seyfeddin- Teke Tek (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 456-458
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 459-460
Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917
Karaosmanoğlu Yakub Kadri- Merhamet (Hikâye)-s. 474-480
Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917
Ömer Seyfeddin- Topuz (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 494-496
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 499-500
Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917
Ömer Seyfeddin- Fon Sadriştayn'ın Karısı (Hikâye)-s. 513-517
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 519-520
Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918
Ömer Seyfeddin- Diyet (Hikâye-Eski Kahramanlar)-s. 16-19
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 20
Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918
Ömer Seyfeddin- Düşünme Zamanı (Hikâye-Zamane Yiğitleri)-s. 36-40
Sayı: 29- 24 Kânun-i Sâni 1918
Ömer Seyfeddin- Muhteri (Hikâye-Fantezi)-s. 54-58

Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 60
Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918
Ömer Seyfeddin- Fon Sadriştayn'ın Oğlu (Hikâye)-s. 76-80
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Ömer Seyfeddin- Cesaret (Hikâye-Zamane Yiğitleri)-s. 93-95
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 99-100
Sayı:32- 14 Şubat 1918
Refik Halid (Karay)- Sarı Bal (Hikâye)-s. 114-116
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 120
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Refik Halid- Yatır (Hikâye)-s. 136-137
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 140
Sayı:34- 7 Mart 1918
Ömer Seyfeddin- Hafifden Bir Seda (Hikâye)-s. 156-157
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 160
Sayı:35- 14 Mart 1918
Refik Halid- Vehbi Efendi'nin Şüphesi (Hikâye)-s. 175-177
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 180
Sayı:36- 21 Mart 1918
Ömer Seyfeddin- Müjde (Hikâye)-s.196
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 200
Sayı:37- 28 Mart 1918
Ömer Seyfeddin- Terakki (Hikâye-Fantezi)-s. 215-216
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 220
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Refik Halid- Koca Öküz (Hikâye)-s. 235-2357
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 240
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Ömer Seyfeddin-Dama Taşları (Hikâye)-s. 256-258
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s.259-260
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Karl Montezzer- İki Düşman Kardeş (Almanlarda Harb Edebiyatı)-s. 278-279
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 280
Sayı:41- 25 Nisan 1918
Ömer Seyfeddin- Yalnız Efe (Hikâye)-s. 296-297
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 299-300
Sayı: 42- 2 Mayıs 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 319-320
Sayı: 43- 9 Mayıs 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s.339-340
Sayı:44- 16 Mayıs 1918
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 359-360
Sayı:45- 23 Mayıs 1918
Maksim Gorki (Müt: Ruşen Eşref)- Şahin Türküsü (Hikâye- Rus Edebiyatından)-s. 378-379
Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 379-380
Sayı:46- 30 Mayıs 1918

Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 399-400

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Dostoyevski (Mütercim: Refik Halid)- Zindan Hatıraları (Hikâye)-s. 417-418

Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 419-420

Sayı: 48- 13 Haziran 1918

Leon Tolstoy (Müt: Ruşen Eşref)- Baba Vasili (Hikâye- Rus Edebiyatından)-s. 435-437

Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 439-440

Sayı: 49- 20 Haziran 1918

Refik Halid- Şeftali Bahçeleri (Hikâye)-s. 457-459

Halide Edib- Mev'ud Hüküm-s. 460

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Leon Tolstoy (Müt: Ruşen Eşref)- İkinci Nikolay'a Mektub (Hikâye- Rus Edebiyatından)-s. 472-474

Sayı: 52- 13 Temmuz 1918

Maksim Gorki (Müt: Ruşen Eşref)- Fırtınalı Bir Gecede (Hikâye)-s. 517-519

Sayı:53- 18 Temmuz 1918

Maksim Gorki (Müt: Ruşen Eşref)- Bir Kahraman)-s. 15-16

Sayı: 54- 25 Temmuz 1918

Leon Tolstoy (Müt:Ruşen Eşref)- Genç Çar (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 32-35

Viktor Eftimoyo (Müt:Necmeddin Sadak)- Dişi Geyik (Romanya Edebiyatı Numunelerinden)-s. 36

Sayı: 55- 1 Ağustos 1918

İvan Turgenyef (Müt: Ruşen Eşref)- Biyerof (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 53-55

Sayı: 56- 8 Ağustos 1918

Dostoyevski (Müt:Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 75-78

Refik Halid- Yatık Emine 1 (Hikâye)-s. 78-80

Sayı:57-15 Ağustos 1918

Refik Halid- Yatık Emine 2 (Hikâye)-s. 99-100

Sayı: 58- 22 Ağustos 1918

Refik Halid- Yatık Emine 3 (Hikâye)-s. 118-120

Sayı: 59- 29 Ağustos 1918

Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatı)-s. 137-140

Sayı: 60- 5 Eylül 1918

Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 157-160

Sayı:61- 12 Eylül 1918

Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 179-180

Sayı: 62- 26 Eylül 1918

Silman Lanralof (Müt: Selim Sırrı)- Gizli Rabitalar 1 (İsveç Halk Hikâyeleri)-s. 197-198

Dostoyevski (Müt: Ruşen Eşref)- Beyaz Geceler (Garb Edebiyatı- Rus Edebiyatından)-s. 198-200
Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918
Ömer Seyfeddin- Nakarat (Hikâye)-s. 216-220
Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918
Silman Lanralof (Müt: Selim Sırrı)- Gizli Rabitalar 2 (İsveç Halk Hikâyeleri)-s.227-228
İvan Turgenyev (Müt: Rüsen Eşref)- Jermolay ile Değirmenci Kadın (Hikâye)-s. 236-239
Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918
Ömer Seyfeddin- Tuhaf Bir Zulüm (Hikâye)-s. 278-280
Çanakkale Özel Sayısı
Rabbani Fehmi- Rıza Bey'in Hatıra Defterinden –s. 81
Ahmet Hikmet- Çanakkale-s. 89
Satı- Çanakkale'ye Gelirken-s. 105
Hüseyin Ragıb- İki Lalenin Hikâyesi-s. 134
Bir Damla Kan Bir Damla Gözyaşı-s. 232
F. Celaleddin- Mustafa'nın Hilesi-s. 252
Salime Servet Seyfi- Oğlumu Hududa Gönderdikten Sonra-s. 276
Emin Ali- Kuzeyde-Güneyde İki Defada Dokuz Yara, Bir Kol-s. 279
Akil Koyuncu- Bir Azizlik-s. 285
Ahmed Refik- Şehit Kara Ahmed-s. 294
Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923
Yakub Kadri (Karaosmanoğlu)- Bir Gence Nasihatler (Kıssa ve Hisse)-s. 6
Piyer Loti/Pierre- Bir Kürek Mahkûmunun Kederi (Garb Edebiyatı)-s. 9
Hüseyin Rahmi Gürpınar)- Tövbeler Tövbesi (Hikâye)-s. 10-11
Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923
Yakub Kadri- Arafdaki Ruh (Kıssa ve Hisse)-s. 21-22
Faliş Rıfkı- Kabil'de Haki Efendi İle Ömer Can (Hikâye)-s. 26-28
Sayı:70- 15 Şubat 1923
Mustafa Nihad- Bir İnkisar-ı Hayal (Hikâye)-s. 67-69
Sayı: 71- 1 Mart 1923
Faliş Rıfkı- Hayran Baba (Hikâye)-s. 87-90
Sayı: 73- 1 Nisan 1923
Piyer Luiz (Müt:Nasuhi Esad- Yeni Bir Zevk 1 (Hikâye)-s. 127-129
Fevzi Lütü- Mesir Serpen Softa (Memleket Hatıraları)-s. 129-130
Sayı: 74- 15 Nisan 1923
Piyer Luiz/Piere Louis (Müt:Nasuhi Esad- Yeni Bir Zevk 1 (Hikâye)-s. 140/145
Sayı:76- 15 Mayıs 1923
Hüseyin Rahmi- Rafia Hanımın Köftesi (Hikâye)-s. 215-216
Sayı: 77 1 Haziran 1923
Nasuhi Esad- Mercan Danesi (Hikâye)-s. 237- 238
Sayı: 78- 15 Haziran 1923
Nasuhi Esad- Mercan Danesi (Hikâye)-s. 247-248/253-254
Sayı:78- 1 Temmuz 1923
Piyer Loti- Kasaplık Sığır-s. 272-273
Sayı:80- 15 Temmuz 1923

Fevzi Lütü- Sebabenin Cinayeti (Hikâye)-s. 295-296
Sayı:81- 2 Ağustos 1923
Piyer Luiz/Pierre Louis (Müt:Nasuhi Esad- Kızıllı Adam 1 (Hikâye)-s. 314-317
Sayı: 82- 16 Ağustos 1923
Hüseyin Rahmi- Tehlike Karşısında Keçi Fil Oluyor-s. 322-323
Piyer Luiz/Pierre Louis (Müt: Nasuhi Esad)- Kızıllı Adam 2 (Hikâye)-s. 334-337
Sayı: 83- 30 Ağustos 1923
Mustafa Nihad- Tekrar Dirilenler (Hikâye)-s. 355-356
Sayı: 84- 13 Eylül 1923
375
Mustafa Nihad- Bahir Efendi'nin Ölümü (Hikâye)-s. 375-376
Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923
Rayindorant/Rabindranath Tagor- Şairin Zaferi (Hikâye)-s. 393-394
Fevzi Lütü- Sonbahar Delisi (Hikâye)-s. 394-395
Sayı: 88- 20 Teşrin-i Sâni 1923
Anatol Frans/Anatole France (Müt:Nasuhi Esad)-s. Şair Şolet (Hikâye)-s. 452-453
Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923
Ahmed Nureddin- Bir Kimsesizin Düğünü (Hikâye)-s. 463-467

3.Lisaniyat/Dil Yazıları

Sayı:1- 12 Temmuz 1917
Lisanın Sadeleştirilmesi (Fikir Hayatı-Harsımızı Koruyalım)- s.17-18
Sayı:2- 19 Temmuz 1917
Zavallı Türkçe (Hafta Musahabesi)-s. 21-22
Kelimelerin Fasih Şekillerini Aramak (Fikir Hayatı-Harsımızı Koruyalım)-s.37
Sayı:4- 2 Ağustos 1917
İstilah Meselesi (Fikir Hayatı-Harsımızı Koruyalım)-s. 76-78
Sayı:6- 16 Ağustos 1917
Olduğumuz Gibi Görünmek (Harsımızı Koruyalım)-s. 118-119
Sayı:35- 14 Mart 1918
Avram Galanti- Kitab-ı Mukaddes'in Türkçe'ye Tercümeleleri (Lisan Tarihi)-s. 177-178
Sayı:37- 28 Mart 1918
Avram Galanti- Türk Kelimesinin Menşei Etrafında (Tarih)-s. 207-208
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Refik Halid- Lisana Hürmet (Hafta Musahabesi)-s. 221-222
Ahmed Cevad (Emre)- Lisanların Eşsizliği (Lisan Meselesi)-s. 226-228
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Refik Halid- Yazıya Hürmet (Hafta Musahabesi)-s. 241
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Ahmed Cevad- Lisan Nasıl Değişir (Lisaniyat)-s. 273-274
Sayı:41- 25 Nisan 1918
Avram Galanti- Kullandığımız Türkçe Yazıların Menşei (Lisaniyat)-s. 283-284
Sayı:44- 16 Mayıs 1918

- Ahmed Cevad- Şiveler ve Lehçeler (Lisaniyata)-s. 347-348
Sayı:45- 23 Mayıs 1918
Ahmed Cevad- Lafız ile Mânâ (Lisaniyata)-s. 375-376
Sayı: 48- 13 Haziran 1918
Ahmed Cevad- Türkçe ile Hindu-Avrupai ve Sami Arasında Kelimenin Tahlili (Lisaniyat)-s. 433-435
Sayı: 50- 27 Haziran 1918
Avram Galanti- Kullandığımız Türkçe Ay İsimlerinin Menşei (Tarih)-s. 476-478
Sayı: 52- 13 Temmuz 1918
Ahmed Cevad- Lisanimızda Teksir (Lisaniyat)-s. 507-508/513
Sayı: 56- 8 Ağustos 1918
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 1-s. 73-75
Sayı:57-15 Ağustos 1918
Avram Galanti- Oğuz Han Efsanesi Etrafında (Tarih)-s. 94-95
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 2 (Lisaniyat)-s. 176-178
Sayı: 62- 26 Eylül 1918
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 3 (Lisaniyat)-s. 195-197
Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918
Ahmed Cevad- İmlamızın Islahı 4 (Lisaniyat)-s. 206-208
Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918
Avram Galanti- Fransa ve Türkçe (Tarih)-s. 267-268
Sayı:70- 15 Şubat 1923
Avram Galanti- Ümmet, Millet Kelimeleri (Lisaniyat)-s. 59
Sayı: 74- 15 Nisan 1923
Avram Galanti- İspanyol Halkiyatında Hayreddin Barbaros ve Kılıç Ali Paşa-s. 143
Sayı:76- 15 Mayıs 1923
Avram Galanti- Türk Etimolojisi İçin (Lisaniyat)-s. 206-207
Sayı: 77 1 Haziran 1923
Avram Galanti- Telif ve Tercüme Meselesi (İlmi Cereyanlar)-s. 228/233
Sayı:78- 1 Temmuz 1923
Avram Galanti- Latin Hurufatı Meselesi (Lisaniyat)-s. 265-266
Sayı:80- 15 Temmuz 1923
Avram Galanti- Türkçe İmla Meselesi (Lisaniyat)-s. 285-286
Sayı:81- 2 Ağustos 1923
Avram Galanti- Padişah, Paşa, Bey, Efendi, Ağa Kelimelerinin Menşeleri (Lisaniyat)-s. 303-304
Sayı: 82- 16 Ağustos 1923
Avram Galanti- Türk Hurufatında “Salı” Günü-s. 332-333
Sayı: 84- 13 Eylül 1923
Avram Galanti- Arabî ve Farisî Kavaidinden Ayıklanmış Türkçe (Lisaniyat)-s. 362-363
Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923
Avram Galanti- Türkiye Coğrafya Lugatı (İlmi Cereyanlar)-s. 412-413
Sayı: 88- 20 Teşrin-i Sâni 1923
Avram Galanti- Konuşulan ve Yazılan Türkçe (Lisaniyat)-s. 442
Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923

Avram Galanti- Türkiye Kelimesinin İmlası (Lisaniyat)-s. 460

Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923

Avram Galanti- Avam Türkçesi (Lisaniyat)-s. 477-478

4.Tarih-Sanat Tarihi

Sayı:1- 12 Temmuz 1917

Ahmed Refik- Lehistan'da Osmanlı Nüfuzu(Tarih)-7-8

Sayı:2- 19 Temmuz 1917

Mimar Kemaleddin-Konya'da Alaaddin Sarayı Asarı Bakiyesi Karatay Medresesi (Mimari)-s.29-31

Ahmed Refik- Lehistan'da Osmanlı Nüfuzu (Tarih)-s. 31-34

Sayı:3- 26 Temmuz 1917

Ahmed Refik-Turhan Sultan ve Çanakkale (Tarih)-s. 49-50

Ahmed Refik-Lehistan'da Osmanlı Nüfuzu (Tarih)-s. 51-54

Sayı:4- 2 Ağustos 1917

Ahmed Refik-Sultan Murad-ı Salis ve Kraliçe Elizabet (Tarih)-s. 69-71

Mimar Kemaleddin-Türk Mimarisine Dair-s. 71-72

Sayı:5- 9 Ağustos-1917

Ahmed Refik-Müverrih Mustafa Selaniki Efendi (Tarih)-s. 89-92

Sayı:6- 16 Ağustos 1917

Ahmed Refik-Müverrih Selaniki Mustafa Efendi (Tarih)-s. 109-112

Sayı:7- 23 Ağustos 1917

Ahmed Refik-Alman Müverrihleri: Tırayıçke (Tarih)-s. 124-127

Mimar Kemaleddin- Türk Mimarisinde Renge Verilen Ehemmiyet (Mimari)-s. 129-133

Sayı: 8- 30 Ağustos 1917

Ahmed Refik- Alman Müverrihleri: Tırayıçke 2 (Tarih)-s. 153-156

Sayı:9- 6 Eylül 1917

Ahmed Refik-Bizde Şehnamecilik, Seyyid Lokman ve Halefleri (Osmanlı Medeniyeti)-s. 169-173

M. Şemseddin- Kurt Başlı Sancak (Tarihi Menkıbeler)-s. 176-178

Sayı:10- 13 Eylül 1917

Ahmed Refik-Valide Camileri: Yeni Cami (Osmanlı Medeniyeti)-s. 189-192

Sayı: 11- 20 Eylül 1917

Ahmed Refik-Sadabad (Tarih)-s. 209-212

Sayı: 12- 27 Eylül 1917

Ahmed Refik-Fransız Müverrihleri: Mişle (Tarih)-s. 229-233

Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917

Ahmed Refik- Mimar Sinan, Hayatı ve Asarı (Tarih)-s. 249-252

Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917

Ahmed Refik- Mimar Sinan, Hayatı ve Asarı (Tarih)-s. 269-274

Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917

Ahmed Refik-Topkapı Sarayında Bağdad Köşkü (Tarih)-s. 289-292

Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917

Ahmed Refik- Kariye Cami ve Mozaikleri (Tarih)-s. 329-332
Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917
Ahmed Refik- Kariye Cami ve Mozaikleri (Tarih)-s. 349-352
Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917
Vahid- Anadolu'da Selçuk Abideleri (Tarih-i Sanat)-s. 369-374
Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917
Vahid- Anadolu'da Selçuk Abideleri (Tarih-i Sanat)-s. 389-391
Ahmed Refik- Alman Müverrihleri: Ranke (Tarih)-s. 392-395
Sayı:21- 29 Teşrin-i Sâni 1917
Ahmed Refik- Alman Müverrihleri: Ranke (Tarih)-s. 403-406
Vahid- Anadolu'da Selçuk Abideleri (Tarih-i Sanat)-s. 409-415
Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917
Ahmed Refik-Sultan Selim-i Salis'de Halk ve Milliyet Muhabbeti (Tarih)-s. 449-452
Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917
Ahmed Refik- Sultan Selim-i Salis'de Halk ve Milliyet Muhabbeti (Tarih)-s. 469-472
Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917
Ahmed Refik- Budin'de Osmanlılar (Tarih)-s. 489-492
Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918
Ahmed Refik- Damad İbrahim Paşa (Fikir Hayatı)-s. 3-8
Ahmed Refik- Cihan Harbinde Avrupa Muharrirleri (Fikir Hayatı)-S. 95
Sayı:32- 14 Şubat 1918
Ahmed Refik- Hurrem Sultan'ın Son Seneleri (Tarih)-s. 109-111
Sayı:34- 7 Mart 1918
Ahmed Refik- Sultan Ahmed-i Salis ve Damadı (Tarih)-s. 149-153
Sayı:35- 14 Mart 1918
Ahmed Refik- Pasarofça Musalahası Akdedilirken (Tarih)-s. 169-172
Sayı:36- 21 Mart 1918
Müderriş Şerafeddin- Türk Tarihine Dair (Tenkid)-s. 194-195
Sayı:37- 28 Mart 1918
Ahmed Refik- Pasarofça Sulhünden Sonra İstanbul (Tarih)-s. 209-213
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Ahmed Refik- Sultan Ahmed-i Salis'in Hayatına Dair (Tarih)-s. 229-232
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Ahmed Refik- Gazi Zeynel Bey (Tarihi Menkıbeler)-s. 243-244
M.N.A.- Devleti Aliye- Rusya Münasebeti Karadeniz- Boğazlar Meselesi 2 –s.254-256
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Ahmed Refik-İstanbul'da Ecnebi Ressamlar: Van Mur, Heyler (Osmanlı Tarihi)-s.269-272
Sayı:41- 25 Nisan 1918
M.N.A.- Devlet-i Aliye- Rusya Siyasi Münasebeti ve Karadeniz- Boğazlar Meselesi (Tarih)-s. 285-288
Sayı: 42- 2 Mayıs 1918
Kazım Şinasi- On Üçüncü Asırda İstikraz İşleri (Osmanlı Tarihi)-s. 309-312
M.N.A.- Devlet-i Aliye- Rusya Siyasi Münasebeti ve Karadeniz- Boğazlar Meselesi 4 (Tarih)-s. 314-316

Sayı: 43- 9 Mayıs 1918

M.N.A.-Devlet-i Aliye- Rusya Siyasi Münasebeti ve Karadeniz- Boğazlar Meselesi 5 (Tarih)-s. 333-335

Sayı:44- 16 Mayıs 1918

Şerafeddin- Kırım’da Yetişen Türk Alimleri (Tarih)-s. 353-355

Sayı:45- 23 Mayıs 1918

Fon Lökok- Dördüncü Turfan Alman Heyeti (Eski Türk Medeniyeti)-s. 368-372

Avram Galanti- Osmanlı Sancağının Menşei Etrafında (Tarih)-s. 373-374

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

Gustav Şolonberj- Ecnebi Müverrihlerine Göre İstanbul ve Fatih Sultan Mehmed-s. 391-393

Namık Kemal- Fatih’in Maarifperverliği (Fatih’in Şahsiyetine Dair)-s. 394

Akil Koyuncu- İstanbul’un Fethi (465. Fethi Yıldönümü Münasebetiyle)-s. 394

Sayı: 47- 6 Haziran 1918

Müderriş Şerafeddin- Türk Melekeleri (Türk Medeniyeti Tarihi)-s. 406

Fon Lökok- Seyahat (Dördüncü Turfan Alman Heyeti)-s. 409-412

M.A.N.- Devleti Aliye-Rusya Siyasi Münasebeti İkinci Kısım Küçük Kaynarca Muahedesi ve Zeyli 1 (Tarih)-s. 414-

Sayı: 48- 13 Haziran 1918

M.A.N.- Devleti Aliye-Rusya Siyasi Münasebeti İkinci Kısım Küçük Kaynarca Muahedesi ve Zeyli (Tarih)-s. 428

Ahmed Refik- Sultan Mahmud-u Sani Devrinde Boğaziçi (Osmanlı Tarihi)-s. 429-431

Sayı: 49- 20 Haziran 1918

Ahmed Refik- Çar I. Pol ve Zamanı (Tarih)-s. 449-453

Ahmed Cevdet- Kafkasya’ya Dair (Osmanlı Tarihi)-s. 454-457

Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa Devrinde İstanbul (Osmanlı Tarihi)-s. 469-471

Sayı:51- 4 Temmuz 1918

M.A.N.- Asırlık Bir “Defter-i Tayinat ve Enamat” (Tarih Sahifeleri)-s. 488

Münir Mazhar- Bizans Tarihi’ne Ait İki Ders (Tarih)-s. 489-494

Sayı: 52- 13 Temmuz 1918

Ahmed Refik- Tarihde Kadın Simaları: Mari İstavret, Elizabet (Tarih)-s. 509-512

Emin Ali- Tarih Usulüne Dair (İlmi Tedkikler)-s. 514-517

Sayı:53- 18 Temmuz 1918

Ahmed Refik- Raşid (Tarih)-s. 9-14

Avram Galanti- Hazreti Halid’in Kabrinin Keşfi Etrafında (İlmi Tedkikler)-s. 14-15

Sayı: 54- 25 Temmuz 1918

Ahmed Refik- Paris’te Türkkârı Sanat (Osmanlı Tarihi)-s. 29-31

Sayı: 55- 1 Ağustos 1918

M.A.N.- İnşau’l- Merğub (Eski Kitaplar)-s. 47-48

Ahmed Refik- Naima (Osmanlı Tarihi)-s. 49-53

Sayı: 56- 8 Ağustos 1918

Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa Sedaretinde Babıali 1 (Osmanlı Tarihi)-s. 69-73

Sayı:57-15 Ağustos 1918

Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa’nın Sedaretinde Babıali 2 (Osmanlı Tarihi)-s. 89-92

Avram Galanti- Oğuz Han Efsanesi Etrafında (Tarih)-s. 94-95

Saracoğlu Mehmed Şükrü- Şark Meselesi (İlmi Tedkikler)-s. 96-98

Sayı: 58- 22 Ağustos 1918

A.R.- Hakkı Paşa (Büyük Devlet Adamları)-s. 103-106

Ahmed Refik- Koca Ragıp Paşa Sedaretinde Babıali (Osmanlı Tarihi)-s. 109-113

Halid Fahri- Yine Vezin Meselesi 2 (Edebi Tedkikler)-s. 113-115

Saracoğlu Mehmed Şükrü- Şark Meselesi (İlmi Tedkikler)-s. 116-118

Sayı: 59- 29 Ağustos 1918

Ziya Gökalp- Kayı Sülalesinin Eskiliği ve Şerefi (Tarih)-s. 122-123

Münir Mazhar-Bizans Sanatının Teşekkül ve İntişarı (Bizans Tarihi)-s. 126-128

Henri Galuk/Hanry Glück (Müt: Ahmed Cemal)- Türk Sanatı (Nefis Sanatlar)-s. 129-132

Sayı: 60- 5 Eylül 1918

Ahmed Refik- Cellad Karaali (Tarihi Simalar)-s. 147-148

Henri Galuk/Hanry Glück (Müt: Ahmed Cemal)- Türk Sanatı (Nefis Sanatlar)-s.149-152

Saracoğlu Mehmed Şükrü- Şark Meselesi (İlmi Tedkikler)-s. 156-157

Sayı:61- 12 Eylül 1918

Ahmed Refik- Kara Hasan Oğlu Hüseyin Osmanlı Tarihi- Ocak Ağaları)-s. 164-168

Münir Mazhar-Bizans Kostantiniyyesi (Bizans Tarihi)-s. 168/173-1766

Sayı: 62- 26 Eylül 1918

Avram Galanti- Yine Osmanlı Sancağının Menşei Etrafında (Tarih)-s. 188/193

Ahmed Refik- Hoca Sadedin (Osmanlı Tarihi)-s. 189-192

Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918

Ahmed Refik- Hoca Sadeddin (Osmanlı Tarihi)-s. 209-214

Münir Mazhar- Bizans Konstantiniyyesi (Bizans Tarihi)-s. 214-216

Sayı: 64- 10 Teşrin-i Evvel- 1918

Kprülüzade Mehmed Fuad- Kayseriye Şehri (Fikir Hayatı)-S. 224-226

Ali Rıza Seyfi- Yüz Sene Evvel (Osmanlı Tarihi)-s. 229-234

Sayı: 65- 12 Teşrin-i Evvel 1918

Ahmed Refik- Osmanlı Tarihinde Kadın (Osmanlı Tarihi)-s. 249-252

Münir Mazhar- Konstantiyye Latin İmparatorluğu (Bizans Tarihi)-s. 202-258

Sayı:66- 26 Teşrin-i Evvel 1918

Ahmed Refik- Islahat Fermanı- Hristiyanlık Hukuku (Osmanlı Medeniyeti)-s. 269-276

Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923

Ahmed Refik- İkinci Sultan Murad Zamanında Edirne (İlk Payitahtlarımız)-s. 8

Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923

Tarihi Taharriyat: Kartaca (Kadimiyat)-s. 28-29

Sayı: 69- 1 Şubat 1923

Ahmed Refik- Kurtulan Beldelerimiz Alaşehir (Tarih)-s. 41-42

Sayı:70- 15 Şubat 1923

Ahmed Refik- Dördüncü Sultan Murad Zamanında Musul (Tarih)-s. 60

Musul ve Anadolu-s. 61-63

A. G.-Mısır'da İlyâ'da Keşfolunan Firavun Mezarı-s. 64

Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 65-66

Sayı: 71- 1 Mart 1923

Avram Galanti- Yeni Türkiye Tarihinde İzmir İktisad Kongresi-s. 74

Ahmed Rasim- Mukaddemat 3 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 78-80
Sayı:72- 15 Mart 1923
Köprülüzade Mehmed Fuad- Osmanlı İdaresinde İzmir (Tarih Tedkikleri)-s. 94-96
Ağaoğlu Ahmed- İnkılabımıza Dair (Türk İnkılabı)-s. 96-97
Ahmed Refik- İzmir ve İzmiroğlu (Tarih)-s. 101-102
Topkapı Sarayı-s. 102-103
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 104-106
Firavun “Tutanhamon”un Mezarı (Kadimiyyat)-s. 109
Sayı: 73- 1 Nisan 1923
Ahmed Refik- Tulun’da Barbaros Hayreddin (Tarih)-s. 114
Namık İsmail- Rönesans (Sanat Musahabeleri)-s. 121-122
Sayı: 74- 15 Nisan 1923
Köprülüzade Mehmed Fuad- “Menakıbı Eflak” Tercümesi (Tarih ve Tenkid)-s. 134-135
Ahmed Rasim- Mukaddimat 3 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 136-137
Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)
Ahmed Refik- Yeşil Bursa Payitaht İken-s. 162-163
İşgal Altında Bursa-s. 167-168
Mehmed Ziya- Eski Bursa-s. 169-172
Mustafa Lütü- Bursa’da Yıldırım Beyazıd Düğünü-s. 177-178
Bursalı Mehmed Tahir- Oymacılık ve Bursalı Oymacı Fahri-s. 181-182
Avram Galanti- Bursa’nın Fethi ve Museviler-s. 184-185
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bursa’ya Dair Bazı Vesikalar-s. 185-186
Sayı:76- 15 Mayıs 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat 5 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 207-208
Ahmed Refik- Mazide Bahar Seyranları (Tarih)-s. 209-210
Sayı: 77 1 Haziran 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat 6 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 234-235
Sayı: 78- 15 Haziran 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat 5 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 244-245
Avram Galanti- Babilliler ve Kapitülasyonlar (Tarih)-s. 255
Sayı:78- 1 Temmuz 1923
Hüseyin Namık- Osmanlı Tarihinde Kadın (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 268
Ahmed Rasim- Mukaddimat 6 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 276-277
Sayı:80- 15 Temmuz 1923
Hüseyin Namık- İlk Osmanlı Müverrihi (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 287-288
Yeniçeriliğin İlgasının Yüzüncü Senesi (Tarih)-s. 289-291
Ahmed Rasim- Mukaddimat 7 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 294-295
Sayı:81- 2 Ağustos 1923
Türkler Anadolu’da Nasıl Yerleşti 1 (Tarih)-s. 302-303
Ahmed Rasim- Mukaddimat 8 (Meşrutiyet Tarihi)-s. 306-308
Sayı: 82- 16 Ağustos 1923
Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 324-326
Lozan Sulh Muahedenamesi (On Beş Günlük İstanbul)-s. 328
Munis Lütü- İstanbul Sarayı Tedkikatı (tarih)-s. 329-331
Ziyaeddin Rıza- Asakir-i Mansure-i Muhammediye Muharririne İtiraz-s. 331-332
Sayı: 83- 30 Ağustos 1923

Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 345-348

Sayı: 84- 13 Eylül 1923

Ahmed Rasim- Mukaddimat (Meşrutiyet Tarihi)-s. 364-366

Nasuhi Esad- Konya'daki Selçuk Asarı Bakiyesi-s. 367-370

M.N.- Bir İtiraza Cevab (Tarih)-s. 372-373

Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923

Hüseyin Namık- En Eski Osmanlı Tarihi (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 385-386

Ahmed Rasim- Meşrutiyet Tarihi-s. 387-388

Ahmed Süheyl- Edirne Sarayı Cedid-i Amiresi (Tarih)-s. 389-391

Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923

Ahmed Süheyl (Ünver)- Edirne Sarayı (Tarih)-s. 409-411

Ahmed Rasim- Kısmı Sani (Meşrutiyet Tarihi)-s. 414-415

Hüseyin Namık- Oğuzname 1 (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 415-416

Sayı: 87- 1 Teşrin-i Sâni 1923

Ahmed Rasim- Meşrutiyet Tarihi-s. 427-428

Anadolu Türklerinde Nakkaşlık (Sanayi-i Nefise)-s. 429-431

Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923

Hüseyin Namık- Oğuzname 2 (Türk Tarihi Tedkikatı)-s. 460-461

Falih Rıfkı- Eski Eserlerimizin Muhafazası (Sanayi-i Nefise)-s. 461-463

5. Edebiyat Musahabeleri ve Edebiyat Tarihi

Sayı:1- 12 Temmuz 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad (Mehmet Fuat Köprülü)- Millî Edebiyat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 4-7

Ağaoğlu Ahmed- Rus Edebiyatının Umumi Seciyeleri(Garb Edebiyatı)-s. 13-15

Sayı:2- 19 Temmuz 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Edebiyatta Şahsiyet (Edebiyat Musahabeleri)-s. 25-28

Sayı:3- 26 Temmuz 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Edebiyatta “Marazi”lik (Edebiyat Musahabeleri)-s.45-48

Sayı:4- 2 Ağustos 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad- Bir Medeniyet Zümresine Mensub Edebiyatlarda Müşterek Kıymetler: Şekil (Edebiyat Musahabeleri)-s. 65-68

Sayı:5- 9 Ağustos-1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Bir Medeniyet Zümresine Mensub Edebiyatlarda Müşterek Kıymetler: Esas (Edebiyat Musahabeleri)-s. 84-86

Ağaoğlu Ahmed-Rus Edebiyatının İlk Devreleri (Garb Edebiyatı)-s. 87-88

Sayı:6- 16 Ağustos 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Vezin Meselesi (Edebiyat Musahabeleri)-s. 105-108

Sayı:9- 6 Eylül 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Ozan (Edebiyat Musahabeleri)-s. 173-175

Sayı:10- 13 Eylül 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad- Harabat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 186-188

Sayı: 11- 20 Eylül 1917

Köprülüzade Mehmed Fuad-Millî Vezin (Edebiyat Musahabeleri)-s. 213-217
Ağaoğlu Ahmed- “Karamzin’e Kadar Rus Edebiyatı (Garb Edebiyatı)-s. 217-218
Sayı: 12- 27 Eylül 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad-Bir Mektub Münasebetiyle (Edebiyat Musahabeleri)-s. 224-226
Ağaoğlu Ahmed- “Karamzin” Devri (Rus Edebiyatı)-s. 238-239
Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917
Ağaoğlu Ahmed- Puşkin Devri’nin Mukaddimesi (Rus Edebiyatı)-s. 245-248
Köprülüzade Mehmed Fuad- Harname (Edebiyat Musahabeleri)-s. 253-256
Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Hayat ve Edebiyat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 266-268
Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Deli Birader (Harabat Erenleri)-s. 285-288
Ağaoğlu Ahmed- Puşkin Devri (Rus Edebiyatı)-s. 293-295
S.B.- Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 297-298
Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 1 (Edebiyat Musahabeleri)-s. 305-308
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 317-318
Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 2 (Edebiyat Musahabeleri)-s. 324-328
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 337-338
Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 3: Acem Edebiyatında Mersiye (Edebiyat Musahabeleri)-s. 344-348
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 357-358
Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 3: Acem Edebiyatında Mersiye (Edebiyat Musahabeleri)-s. 364-367
S.B.-Nergisi (Edebiyat Tarihi)-s. 377-378
Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bizde Mersiye ve Mersiyeciler 4: Acem Edebiyatında Mersiye (Edebiyat Musahabeleri)-s. 384-386
Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917
Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Rodin ve Sanat (Edebiyat Musahabeleri)-s. 464-468
Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917
Köprülüzade Mehmed Fuad- Bir İstimzac Münasebetiyle (Edebiyat Musahabeleri)-s. 485-488/493
Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917
Halid Fahri- Şairlik Gururu (Edebiyat Musahabeleri)-s. 503-505
Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918
Ali Canib- Leh Edebiyatı (Garb Edebiyatı)-s. 23-27
Reşid Safvet (Atabinen)- Tevfik Fikret’e Dair (Edebiyat Musahabeleri)-s. 27-28/33
Sayı: 29- 24 Kânun-i Sâni 1918
Ağaoğlu Ahmed- Puşkin Devri (Rus Edebiyatı)-s. 44-48

Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- İran Tarih-i Edebiyatı (Edebiyat Musahabeleri)-s. 63-67
Ali Canib- Zübeyde Fitnat Hanım (Edebiyat Tarihi)-s. 73-76

Sayı:31- 8 Şubat 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Melihi (Harabat Erenleri)-s. 85-86

Sayı: 33- 21 Şubat 1918

Ayas- Hamlet (Edebiyat Musahabeleri-Edebiyat Enmuzecleri)-s. 124-126

Sayı:34- 7 Mart 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Sadabad Şairleri (Edebiyat Tarihi)-s. 146-147

Ravo du Dömond- Lirik Japon Dramı (Japon Edebiyatı)-s. 148

Sayı:35- 14 Mart 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Hüseyin Daniş Bey'e (Edebiyat Musahabeleri)-s. 165-167

Sayı:36- 21 Mart 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Hüseyin Daniş Bey'e (Edebiyat Musahabeleri)-s. 186-188

Sayı:37- 28 Mart 1918

Ayas- Don Kişot (Edebiyat Musahabeleri- Edebiyat Enmuzecleri)-s. 202-204

Sayı:39- 11 Nisan 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Nigar Hanım (Edebi Tedkik)-s. 249-525

Sayı:41- 25 Nisan 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Baki: Hayatı ve Tabiatı (Edebiyat Tarihi-Baki Zamanı)-s. 289-293

Sayı: 43- 9 Mayıs 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Baki: Hayatı ve Tabiatı 2 (Edebiyat Tarihi- Baki Zamanı)-s. 329-331

Sayı:44- 16 Mayıs 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Hüseyin Daniş Bey'e (Edebiyat Musahabeleri)-s. 345-346

M.F.- Bir Hiciv Münasebetiyle-s. 346-347

Sayı:46- 30 Mayıs 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Eski İstanbul ve Şairlerimiz (Edebiyat Musahabeleri)-s. 387-388

Köprülüzade Mehmed Fuad- Fatih Devrinde Edebi Hayat (Edebiyat Tarihi)-s. 389-391

Sayı:51- 4 Temmuz 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad (Edebiyat Musahabeleri)-s. 483-486

Sayı: 54- 25 Temmuz 1918

Refik Halid- Son On Senelik Edebiyata Dair Bir Hülâsa (Hafta Musahabesi)-s. 21-23

Köprülüzade Mehmed Fuad- Ahi (Harabat Erenleri)-s. 25-26

Sayı:57-15 Ağustos 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Osmanlı Edebiyatının Başlangıcı (Edebiyat Musahabeleri)-s. 85-88

Halid Fahri- Yine Vezin Meselesi 1 (Edebi Tedkikler)-s. 93-94

Sayı: 58- 22 Ağustos 1918

Ruşen Eşref (Ünaydın)- Tevfik Fikret (Hafta Musahabesi)-s. 101-103

Halid Fahri- Yine Vezin Meselesi 2 (Edebi Tedkikler)-s. 113-115

Sayı: 59- 29 Ağustos 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- “Şeyh Galib”e Dair (Edebiyat Tarihi)-s. 123-124

Halid Fahri- Yine Vezin Meselesi 3 (Edebi Tedkikler)-s. 124-126

Sayı: 62- 26 Eylül 1918

Köprülüzade Mehmed Fuad- Nihali (Harabat Erenleri)-s. 185-187

Ali Canib- Epope Nedir? (Edebiyat Musahabeleri)-s. 193-195

Sayı:72- 15 Mart 1923

Falih Rıfkı- Mazlum Milletlerin Mizahı (Musahabe)-s. 91

Reşad Nuri- Bizde Tiyatro Var mı? 2 (Tiyatro Musahabesi)-s. 99-100

Sayı: 73- 1 Nisan 1923

Yakup Kadri- Edebiyatta Aradığımız (Musahabe)-s. 113-114

Köprülüzade Mehmed Fuad- Şehri (On Birinci Asırda Türk Edebiyatı)-s. 115

Sayı 75- 1 Mayıs 1923 (Bursa Özel Sayısı)

Köprülüzade Mehmed Fuad- Nihali Bursalı Harabat Erenleri-s. 154-157

Piyer Loti’de Bursa-s. 193-194

Şeyh Küşteri ve Karagöz-s. 195-197

Sayı: 77 1 Haziran 1923

Mehmed Halid (Bayrı)- İstanbul Şairleri: Cevri (Edebiyat Tarihi)-s. 222-223

Sayı: 78- 15 Haziran 1923

Köprülüzade Mehmed Fuad- “Koşma” Tarzı (Millî Edebiyat Tedkikleri)-s. 250-252

Sayı:78- 1 Temmuz 1923

Köprülüzade Mehmed Fuad- “Tuyuğ” Şekli (Millî Edebiyat Tedkikleri)-s. 262-263

Sayı: 84- 13 Eylül 1923

Köprülüzade Mehmed Fuad- Aşık “Gevheri”ye Aid İki Vesika (Milli Edebiyat Tedkikleri)-s. 363-364

Girinski (Müt:Caferoğlu)- 16. Asırda Türk Edebiyatının Altın Devri-s. 366/371-372

Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923

Mehmed Halid- Gevheri’nin Şiirleri (Edebiyat Tarihi-s. 411-412

Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923

Mehmed Halid- Yunus Emre’den Sonra Tasavvufi Halk Edebiyatımızın Seciyesi 1-s. 456

Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923

Mehmed Halid- Yunus Emre’den Sonra Tasavvufi Halk Edebiyatımızın Seciyesi 2-s. 473-474

6. İctimaiyyat

Sayı:1- 12 Temmuz 1917

Ziya Gökalp-Ferdiyet ve Şahsiyet (İctimaiyyat) -s.2-3

Sayı:2- 19 Temmuz 1917

Ziya Gökalp- İhtilat ve İctima’ (İctimaiyyat)-s.22-25

Sayı:4- 2 Ağustos 1917

Ziya Gökalp-Taife ve Zümre (İctimaiyyat)-s. 62-64

Sayı:5- 9 Ağustos-1917

Ziya Gökalp-Zümreler Arasında İhtilat ve İctima’ (İctimaiyyat)-s. 82-83

Sayı:6- 16 Ağustos 1917
Ziya Gökalp-Şahsiyetin Muhtelif Şekilleri (İctimaiyyat)-s. 102-105

Sayı:7- 23 Ağustos 1917
Ziya Gökalp-Ahlâk Buhranı (İctimaiyyat)-s. 122-124

Sayı: 8- 30 Ağustos 1917
Ziya Gökalp-Şahsi Ahlâk (İctimaiyyat)-s. 142-147

Sayı:9- 6 Eylül 1917
Ziya Gökalp-Cinsi Ahlâk (İctimaiyyat)-s. 162-168

Sayı:10- 13 Eylül 1917
Ziya Gökalp-Aile Ahlâkı 1 (İctimaiyyat)-s. 181-186

Sayı: 11- 20 Eylül 1917
Ziya Gökalp-Aile Ahlâkı 2 (İctimaiyyat)-s. 201-206

Sayı: 12- 27 Eylül 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 3 (İctimaiyyat)-s. 221-223

Sayı:13- 4 Teşrin-i Evvel 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 241-245

Sayı:14- 11 Teşrin-i Evvel 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 261-265

Sayı: 15- 18 Teşrin-i Evvel 1917
Ziya Gökalp-Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 281-285

Sayı: 16- 25 Teşrin-i Evvel 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 301-304

Sayı: 17- 1 Teşrin-i Sâni 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 321-324

Sayı: 18- 8 Teşrin-i Sâni 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı 4 (İctimaiyyat)-s. 341-343

Sayı:19- 15 Teşrin-i Sâni 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Şövalye Ahlâkı ve Feminizm (İctimaiyyat)-s. 391-394

Sayı:20- 22 Teşrin-i Sâni 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Asri Aile ve Millî Aile (İctimaiyyat)-s. 381-383

Sayı:21- 29 Teşrin-i Sâni 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Düğün Adetleri (İctimaiyyat)-s. 401-403

Sayı: 22- 6 Kânun-i Evvel 1917
Ziya Gökalp- Aile Ahlâkı Türk Ailesinin Temelleri (İctimaiyyat)-s. 421-424

Sayı: 23- 13 Kânun-i Evvel 1917
Ziya Gökalp- Türk Ailesinin Bünyesi 1-s. 441-444

Sayı: 24- 20 Kânun-i Evvel 1917
Halim Sabit- İslamiyet'ten Evvel ve Sonra İzdivac 2 (İctimaiyyat)-s. 461-464

Sayı: 25- 27 Kânun-i Sâni 1917
Ziya Gökalp- Türkçülük Nedir? 1 (İctimaiyyat)-s. 481-485

Sayı: 26- 3 Kânun-i Sâni 1917
Ziya Gökalp- İctimai Mezhepler ve İctimaiyat (İctimaiyyatın İlmi Tedkiki)-s. 501-503

Tekin Alp- Tesanüdçülük-Solidarizm (İctimai Siyaset)-s. 517-519

Sayı: 27- 10 Kânun-i Sâni 1918
Ziya Gökalp- Türkçülük Nedir? 2 (İctimaiyyat)-s. 1-3

Sayı: 28- 17 Kânun-i Sâni 1918

Tekin Alp- İctimai Siyaset 2 (İctimaiyyat)-s. 21-23
Sayı: 29- 24 Kânun-i Sâni 1918
Ziya Gökalp- Türkçülük Nedir? 3 (İctimaiyyat)-s. 41-44
Sayı: 30- 31 Kânun-i Sâni 1918
Tekin Alp- İctimai Siyaset (İctimaiyyat)-s. 61-63
Sayı:31- 8 Şubat 1918
Ziya Gökalp- “Turan” Nedir? (İctimaiyyat)-s. 82-84
Sayı:32- 14 Şubat 1918
Ziya Gökalp- Halkçılık (İctimaiyyat)-s. 102-104
Sayı: 33- 21 Şubat 1918
Ziya Gökalp- Milliyetçilik (İctimaiyyat)-s. 122-123
Sayı:34- 7 Mart 1918
Ziya Gökalp- Mükafat ve Mücazat Meselesine Dair Birkaç Söz-s. 143-144
Sayı:35- 14 Mart 1918
Ziya Gökalp- Milliyetçilik ve Beynelmilliyetçilik (İctimaiyyat)-s. 162-164
Sayı:36- 21 Mart 1918
Ziya Gökalp- Mükafat ve Mücazat Meselesine Dair Birkaç Söz (Terbiye Meselesi)-s. 183-185
Sayı:37- 28 Mart 1918
Ziya Gökalp- Milliyetçilik ve Cemiyetçilik (İctimaiyyat)-s. 202
Sayı:38- 4 Nisan 1918
Ziya Gökalp- Mükafat ve Mücazat Meselesine Dair Birkaç Söz (Terbiye Meselesi)-s. 222-225
Sayı:39- 11 Nisan 1918
Ziya Gökalp- En Eski Türk Devleti 4: Türk Harsı-s. 253-254
Sayı:40- 18 Nisan 1918
Ziya Gökalp- Türkçülük Nasıl Doğdu? (İctimaiyyat)-s. 262-263
Sayı:41- 25 Nisan 1918
Ziya Gökalp- Para ve Tesevüd (İctimaiyyat)-s. 282-283
Sayı: 42- 2 Mayıs 1918
Ziya Gökalp- Eski Türkçülük ve Yeni Türkçülük (İctimaiyyat)-s. 302-304
Sayı: 43- 9 Mayıs 1918
Ziya Gökalp- İktisadi Vatanperverlik (İctimaiyyat)-s. 322-323
Sayı:44- 16 Mayıs 1918
Ahmed Emin- Muavenet-i Umumiye (İctimaiyyat- İctimai Siyaset)-s. 342-343
Sayı:45- 23 Mayıs 1918
Zekeriya- Kondorse (İctimaiyyat- İctimaiyyat Tarihinden)-s. 362
Sayı:46- 30 Mayıs 1918
Ziya Gökalp- Muhtelif İlim Telakkileri (İctimaiyyat)-s. 382-385
Sayı: 47- 6 Haziran 1918
Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 1: Dinle Sihrin Farkı (İctimaiyyat)-s. 402-405
Sayı: 48- 13 Haziran 1918
Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 2: İlahlar Türkçe’de İlah İsimleri (İctimaiyyat)-s. 422-425
Sayı: 49- 20 Haziran 1918
Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 3: Yer Sular (İctimaiyyat)-s. 442-446
Sayı: 50- 27 Haziran 1918

Ziya Gökalp- Eski Türklerde Din 4: Tanrılarla Yer Sular (İctimaiyyat)-s. 462-466
Sayı:51- 4 Temmuz 1918
Ziya Gökalp- Türkçülük veTürkiyecilik (İctimaiyyat)-s. 482
Sayı: 52- 13 Temmuz 1918
Ziya Gökalp- Maarif ve Hars (İctimaiyyat)-s. 502-503
Sayı: 55- 1 Ağustos 1918
Tekin Alp- Tesanüdçülük: İctimai Duygu (İctimaiyyat)-s. 45-46
Sayı: 56- 8 Ağustos 1918
Ziya Gökalp- İctihad ve Mücadele (İctimaiyyat)-s. 62-64
Sayı:57-15 Ağustos 1918
Ziya Gökalp- Hars ve Siyaset (İctimaiyyat)-s. 82-83
Sayı: 59- 29 Ağustos 1918
Ziya Gökalp- Kayı Sülalesinin Eskiliği ve Şerefi (Tarih)-s. 122-123
Sayı: 60- 5 Eylül 1918
Ziya Gökalp- Hars ve Medeniyet (İctimaiyyat)-s. 142-143
Sayı:61- 12 Eylül 1918
Ziya Gökalp- Harsla Medeniyetin Münasebetleri (İctimaiyyat)-s. 162-164
Sayı: 62- 26 Eylül 1918
Ziya Gökalp- Hars ve Irk (İctimaiyyat)-s. 182-185
Sayı: 63- 3 Teşrin-i Evvel 1918
Necmeddin Sadak- Sınıf Mücadeleleri (İctimaiyyat)-s. 205-206
Sayı:67- 1 Kânuni Sâni 1923
Ziya Gökalp- Hilafetin İstiklali (İctimaiyyat)-s. 2
Sayı: 68- 15 Kânuni Sâni 1923
Ziya Gökalp- Millî Meseleler: Medeniyetimiz 1 (İctimaiyyat)-s. 18-19
Sayı: 69- 1 Şubat 1923
Ziya Gökalp- Millî Meseleler Medeniyetimiz 2 (İctimaiyyat)-s. 34-36
Sayı:70- 15 Şubat 1923
Ziya Gökalp- Millet Nedir (Musahabe)-s. 51-54
Sayı: 77 1 Haziran 1923
N.S.- Asya'da Milletperverlik Cereyanları (İctimaiyyat)-s. 227-228
Sayı:80- 15 Temmuz 1923
N.S.- Asya'da Milliyetperverlik Cereyanları (İctimaiyyat)-s. 286
Sayı: 83- 30 Ağustos 1923
Ziya Gökalp- Bedîi Türkçülük 1 (Musahabe)-s. 341-343
Sayı: 84- 13 Eylül 1923
Ziya Gökalp- Türkçülüğün Tarihi (Musahabe)-s. 359-361
Sayı:85- 1 Teşrin-i Evvel 1923
Necmeddin Sadak- Karl Marks ve Tarihi Maddiyatçılık (İctimaiyyat)-s. 382-385
Sayı:86- 15 Teşrin-i Evvel 1923
Necmeddin Sadak- Karl Marks'ın Mesleği (İctimaiyyat)-s. 404-406
Sayı: 88- 20 Teşrin-i Sâni 1923
Necmeddin Sadak- Nakdin Sermayeye Tahvili (İctimaiyyat)-s. 442-444
Sayı: 89- 5 Kânun-i Evvel 1923
Necmeddin Sadak- Nakdin Sermayeye Tahvili (İctimaiyyat)-s. 459
Sayı: 90- 20 Kânuni Evvel 1923
Necmeddin Sadak- Karl Marks'ın Mesleği (İctimaiyyat)-s. 475-477

BİBLİYOGRAFYA

1. Kitaplar

- Aktaş, Şerif: **Refik Halit Karay**, Akçağ, Ankara 2004, s. 57-92.
- Alangu, Tahir: **Ömer Seyfeddin Bir Ülkücü Yazarın Romanı**, İstanbul, 1968, s. 367.
- Anar, Turgay: **Çanakkale Savaşı Hikâyeleri**, İstanbul, Seslis Kitaplar, 2007, s. 23.
- Banarlı, Nihad Sami: **Resimli Türk Edebiyatı Tarihi**, İstanbul, MEB, 1998, C: II, s. 1228.
- Beyatlı, Yahya Kemal: **Siyasi ve Edebi Portreler**, İstanbul, İstanbul Fetih Cemiyeti, 1986, s. 17-18.
- Clark, Toby: **Savaş ve Propaganda**, Çev:Esin Hoşsucu, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2004, s. 12.
- Çetişli, İsmail: **Batı Edebiyatında Edebi Akımlar**, Ankara, Akçağ, 2001, s.66.
- Enginün, İnci: **Yeni Türk Edebiyatı Tanzimat'tan Cumhuriyet'e**, Dergah Yayınları, İstanbul, Ekim 2007, s. 749.
- Erişirgil, Mehmet Emin: **Bir Fikir Adamının Romanı Ziya Gökalp**, İstanbul, Nobel Yayın Dağıtım, Şubat 2007, s.89.
- Galanti, Avram: **Türklük İncelemeleri**, Haz. Önder Kaya, İstanbul, Yeditepe, Mayıs 2005, s.19-23.
- Karay, Refik Halid: **Minelbab İlelmihrab**, İstanbul, İnkılap Kitabevi, 1992, s. 34.
- Kayaoğlu, Taceddin: **Türkiye'de Tercüme Müesseseleri**, İstanbul, Kitabevi, 1998, s. 207-220.
- Köroğlu, Erol: **Türk Edebiyatı ve Birinci Dünya Savaşı**, İletişim Yayınları, İstanbul 2004, s. 218.
- Kudret, Cevdet: **Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman**, İstanbul, İnkılap Yayınları, 1998, , C: II, s. 64.

- Levend, Agah Sırrı: **Türk Dilinde Gelişme ve Sadeleşme Evreleri**, Ankara, TTK, 1960, s.363.
- Parlatır, İsmail; Çetin, Nurullah: **Genç Kalemder Dergisi**, Ankara, TDK, 1999, s. 19.
- Temir, Ahmet: **Yusuf Akçura**, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1987, s. 41-42.
- Tuncer, Hüseyin: **Türk Yurdu Üzerine Bir İnceleme**, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları, 1990, s. 11.
- Tanpınar, Ahmet Hamdi: **Edebiyat Üzerine Makaleler**, İstanbul, Dergah Yayınları, Eylül 1998, s. 108.
- Tanpınar, Ahmet Hamdi: **Edebiyat Üzerine Makaleler**, İstanbul, Dergah Yayınları, Eylül 1998, s. 108.
- Yetiş, Kazım: **Dönemler ve Problemler Aynasında Türk Edebiyatı**, İstanbul, Kitabevi, 2007, s.250-251.
- Yetiş, Kazım, **Yahya Kemal**, İstanbul, İstanbul Fetih Cemiyeti, 2006, s. 201.
- Yıldırım, Tahsin: **Edebiyatımızda Müstear İsimler**, İstanbul, Selis Kitaplar, 2006, s. 336.

2. Dergiler, Makaleler, Ansiklopediler

- Alper, Emin: “Ömer Seyfeddin”, **Cumhuriyet’e Devreden Düşünce Mirası Tanzimat ve Meşrutiyet’in Birikimi**, İletişim Yayınları, İstanbul 2006, s. 188.
- Araı, Masamı: “Jön Türk Dönemi Milliyetçiliği”, **Cumhuriyet’e Devreden Düşünce Mirası Tanzimat ve Meşrutiyet’in Birikimi**, İstanbul, İletişim Yayınları, 2006, s.181.
- Enginün, İnci: “Halide Edib Adıvar”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C: I, İstanbul, TDV İSAM Yayınları, 1988, s. 377.

- Gündüz, Mustafa: “II. Meşrutiyet İdeolojilerinde Sosyoloji ve Geleğin Toplum Tasavvuru”, **Doğu-Batı**, Sayı 45., Mayıs, Haziran, Temmuz 2008, s. 164.
- Gürbüz, Hüseyin: “Sosyal Meseleler Açısından Ömer Seyfeddin’in Hikâyeleri”, **Hece Dergisi Türk Öykücülüğü Özel Sayısı**, Eylül 2000, s. 209.
- Gürsoy, Ülkü: “II. Meşrutiyet Dönemi Dergileri Üzerine Bir Deneme”, **Doğu-Batı**, Sayı.46, Ağustos, Eylül, Ekim 2008, s. 210.
- Koloğlu, Orhan: “Osmanlı Basını: İçeriği ve Rejimi”, **Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi**, 1. c., İstanbul, İletişim Yayınları, t. y., s. 68.
- Okay, M. Orhan: “Ziya Gökalp”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 14, İstanbul, TDV İSAM Yayınları, s. 126.
- Saim, Yahya: “Yeni Mecmua’daki Şuriş”, **Millî Mecmua**, 1 Kânun-i Evvel 1339, s. 33-34.
- Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi**: Dergah Yayınları, İstanbul, 1979, 3. c., s. 41-42.
- Varlık, Bülent: “Tanzimat ve Meşrutiyet Dergileri”, **Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi**, 1. c., İstanbul, İletişim Yayınları, t.y., s. 116.
- Yardım, Mehmet Nuri: “Memleket Hikâyecisi Refik Halid Karay”, **Hece Dergisi Türk Öykücülüğü Özel Sayısı**, Eylül 2000, s. 227.